

GORENJSKA 2021

Gorenjski Glas

ISSN 1318-5586, letnik LXXIV

DAF XG

Številka ena
v vseh pogledih

XF XG XG+

Foto: Foto: Alen Zabelar

Kronika leta 2021 s koledarjem 2022

GORENJSKA 2021

Gorenjski Glas

Priloga Gorenjskega glasa, številka 100, Kranj, 17. decembra 2021 / ISSN 1318-5586, letnik LXXIV

Cengiz.
Vodimo do luči na koncu tunela Karavanke.

Drugo covidno leto

Z začetka epidemije so mi ostale v spominu besede dveh strokovnjakov, ki se spoznata na človeško telo in dušo. Znani zdravnik dr. Marko Bitenc je ob koncu radijske okrogle mize dejal, da bo epidemija trajala od dve do tri leta. Novinarica ga je osupla vprašala, ali je imel morda v mislih mesece. Ne, ne, leta, je odgovoril in tišina je zaključila oddajo. Hrvaški psiholog dr. Željko Čurić, ki že dolgo dela v Sloveniji, slikovito pravi, da se ljudje odzivamo zelo različno, nekateri novost sprejmejo v treh minutah, drugi v treh letih.

Cepivo proti covidu-19 smo dobili zelo hitro, zato sem pričakovala, da epidemija ne bo trajala tako dolgo oziroma da se bo umirila že letos poleti. Žal se to ni zgodilo, saj cepivu vsi ne zaupajo, ker je novo. Prišlo je celo do razkola med cepilci in anti-cepilci in poleg srdite politične bitke doživljamo še covidno, včasih sta tako pomešani, da ju niti ni moč ločiti.

Kako je mogoče, da toliko ljudi zavrača znanost, na kateri temelji naša družba, odkar smo temelje odrekli religiji? Je človek postal tako samovšečen in mogočen, da zavrača celo znanost? Nastaja praznina, ki jo hitro polnijo najrazličnejši svetovalci, ki jih kar mrgoli na spletu in niti ne skrivajo, da delajo za denar. Na družbenih omrežjih se širijo neverjetne teorije zarot in človek se vpraša, ali se je ljudem »odpeljalo« in bodo kmalu spet kurili čaravnice na grmadah. Domišljija nasprotnikov cepljenja je namreč neizmerna, govorijo o antenah, ki nam jih nameščajo s cepljenjem, da nam bodo nato vzeli dušo in nas upravljali na daljavo. Še bolj neizmerna je trdovratnost njihovega nasprotovanja, ki celo narašča z dozorevanjem spoznanja, da jim preostane srednjeveško prekuževanje.

Če bi nasprotniki cepljenja spoštovali vsaj zelo preproste epidemiološke higienske ukrepe, bi bili zanesljivo deležni večjega razumevanja. Mask namreč velikokrat nalašč ne nosijo. Še bolj nerazumljivo je, da teorije zarot spremljajo plohe obtožb, žalitev in groženj, ki jih dobivajo zdravniki, učitelji ali vsi drugi, ki jim pridemo na pot. Smo postali družba brezsrčnosti in egoizma? Če bo morala »na psu«, bo preostala prisila. Še malo in bomo poslušali hvalnice bivši državi, kako je ugnala črne koze.

Nekaj olajšanja bodo verjetno prinesla zdravila proti covidu-19, ki že prihajajo. Vendar strokovnjaki pravijo, da bodo najbolj učinkovala v kombinaciji s cepljenjem. Prepričana sem, da jih bodo nasprotniki cepljenja goptali brez omahovanja, saj se menda že sedaj doma zdravijo z zdravilom proti konjskim glistam. Tudi tablete imajo stranske učinke, vendar dajejo varljiv občutek, da jih nadzorujemo. Pri cepivu je odločitev dokončna, zato je povezana s strahom. Znano pa je, da je strah čustvo, ki ga najtežje obvladamo.

V otroških letih sem se spraševala, le zakaj v cerkvah molijo za lahko smrt in zdravo pamet. Saj se svet od takrat ni kaj dosti spremenil, covidna smrt ni prav nič lahka, zdrave pameti pa nam resnično primanjkuje.

Spoštovane naročnice in naročniki

Z letopisom se vam zahvaljujemo za zvestobo, z željo, da Gorenjski glas berete še naprej.

Želim vam vesel Božič, srečno in predvsem zdravo leto 2022.

Marija Volčjak

JANUAR – PROSINEC

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

		8:00	12:00	16:00
1	sob.	novο leto		presajanje
2	ned.	novο leto		konec presajanja ob 15 ^h 20 ^h ●
3	pon.	Genovefa		
4	tor.	Angela		
5	sre.	Simeon		
6	čet.	Gašper		
7	pet.	Zdravko		
8	sob.	Severin		
9	ned.	Julijan		
10	pon.	Gregor		
11	tor.	Pavlin		
12	sre.	Tatjana		
13	čet.	Veronika		
14	pet.	Srečko		
15	sob.	Pavel		
16	ned.	Marcel		začetek presajanja ob 12 ^h
17	pon.	Anton		
18	tor.	Marjetka		01 ^h ○
19	sre.	Marij		
20	čet.	Boštjan		
21	pet.	Neža		
22	sob.	Cene		
23	ned.	Rajko		
24	pon.	Felicijan		
25	tor.	Darko		
26	sre.	Pavla		
27	čet.	Janez		
28	pet.	Peter		
29	sob.	Franc		
30	ned.	Martina		konec presajanja ob 1 ^h
31	pon.	Janez		

Dan za korenino – je pravi čas za setev ali sajenje, nego in spravilo rastlin, ki razvijejo plod v območju korenin: krompir, korenje, pastinak, repa, rdeča pesa, zelena, česen in čebula, koreninski peteršilj ...

FEBRUAR – SVEČAN

		7:30	12:00	17:00
1	tor.	Ignac		2 ^h ●
2	sre.	Marija		
3	čet.	Blaž		
4	pet.	Andrej		
5	sob.	Agata		
6	ned.	Dora		
7	pon.	Egidij		
8	tor.	Janez <small>slovenski kulturni praznik</small>		
9	sre.	Polona		
10	čet.	Viljem		
11	pet.	Marija		
12	sob.	Damijan		začetek presajanja ob 18 ^h
13	ned.	Katarina		
14	pon.	Valentin <small>valentinovo</small>		
15	tor.	Jurka		
16	sre.	Julijana		18 ^h ○
17	čet.	Silvin		
18	pet.	Simeon		
19	sob.	Julijan		
20	ned.	Leon		
21	pon.	Irena		
22	tor.	Marjeta		
23	sre.	Marta		
24	čet.	Modest		
25	pet.	Matija		
26	sob.	Sergij		konec presajanja ob 8 ^h
27	ned.	Andrej		
28	pon.	Gabrijel		

Kot nosilec pravic v Sloveniji je izdala dovoljenje za objavo Založba AJDA, Vrzdenc (www.ajda-vrzdenc-zalozba.si)

BI SE TUDI VI RADI NAUČILI VEČ?
PRAVI ZAKLAD POMEMBNIH NAPOTKOV JE
SETVENI PRIROČNIK

WWW.AJDA-VRZDENC-ZALOBBA.SI

MAREC – SUŠEC

			7:00	12:00	18:00
1	tor.	Albin <small>pust</small>			
2	sre.	Janja			19 ^h
3	čet.	Martin			
4	pet.	Kazimir			
5	sob.	Janez			
6	ned.	Nika			
7	pon.	Tomaž			
8	tor.	Janez <small>dan žena</small>			
9	sre.	Frančiška			
10	čet.	40 mučenikov			
11	pet.	Krištof			
12	sob.	Gregor <small>gregorjevo</small>			začetek presajanja ob 1 ^h
13	ned.	Kristina			
14	pon.	Matilda			
15	tor.	Klemen			
16	sre.	Hilarij			
17	čet.	Jerica			
18	pet.	Edvard			9 ^h
19	sob.	Jožef			
20	ned.	Srečko			
21	pon.	Benedikt			
22	tor.	Vasilij			
23	sre.	Jože			
24	čet.	Gabrijel			
25	pet.	Minka <small>materinski dan</small>			konec presajanja ob 13 ^h
26	sob.	Maksima			
27	ned.	Rupert			
28	pon.	Janez			
29	tor.	Ciril			
30	sre.	Bogo			
31	čet.	Benjamin			

APRIL – MALI TRAVEN

			7:00	12:00	18:00
1	pet.	Hugo			9 ^h
2	sob.	Franc			
3	ned.	Ljuba			
4	pon.	Izidor			
5	tor.	Vinko			
6	sre.	Viljem			
7	čet.	Darko			
8	pet.	Albert			začetek presajanja ob 10 ^h
9	sob.	Tomaž			
10	ned.	Metilda			
11	pon.	Leon			
12	tor.	Lazar			
13	sre.	Ida			
14	čet.	Valerij			
15	pet.	Helena			
16	sob.	Bernarda			21 ^h
17	ned.	Rudi <small>velikonočna nedelja</small>			
18	pon.	Konrad <small>velikonočni ponedeljek</small>			
19	tor.	Leon			
20	sre.	Neža			
21	čet.	Simeon			konec presajanja ob 20 ^h
22	pet.	Leonida			
23	sob.	Vojko			
24	ned.	Jurij			
25	pon.	Marko			
26	tor.	Marcelin			
27	sre.	Jaroslav <small>dan upora proti okupatorju</small>			
28	čet.	Pavel			
29	pet.	Robert			
30	sob.	Katarina			23 ^h

Dan za list – je pravi čas za delo z rastlinami, ki oblikujejo plod v predelu listov. To so: solate, kapusnice, kolerabica, cvetača, listnati peteršilj, radič, endivija, motovilec, blitva in špinača pa tudi trata pred hišo.

cvet
 plod
 list
 korenina
 neprimeren čas
 polna luna
 mlaj

MAJ – VELIKI TRAVEN

JUNIJ – ROŽNIK

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

			7:00	12:00	19:00
1 ned.	Jože	praznik dela			
2 pon.	Boris	praznik dela			
3 tor.	Aleksander				
4 sre.	Cveto				
5 čet.	Angel			začetek presajanja ob 18 ^h	
6 pet.	Janez				
7 sob.	Stanko				
8 ned.	Viktor				
9 pon.	Gregor				
10 tor.	Izidor				
11 sre.	Žiga				
12 čet.	Pankracij				
13 pet.	Servacij				
14 sob.	Bonifacij				
15 ned.	Zofka				
16 pon.	Janez				6 ^h ○
17 tor.	Jošt				
18 sre.	Erik				
19 čet.	Ivo			konec presajanja ob 2 ^h	
20 pet.	Bernard				
21 sob.	Feliks				
22 ned.	Milan				
23 pon.	Željko				
24 tor.	Suzana				
25 sre.	Gregor				
26 čet.	Zdenko				
27 pet.	Janez				
28 sob.	Avguštin				
29 ned.	Magdalena				
30 pon.	Ivana				14 ^h ●
31 tor.	Angela				

			7:00	12:00	20:00
1 sre.	Fortunat				
2 čet.	Erazem			začetek presajanja ob 1 ^h	
3 pet.	Pavla				
4 sob.	Franc				
5 ned.	Valerija	binškošči			
6 pon.	Norbert				
7 tor.	Robert				
8 sre.	Medard	dan Primoža Trubarja			
9 čet.	Primož				
10 pet.	Marjeta				
11 sob.	Srečko				
12 ned.	Janez				
13 pon.	Anton				
14 tor.	Vasilij				14 ^h ○
15 sre.	Vid				konec presajanja ob 13 ^h
16 čet.	Beno				
17 pet.	Dolfe				
18 sob.	Marko				
19 ned.	Julijana				
20 pon.	Silverij				
21 tor.	Alojz				
22 sre.	Ahac				
23 čet.	Kresnica				
24 pet.	Janez				
25 sob.	Hinko	dan državnosti			
26 ned.	Stojan				
27 pon.	Ema				
28 tor.	Hotimir				
29 sre.	Peter, Pavel			začetek presajanja ob 6 ^h	5 ^h ●
30 čet.	Emilija				

Dan za cvet – k cvetnim rastlinam štejemo vse rastline, pri katerih želimo doseči bogato in dolgo cvetenje, to so enoletne cvetlice in trajnice, cvetoče grmovnice, nekatere zdravilne rastline pa tudi brokoli.

Kot nosilec pravic v Sloveniji je izdala dovoljenje za objavo
Založba AJDA, Vrzdenc
(www.ajda-vrzdenc-zalozba.si)

Ajda

JULIJ – MALI SRPAN

			7:00	12:00	20:00
1	pet.	Bogoslav			presajanje
2	sob.	Marija			
3	ned.	Irenej			
4	pon.	Urh			
5	tor.	Anton			
6	sre.	Bogomila			
7	čet.	Ciril, Metod			
8	pet.	Špela			
9	sob.	Veronika			
10	ned.	Ljubica			
11	pon.	Olga			
12	tor.	Mohor			
13	sre.	Evgen			konec presajanja ob 00 ^h
14	čet.	Franc			
15	pet.	Vladimir			
16	sob.	Marija			
17	ned.	Aleš			
18	pon.	Miroslav			
19	tor.	Vincenc			
20	sre.	Marjeta			
21	čet.	Danilo			
22	pet.	Majda			
23	sob.	Branislav			
24	ned.	Kristina			
25	pon.	Jakob			
26	tor.	Ana			začetek presajanja ob 12 ^h
27	sre.	Sergij			
28	čet.	Zmago			20 ^h
29	pet.	Marta			
30	sob.	Julita			
31	ned.	Ignac			

AVGUST – VELIKI SRPAN

			7:00	12:00	19:00
1	pon.	Peter			presajanje
2	tor.	Alfonz			
3	sre.	Lidija			
4	čet.	Dominik			
5	pet.	Marija			
6	sob.	Ljubo			
7	ned.	Kajetan			
8	pon.	Miran			
9	tor.	Janez			konec presajanja ob 9 ^h
10	sre.	Lovrenc			
11	čet.	Suzana			
12	pet.	Klara			4 ^h
13	sob.	Lilijana			
14	ned.	Demetrij			
15	pon.	Marija	Marijino vnebovzetje		
16	tor.	Rok			
17	sre.	Pavel	zdržitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom		
18	čet.	Helena			
19	pet.	Ljudevit			
20	sob.	Bernard			
21	ned.	Ivana			
22	pon.	Timotej			začetek presajanja ob 17 ^h
23	tor.	Filip			
24	sre.	Jernej			
25	čet.	Ludvik			
26	pet.	Viktor			
27	sob.	Jože			11 ^h
28	ned.	Avguštin			
29	pon.	Janez			
30	tor.	Roza			
31	sre.	Rajko			

polna luna

mlaj

cvet

plod

list

korenina

neprimeren čas

SEPTEMBER – KIMAVEC

OKTOBER – VINOTOK

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

		7:00	12:00	18:00
1	čet.	Tilen		presajanje
2	pet.	Štefan		
3	sob.	Dora		
4	ned.	Zalka		
5	pon.	Lovrenc		konec presajanja ob 16'
6	tor.	Zaharija		
7	sre.	Marko		
8	čet.	Marija		
9	pet.	Peter		
10	sob.	Nikolaj		12 ^h ○
11	ned.	Milan		
12	pon.	Gvido		
13	tor.	Filip		
14	sre.	Rasto		
15	čet.	Nikodem		<small>vrnitev Primorske k matični domovini</small>
16	pet.	Ljudmila		
17	sob.	Frančiška		
18	ned.	Irena		
19	pon.	Suzana		začetek presajanja ob 0'
20	tor.	Svetlana		
21	sre.	Matej		
22	čet.	Mavricij		
23	pet.	Slavojko		
24	sob.	Nada		
25	ned.	Gojmir		
26	pon.	Justina		0 ^h ●
27	tor.	Damijan		
28	sre.	Venčeslav		
29	čet.	Mihael		
30	pet.	Sonja		

		7:00	12:00	17:00
1	sob.	Julija		
2	ned.	Bogumil		konec presajanja ob 22'
3	pon.	Terezija		
4	tor.	Franc		
5	sre.	Marcel		
6	čet.	Vera		
7	pet.	Marko		
8	sob.	Brigita		
9	ned.	Abraham		23 ^h ○
10	pon.	Danijel		
11	tor.	Milan		
12	sre.	Maks		
13	čet.	Edvard		
14	pet.	Veselko		
15	sob.	Terezija		
16	ned.	Jadviga		začetek presajanja ob 9'
17	pon.	Marjeta		
18	tor.	Luka		
19	sre.	Etbin		
20	čet.	Irena		
21	pet.	Urška		
22	sob.	Vendelin		
23	ned.	Severin		
24	pon.	Rafael		
25	tor.	Darija	dan suverenosti	13 ^h ●
26	sre.	Lucijan		
27	čet.	Sabina		
28	pet.	Simon		
29	sob.	Ida		
30	ned.	Marcel		
31	pon.	Bolfenk	dan reformacije	

Kot nosilec pravic v Sloveniji je izdala dovoljenje za objavo
Založba AJDA, Vrzdeneč
(www.ajda-vrzdeneč-zalozba.si)

Ajda

Dan za plod – je pravi dan za setev, nego in spravilo vseh naših žit pa tudi naših plodovk, kot so paradižnik, paprika, fižol, grah, kumarice, buče in bučke, leča, soja pa tudi jagode, vse sadno drevje in jagodičevje.

NOVEMBER – LISTOPAD

DECEMBER – GRUDEN

			8:00	12:00	17:00
1	tor.	dan spomina na mrtve			
2	sre.	Dušanka			
3	čet.	Silva			
4	pet.	Drago			
5	sob.	Zahar			
6	ned.	Lenart			
7	pon.	Engelbert			
8	tor.	Bogomir			12 ^h ○
9	sre.	Teodor			
10	čet.	Andrej			
11	pet.	Martin			
12	sob.	Emil		začetek presajanja ob 16 ^h	
13	ned.	Stanislav			
14	pon.	Nikolaj			
15	tor.	Polde			
16	sre.	Jerica			
17	čet.	Gregor			
18	pet.	Roman			
19	sob.	Elizabeta			
20	ned.	Srečko			
21	pon.	Marija			
22	tor.	Cilka			
23	sre.	Klemen <small>dan Rudolfa Maistra</small>			
24	čet.	Janez			0 ^h ●
25	pet.	Katarina			
26	sob.	Konrad		konec presajanja ob 10 ^h	
27	ned.	Vigil			
28	pon.	Jakob			
29	tor.	Radivoj			
30	sre.	Andrej			

			8:00	12:00	16:00
1	čet.	Marijan			
2	pet.	Blanka			
3	sob.	Franc			
4	ned.	Barbara			
5	pon.	Savo			
6	tor.	Miklavž			
7	sre.	Ambrož			
8	čet.	Marija			5 ^h ○
9	pet.	Valerija		začetek presajanja ob 23 ^h	
10	sob.	Smiljan			
11	ned.	Danijel			
12	pon.	Aljoša			
13	tor.	Lucija			
14	sre.	Dušan			
15	čet.	Kristina			
16	pet.	Albina			
17	sob.	Lazar			
18	ned.	Teo			
19	pon.	Urban			
20	tor.	Julij			
21	sre.	Tomaž			
22	čet.	Mitja			
23	pet.	Viktorija		konec presajanja ob 12 ^h	12 ^h ●
24	sob.	Eva			
25	ned.	božič			
26	pon.	Štefan <small>dan samostojnosti in enotnosti</small>			
27	tor.	Janez			
28	sre.	Živko			
29	čet.	David			
30	pet.	Evgen			
31	sob.	Silvester			

cvet   plod   list   korenina   neprimeren čas

polna luna   mlaj

Jože Košnjek

DECEMBER 2020

S cepivom nad moreči virus

Za nedeljo, 27. decembra, lani so številni dejali, da je bil to »velik dan in začetek konca epidemije«. Tega dne so namreč prve tri Slovence – Angelco Butenko iz Doma upokojencev Fužine v Ljubljani, upokojenega mariborskega nadškofa dr. Franca Krambergerja iz doma v Lenartu in Jožeta Pelka iz Rogaške Slatine – s Pfizerjevim cepivom cepili proti covidu-19. Virus se je širil z veliko hitrostjo tudi po šolah in med zdravstvenimi delavci. Med testiranimi je bilo redno nad 25 odstotkov okuženih, v bolnišnicah pa je bilo blizu 1300 ljudi, od teh skoraj dvesto na oddelkih za intenzivno terapijo. Ustavno sodišče je vlado opozorilo, da njeni ukrepi brez objave v Uradnem listu ne veljajo! Ti so bili vedno ostrejši in omejevalni, vendar do popolne zapore gospodarskega in javnega življenja ni prišlo. Po 15. decembru, pred božičnimi prazniki, je bilo dano državljanom in državljanom nekaj več svobode tudi glede gibanja med občinami in zbiranja svojcev, po božiču pa so bili ukrepi znova ostrejši. V torek, 22. decembra, se je začelo prostovoljno hitro testiranje.

Cepljenje v Domu upokojencev Kranj

Odbor za zdravstvo pri Evropski agenciji za cepiva je dovolil uporabo in promet z določenimi cepivi. Deset mesecev po začetku epidemije!

Sneg, plazovi, poplave

V začetku meseca, še posebno v drugem tednu, se je vreme tako rekoč strgalo z

Novi most za kolesarje in pešce v Kamnjah

Boris Janez Bregant (1940–2020)

verige. Večji del Slovenije so prizadeli neurja, zemeljski plazovi, močan veter in poplave, tudi zaradi taljenja snega. Tako je bila nekaj časa zaprta cesta Kropa–Dražgoše. V višjih legah je snežilo, zato so v smučarskih središčih lahko pognali

smučarske naprave, vendar je bilo precej negotovosti zaradi omejevanja gibanja med občinami in zbiranja ljudi. Krvavcu so inšpektorji naložili plačilo 4000 evrov kazni in dan po božiču smučišče zapečatili. Zaradi obilice snega so imeli težave v Zgornjesavski dolini, še posebno v Planici, ki se je pripravljala na svetovno prvenstvo v poletih. Več zadovoljstva je bilo na Zatrniku nad Bledom, kjer so po več letih spet zagnali del naprav, dogovora o prihodnosti nekdanj zelo priljubljene smučišča pa še ni bilo.

Planica brez gledalcev in s preprirom

Organizatorji planiških skakalnih tekem so se znova izkazali. Kljub nenavadno veliki količini novega snega so izpeljali odlične tekme 26. svetovnega prvenstva v poletih, ki bi moralo biti marca. Žal tokratna Planica ni bila popolna: manjkali so gledalci. Korona jih je zadržala doma. Slovenci niso blesteli. Ekipno so bili četrti, med posamezniki, kjer je zmagal Nemeč Karel Geiger, pa je bil najboljši Slovenec Anže Lanišek na 12. mestu. Blesk tokratne Planice je zasenčilo sporočilo reprezentanta in obetavnega skakalca Timija Zajca, ki je obtožil glavnega trenerja Gorazda Bertonclja in Jelka Grosa, da zavirata njegove ambicije. Z njegovim zapisom so soglašali tudi nekateri drugi skakalci. In razplet? Zajca so začasno izključili iz reprezentance, Gorazd Bertoncelj pa je odstopil. Zamenjal ga je njegov pomočnik, nekdanji skakalec Robert Hrgota.

Drama v Puštalu

Ljudje so nesebično pomagali Tomažu Benedičiču iz Lajš, ki mu je pogorela hiša. V Puštalu je bila odigrana prava drama s srečnim koncem. Voznica je z avtomobilom, v katerem so bili trije otroci, zapeljala v potok. Voda je že začela vdirati v avto. Eden od otrok se je rešil, poiskal pomoč in sosede so še pravočasno potegnili na varno dva otroka in voznico. V Ratečah se je v delovni nesreči smrtno ponesrečil oče našega alpskega smučarja Žana Kranjca. V Kamnjah v Bohinju so odprli nov most za kolesarje in pešce, ki je na zunaj videti kot hišica na vodi. Na opuščeni zgornji postaji žičnice na Zelenici so uredili muzej o zgodovini alpskega in turnega smučanja. V Kamniku so obnovili železniško postajo Kamnik Graben, na katero je kot prvi

Slovenska ekipa Peter Prevč, Bor Pavlovčič, Anže Lanišek in Domen Prevč je bila v Planici četrta.

pripeljal novi Stadlerjev vlak. V Škofji Loki so tradicionalne Severjeve nagrade podelili Jette Verjup Ostan, Vladimirju Vlaškaliču, Gaji Filač, Klemenu Kovačiču in Bojanu Vistru.

Obletnica plebiscita

December je bil za Republiko Slovenijo še posebno prazničen – 23. decembra je minilo 30 let od plebiscita, na katerem se je velika večina državljanov Slovenije odločila za samostojno državo, ki je bila ustanovljena pol leta kasneje, 25. junija

leta 1991. Tretjega decembra smo se spomnili 220. obletnice rojstva dr. Franceta Prešerna. To je bil tudi mesec, v katerem na cestah ni bilo smrtnih žrtve! Decembra pred šestdesetimi leti so začeli igrati »mladi, nori in kuštravi« Beatlesi, ki so se deset let kasneje razšli. Pred štiridesetimi leti pa so umorili člana te skupine Johna Lennona. In še dogodek iz naše hiše: Gorenjski glas je za zvestobo časopisu s pralnim strojem nagradil Danila Ambrožiča iz Krnice pri Zgornjih Gorjah.

- Delegati stranke DeSUS so za novega predsednika izvolili **Karla Erjavca**, ki je po izvolitvi napovedal odhod iz vladne koalicije in kandidaturo za mandatarja slovenske vlade.
- Za športnika leta 2020 sta bila med posamezniki izbrana smučarska tekačica **Anamarija Lampič** in kolesar **Primož Roglič**, za naj ekipo pa rokometna reprezentanca Slovenije.
- Na Jesenicah je v 81. letu umrl nekdanji župan in častni občan občine Jesenice, direktor Železarne in vsestranski družbeni delavec **Boris Janez Bregant**. V Kranju pa so se poslovili od dolgoletnega planinca in gorskega reševalca **Emila Herleca - Milča** (1931–2020) ter od odličnega atleta, skakalca v višino in udeleženca olimpijskih iger v Ciudadu de México **Poldeta Mileka**. Njegov rekord je bil za tiste čase izjemnih 213 centimetrov! Na treningu je preskočil celo 216 centimetrov. Tekmoval je tudi v skoku v daljino in troskoku. V 91. letu starosti je umrl glasbenik in komponist **Mojmir Sepe**.
- Sodni svet je razrešil predsednico Okrožnega sodišča v Kranju **Janjo Roblek**, ki je sodišče vodila osem let.
- December je bil uspešen za naše športnike. **Martin Čater** je zmagal v smuku, kar je četrta zmaga za Slovenijo po **Andreju Jermanu** in **Boštjanu Klinetu**. Na stopničkah so stali še **Anamarija Lampič**, **Žan Košir**, **Nika Križnar**, **Anže Lanišek** in **Eva Urevc**.
- Okolico Petrinje na Hrvaškem je stresel hud potres, eden od najhujših v zadnjih letih v Evropi.

JANUAR 2021

Odprti prvi razredi in vrtci

V januar, ki so ga na začetku zaznamovali sneg, dež, poplave in zemeljski plazovi, in leto 2021 smo državljani Evropske unije vstopili brez Združenega kraljestva, ki je šlo na svoje.

V Združenih državah Amerike je prisegel 46. predsednik Joe Biden. Pred tem, 6. januarja, pa so protestniki pustošili po stavbi ameriškega kongresa in zahtevali razveljavitev predsedniških volitev in razglasitev poraženega Donalda Trumpa za predsednika. Štirje ljudje so v vdoru, prvem po letu 1814, umrli. To je bil madež za ameriško demokracijo, so pisali mediji in sporočali politiki.

V javnost so začeli prihajati zastrašujoči podatki o okuženih in mrtvih v letu 2020. V Sloveniji je umrlo šest tisoč lju-

Tina Bergant z Manco

Nika Novak in Matej Bajc z Leonom

di, kar je največ po drugi svetovni vojni. Pri polovici je bila smrt povezana s covidom. Polovica teh je živel v domovih starejših občanov. Statistika pove, da je bil to vsak deseti stanovalac. Na svetu pa je zaradi okužbe umrlo dva milijona ljudi. Januarja je bilo največ okužb v enem dnevu 3354, predvsem zaradi milejših ukrepov med božično-novoletnimi prazniki. Država je zaradi upadanja števila okuženih in tudi zaradi nezadovoljstva

državljanov postopoma sproščala ukrepe, obenem pa vabila k cepljenju. Do 20. januarja se je cepilo 43.000 državljanov. Tega dne je vlada sporočila dolgo pričakovani sklep, da se bodo v torek, 26. januarja, po dobrih treh mesecih zaprtja začeli postopoma odpirati prve razrede osnovnih šol in vrtce. Pod določenimi pogoji so začela obratovati tudi smučišča, ki so se otepala velikih izgub zaradi izpada smučarskih dni. Obenem se je že

Smučarka Meta Hrovat se veseli uspeha na domači tekmi.

Branko Kavčič iz Dražgoš med nakladanjem hlodov

Svečan podpis protokola o gradnji infrastrukture na 4. razvojni osi. Od leve: Gašper Uršič, minister Jernej Vrtovec in gorenjevaški župan Milan Čadež.

začel pojavljati strah pred novim, še nevarnejšim in agresivnejšim sevom.

Manca in Leon sta bila prva

Na Gorenjskem sta v letu 2021 prva na svet prijokala Manca, ki jo je v Kranju rodila mamica Tina Bergant od Svete Barbare nad Škofjo Loko, in Leon, ki ga je kot drugorojenca v jeseniški porodnišnici rodila Nika Novak iz Trzina. V kranjski porodnišnici je bilo leta 2020 1556 porodov ali 66 več kot leta 2019. Dečkov je bilo 801, deklic pa 769. Pri 14 porodih so se rodili dvojčki. Na Jesenicah pa se je lani rodilo 733 otrok, od teh

Stoletnica Slavka Kopač

367 dečkov in 366 deklic. Sedemkrat so se rodili dvojčki. Slavka Kopač pa je na Zlatem polju v Kranju praznovala stoti rojstni dan.

Na Primorsko skozi predor

Država bo za gorenjske ceste v letu 2021 namenila skoraj trideset milijonov evrov, so sporočili januarja. Med drugimi za nadvoz nad železnico na Jesenicah, v Kranju in v Lescah, za cesto Britof–Hotemaže in Trebija–Sovodenj in

- Januar je bil tudi mesec uspehov naših športnikov. **Anamarija Lampič** in **Žan Košir** sta bila druga na tekmi svetovnega pokala v svojih panogah, **Meta Hrovat** je bila tretja na veleslalomski tekmi za Zlato lisico, tretja pa je bila tudi **Ema Klinec** v smučarskih skokih.
- **Miro Pešec** (Medvode), **Peter Globočnik** (PD Iskra Kranj), **Stanislav Pintar** (PD Škofja Loka), **Alojz Pirnat** (PD Domžale) in **Janez Kavar** (PD Križe) so prejeli priznanja Planinske zveze Slovenije.
- **Mojca Dijak Grmek** s Koprivnika, **Branko Kavčič** iz Dražgoš in **Jožef Eniko** z Ledinice pri Žireh so bili izbrani za najskrbnejše lastnike gozdov.
- Naj osvajalec Španovega vrha v letu 2020 je bil **Janko Meglič** s 346 vzponi.

Nova zaplavna pregrada bo varovala okolico pred naraslo Belco.

za obvoznico v Vodica. V Gorenji vasi so podpisali protokol o gradnji cestne infrastrukture na 4. razvojni osi – povezavi Gorenjske s Primorsko. Pod Kladjem naj bi izvrtali predor. Za propadajoči grad Dvor v Preddvoru se je pokazala rešitev: začela sta ga upravljati Tanja Šubelj in Florijan Sušnik iz Zavoda za kulturo, turizem in kulturno dediščino Grof in Grofica. Občina Cerklje je kot edina oddala ponudbo za odkup zemljišča v Dvorjah in Hribarjeve vile, kjer namerava zgraditi športno-rekreativni center z bazenom. Na Belci v Zgornjesavski dolini so lahko od januarja naprej mirneje spali. Občina in država sta zgradili dobre tri milijone vredno pregrado pred hudournu vodo Belce. V Žireh so bili uspešni s projektom Lesni feniks, v katerem za izdelovanje lesenih izdelkov uporabljajo odslužen les. Mednarodno podjetje Nice Label, katerega krovno podjetje je Europlus iz Šenčurja, je postalo vodilno globalno podjetje na področju programskih rešitev za označevanje v velikih podjetjih. Družba Hotel Creina v Kranju je postala nelikvidna.

Kje bo gorenjska bolnišnica

Radovljiški župan Ciril Globočnik je imenoval posvetovalno skupino, ki naj bi analizirala možnosti gradnje nove regijske bolnišnice v Radovljici, kjer imajo že primerno zemljišče. Radovljičani so s tem povzročili jezo Jeseničanov, ki želijo še naprej obdržati bolnišnico v svoji občini. Kasneje je lokacijo za novo bolnišnico na Zlatem polju ponudila tudi kranjska občina.

Umril je Franc Kramar

Januarja je bil tudi mesec manj veselih novic. Na Jeprci se je pripetila huda prometna nesreča, v Vodica pa delovna nesreča. V 61. letu starosti pa je nepričakovano umrl dolgoletni župan Bohinja in nazadnje poslanec državnega zbora Franc Kramar, človek, ki je bil znan tudi po tem, da je vsakomur odkrito povedal, kaj misli o določeni stvari.

Franc Kramar (1960–2021)

FEBRUAR 2021

Smrtonosna plazova in eksplozija

Februarja se ni zgodilo nič prelomnega. Koaliciji ustavnega loka ni uspelo vreči vlade Janeza Janše in ustoličiti novega mandatarja Karla Erjavca. Za je bilo štiri-ridaset poslancev. Minila sta dva meseca od uvoza prve pošiljke cepiv. Sredi meseca so bile odprte vse šole in vrtci, informativni dnevi pa so prvič potekali na daljavo. Znova je bilo dovoljeno gibanje med občinami, omejitve gibanja v večernih urah in ponoči pa je ostala. Konec meseca je zaradi slabšega epidemiološkega stanja omejila gibanje v primorski regiji.

Gorenjec Janez Poklukar je bil imenovan za novega ministra za zdravje v vladi Janeza Janše.

V smučarskih središčih so bili zadovoljni z obiskom. Tudi na Jezerskem in v Planici, kjer uživajo tekači na smučeh.

Na Storžiču plaz, na Lancovem eksplozija

Februar bo ostal zapisan kot najbolj tragičen mesec v letu 2021 na Gorenjskem. V dveh nesrečah je umrlo šest ljudi. V petek, 5. februarja, so v eksploziji v mizarski delavnici na Lancovem umrli trije ljudje: oče, njegov sin in sosed. Tudi materialna škoda je bila velika, tuja krivda pa izključena. Druga velika nesreča pa se je zgodila v soboto, 13. februarja,

Pri reševanju v steni Storžiča sta sodelovala tudi dva helikopterja.

ko sta plazova v severni steni Storžiča ubila tri ljudi, med njimi tudi izkušenega gorskega reševalca in planinca. Poleg tega so bili poškodovani trije ljudje, med njimi tudi gorski reševalec. Strokovnjaki za plazove so menili, da je šlo v tem primeru za vzpon v steno v neprimernih in nevarnih razmerah. Ta nesreča kaže, da je tržiška občina med najbolj ogroženimi zaradi snežnih plazov. V preteklem stoletju je v njih umrlo dvajset ljudi, največ

leta 1937, ko je plaz pod Storžičem vzel devet življenj. Drugo zaradi plazov nevarno območje je Zelenica. Brez človeških žrtev pa je minil požar, ki je zajel trgovino in gostinski lokal v Čirčah. V Bohinjski Bistrici je požar uničil rastlinjak.

Obnova nekdanje gradbene šole

Kranjska občina se je odločila, da bo tudi s pomočjo dobrega milijona evrov

Prve karving smuči na svetu, ki se lahko zložijo v torbo

Janez Poklukar, novi minister za zdravje

evropskih sredstev obnovila nekdanjo gradbeno šolo na Cankarjevi ulici v Kranju, kjer so se v preteklosti šolali številni obrtniki. V obnovljene prostore se bosta vselila Glasbena šola in javni sklad za kulturne dejavnosti. Obnovljena osnovna šola Center pa bo deveta samostojna osnovna šola v občini Kranj. Predlagajo, da bi se imenovala po izumitelju fotografije na steklo Janezu Puharju.

Februarja je bila javnosti predstavljena ideja za novo občino v severnem delu sedanje kranjske občine, ki naj bi obsegala Kokrico, Predoslje, Britof, Trstenik, Tenetiše, Golnik in Goriče. Štela naj bi

Eksplोजija na Lancovem je bila silovita, saj je poškodovala tudi sosednjo stavbo.

več kot deset tisoč prebivalcev. Občina Vodice bo s sedemodstotnim deležem sofinancirala gradnjo obvoznice. V Komendi so se zaostriili problemi pri zapiranju odlagališča odpadkov Suhadole. Župan je napovedal odstop, vendar je kasneje svojo namero preklical. V Šenčurju in Kranjski Gori so dobili koncesiji za gradnjo oziroma povečavo doma za starejše, v Žireh in Komendi pa so domova že začeli graditi.

Novost iz begunjskega Elana

Elan je znova presenetil s svojo inovativnostjo. Izdelali so prve zložljive karving smuči na svetu z imenom Voyager, ki jih je mogoče zložiti v torbo in brez težav sestiti na vlak, avtobus ali v osebni avto. V Elanu pravijo, da gre za najbolj izjemen dosežek v 75-letni zgodovini tovarne, ki so ga razvijali več let.

Ženska skakalna ekipa je bila druga na svetovnem prvenstvu v Oberstdorfu.

Tekačici Eva Urevc in Anamarija Lampič sta vrhunski tekaški par.

- Februar je bil mesec uspehov slovenskih športnic in športnikov. Na svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Oberstdorfu je **Ema Klinec** v skokih na srednji skakalnici osvojila zlato kolajno, **Anamarija Lampič** je bila bronasta v tekaškem sprintu in srebrna v mešani ekipi skupaj z **Evo Urevc**. Anže Lanišek je bil tretji na srednji skakalnici, **Nika Križnar** pa tretja na veliki skakalnici. Dekleta so bila ekipno druga, mešana skakalna ekipa pa je bila četrta. Odlično je tekmoval tudi **Žan Košir**. Na svetovnem prvenstvu v biatlonu na Pokljuki smo ostali brez kolajne. Še najbliže ji je bil **Jakov Fak**, vendar jo je odnesel zgrešen zadnji strel. Kljub temu je bil peti. Žal na tekmo, na kateri je sodelovalo 337
- tekmovalcev iz 38 držav, pri izvedbi tekmovanja pa je sodelovalo štiristo ljudi, niso smeli gledalci.
- Za kulturni praznik sta **Magda Zore** iz Gorenjskega muzeja in akademski slikar **Jože Trobec** izdala strip o Prešernu. Oče in sin **Zoran** in **Ivan Smiljanič** pa sta izdala strip o požigu narodnega doma v Trstu pred stotimi leti z naslovom Črni plamen.

MAREC 2021

Kranjska Gora in Planica brez gledalcev

Marca sta bili na Gorenjskem dve pomembni športni prireditvi: sredi meseca tradicionalni, letos že jubilejni 60. Pokal Vitranc v Kranjski Gori in sklepna tekma svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici zadnje dni marca. Zaradi epidemičnih omejitev sta potekali brez občinstva, v tako imenovanem mehurčku, vendar sta bili po kakovosti vrhunski. Na obeh tekmah smo Slovenci ostali brez vrhunskih uvrstitev.

Nika Križnar je zmagovalka ženskega svetovnega pokala v smučarskih skokih.

Blejski župan Janez Fajfar (desno) ter minister za okolje in prostor podpisujeta sporazum o skupnem upravljanju Blejskega jezera.

V Kranjski Gori sta zmagi v veleslalomu in slalomu po zaslugi Marca Odermata in Clementa Noela odšli in Francijo. Najboljši od naših je bil Štefan Hadalin. V Planici je veliki kristalni globus za osvojeni svetovni pokal v skokih prejel Norvežan Halvor Egner Granerud, naš najboljši je bil Anže Lanišek na devetem mestu. V ženski konkurenci je kristalni globus osvojila naša Nika Križnar. Planiški tekmi sta dobila Nemeč Karl Geiger in Japonec Rjoju Kobajaši. Od naših sta bila najboljša Bor Pavlovčič

in Domen Prevc. Tekmo je zaznamoval hud padec Norvežana Daniela-Andréja Tandēja, ki se je po dobrega pol leta že vrnil na skakalnice. Organizatorji vrhunskih športnih tekmovanj upajo, da bodo v prihodnje na njih tudi gledalci.

Obletnica prve okužbe in smrti

Marec, v katerem so se v šole končno vrnilo tudi srednješolci, je bil mesec nekaterih obletnic. Četrtega marca je minilo leto od prve uradno ugotovljene okužbe, 14. marca pa leto po smrti prvega bolnika. Število umrlih je v enem letu preseglo štiri tisoč, predsednik republike Borut Pahor pa je skupaj s predstavniki verskih skupnosti njim v spomin na Žalah posadil lipo. Minilo je tudi eno leto od prvega zaprtja šol, drugih ustanov in občinskih meja. Pri cepljenju so se pojavili problemi pri naročanju ter nakupu in izbiri cepiv. Še zlasti je bilo sporno cepivo proizvajalca AstraZeneca. Pokazalo se je, da je bila angleška različica virusa zelo nevarna, saj je bilo v bolnišnicah znova več kot petsto ljudi, od teh kar 150 na intenzivni negi.

Skupna skrb za Blejsko jezero

Blejski župan Janez Fajfar in minister za okolje in prostor Andrej Vizjak sta podpisala sporazum o skupnem upravljanju Blejskega jezera, v katerega je vključen tudi načrt za zmanjšanje vpliva obremenit-

Za Anamarijo Lampič je odlična sezona. Osvojila je tudi mali kristalni globus za sprinte.

tev na kakovost vode. Jeseniška občina se je odločila za nakup opuščene Hotela Pošta, ki ima slavno zgodovino. Leta 1960 je na primer predsednik nekdanje Jugoslavije Tito sprejel skakalce na tekmi v Planici, tedanji slovenski skakalni as Marjan Pečar pa je plesal s Titovo soprogo Jovanko. Na Sovodnju v Poljanski dolini so začeli dolgo pričakovano obnovo ceste, gasilci iz sosednjih vasi Hotavlje in Trebija pa so dobili novi gasilski vozili. Na Jesenicah so praznovali občinski praznik v spomin na 20. marec leta 1929, ko so Jesenice postale mesto. Naziv častne občanke so podelili Rini Klinar, poklicni novinarki in nekdanji ministrici za delo, družino in socialne zadeve. Jesenice dobivajo ob Zdravstvenem domu Center za krepitev zdravja in za duševno zdravje odraslih, novo ambulanto za duševno medicino in referenčno ambulanto. Občina je dobila dobrih šeststo tisoč evrov za uresničitev projekta Poslovna cona Jesenice, vrednega dober milijon evrov. Občine Cerklje, Šenčur, Komenda, Vodice in Kranj so se dogovorile za projekt krvavškega vodovoda, ki bo oskrboval trideset tisoč ljudi. Naložba je vredna 14 milijonov evrov, od katerih bo dobrih šest milijonov prispeval Kohezijski sklad evropske unije. Občine so se o tem začele pogovarjati že leta 1997. Zgradili bodo 24 kilometrov cevovodov.

Zavrnjeno gradbeno dovoljenje

Radovljiška upravna enota je zavrnila izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo turističnega in rekreacijskega kompleksa

Jeseniški župan Blaž Račič in častna občanka Rina Klinar

Gorenjkina čokolada za dobrodelno organizacijo Anina zvezdica

na sotočju Save Bohinjke in Save Dolinke na Lancovem. Na območju vojašnice bodo uredili vodikove in električne polnilnice za vojaška vozila in za vozila Civilne zaščite. V Bitnjah so začeli graditi nov vrtec za 66 otrok. Starega, ki je bil zgrajen leta 1973, bodo podrli. Predvorska občina je zaprosila za gradbeno dovoljenje za gradnjo nove športne dvorane in za dograditev šole in vrta. Pri tem računa tudi na pomoč države. Naložba, vredna okrog sedem milijonov evrov, bi bila lahko končana leta 2023.

Tragedija v Mengšu

Skoraj ne mine mesec, da se ne bi zgodilo kaj tragičnega, žalostnega. Marec ni bil izjema. V Mengšu je pes na verigi

smrtno poškodoval osemletno deklico. Psa so odvzeli in ga evtanazirali. Statistika pove, da je v državi vedno več napadov psov na človeka.

- Osmega marca je minilo eno leto od imenovanja vlade Janeza Janše po odstopu predsednika prejšnje vlade **Marjana Šarca**.
- **Karl Erjavec** je po skupno 15 letih vodenja stranke DeSUS odstopil in izstopil iz stranke. Zaposlil se je v kranjskem Iskratelju.
- Kolesar **Tadej Pogačar** s Klanca pri Komendi je začel zmagovito sezono z zmago na prestižni dirki od Tirenskega do Jadranskega morja.
- Slovenski nogometaši so na kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo presenetljivo prvič premagali Hrvaško.
- V Škofji Loki so se začele prireditve v počastitev 300. obletnice Škofjeloškega pasijona, prvega dramskega dela v slovenščini, ki ga je napisal **Lovrenc Marušič** oziroma pater Romuald. Zaradi epidemije so morali letošnjo predstavo prestaviti.
- Podjetje Gorenjka Lesce je podarila 500 kilogramov čokolade dobrodelni organizaciji Anina zvezdica.
- Stanovalka Doma starejših občanov v Naklem **Marija Rozman** iz Zgornjih Bitenj je praznovala stoletnico.

APRIL 2021

Pozeba pustošila po sadovnjakih

Aleš Jerala iz Podbrezj je z oroševanjem varoval sadovnjak pred pozebo.

Vsem nadlogam, s katerimi se ubadamo zadnje leto, se je 7. in 8. aprila pridružila še pozeba. In to že šesta v zadnjih desetih letih. Najhujša je bila leta 2017, ko je uničila 95 odstotkov pridelka v sadovnjakih in drugih odprtih nasadih. Znova se je pojavilo vprašanje učinkovite zaščite pred pozebo in premij za zavarovanje pridelka, ki jih večina pridelovalcev ne zmore.

Epidemija je popuščala. Sredi aprila je bila preklicana prepoved gibanja, sprejeta lanskega oktobra. Postopoma so se odpirali gostinski lokali, terase in manjši hoteli. Turistično gospodarstvo je zaradi omejitev utrpelo precejšnjo škodo. Analitiki so jo ocenili na dve milijardi evrov. Evropska agencija za zdravila EMA je odobrila uporabo cepiva Johnson & Johnson, ker so bili primeri krvnih strd-

kov, ki naj bi jih povzročilo, redki. Odgovorni so sporočili, da so v Sloveniji do 19. aprila potrdili okužbo pri 233.033 ljudeh. Iz severne Italije so sporočili, da so pri očetu in hčerki, ki sta se vrnila iz Indije, odkrili tako imenovano indijsko različico virusa.

Nesreče in grožnja s pokolom

April ni minil brez nesreč s smrtnim izidom. V Bašlju pod Storžičem je moški padel z lestve in umrl. V Ukancu v Bohinjju je v prometni nesreči umrl en človek. Eno žrtev je terjala tudi prometna nesreča na Jeprci. Med turnim smučanjem na Storžiču je zaradi padca čez previsno

Na Jelovici je v naravo najprej odšel Zois, nato pa zelo previdno še Aida.

Policista Roman Šalej in Blaž Svetlin, generalni direktor Policije dr. Anton Olaj in Miloš Janša. Roman, Blaž in Miloš so utaplajoči se ženski rešili življenje.

steno umrla Neža Osovnikar iz Škofje Loke, sestra atleta Matica Osovnikarja. V steni na Kalški gori je zdrsnil alpinist iz Kamnika in umrl, dva pa sta ostala nepoškodovana. Peter Gaspeti iz Škocjana pri Domžalah je bil zaradi lanskega grozovitega in zahrbtnega uboja starih staršev in strica obsojen na trideset let zapora. Na kranjski Osnovni šoli France ta Prešerna je izbruhnil požar. Zagorelo je v kabinetu za kemijo, poškodovani pa so bili tudi sosednji prostori.

Slovenski policiji je v sodelovanju z ameriško uspelo preprečiti tragedijo oziroma pokol, ki ga je na več javnih mestih, kjer se zbira veliko ljudi, načrtoval 20-letni Domen Gašperin iz Kroke. Orožje je kupil na tako imenovanem temnem spletu v Združenih državah Amerike.

Maji Šorli Grumova nagrada

V Kranju se je s podelitvijo Grumove nagrade končal 51. Teden slovenske drame. Nagrado Slavka Gruma so podelili Maji Šorli za dramsko besedilo Tega okusa še niste poskusili. Nagrajenska je po rodu iz Kranja, živi pa v Ljubljani. Jakopičevo nagrado, najvišjo nagrado za likovne vizualne umetnosti, je prejel gorenjski rojak akademski slikar in profesor Franci Novinec.

V občinah Bled in Šenčur so praznovali. V Šenčurju so zlati plaketi podelili Dragici Markun in Milanu Krišlju, na Bledu pa Boži Torkar, Janji Vrhovnik in Hani Premrl.

Evropska komisija je Sloveno potico zaščitila kot zajamčeno nacionalno posebnost. Pekli jo bodo lahko tudi drugje, vendar bodo morali upoštevati izvirno specifikacijo. Avstrijci so ugovarjali, saj imajo oni Potizo ali Potizen.

Nagrada za pogum

Generalni direktor policije dr. Anton Olaj je odlikoval blejska policista Blaža Svetlina in Romana Šaleja ter občana, dolgoletnega veslaškega trenerja Miloša Janšo, ki so marca iz jezera rešili utaplajočo se žensko.

Mobilna paliativna enota Splošne bolnice Jesenice je praznovala že desetletnico delovanja. Gorenjska je edina regija s tako enoto, ki je samo lani pomagala v 750 primerih. Gibalno oviran Aleksander Čufar iz Železnikov je dobil hišno dvigalo, pri čemer se je znova izkazala ljudska solidarnost. Sotesko Vintgar so po obnovitvenih in varovalnih delih znova odprli za obiskovalce. V Vodichah so za gradnjo Kopitarjevega centra, ki bo upravno, kulturno, zdravstveno in trgovsko središče kraja, začeli iskati zasebnega vlagatelja. Številne Gorenjske občine so prejele evropski denar za gradnjo kolesarskih povezav. Gradnja nekaterih ima že dolgo brado. Kranjski mestni svet je zavrnil gradnjo igralnice v Planetu Kranj. Skupina Admiral je v njej načrtovala 105 igralnih mest.

Gorelo je na Osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju

Soteska Vintgar je bila aprila znova odprta za obiskovalce.

- V Ljubljani in v nekaterih drugih slovenskih mestih so bili protesti zoper ukrepe za preprečevanje epidemije in proti sedanji vladi. Nekateri med njimi so postajali vedno bolj nasilni. Ljudje so se zbirali tudi na petkovih »kolesarskih protestih«.
- Kolesar **Tadej Pogačar** je z zmago na legendarni dirki Liege–Bastogne–Liege začel zmagovito sezono. To dirko je leto prej dobil **Primož Roglič**, ki je bil tokrat trinajsti.
- Jeseniški župan **Blaž Račič** je razrešil podžupana **Miho Rebolja** zaradi različnih pogledov na nekatera vprašanja.
- Umrli je **dr. Vladimir Žumer** (1949–2021), arhivski strokovnjak in zgodovinar, dolgoletni direktor Arhiva Slovenije. Živel je na Zgornji Beli v občini Preddvor.
- Na Pokljuki in na Jelovici so v naravo izpustili pet risov iz Romunije in Slovaške. Te plašne mačke bodo bogastvo slovenskih gozdom. Ime jim je Zois, Aida, Tris, Julija in Lenka.

MAJ 2021

Končno: Slovenija v zeleni fazi

Olimpijska bakla na vrhu Triglava, kjer je bilo še dva metra snega

Po dobrem letu omejitev zaradi epidemije je maj končno prinesel olajšanje. Število okuženih je začelo padati in 20. maja je bil delež okuženih med testiranimi le še 9,2-odstoten. Dan kasneje je umrl le en bolnik, s prvim odmerkom pa je bilo dotlej cepljenih 550.000 ljudi. Desetega maja smo izpolnili pogoje za rumeno fazo, zato so se lahko vsi učenci in dijaki vrnili k običajnemu pouku, študentje pa na predavanja v živo. Po 20.

maju je sedemdnevno povprečje okužb padlo pod tristo, v bolnišnicah pa je bilo le še 265 bolnikov. Zato smo po evropskih merilih prestopili prag zelene faze, kar pa še ni pomenilo, da je konec nevarnosti in epidemije. Ta je bila podaljšana do sredine junija. Ljudje pa smo vseeno svobodnejše in bolj sproščeno zadihali! Še naprej pa so se penile slovenske politične vode. Ustavna obtožba predsednika vlade Janeza Janše in zamenjava

predsednika državnega zbora Igorja Zorčiča nista uspeli. Zaradi zavrnitve njegovega predloga evropskih tožilcev je odstopila ministrica za pravosodje Lilijana Kozlovič. Prerekanje okrog financiranja Slovenske tiskovne agencije (STA) se je nadaljevalo. Na eni strani so iz Bruslja zahtevali od slovenske vlade, da ta izpolni obveznosti do agencije, ta pa je terjala odstop direktorja Bojana Veselinoviča.

Olimpijska bakla na Triglavu

Slovenska olimpijska bakla je svojo pot po 212 občinah začela v začetku maja na zasneženem vrhu Triglava. Tja so jo po zahtevni poti, ki so jo premagovali peš in s smučmi, prinesli in vrnili v dolino nekdanji olimpijci, alpinisti in gorski reševalci Rajko Lotrič, Franci Teraž, Sebastijan Šilar, Florijan Erlah, Tomaž Jelenko in snemalec Peter Vrčkovnik. V dolini

Igralka Prešernovega gledališča Vesna Jevnikar, prejemnica nagrade julija

Veselje kamniških odbojkarjev po pokalni zmagi

pa je za logistiko skrbel Jože Martinjak. Baklo so iz nerjavečega jekla in bukovega lesa izdelali v skupini SIJ – Slovenska industrija jekla. V dolini so jo kot prvi predali nekdanji smučarki Alenki Dovžan, ki je na olimpijadi osvojila bronasto kolajno.

Obnova gorenjske železnice

Maja so začeli obnavljati tudi železnico med Lescami in Jesenicami. Minister za

Hokejisti Jesenic so naslov državnega prvaka obdržali na Jesenicah.

infrastrukturo Andrej Vizjak je podpisal vlogo za podporo projektu boljše preskrbe s pitno vodo, ki ga načrtujejo občine Kranj, Preddvor, Šenčur in Naklo in je vreden 2,5 milijona evrov. Občina Preddvor je dobila gradbeno dovoljenje za nov športni park med Srednjo Belo in Preddvorom. V Suhadolah so končali gradnjo zbirnega centra, ki je bil projekt občin Kamnik in Komenda in ki ga bo upravljalo podjetje Publikus. V občini Gorenja vas - Poljane so začeli graditi vodovodna sistema Lučine in Vršajn - Brda. Vlada je soglašala z obnovo leta 1949 zgrajene Srednje šole na Jesenicah. Za dobrih 15 milijonov evrov bodo zgradili tudi nove delavnice in telovadnico. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je v program obnov šol do leta 2024

Odprtje obnovljenega Čebelarkega muzeja v Radovljici

- Odbojkarji Calcita Volleyja iz Kamnika so postali državni pokalni prvaki, hokejisti moštva SIJ Acroni Jesenice pa državni prvaki. Jeseniškemu klubu je za sedemdeset let delovanja predsednik **Borut Pahor** izročil državno odlikovanje.
- Nogometaši Radomelj so se uvrstili v prvo slovensko nogometno ligo.
- Učenci osnovne šole iz Križev so zmagali v televizijski oddaji Male sive celice. V finalu so premagali OŠ Center iz Novega mesta.
- Bohinj je bil nagrajen z znakom Slovenia Green, Grajsko kopališče Bled pa s priznanjem Slovenia Green Beach.

vkjučilo tudi vrtec pri osnovni šoli v Bohinjski Bistrici in OŠ Jela Janežiča Škofja Loka, OŠ Matije Valjavca Preddvor, OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice in OŠ Simona Jenka Medvode. V Kamniku so začeli obnavljati Vivodovo hišo, v kateri je bila nekdaj priljubljena gostilna Pod vinsko trto, v katero je med bivanjem na gradu Zaprice rad zahajal pesnik in pisatelj Oton Župančič. Pravijo, da je tu napisal dramo Veronika Deseniška. Prve ugotovitve kažejo na hude poškodbe nekaterih stenskih poslikav.

V Radovljici je predsednik republike Borut Pahor odprl prenovljen Čebelarkega muzej s stalno razstavo Živeti skupaj. O čebeli in človeku. Obnova je prispevek k ohranjanju avtohtone kranjske čebele.

Pasijonsko znamenje v Škofji Loki

V Škofji Loki so se kljub omejitvam spomnili 300. obletnice nastanka Škofjeloškega pasijona. Uprizoritve ni bilo, zato pa so v tlaku na Mestnem trgu odkrili pasijonsko znamenje. V Komendi so praznovali spomin na 300. obletnico rojstva slavnega rojaka Petra Pavla Glavarja.

V kranjskem Prešernovem gledališču so podelili nagrado julija, ki jo podeljuje gledališče skupaj z Gorenjskim glasom za najboljšo igralsko stvaritev v sezoni. Za sezono 2019/2020 jo je prejela Vesna Jevnikar. Vodenje Prešernovega gledališča je prevzel Jure Novak, ki bo po umetniški plati še naprej sodeloval z Marinko Poštrak.

JUNIJ 2021

Vse najboljše, Slovenija!

Vse najboljše za praznik, Republika Slovenija!

Letošnji junij je bil v več pogledih poseben mesec. Tudi prazničen, radosten. Republika Slovenija je 25. junija praznovala 30. obletnico ustanovitve in 30 let, odkar je z orožjem in preudarno politiko kljub agresiji jugoslovanske armade in pogosto nenaklonjenim besedam iz tujine ubranila samostojnost. Petindvajsetega junija pred 30 leti je parlament sprejel tri dokumente: Ustavni akt o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ustavni zakon za izvedbo tega akta in Deklaracijo o samostojnosti. Dan kasne-

je, 26. junija, zvečer je bila slovesno razglašena samostojna republika Slovenija, na drogu na Trgu republike pred državnim zborom pa je zaplapolala nova zastava nove države, nad katero je jugoslovanska vojska še isti večer poslala tanke, vendar je bila poražena. S tem je bila uresničena odločitev državljanov na referendumu pred pol leta. Po državi so bile v čast te obletnice organizirane mnoge prireditve, osrednje pa so bile v Ljubljani. Obenem s slavljenjem so se nadaljevali tudi protesti, še posebno v Ljubljani. Najodgo-

vornejši za vodenje države so se intenzivno pripravljali na polletno vodenje sveta Evropske unije.

Po osmih mesecih konec epidemije

Po 19. oktobru lani je vlada 15. junija oznanila konec epidemije in s 16. junijem omilila nekatere ukrepe ter sporočila, da je na zalogi dovolj cepiva. Statistiki so zapisali, da je bilo 13. junija le 24 okužb – najmanj po 30. avgustu leta 2020; 16. junij je bil dan, ko ni bilo smrti zaradi okužbe. Država je bila uvrščena

Gorenjska kolesarja Tadej Pogačar in Matej Mohorič na Dirki po Sloveniji, pred odhodom na sloviti francoski Tour

Poslovni direktor Fraporta Slovenija Zmago Skobir, direktor Fraporta Pierre Dominique Prümm in predsednik slovenske vlade Janez Janša odpirajo nov potniški terminal na brniškem letališču.

v zeleno območje. Do 15. junija je okužbo prebolelo 256.000 državljanov Slovenije. Več kot 4700 jih je umrlo, v bolnišnicah pa se jih je zdravilo več kot 18.000. Do sredine junija je bilo s prvim odmerkom cepljenih 44,5 odstotka odraslih prebivalcev. Zmanjševanje okužb je bilo napoved sproščenega poletja. Olajšanje pa je (žal) spremljala napoved novih, nič manj nevarnih različic virusa.

Obletnica odprtja predora

Na prvi junijski dan so slovesno odprli 7864 metrov dolg predor Karavanke, ki je bil takrat eden najsodobnejših predorov v Evropi in 16. najdaljši v Evropi. Vrtati so ga začeli 1. avgusta leta 1986, 28. maja leta 1989 pa so slovenski gradbinci po

1021 dneh prišli do meje z Avstrijo. Gradnja, skupaj je trajala pet let, je po današnjih izračunih stala 160 milijonov evrov. Za prevoz skozi predor je bilo treba plačati 200 takratnih jugoslovanskih dinarjev, 90 avstrijskih šilingov ali 16 nekdanjih nemških mark. Po odločitvi slovenskih in avstrijskih organov iz leta 2005 že gradijo drugo cev predora. Po obnovi sedanje cevi – med njo bo promet potekal po novi cevi – bosta obe smeri prevozniki leta 2026. Sedanji karavanski predor je kot prva Slovenka prevozila Marinka Bajt iz Zgornjih Bitenj, ki se je vračala z obiska na Tirolskem.

Novi terminal na letališču

Na Letališču Jožeta Pučnika na Brniku so odprli nov sodoben potniški terminal, vreden 21 milijonov evrov. Nemški lastnik letališča Fraport s tem uresničuje svoj program modernizacije letališča na Brniku. V Bohinju so bili zadovoljni s turistično sezono. V zadnjih desetih letih so podvojili turistične zmogljivosti. Obnovili so Gostišče Danica, svoje načrte s hoteli pa uresničuje tudi novi lastnik Damian Merlak. Občini Kamnik in Komenda sta uradno predali v uporabo novi center za ravnanje z odpadki v Suhadolah. Naložba je bila vredna dober milijon evrov. Na Spodnjem Jezerskem so v sodelovanju s podjetjem Marmor Hotavlje sanirali plaz, ki je zasul cesto v Komatevro. V Železnikih so v okviru druge faze protipoplavnih ukrepov z družbo Kolektor Koling podpisali pogodbo o izgradnji vodnega zadrževalnika pod Sušo, vredno dobrih 12 milijonov

evrov. Pri Osnovni šoli Preska so zgradili nov prizidek.

Praznično je bilo v nekaterih gorenjskih občinah. V Preddvoru so za praznik podelili priznanji dr. Vladimirju Žumru (posmrtno) in ddr. Miri Delavec Touhami. Priznanja in plakete so podelili tudi ob praznikih občin Škofja Loka, Naklo, Železniki in Mengeš. Kranjska knjižnica je praznovala 10 let delovanja v nekdanji trgovski hiši Globus. Tržiška knjižnica dr. Toneta Pretnarja, ustanovljena 20. junija leta 1961, je praznovala 60 let delovanja, župan Borut Sajovic pa je njeni direktorici Marinki Kenk-Tomazin izročil posebno priznanje. Osnovna šola Jakoba Aljaža iz Kranja, to ime ima od leta 1991, deluje že 40 let. Praznovala so tudi nekatera gasilska društva, na primer na Jezerskem in v Naklem, ki sta bili stari 110 let, in v Cerkljah. Gasilci so dobili tudi nova vozila.

Priznanja za pogum in požrtvovalnost

Vodstvo slovenske policije je ob prazniku, 27. juniju, podelilo medalje za hrabrost in pogum tudi petim gorenjskim policistom in trem občanom. Uroš Ovsenek, Jan Čejvan in Janez Štante so prejeli medalje za reševanje matere in treh otrok iz avtomobila v reki Sori v Puštalu. Prejeli so jih tudi Igor Pavlovič in Sandi Kalabič s kranjske policijske postaje, Jana Cankar in Janko Rant s škofjeloške postaje in Blaže Svetlin ter Roman Šalej z blejske postaje. Medalje sta podelila namestnik generalnega direktorja policije Stanislav Vrečar in direktorica Policijske uprave Kranj Melita Močnik.

Direktorica Tržiške knjižnice Marinka Kenk – Tomazin prejema priznanje župana Boruta Sajovica.

- Kolesar **Tadej Pogačar** je z zmago na dirki Po Sloveniji napovedal boj za najvišja mesta na Dirki po Franciji. Žal ne on ne **Primož Roglič** na začetku nista imela sreče, saj sta padla. Tadej jo je odnesel brez hujših posledic, Primož pa je moral odstopiti. Od Slovencev sta dirko začela tudi **Matej Mohorič** in **Luka Mezgec**
- V starosti 82 let je umrl **Ivan Zidar**, dolgoletni direktor SCT in obtožen v aferi Čista lopata. Bil je obsojen, vendar kazni zaradi bolezni ni prestal.
- Vaterpolisti Calcita Kamnik so prvič v zgodovini kluba osvojili naslov članskega državnega prvaka. Kamničani so osvojili tudi pokalni naslov.
- V bohinjskih gozdovih sta gozdarja **Lucija Odar** in **Lojze Budkovič** odkrila »kraljico smrek«. Visoka je 47 metrov in ima 169 centimetrov prsnega premera, volumen debla pa dosega 31,6 kubičnih metrov.
- Vodstvo Hokejskega kluba SIJ Acroni Jesenice je za novega glavnega trenerja imenovalo **Nika Zupančiča**, ki je bil v preteklosti dve sezoni že trener na Jesenicah in je osvojil naslov državnega hokejskega prvaka.
- Na rojstni hiši v Žabnici so odkrili spominsko ploščo ob 110. obletnici rojstva pesnika in pisatelja **Toneta Šifrerja**.

Po slovesnem podpisu pogodbe za gradnjo vodnega zadrževalnika v Železnikih

JULIJ 2021

Zdravljica v Parizu in Tokiu

Mesec julij je bil vsestransko razburljiv. Slovenija je začela predsedovanje Svetu Evropske unije, drugič v svoji tridesetletni zgodovini.

Volivci so z doslej eno najvišjih volilnih udeležb na referendumu prepričljivo zavrnilo nov zakon o vodah. Na Gorenjskem je bila udeležba skoraj 50-odstotna, v Sloveniji pa 46-odstotna.

Veliko Slovencev je julija svoje misli preselilo na francoske ceste, v litovsko mesto Kaunas in v Tokio. Na kolesarski dirki vseh dirk Tour de France je 22-letni mladenič Tadej Pogačar s Klanca pri Komendi zmagal že drugič zapored in poleg tega dobil še tri etape. Skupaj ima že pet etapnih zmag na tej dirki. V rumeni majici je bil kar 14 dni in je skupaj z ekipo UAE Team Emirates uspešno odbijal napade. Pogačar, Pariški kralj kolesarstva, je po zmagi na Touru podpisal zveščbo arabski ekipi do leta 2027. Vrhunsko je kolesaril tudi drugi Gorenjec Matej Mohorič, ki je zmagal v dveh etapah, med najboljše pa se je v sprintih uvrščal tudi Luka Mezgec. Naš šampion Primož Roglič ni imel sreče. Padel je in je v osmi etapi odstopil. Če ne zmaga Tadej, je prvi Matej, so govorili v kolesarskem svetu. V Litvi so slovenski košarkarji z Luko Dončičem bili trd boj za uvrstitev na olimpijske igre v Tokiu. V odločilni tekmi so premagali domačine s 96 : 85 in dosegli veliki cilj ...

Slovenski premier Janez Janša in predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen na Brdu.

Olimpijske igre v Tokiu, žal brez občinstva, so se za Slovence začele fantastično. V soboto, 24. julija, je kolesar Tadej Pogačar v cestni vožnji, dolgi 234 kilometrov, osvojil bronasto kolajno. S tem je izboljšal dosežek svojega trenerja Andreja Hauptmana, ki je bil na igrah v Atenah leta 2004 peti. Čez dva dni, 26. julija, je bil zlat kanuist Benjamin Savšek, naslednji dan pa srebrna naša judoistka Tina Trstenjak, ki je leta 2016 v Riu osvojila zlato. V sredo, 28. julija, je po hudi poškodbu na Touru in slabši vožnji na cestni

dirki zvezdni trenutek v kronometru dosegel Primož Roglič. Vozil je kot v transu in osvojil zlato! V prvem tednu avgusta pa je Janja Garnbret, na pol Gorenjka, osvojila zlato kolajno tudi v športnem plezanju. Zdravljica je tako po Parizu odmevala tudi v Tokiu, in to kar trikrat! Na dobri poti do kolajne so bili tudi košarkarji. Žal so kasneje klecnili pred ciljem. Nastop so upravičili tudi drugi nastopajoči. Košarkarji so bili četrti, med deset najboljših pa se je uvrstilo še devet slovenskih športnic in športnikov.

Odprtje kolesarske poti Juliana Bike

Začetek gradnje doma starejših v Komendi

Epidemija dvigala glavo

Epidemija, ki je na svetu terjala že štiri milijone smrti, je po umiritvi v drugi polovici julija spet začela dvigati glavo. Osemnajstega julija je umrl prvi covidni bolnik po koncu maja. Zato so postajale napovedi o četrtem valu epidemije realnost. Veliko ljudi je bilo še naprej gluhih za argumente o potrebnosti cepljenja. Vlada se ni odločila za uvedbo obveznega cepljenja.

Železniški predor znova odprt

Pregled julijskih dogodkov na Gorenjskem začnemo z začetkom gradnje doma za starejše v Komendi, ki bo lahko sprejel 68 stanovalcev. V Begunjah so obnovili stara legendarna Elanova otroška igrala pod Krpinom. V Železnikih so sanirali strme brežine nad hišami Na Plavžu in med drugim namestili 414 metrov varovalne ograje. V Gozdu - Martuljku sta Polona in Matjaž Tičar nekdanj sloveči penzion Špik obnovila v butični hotel Triangel Boutique, v Bohinju pa so odprli novi Hotel Bohinj v Ribčevem Lazu. Hotel je eden od štirih, ki jih je kupil Damian Merlak. Oba hotela sta obogatila gorenjsko turistično ponudbo, ki se je lahko pohvalila z rastočim obiskom. Prispevek k turistični ponudbi je tudi 290 kilometrov dolga kolesarska pot pod Triglavom Juliana Bike. V dolga leta propadajočem samskem domu nekdanje kranjske tovarne Tekstilindus v Stražišču bodo zgradili 59 stanovanj, od katerih jih bo polovica oskrbovanih. Konec julija je po devetmesečni zapori stekel železniški promet skozi predor Karavanke med Podrožco na Koroškem in Hrušico. Prenova predora in objektov, povezanih z njim, je stala 250 milijonov evrov.

Gorenjski stoletniki

Julija je kar nekaj Gorenjnk in Gorenjcev dočakalo sto in več let. Metka Kavčič, Robeževa Metka iz Loma nad Tržičem, je v Domu Petra Uzarja v Bistrici pri Tržiču, kjer prebiva, praznovala 107. leto življenja. Na Jesenicah je Ivanka Gašperin dočakala 103. leto, Marija Tomažević pa 101. leto. Stopeti rojstni dan leto je praznoval častni občan Domžal Jože Pogačnik, Ana Nastran, ki živi v Domu starejših v Škofji Loki, pa je bila stara 102 leti. Čestitamo!

Jubilej Gornjesavskega muzeja

V Kropi so organizirali tradicionalni, že 26. Kovaški šmaren, na Zaprevalu

Obnovljen hotel v Gozdu - Martuljku

Hotel Bohinj v novi leseni obleki z balkoni

pod Starim vrhom pa je bila že petdeseta prireditev Dan oglarjev. Turistično društvo Radovljica je praznovalo 125 let delovanja. V Bohinjski Bistrici so odkrili spomenik padlim v prvi svetovni vojni, na katerem je 44 imen. Poskusov za postavitev spomenika je bilo več, vendar je bil šele tokratni uspešen. Pri Ruski kapelici pod Vršičem je bila

tradicionalna svečanost v spomin na smrt ruskih vojnih ujetnikov in njihovih stražarjev pod snežnimi plazovi marca 1916. Letošnja svečanost je bila tudi spomin na 200. obletnico udeležbe ruskega carja Aleksandra I. na kongresu v Ljubljani.

Mesec se je zaključil z neurjem in točo, ki je ponekod povzročila veliko škode.

- Slepi maratonec **Sandi Novak** iz Dupelj je prenehal aktivno tekmovali. Tekmoval je od leta 2008 naprej in je na teden pretekel od 130 do 150 kilometrov.
- Gorenjci radi pomagamo ljudem v stiski. Tako so dobri ljudje pomagali enoletnemu **Milanu Kristancu** iz Kranja in fotografskemu mojstru **Aleksandru Čufarju** iz Železnikov.
- **Domen Gašperin** iz Kroke, ki je po spletu v Združenih državah Amerike kupil orožje, s katerimi je nameraval izvesti napade v nekaterih gorenjskih krajih, je bil obsojen na osem mesecev pogojne kazni s petletno preizkusno dobo.
- Na Žnidarjevi hiši v Dolenji vasi so odkrili ploščo geologu, geografu, univerzitetnemu profesorju ter častnemu občanu Železnikov **Antonu Ramovšu**.

V Kamniku bo nova šola

Župan Matej Slapar, direktor podjetja Kolektor Koling Marko Trampuš in ravnatelj šole Rafko Lah ob podpisu pogodbe o gradnji nove šole

V nekaterih gorenjskih občinah so začeli izvajati projekte, ki bodo izboljšali življenje ljudi. Na nekatere od njih so ljudje čakali več let. Tako je bilo v Kamniku, kjer so po 15 letih podpisali pogodbo za gradnjo novega Šolskega centra Frana Albrehta. Za 15 milijonov evrov bo zgrajena do šolskega leta 2023/2024. Kamniška občina se je odločila tudi za sanacijo 13 makadamskih cestnih odsekov. V

Vodicah so začeli graditi obvoznico. V uporabo pa so predali novo komunalno in cestno infrastrukturo v naseljih Povodje, Vojsko, Polje, Utik in Bukovica. Na Jesenicah so začeli obnavljati Ruardovo graščino. V tržiški občini bodo za skupno osem milijonov evrov zgradili objekte, ki bodo izboljšali odvajanje in čiščenje odpadnih voda za okrog 15.000 občanov. Na sistem bo tako priključenih

skoraj 99 odstotkov občanov. To je drugi največji projekt v zgodovini občine. Pogodbo sta podpisala župan Občine Tržič Borut Sajovic in direktor Rika Janez Škrabec. Nekdanje tržiško podjetje Lepenka na Slapu je kupilo podjetje Gubanc plastika.

Strah pred novo epidemijo

Slovenijo je zajel četrti val epidemije, zato se je povečal strah pred zapiranjem javnega življenja oziroma rdečo fazo. Vlada je predlagala, da bi se učenci in dijaki samotestirali doma. Šole so se začele pripravljati na zahteven začetek novega šolskega leta. Statistika pove, da je bilo od potrditve prve okužbe 4. marca leta 2020 do začetka letošnjega avgusta okuženih 260.371 prebivalcev. Opravljenih je bilo 1,4 milijona testov PCR in 4,8 milijona hitrih antigenskih testov. Umrlo je 4762 oseb. Prvi bolnik je umrl 14. marca lani. K cepljenju je na Brezjah na praznik velikega šmarna pozval tudi ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore.

V začetku meseca so nekatere predele Gorenjske prizadela neurja s točo.

Slovenska športna pravljica

V Tokiu so se končale olimpijske igre. Slovenijo je zastopalo 53 športnic in

Tadej Pogačar je prišel med domače navijače v rumeni majici.

Tržiški župan Borut Sajovic in direktor Rika Janez Škrabec sta podpisala pogodbo o izvedbi enega od največjih projektov v zgodovini tržiške občine.

Dom Planika pod Triglavom, nekdanji Aleksandrov dom, je star sto deset let.

Na Dovški oder je Dušan Polajnar (levo) povabil Janeza Brojana, Klavdija Mlekuža, Janeza Dovžana in Janka Ažmana.

športnikov, ki so nastope opravili z odliko. Janja Garnbret (športno plezanje), Primož Roglič (kolesarstvo) in Benjamin Savšek (veslanje) so osvojili zlate medalje, Tina Trstenjak (judo) srebrno, Tadej Pogačar (kolesarstvo) pa bronasto. Košarkarji, ki sta jih od kolajne ločili le dve točki, so bili četrti, Kristijan Čeh (atletika), Kaja Kajzer (judo), Tina Šutej (atletika), Ivan Trajkovič (teakwondo) in Veronika Macarol ter Tina Mrak (jadranje) so bili peti. Maruša Mišmaš (atletika) je bila šesta, Živa Dvoršak (strelstvo) in Adrian Gomboc (judo) pa sta bila sedma. Slovenija je bila med 93 državami, ki so osvojile kolajno, na 31. mestu, pred njo pa je bilo le 13 držav članic Evropske unije.

Jubileji in praznovanja

V Železnikih so prikazali taljenje železove rude po starem. Prostovoljno gasilsko društvo Zgornje Pirniče je praznovalo 120 let delovanja. Ob prazniku Občine

Kranjska Gora so za častnega občana imenovali Franca Vogo z Dovjega. Planinski dom Planika pod Triglavom je bil star 110 let in je bil zgrajen kot protiutež ponemčevanju naših gor. Na Dovjem so organizirali 29. Aljaževe dneve in nanje povabili slavno alpinistično družino – Mojstranške veverice. Prišli so Janez Brojan, Klavdij Mlekuž, Janez Dovžan in Janko Ažman. Spomnili so se tudi pokojnih članov naveze Zvoneta Koflerja in Miha Smoleja. Jeseničanki Tjaša Žnidar in Draga Žbontar sta v sedmih dneh prehodili krožno pohodniško pot po slovenskih gorah, ki jo je trasiral Viki Grošelj.

Dobrota pomaga v krizi

Solidarnost med ljudmi in dobrota sta še posebno pomembni v kriznih časih. Tega se zaveda Mladinski svet Slovenije, ki je na Brdu organiziral podelitev priznanj Prostovoljec leta 2020. Priznanja je podelil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Prostovoljci so lani opravili 11,4 milijona ur prostovoljnega dela. Kristina Stražišar z Jesenic je bila izbrana za najprostovoljko v skupini od 20 do 29 let, v skupini nad 30 let pa je ta čast pripadla Mariji Radkovič iz Domžal. Projekt Dan-ZaMe Gimnazije Kranj pa je bil izbran za najmladinski projekt.

Jože Resman (1946–2021)

- Američani in njihovi zavezniki, tudi slovenski vojaki, so se umaknili iz Afganistana. Pri umiku so imeli zaradi domnevno slabe ocene nevarnosti veliko težav. Talibani so prevzeli oblast. In tudi napadli kabulsko letališče. Slovenskim državljanom in večini njihovih sodelavcev v Afganistanu je uspelo zapustiti Kabul.
- Umril je **Jože Resman** (1946–2021), politik, predsednik radovljiškega izvršnega sveta in član državnega sveta, gospodarstvenik in kulturnik ter lastnik domače pekarnice na Zgoši.
- V Triglavskem domu na Kredarici se je zgodil incident. Predstavniki ljubljanskih protestnikov, ki so se povzpeli na Triglav, so izzivali in žalili predsednika vlade Janeza Janšo in ministra za notranje zadeve **Aleša Hojsa**.

Skozi vršiški predor v Posočje

Predsednik Evropskega parlamenta David Sassoli, predsednik slovenske vlade Janez Janša in predsednik Evropskega sveta Charles Michel na Blejskem forumu

Epidemija je bila na pohodu, je glavna ugotovitev pri opisovanju brzdanja oziroma širjenja epidemije v Sloveniji. Vlada je zaostрила nekatere pogoje v javnem življenju, predvsem s spoštovanjem pravila PCT, za katerega je ustavno sodišče ugotovilo, da ni protiustavno. Dnevno število okuženih je presešlo tisoč, tudi v šolah, zato so v nekaterih bolnišnicah začeli znova odpirati covidne oddelke. Šole so ostale zaprte. Delež okuženih med testiranimi je spet presegel 21 odstotkov. Državljanje so začeli cepiti s tretjim odmerkom, medtem ko pričakovanega odziva na vabila k prvemu cepljenju ni bilo, čeprav so epidemiologi za mesec oktober napovedovali glavni udar okužb. Do 21. septembra je bilo v Slove-

niji cepljenih blizu 980.000 ljudi. Zaradi negativnih posledic so ustavili cepljenje s cepivom Janssen. Preboleznikov jih je bilo 268.000. Do konca septembra je zaradi covid-a umrlo že 4553 ljudi. Glavni problem pa je vedno bolj postajalo pomanjkanje medicinskega kadra, ki tudi zaradi slabih plač odhaja drugam, najpogosteje po izdatnejši kos kruha v sosednjo Avstrijo.

Nasilni protestniki

Protesti proti vladi in njenim ukrepom so se stopnjevali in se na trenutke spremenili v pravo vojno med zagovorniki cepljenja in njihovimi nasprotniki. Nasilniki so vdrli v prostore RTV Slovenija in zahtevali svoj čas v programu. V Kamni-

ku so zažgali zabojnik za testiranje, razni predmeti, tudi granitne kocke, so leteli tudi v pročelje parlamenta v Ljubljani. Policija je najostreje ukrepala. Med najglasnejšimi protestniki je bil kranjski mestni svetnik Zoran Stevanović, ki mu je policija za nekaj časa vzela prostost.

Prvič dan slovenskega športa

Triindvajsetega septembra smo prvič praznovali dan športa kot spomin na ta dan leta 2000, ko so veslača Iztok Čop in Luka Špik ter strelec Rajmond Debevc osvojili prve zlate kolajne za Slovenijo. Na najlepši način ga je počastil kolesar Primož Roglič, ki je s tretjo zmago na španski Vuelti postal »kralj španskih

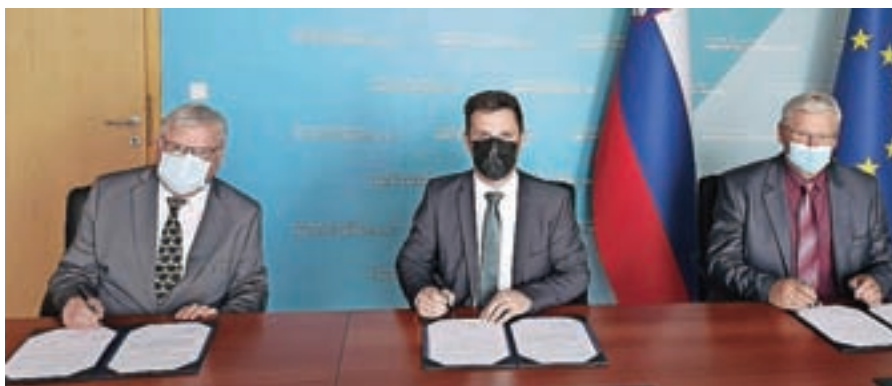

Luka Kovačič je bil že četrty prvi na vrhu planiške letalnice.

cest«. Mladi športni plezalec Luka Potočar je osvojil srebrno medaljo na svetovnem prvenstvu v Moskvi, Mía Krampļ pa je bila druga v kombinaciji. Slovenci smo na svetovnih prvenstvih osvojili že 19 kolajn, od katerih jih je sedem osvojila Janja Garnbret. Odbojarska reprezentanca je fantastično igrala na evropskem prvenstvu v Katovicah na Poljskem in bila na koncu znova – druga. V finalu so bili boljši Italijani.

Politiki na Bledu

Prvi dan septembra se je začelo novo šolsko leto brez pouka na daljavo. Na Bledu se je v času predsedovanja Slove-

Blejski župan Janez Fajfar, predstavnik ministrstva za infrastrukturo Aleš Mihelič in bohinjski župan Jože Sodja podpisujejo sporazum o gradnji kolesarske povezave med Bledom in Bohinjem.

nije Svetu Evropske unije začel tradicionalni Blejski strateški forum z imenitno udeležbo. Govorili so o prihodnosti Evrope, o vključevanju balkanskih držav v Evropsko unijo in o migracijah. Na dosedanjih forumih je sodelovalo več kot 10.000 udeležencev iz stotih držav.

V kranjski občini bodo zgradili prizidek k Osnovi šoli Staneta Žagarja. Država bo prispevala poldrugi milijon evrov za rekonstrukcijo radovljiškega kopališča. Začele so se razprave o pobudi za ustanovitev nove občine v severnem delu sedanje kranjske mestne občine. Župani sedmih gorenjskih občin so poslali ministru za infrastrukturo Jerneju Vrtovcu pismo podpore za zgraditev novega priključka na avtocesto Kranj sever. Aktualna je postala tudi ideja za rekonstrukcijo ceste na Vršič in zgraditev predora pod prelazom. Cesta je zelo obremenjena in nevarna zaradi plazov, ki jo ogrozijo povprečno 27-krat letno. Za praznik Občine Cerklje so odprli krožišče na Trati, pokojni zdravnik dr. Jože Bohinc pa je prejel posmrtno priznanje. V občini Šenčur je skupina Ržišnik Perc zgradila dva bloka z 31 stanovanji, od teh 14 za zaposlene. Šenčurska industrijska cona zagotavlja delo že 1500 ljudem. Na Bledu so župana Bleda in Bohinja Janez Fajfar in Jože Sodja in predstavnik ministrstva za infrastrukturo Aleš Mihelič podpisali sporazum o gradnji kolesarske povezave med Bledom in Bohinjem, vredne 11,5 milijona evrov. Povezava bo zgrajena do leta 2023.

Gorenjski matički

Na Linhartovem srečanju ljubiteljskih odrov v Postojni so odšli vsi matički na Gorenjsko. Zmagala je predstava Loškega odra Antigona v New Yorku. Nagrajena je bila tudi predstava Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic Vozi, Miško. Matička so z obeh odrov prejeli Jan Bertonec, Bojan Trampuš in Matej Čujovič. Za praznik Občine Jezersko so podelili priznanji. Prejela sta jih Bogdan Polajnar, ki je med vojno leta 1991 uspešno vodil pogajanja med jugoslovansko vojsko, Teritorialno obrambo in tedanjo Milico, ki so bila končana brez žrtev. Drugo priznanje pa je prejela naša, sedaj že upokojena novinarka Danica Zavrl Žlebir za dolgoletno odlično obveščanje javnosti o občini Jezersko.

Tudi september ni minil brez jubilarov. Ivanka Kos iz Mošenj je bil stara sto let, v škofjeloškem Centru slepih, slabovid-

Svečano odprtje dveh stanovanjskih blokov v Šenčurju

Jezerski župan Andrej Karničar z nagrajencema Bogdanom Polajnarjem in Danico Zavrl Žlebir

nih in starejših pa je Ana Nastran dočkala 102 leti življenja!

Ultramaratonka Špela Šavs je v trinajstih dneh za dobrodelni namen (ozaveščanje ljudi o otroškem raku) tekla po mejah Slovenije. Pretekla je 1125 kilometrov. Bodla-

jeva družina s Cegelnice pri Naklem se je po požaru tudi zaradi pomoči dobrih ljudi in občine – v njej take dobrodelne akcije še ni bilo – vselila n novo hišo.

Konec meseca je tudi Gorenjsko zajelo hudo neurje.

- Na Bregu ob Kokri v občini Preddvor so obnovili zvonik pri cerkvi svetega Lenarta, na zvoniku kranjske župnijske cerkve svetega Kancijana pa so uredili razgledno ploščad.
- Tržiški muzej je prejel Valvasorjevo priznanje za predstavitev nekdanjega koncentracijskega taborišča v Podljubelju v letih 1943–1945, Planinski muzej iz Mojstrane pa je prejel Valvasorjev nagelj.
- Ob 40-letnici Triglavskega narodnega parka sta Belarjevo priznanje prejela nekdanji direktor parka **Janez Bizjak** in **Stefano Santi**, vodja narodnega parka Julijsko predgorje.
- Steletovo priznanje za leto 2020 je prejela Šenkova domačija na Jezerskem, ki je po zaslugi lastnikov ohranila spomin na 500-letno preteklost.
- Na teku na planiško letalnico je bil med štiristotimi tekači že četrtič najboljši **Luka Kovačič**. Dvesto metrov višinske razlike je premagal v štirih minutah in 53 sekundah.

Vesoljska centrifuga v Planici

V centrifugi se bodo prvi preizkušali prostovoljci.

Planica od oktobra naprej ni več le kraj vrhunskih športnih tekmovanj in dosežkov ter mesto, v katerem je mogoče uživati v enkratnem naravnem okolju, ampak mnogo več. V Nordijskem centru so zagnali t. i. človeško centrifugo, s pomočjo katere bodo ugotavljali in preprečevali težave, ki jih imajo astronauti med poletom in bivanjem v vesolju. Pri gradnji je poleg slovenske vlade in Instituta Jožef Stefan sodelovala tudi Evrop-

ska vesoljska agencija ESA. Nova centrifuga je nadgradnja laboratorija Instituta Jožef Stefan, v katerem se na delo v visokogorjih pripravljajo športniki, alpinisti in vojaki, ki odhajajo na mednarodne misije.

Več okuženih in umrlih

Epidemija je nadaljevala svoj smrtonosni pohod. Žal se boj z njo ni odvijal v zdravstvenih ustanovah, ampak tudi na

ulicah, na katerih so rohnili nasprotniki ukrepov vlade in cepljenja. Nasilja je bilo manj kot septembra. V začetku meseca je bilo v bolnišnicah že petsto ljudi, od katerih jih je bilo več kot sto v intenzivni negi. Konec meseca pa je delež okuženih med testiranimi dosegel 38 odstotkov. Ugotovljene so bile tudi zlorabe potrdil o cepljenju in testiranju. Kasneje se je izkazalo, da so v prevare vključeni tudi nekateri zdravniki. Pozitivno je bilo, da se je zmanjšalo število okužb v domovih za starejše. Hkrati s covidom je začela razsajati tudi gripa. Epidemija je začela vplivati tudi na gospodarstvo. V Sloveniji so bile prisiljene zmanjšati proizvodnjo tovarne, ki delajo za avtomobilsko industrijo. Naraščati so začele cene energije.

Pismo podpore kranjski bolnišnici

V tekmo, kje bo zgrajena nova regijska bolnišnica, se je po Jesenicah in Radovljici vključil tudi Kranj. Enajst županov z osrednjega, vzhodnega in zahodnega dela Gorenjske je podpisalo pismo podpore za širitev oziroma graditev bolnišnice v Kranju. Po njihovem mnenju ima Kranj zaradi lege in drugih dejavnikov (zemljišče na Zlatem polju) največ možnosti za gradnjo bolnišnice z okrog šeststo posteljami in okrog 1400 zaposlenimi. Kranjski mestni svetniki so bili soglasno proti ustanovitvi nove občine Golnik, ki naj bi se izločila iz mestne občine Kranj. Občina je prejela gradbeno dovoljenje za gradnjo nove ceste med Britofom in Hotemažami. Zgradili so tudi pol kilometra dolgo kolesarsko stezo med Brdom in Kokrico in ob njej zasadili 54 jablan stare sorte kranjska voščenka. Pristojni odbor državnega zbora je zavrnil predlog Stranke Alenke Bratušek, da bi dobila jeseniška občina status mestne občine. Vsi dosedanja poskusi, zadnji je iz leta 2005, so bili neuspešni.

Nova žičnica, igrišča, šola

Na Golniku so obnavljali Športni park Tivoli. V Zgornjem Tuhinju so z odprtjem igrišča končali prenovo podružnične šole, ki je del Osnovne šole Šmartno.

Gorjanski župan Peter Torkar se je skupaj s šolarji veselil novosti.

Evangeličanski škof Leon Novak in sam Primož Trubar, upodobil ga je Janez Rozman, na Blejskem gradu

Šolo, vrtec in parkirišče so odprli tudi v Gorjah, v Kamniku pa so po septembrskem podpisu pogodbe o gradnji tudi dejansko začeli graditi novo Osnovno šolo Frana Albrehta. Gradnja bo trajala 18 mesecev in bo stala 15 milijonov evrov. V Babi v občini Kranjska Gora so odprli nov 30-metrski viseči most, ki se dviga 16 metrov nad reko Pišnico. Most je varna pešpot med Kranjsko Goro in Jasno. V Kranjski Gori so tudi začeli graditi štirisedežnico Vitranc (za gondolsko povezavo graditelji niso dobili dovoljenja), ki naj bi začela obratovati najkasneje v začetku prihodnjega leta.

Uspešni gospodarji in inovatorji

V Sloveniji smo tudi letos izbirali najuspešnejša oziroma najbolj inovativna podjetja, t. i. gazele, med katerimi so tudi gorenjska. Čast gorenjske gazele je pripadla podjetju Marmor Hotavlje, ki ga vodi brata Damijan in Tomaž Selak. Med nominiranci sta bili tudi družbi Ržišnik Perc iz Šenčurja in Mizarstvo Jezeršek Hotavlje. Na državnih ravni pa je slava najhitreje rastočega podjetja pripadla podjetju EKWB iz Komende. Nagrado je prejel ustanovitelj in direktor Edvard König. Zbornica je podelila priznanja tudi inovatorjem. Z Gorenjskega so jih prejela pod-

jetja Elan, Domel, Danfoss Trata, Iskrtel, iQwood Mengeš in Lek. Na to področje sodi tudi vest, da je pri vodenju Iskrtela Željka Puljića nasledil dosedanji izvršni direktor Robert Kuzmič.

Jeseniške stoletnice

Kdor zdravo živi, dolgo živi, pravijo najstarejši prebivalci jeseniške občine. Ivanka Gašperin je bila stara 103 leta, Francka Leskovar s Hrušice 102 leti, Marija Kristan pa leto manj. Čestitamo!

- Na Brdu je bil vrh Evropske unije. Osrednja tema pogovorov je bila širitev Evropske unije na države Zahodnega Balkana. Ob tej priložnosti je predsednik Republike Slovenije odhajajoči nemški kanclerki **Angeli Merkel** podelil visoko državno odlikovanje.
- Osmega oktobra je minilo 30 let od uvedbe slovenske valute tolar, ki smo mu Slovenci zelo zaupali. Za njegov videz so poskrbeli **Milenko Licul, Zvone Kosovel** in **Rudi Španzel**. V veljavi je bil do 1. januarja leta 2007, ko smo prevzeli evro.
- Zgodili sta se dve tragediji. Na Viru pri Domžalah sta pod streli umrla oče in sin, v Opalah nad Žirmi pa je brat ubil brata.
- Letošnjo Jenkovo nagrado je prejela **Nina Dragičević** za pesniško zbirko *To telo*, pokončno.
- Pri Kosmatovi kapelici na Zgornji Beli so odkrili znamenje na tej domačiji rojenemu bukovniku in predstavniku slovenskega pismenstva **Matiji Nagliču**.
- Dekliški pevski zbor Gimnazije Kranj pod vodstvom **Erika Šmida** je zmagal na pevskem tekmovanju Zlata lipa Tuhlja v Hrvaškem Zagorju.
- Tržiški občinski svetniki so potrdili predlog imenovanja rojaka **dr. Ernesta Petriča** za častnega občana.
- Upravno sodišče je zapovedalo nov postopek zoper **Matjaža Zorman**a, ki naj bi Slovenia Eco Resort z 18 objekti v Godiču zgradil na črno.
- Na Blejskem gradu so odkrili ploščo v spomin na leto 1561, ko je na gradu med potjo z Nemškega prenočeval in pridigal **Primož Trubar**.

Prejemnica nagrade Nina Dragičević (druga z leve) z Dušanom Mercem, Rudijem Zevnikom in predsednico žirije Varjo Balžalorsky Antič

Vrhunec epidemije, proti občini Golnik

Tisti, ki so napovedovali, da nas bo v »črnih tednih« novembra dosegel najhujši val epidemije, so imeli prav. Prav so imeli tudi oni, ki so nas opozarjali, da bo tako hudo tudi zaradi preveč razširjenega omalovažujočega in podcenjujočega odnosa do cepljenja. Z dvema odmerka je bilo cepljenih le 55 odstotkov prebivalstva, moralo pa bi ga biti 65, 70 odstotkov. Vlada je po prvem tednu sprejela ostrejšje ukrepe in povečala nadzor nad spoštovanjem predpisov, še posebej obveznega pogoja PCT, za popolno zaprtje države pa se ni odločila. Število dnevno okuženih se je sredi meseca povečalo na 3456, kar je več kot januarja,

Na polnem covidnem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice

Maja Povšnar iz Kokre, svetovna prvakinja v ju-jitsuju

ko je bil vrhunec prejšnjega vala epidemije. Število umrlih je preseгло pet tisoč. Bolnišnice so se bližale meji svojih zmogljivosti 1200 bolnikov, od teh tristo v intenzivni negi. Pomanjkanje osebja, ki je tudi zbolevalo, je postajalo največja težava. Zanimanje za cepljenje se je sicer povečalo, vendar ne povsod. Na Gorenjskem se je sredi meseca na teden prvič cepilo le okrog sto ljudi.

Žal vsaka kriza, ta ni izjema, prinaša tudi zlorabe. Policisti so odkrili več primerov izdaje lažnih potrdil. Dva zdrav-

nika – nihče od njiju ni z Gorenjskega – sta na ta račun zaslužila dober milijon evrov.

Vlada je tudi za osnovne šole zapovedala obvezno nošnje mask in samotestiranje. Na »dan D«, ko je začel veljati ta predpis, je bilo pred nekaterimi šolami »vroče«, saj so nekateri starši tudi fizično hoteli obračunati z ravnatelji. Na splošno so šole vzdržale pritisk in bile kos razmeram, pa tudi večina staršev je ravnala odgovorno in solidarno.

Državni zbor je z 51 glasovi proti in 34 za zavrnil pobudo skupine občanov za ustanovitev nove občine Golnik, v katero bi se združilo 22 naselij iz sedanje mestne občine Kranj.

Od decembra elektronske vinjete Slovenija se je v začetku decembra pridružila tistim državam, ki so uvedle elektronske avtocestne vinjete. Vezane bodo na registrsko številko vozila, zato je važno, da vozniki ob prijavi za vinjeto povedo pravilne podatke o vozilu. Kupiti jih bo mogoče kateri koli dan v letu in bodo veljale eno leto na primer od 1. januarja leta 2022 do 1. januarja leta 2023! Sedanje vinjete bodo veljale do konca januarja prihodnje leto.

Gorenjska banka se širi

Gorenjska banka, ki je v lasti srbskega poslovneža Miodraga Kostića in njegove AIK Banke, je kupila regionalni del rus-

Plošča bo spominjala na začetek gradnje novega vrtca v Bohinju.

ke Sberbank banke, ki se je odločila umakniti z evropskega trga. Prodaja oziroma nakup bosta končana prihodnje leto. Gorenjska banka tako postaja tretja najmočnejša banka v Sloveniji in pomemben dejavnik na bančnem trgu na območju nekdanje Jugoslavije.

V Bohinjski Bistrici je podjetje LIP Pohišstvo zgradilo nov, štiri tisoč kvadratnih metrov velik poslovni in proizvodni objekt, vreden pet milijonov evrov. Tako bo podjetju omogočena tudi širitev proizvodnje.

Kanalizacija, ceste, steza

V Bohinjski Bistrici so začeli graditi nov vrtec z 11 oddelki in lastno kuhinjo. Gorenjska bo v prihodnje bolj povezana s kolesarskimi stezami. Graditi so jo začeli v občini Železniki. Dolga bo sedem kilometrov in bo povezala Železnike in Selca. Še daljša bo kolesarska povezava Kamnika z Ljubljano, za katero so se dogovorili v občinah Kamnik, Mengeš, Trzin in Ljubljana. V občini Gorje bodo gradili 1,8 kilometra dolgo kanalizacijsko omrežje v Podhomu. Občina Žirovnica je zgradila nov most čez Savo v Piškovci, ki povezuje žirovniško in blejsko občino. V Radovljici so začeli obnavljati kopališče. Projekt je vreden 4,5 milijona evrov. Kljub gradbišču bosta prihodnjo sezono kopališče in kamp obratovala. Na makadamski cesti v dolino Vrat so položili prvi kilometer asfaltne prevleke. Domova starejših na Jesenicah in v Kranju sta bila uspešna na razpisu za izboljšanje standarda v javnih zavodih in prejela denarno pomoč.

Gradnja nove kolesarske steze na Jesenovcu

V proizvodni hali LIP Pohišstvo v Bohinjski Bistrici

Škofjeloški pasijon najboljši

V Kranju se je končal 51. Teden slovenske drame. Na njem so podelili lanska priznanja, za najboljšo predstavo letošnjega tedna pa so izbrali Škofjeloški pasijon v izvedbi Prešernovega gledališča in Mestnega gledališča Ptuj z režiserjem Jernejem Lorencijem. Nagrajena sta bila tudi igralca v predstavi Doroteja Nadrah in Blaž Setnikar. V Parku La Ciotat v Kranju so v Aleji literatov v seriji kipov sodobnikov dr. Franceta Prešerna odkrili kip največjega ukrajinskega pesnika Tarasa Ševčenka (1814–1861). Slovenija in Ukrajina sta zgodovinsko povezani. Naši predniki naj bi prišli iz Ukrajine, jezika pa imata dva tisoč enakih besed. V Radovljici so počastili stoto obletnico izgradnje sokolskega Telovadnega doma. Njegovo zgodovino in zgodovino radovljiškega športa je v knjigi opisal 92-letni Aleks Čebulj.

- Skupina občanov je v državni zbor vložila predlog za ustanovitev nove občine Lesce - Begunje in za izločitev tega območja iz občine Radovljica.
- Predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor** je za 24. april razpisal redne parlamentarne volitve.
- Slovenska vojska bo v Italiji za 72 milijonov evrov kupila vojaško transportno letalo, ki bo lahko prepeljalo do 60 ljudi ali do 11,3 tone tovora ter letelo neprekinjeno 5852 kilometrov. Letalo tipa C – 27J spartan bomo dobili čez 13 mesecev.
- Pred poslovno stavbo Interblocka v Mengšu je Klub slovenskih podjetnikov postavil prvo od dvesto sončnih elektrarn v obliki sončnice v akciji Sonce za otroke. Izkupiček od prodane elektrike bodo namenili za pomoč socialno ogroženim, zlasti otrokom.
- Alpinista **Nejc Marčič** in **Luka Stražar** sta kot prva preplezala severozahodno 1700 metrov visoko in nevarno steno na 6680 metrov visoki himalajski gori Tsoboje.
- Članica Judo kluba Triglav iz Kranja **Maja Povšnar** iz Kokre je postala v kategoriji do 63 kilogramov svetovna prvakinja v ju-jitsuju na prvenstvu v Abu Dabiju.
- Jeseniška Gimnazija je podelila srebrni znak šole mladima veslačicama **Jani Dremelj** in **Ruby Čop** za osvojevo srebrno kolajno na mladinskem svetovnem prvenstvu v veslanju.

Dr. Rok Andres,
dramaturg, član upravnega odbora
Prešernovega sklada

Dr. Rok Andres velja za enega največjih poznavalcev gledališča iz mlajše generacije slovenskih dramaturgov. Po diplomu na oddelku za dramaturgijo AGRFT leta 2014 je v letu 2019 zagovarjal doktorsko disertacijo na Univerzi v Novi Gorici. Kot dramaturg in asistent je eden tistih pomembnih ljudi iz gledališkega ozadja, ki skrbi, da vsaka predstava na odru v povezavi s predloženim besedilom stoji, kot mora. Doslej je soustvaril uprizoritve v SNG Drama Ljubljana, Mestnem gledališču ljubljanskem, SNG Drama Maribor, Prešernovem gledališču Kranj ter v HNK Osijek in INK Pula. Nazadnje je z režiserko Nino Šorak sodeloval pri uprizoritvi Škorpion v SNG Drama Ljubljana. Rok Andres je avtor znanstvenih in strokovnih besedil tudi za gledališke liste in druge publikacije s področja gledališča. Deluje kot član različnih žirij za Grumovo nagrado in na Tednu slovenske drame. Za osrednji festival slovenske dramatike je letos v vlogi aktualnega selektorja izbral tudi odlični nabor predstav. Od leta 2020 naprej je član upravnega odbora Prešernovega sklada, ki odloča o prejemnikih vsakoletnih Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada. Ob dejavnosti v širšem slovenskem okolju pa kot Radovljičan svoje gledališko znanje in zanesenjaštvo prinaša tudi v lokalno okolje.

Ivanka Berčan,
predsednica društva in komune
Skupnost Žarek

Komuna Skupnost Žarek, ki deluje v Bitnjah v Bohinju, je zabeležila 15-letnico delovanja. Komunjo je ustanovila Ivanka Berčan, diplomirana teologinja in magistrica socialnega dela, nekdanja redovnica, ki je leta 2003 na Jesenicah ustanovila Društvo Žarek. Začela je s programom Naj mladih ne vzgaja ulica, ki otrokom in mladim nudi podporo za zdrav način odraščanja, razvoj pozitivnih vidikov osebnosti ter krepitev notranje moči za spoprijemanje z izzivi odraščanja in življenja. Leta 2006 je po srečanju s prvim odvisnikom, ki jo je prosil za pomoč, ustanovila komunjo za zdravljenje odvisnosti od drog in alkohola, odtlej je tudi strokovna vodja programa komune. O vzgibih za ustanovitev je dejala: »Bilo je, kot bi se nekaj v meni zganilo. To je to, kar želim delati. Si 'umazati roke' s problemi, prinesiti košček miru v nemir tega sveta, teh ljudi, ki jih je zajela tema zasvojenosti.« V 15 letih je v skupnosti bivalo 87 uporabnikov, poleg tega pa so v društvu v tem času na različne načine pomagali še več sto zasvojenim, nekdanjim zasvojenim in njihovim svojcem. V okviru društva delujejo tudi sprejemni centri Skupnosti Žarek in skupine za svojce. Kot pravi, je vsaka težava izziv. Ko se z njim spopadeš, postaneš močnejši. Padci te ne smejo ohromiti in ti vzeti moči, moraš vztrajati na poti.

Barbara Bukovnik,
vodja cepilnega centra v Kranju
in prejemnica najvišjega
stanovskega priznanja

Barbara Bukovnik, diplomirana medicinska sestra iz Zdravstvenega doma (ZD) Kranj, je za dolgoletno delo letos prejela zlati znak Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. V zdravstvu dela že 25 let. S širokim strokovnim in organizacijskim znanjem je pomembno prispevala tudi pri ukrepih v boju s covidom-19. Marca lani je prevzela organizacijo sprejemnih triažnih mest v ZD Kranj, jeseni organizacijo covidne ambulante za odrasle, februarja letos pa vodenje cepilnega centra v kranjski vojašnici. »Obdobje spopadanja z epidemijo je pretresljivo in nepredvidljivo – nekaj novega za vse v zdravstvu. Bolje je, da niti ne veš, kaj te čaka, sicer bi morda že obupal,« je dejala ob prevzemu najvišjega stanovskega priznanja. Poklicno pot je začela leta 1996 v bolnišnici na Golniku in jo leta 2011 nadaljevala v ZD Kranj, kjer je orala ledino na področju dela referenčnih ambulant. Je vodja tima diplomiranih medicinskih sester v ambulantah družinske medicine, ki delajo po modelu referenčnih ambulant. Sodeluje tudi v projektih NIJZ, ministrstva za zdravje in na strokovnih posvetih o Nacionalni strategiji razvoja osnovne zdravstvene dejavnosti v Sloveniji do leta 2025.

Dr. Petra Bole, oblikovalka, arhitektka, direktorica muzeja in čebelarka

Radovljčanka dr. Petra Bole, direktorica Muzejev radovljiške občine, je arhitektka z magisterijem iz oblikovanja nakita ter doktoratom iz filozofije in teorije vizualne kulture. Pred dvema letoma je prevzela vodenje radovljiških muzejev in se kar takoj lotila prenove Čebelarskega muzeja, ki sodi v njihov okvir. Ker do tedaj o čebelah ni vedela veliko, se je lotila najprej temeljitega študija literature, nato pa kmalu ugotovila, da sveta čebel ne bo nikoli razumela, če ne bo tudi sama imela čebel. Naredila je torej začetni tečaj čebelarjenja in na domačem vrtu postavila čebeljak s štirimi družinami. Pri skrbi zanje ji še vedno pomaga mentor, starosta gorenjskega čebelarstva Severin Golmajer, rada poudari. Ob letošnjem svetovnem dnevu čebel je bila prenova muzeja zaključena in v njem postavljena nova stalna razstava z naslovom Živeti skupaj. O čebeli in človeku. Njena avtorica je dr. Bole. Jeseni je izšla tudi njena knjiga, ki predstavlja nadaljevanje razstave, zato nosi enak naslov, le v angleškem jeziku, saj je njen izid sovpadel s predsedovanjem Slovenije Svetu EU. V proces nastajanja knjige je bilo vključenih veliko strokovnjakov in institucij, posebno vrednost pa ji dajejo fotografije Ivana Esenka in Mirana Kambiča, ki so temelj knjige, poudarja avtorica.

Robert Carotta, državni koordinator za covidne postelje

Robert Carotta je zdravnik kirurg iz Splošne bolnišnice Jesenice in predstojnik Urgentnega centra Jesenice. Je tudi državni koordinator za zagotavljanje posteljnih zmogljivosti v slovenskih bolnišnicah pri obvladovanju covid-19. Glede na podatke o zasedenosti posteljnih kapacitet po posameznih bolnišnicah v sodelovanju s koordinatorji iz bolnišnic skrbi za dnevni načrt prerazporeditve bolnikov iz bolj v manj obremenjene bolnišnice. Ves čas spremlja, kako hitro je treba povečevati število covidnih postelj, kam je treba premestiti paciente, katere, koliko ... Kot vsi zdravniki že ves čas epidemije opozarja na nujnost upoštevanja zaščitnih ukrepov in cepljenja, ob tem pa ima tudi osebno izkušnjo s prebolevanjem covid-19. »Iz lastne izkušnje lahko povem, da te covid res podre, je pa dejstvo, da ne poznam dveh ljudi, ki bi imela enako obliko bolezni. Prav tako ne vem, kakšne bodo dolgoročne posledice bolezni. Zato vsem, ki ga še niso preboleli, svetujem: ne želite si, da bi zboleli!« Izkušnje je nabiral tudi kot zdravnik v Slovenski vojski, bil je na mirovni misiji v Sarajevu, delal kot strokovni vodja vojaške bolnišnice Role 2, vrsto let pa vodi tudi zdravstveno službo na zaključku svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici in tekmah svetovnega pokala biatloncev na Pokljuki.

Jože Cvetek, častni občan Bohinja

Jože Cvetek, upokojeni profesor geografije, dolgoletni član bohinjkega občinskega sveta, nekdanji ravnatelj ter politik in promotor turizma v Bohinju, je bil pred tridesetimi leti tudi eden od glavnih akterjev samostojne Občine Bohinj. Letos je bil imenovan za častnega občana Bohinja.

Ko se je v osemdesetih v Sloveniji začelo močno demokratično gibanje, se mu je aktivno pridružil. V Bohinju je pomagal ustanoviti stranko Slovenski krščanski demokrati – SKD. Na prvih demokratičnih volitvah leta 1990 je bil izvoljen v tedanji Izvršni svet Občine Radovljica, kjer je takoj začel pripravljati vse potrebno za ustanovitev samostojne Občine Bohinj.

V novi občini je bil že po prvih lokalnih volitvah imenovan za predsednika, nato pa na vseh naslednjih za člana občinskega sveta. Vse do zadnjih lokalnih volitev leta 2018, na katerih pa ni več kandidiral na začetku liste.

Vse življenje je bil aktiven na področju turizma, vedno je zagovarjal povezanost z lokalnim prebivalstvom in poudarjal, da pokrajini dajejo značilnost predvsem ljudje, ne objekti. Že pred desetletji je bil prepričan o trajnostnem razvoju turizma v smeri manjših hotelov in družinskih penzionov, ki bo domačinom omogočal dostojno življenje, gostom pa veselje v edinstvenem Bohinju.

Matjaž Eržen,
dobitnik Čopovega priznanja na
področju knjižničarstva

Čopove diplome in Čopova priznanja so najvišje državne nagrade za izjemne uspehe na področju knjižničarstva, poimenovane so po slovenskem knjižničarju in učenjaku Matiji Čopu. Dobitnik Čopovega priznanja, ki se podeljuje za enkratne dosežke, ki so plod izvirnih strokovnih pristopov, ali za posebne zasluge pri popularizaciji knjižničarstva, krepitvi ugleda knjižničarjev, knjižnic in knjižničarske stroke v javnosti ter za zasluge pri razvoju knjižnične dejavnosti, je bil v minulem letu tudi direktor Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka Matjaž Eržen. Že tretji mandat je član upravnega odbora Združenja splošnih knjižnic, sodeluje v delovnih skupinah za pripravo različnih dokumentov, škofjeloška knjižnica pa je bila med pobudniki s strani knjižnic, ko se je začel razvoj portala za izposajo e-knjig v slovenskem jeziku Biblos v letu 2013. Na lokalni ravni je poskrbel za izboljševanje prostorskih pogojev za knjižnico, med drugim selitev mladinskega oddelka na Namo leta 2013, povečanje prostorov knjižnice v Železnikih, selitev knjižnice v Sokolski dom v Gorenji vasi pa tudi ureditev nove knjižnice na Trati. Prav tako skrbi za razvoj knjižnice v smeri avtomatizacije procesov izposoje, povezave s podobnimi knjižnicami v tujini ter uvajanje novih dogodkov v knjižnici.

Dr. Peter Fister,
umetnostni zgodovinar, arhitekt
in konservator

Dr. Peter Fister je bil na takratnem Zavodu za spomeniško varstvo Kranj zaposlen med letoma 1966 in 1974, raziskovalno delo na področju varstva kulturne dediščine doma in v tujini pa je nadaljeval tudi kasneje ob profesorskem delu na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani. V času delovanja v Kranju je prispeval približno 70 odstotkov vse dokumentacije takratnega Zavoda in izrisal več kot 150 arhitekturnih načrtov. Sistematično je pristopal k izdelavi dokumentacije uličnih fasadnih nizov v mestnih in trških jedrih. Izstopajoči so njegovi načrti za mestno jedro Škofje Loke, Tržiča, Šivčevo hišo v Radovljici ...

Znanstvenoraziskovalna pot Petra Fistra je izjemna. V Sloveniji je uvedel metodologijo interdisciplinarnega načrtovanja revitalizacije arhitekturne dediščine, razvil je mednarodno primerljivo metodo dokumentiranja arhitekturnih spomenikov, vodil je izdelavo načrtov varstva in prenove več kot štiridesetih spomeniško zaščitenih mestnih in vaških jeter v Sloveniji in po Evropi. Na Fakulteti za arhitekturo je ustanovil osnovni arhiv dokumentacije arhitekturne dediščine Slovenije, ki je prenesen v Državni arhiv Slovenije pod naslovom Korpus slovenske arhitekture. Je avtor številnih člankov in publikacij s področja arhitekturne dediščine.

**Zlata Gašperšič
Ognjanovič,**
solistka ljubljanske Opere,
devetdesetletnica

Sopranistka Zlata Gašperšič Ognjanovič, vrsto let vodilna solistka ljubljanske Opere, je spomladi praznovala devetdeset let. Rojena je bila v znani kroparski družini; oče je za glasbo navdušil vseh dvanajst otrok. Komaj 14-letna je po drugi svetovni vojni odšla v šolo v Ljubljano, kjer so jo povabili v Opero, še preden je sploh prestopila prag akademije. Več kot tri desetletja svojega življenja, vse do leta 1985, ko se je upokojila, tako rekoč preživela v Operi. Prvič je nastopila že leta 1953, v stranski vlogi Siebel v Gunodovi operi Faust in vzporedno kot Kerubin v Mozartovi Figarovi svatbi, nato pa v bogati pevski karieri še v več kot tisoč opernih predstavah v 65 vlogah in na številnih koncertih.

V tako imenovanih zlatih časih slovenske opere je občinstvo stalo v vrstah za vstopnice na predstave, v katerih jih je navduševala kot Ruslaka, jokalo, ko je umirala kot Mimi v La Boheme, jo oboževalo kot Marinko v Prodani nevesti. Njena kreacija Tatjaninega prizora s pismom iz opere Jevgenij Onjegin je v svetovnem merilu ena najboljših izvedb te opere, ocenjuje stroka.

Zadnja vloga, v kateri je nastopila v Operi, je bila vloga prve dame v Mozartovi čarobni piščali.

Franc Hvasti, častni občan mestne občine Kranj

Nekdanji tekmovalca v kolesarstvu, nato pa dolgoletni trener in selektor ter športni delavec, danes 77-letni Franc Hvasti, je v več kot šestih desetletjih ogromno prispeval k vzponu in popularizaciji vrhunskega kolesarstva v Kranju pa tudi v Sloveniji. Njegovi vztrajnosti in organizacijskim sposobnostim gre zahvala, da je Kranj postal središče kolesarskega dogajanja, tako v nekdanji Jugoslaviji kot sedaj v samostojni Sloveniji, kolesarjenje pa eden najuglednejših športov. Neposredno organiziranje, vodenje in pomembno sodelovanje pri vseh vrhunskih kolesarskih prireditvah v Kranju, od domačih etap nekoč odmevnih Dirk po Jugoslaviji, Balkanskega prvenstva 1980 do etap Gira v letih 1994, 2001 in 2004, je spoštovanja vreden doprinos k popularizaciji kolesarstva. Operativno in strokovno vodenje več kot štiridesetih dirk Velika nagrada Kranja in večine slovenskih vrhunskih kolesarskih prireditev je po mnenju športne javnosti najpomembnejši prispevek, ki ga je dal slovenskemu pa tudi kranjskemu kolesarskemu športu in s tem vsem mlajšim kolegom v najuspešnejših slovenskih klubih omogočil nepriemerno lažji start v profesionalno športno-pedagoško kariero in organizacijo kolesarskih prireditev na najvišji ravni. Vselej je bil in je še vedno pripravljen svoje bogato znanje in izkušnje posredovati strokovnim delavcem v športu.

Vesna Jevnikar, prejemnica nagrade julija

Vesna Jevnikar je v zadnjih letih v Prešernovem gledališču oblikovala niz izstopajočih igralskih stvaritev, v sezoni 2019/2020 pa je še posebno navdušila v vlogi Helene Alvingove v Ibsenovih dramih Strahovi. Z nagrado julija so to prepoznali tako gledalci kot strokovna žirija. Nagrado v Prešernovem gledališču v sodelovanju z Gorenjskim glasom podeljujejo igralcu oziroma igralki domačega ansambla, ki je publiko in žirijo v minuli sezoni s svojo igralsko stvaritvijo najbolj prepričal oziroma prepričala. Žirija je v obrazložitvi med drugim zapisala, da je Vesna Jevnikar v kompleksni in igralsko zahtevni vlogi Helene Alvingove našla svojevrsten igralski izziv. »Suvereno in igralsko zrelo je vzdrževala aristokratsko držo, ki jo narekuje status enega najmočnejših Ibsenovih ženskih likov. V trdi, na videz izpiljeni formi pa je dala čutilni razpoke, v katerih so zazevala globoka življenjska razočaranja, boleče in pretresljivo je razprla lik v njegovi občutljivosti, v sprjaznjenosti s svojo vlogo v poudarjeno patriarhalnem svetu.« Članica Prešernovega gledališča je od leta 1998. V zadnjih letih je odigrala še nekaj odličnih vlog, med drugim Vero v predstavi Pred upokojitvijo (zanjo je leta 2016 prejela Borštnikovo nagrado). Sodeluje tudi z Radiem Slovenija, lani pa smo jo videli tudi v eni glavnih vlog v TV-nadaljevanju V imenu ljudstva.

Marinka Kenk - Tomazin, direktorica Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Tržič

Univerzitetna diplomirana bibliotekarka Marinka Kenk-Tomazin je med letošnjimi prejemniki priznanja župana Občine Tržič, zaslužila si ga je za dolgoletno uspešno vodenje in razvoj Knjižnice dr. Toneta Pretnarja Tržič, povezovanje knjižnice z lokalno skupnostjo in popularizacijo branja. Tržiška knjižnica letos praznuje šestdesetletnico. Kot pravi Kenk-Tomazinova, ima vsako desetletje svoje zakonitosti in po svoje poskrbi za razvoj, zadnje desetletje se je knjižnica izrazito odpirala navzven v lokalno okolje in z njim močno sodelovala. Predstavili so številne domačine na domoznanskih večerih, založili slikanice z domoznanskimi vsebinami za začetnike v branju, negovali spomin na dr. Toneta Pretnarja, lepo sprejet je tudi njihov bibliobus. Bogata, aktualna knjižnična zbirka je in bo ostala osnova. V koraku s časom predstavljajo tudi digitalne možnosti in storitve ter izobražujejo zlasti starejše za njihovo uporabo. Projekt knjižnice Digitalno = realno = normalno, ki ga širi kot tehniški dan na osnovne šole, je že prvo leto nagradilo Združenje splošnih knjižnic. Marinka Kenk-Tomazin se je že kot deklica igrala knjižnico in odločitev, da bo njen poklic povezan s knjigami, je bila prava. »Še vedno prihajam na delo z odgovornostjo in vero v poslanstvo knjig, knjižnic, vrednoto znanja in branja.«

Nina Krajnik, filozofinja in psihoanalitičarka

Psihoanaliza, natančneje klinična praksa in povezave s filozofijo in književnostjo, je področje dela, ki se mu posveča filozofinja in psihoanalitičarka Nina Krajnik iz Škofje Loke. Želja po teh znanjih jo je vodila v različne države sveta, najprej v Francijo, kjer je študirala, zatem v Avstralijo, Novo Zelandijo, Indonezijo in Južni Pacifik. Po vrnitvi v Evropo je bila raziskovalka v Centru Jamesa Joycea v Švici, hkrati pa je sodelovala v humanitarnih projektih v Afriki in Aziji. Krajnikova je predsednica Slovenskega društva za lacanovsko psihoanalizo, članica Svetovne psihoanalitične zveze, urednica revije Objekt želje in knjižne zbirke Juno. Je tudi ustanoviteljica gibanja Lakan Balkan, s katerim se lacanovska psihoanaliza začinja na prostoru Zahodnega Balkana, in snowalka projekta, ki nosi ime Filozofijo v vrtnice, s čimer želi pokazati, da si že otroci postavljajo filozofska vprašanja. Ob začetku letošnjega leta je s psihoanalitskega vidika ocenila stanje v zvezi s pandemijo covid-19. »Pandemija je tisto, kar je bilo prej samoumevno, postavila pod vprašaj in spremenila naš odnos do drugega, pri čemer pravi problem nastopi, ko postanemo nedovzetni za svoje želje in nesolidarni do drugih. Pandemija je vendarle pokazala, da se nihče ne reši sam, kar pa lahko odpira svež prostor, da na novo postavimo medsebojne vezi.« je dejala.

Nika Križnar, najboljša skakalka sezone

Nika Križnar je pri enaindvajsetih letih postala prva slovenska smučarska skakalka, ki ji je uspelo osvojiti veliki kristalni globus za najboljšo v skupnem seštevku svetovnega pokala. Njena je bila sezona 2020/2021. Napeto je bilo vse do konca. Odločale so desetinke, ki so bile v njeno korist. V sezoni je med drugim na tekmi svetovnega pokala prvič stopila na najvišjo stopničko tako med posameznicami kot ekipno, na svetovnem prvenstvu pa je bila druga z ekipo in tretja na zgodovinski prvi tekmi na veliki skakalnici. Prihaja iz številne družine iz Delnic v Poljanski dolini, zadnja leta pa s fantom živi na Mlaki pri Kranju. V skakalni klub v Žireh se je vpisala pri osmih letih. Blestela je že v mladinski konkurenci. Z mladinskih svetovnih prvenstev ima šest medalj, z njenega zadnjega dve zlati. Med mejniki v članski konkurenci v ospredje postavlja ekipno zmago na Ljubnem, ki je bila prva slovenska, svojo prvo posamično zmago v Hinzenbachu, zmago v Rasnovu, po kateri je oblekla rumeno majico vodilne v skupnem seštevku svetovnega pokala, veliki kristalni globus in seveda medalji s svetovnega prvenstva. Sezona je bila zelo uspešna za celotno slovensko skakalno reprezentanco. Veselili so se tudi naslova svetovne prvakinja Eme Klinec iz Poljan, ki ga je osvojila na srednji skakalnici, in skupno drugega mesta v pokalu narodov.

Miha Lavtar, ustanovitelj in direktor podjetja Optiweb

Miha Lavtar je direktor in ustanovitelj mladega podjetja Optiweb iz Škofje Loke, ki se ukvarja z izdelavo spletnih strani in iskanjem sodobnih in učinkovitih spletnih rešitev. Lavtar je že ob koncu osnovne šole postavil svojo prvo spletno stran, si vztrajno nabiral izkušnje iz programiranja in optimizacije iskalnikov in pri 19 letih stopil na podjetniško pot, ki je nato postala njegov način življenja. Danes vodi rastočo ekipo mladih v podjetju, ki temelji na inovativnih rešitvah in stoji na generaciji milenijcev. Prepoznali so, da imajo mladi danes drugačna pričakovanja glede zaposlitve in plača ni edino merilo. Milenijci se namreč želijo v podjetju počutiti pomemben del podjetniške zgodbe, kar jim v Optiwebu omogočajo z delom v sproščenem delovnem okolju. Tudi v obdobje epidemije covid-19 so vstopili z mislijo, da je vsaka kriza lahko tudi priložnost za razvoj in inovacije, ter razvili aplikacijo, s katero so lokalnim pridelovalcem hrane, kmetom in malim trgovcem v času zaprtja tržnic in trgovin omogočili prodajo na spletu, s katero so nekateri ponudniki celo povečali obseg prodaje in kupcev. Pomen njihovega prispevka so prepoznali tudi v Klubu slovenskih podjetnikov. Strokovna žirija je namreč rešitev ekipe Optiweba izbrala za enega od treh zmagovalcev natečaja Zgodbe navdih.

Marko Lotrič, direktor podjetja Lotrič Meroslovje

Med Zgodbami navdiha v času epidemije covid-19, natečaja, ki ga je organiziral Klub slovenskih podjetnikov, je ljudi najbolj navdušila zgodba podjetja Lotrič Meroslovje. Skupaj s partnerji, družbami Domel, EKWB, BPMC in Tehnološkim parkom Ljubljana in Zavoda 404, so namreč razvili respirator DIHAM. Razlog, da so se v tem uspešnem selškem podjetju lotili podviga, je preprost in v teh epidemičnih časih predvsem človekoljuben. »Nikakor nismo mogli sprejeti, da bi se morali zdravniki odločati o tem, komu pomagati in komu ne,« je o motivih za inovacijo, ki so jo zasnovali že kmalu po začetku epidemije, povedal direktor podjetja Marko Lotrič.

Gre za medicinski ventilator, ki za delovanje ne potrebuje komprimiranega zraka, saj zagotavlja lastni vir tlaka in pretoka zraka. Za delovanje potrebuje le električno napajanje ter vir kisika prek jeklenke ali napeljave. Omogoča delovanje v treh različnih načinih in se tako prilagaja bolniku. V najbolj zmogljivem načinu, ko pacient ni pri zavesti oz. je v komi, diha namesto njega. V podjetju tudi sicer velik poudarek dajejo družbeni odgovornosti. S svojimi vrednotami in strategijo želijo prispevati tako k varovanju okolja kot tudi ohranjanju delovnih mest, razvoju podjetij in lokalne skupnosti. Verjamejo, da z meroslovnimi rešitvami dajejo pospešek razvoju.

Mateja Lopuh, zdravnica, prejemnica velike plakete Občine Radovljica

Zdravnica Mateja Lopuh je vodja mobilne paliativne enote, ki deluje pod okriljem Splošne bolnišnice Jesenice. Je tudi ustanoviteljica društva Palias, ki se že deset let posveča razvoju paliativne oskrbe. Profesionalna zdravniška pot jo je najprej zanesla med anesteziologe, njeno glavno raziskovalno področje pa je kmalu postala bolečina, tako bolečina med operacijo kot po njej kot njeno lajšanje v času neozdravljive bolezni.

Ker je paliativna oskrba lahko uspešna le, če je multidisciplinarna, je organizirala tudi delo zunaj bolnišnice, vzpostavila mobilne time, ki niso skrbeli samo za oskrbo bolnih Gorenjcev, ampak kljub oddaljenosti tudi širše, 24 ur na dan, vsak dan.

Poseben izziv je bolečina in njen vpliv na kakovost iztekajočega se življenja. Zahteva raziskujočo, stabilno in moralno čvrsto osebo, ki ima znanje, izkušnje in etično držo. Mateja Lopuh se je temu posvetila v popolnosti, je zapisano v obrazložitvi najvišjega priznanja Občine Radovljica, ki ga je Lopuhova prejela letos poleti.

S svojo osebnostjo in odnosom do skrbi za paciente, z etično požrtvovalnostjo in organizacijskimi sposobnostmi je pokazala, da je paliativna oskrba nuja, življenje v času paliativne oskrbe pa lahko kakovostno in človeka vredno.

Neža Logar, »junakinja tretjega nadstropja«

Neža Logar je simpatična najstnica iz Škofje Loke, ki so ji lani diagnosticirali ne-Hodgkinov limfom. Bodoča medicinska sestra – obiskuje prvi letnik zdravstvene nege na Srednji šoli Jesenice – je ena od »junakinj tretjega nadstropja«, to je otrok in mladostnikov, ki so zboleli za rakom. Neža, katere najstniška leta je zaznamovala bolezen, pogumno ozavešča o otroškem raku in o tem, kaj vse to prinese s seboj. Opaža namreč, da ljudje, tudi njeni vrstniki, premalo poznajo bolezen, ki jo je prebolela, marsikdo pa tudi ne ve, kako naj se sploh obnaša do njih.

»Ni mi bilo všeč, da sem se ljudem smilila, otroci z rakom nočemo slišati, da smo ubogi, potrebujemo spodbudo in pozitiven odziv ljudi okoli sebe. Včasih veliko pomeni že samo to, da se spomnijo na nas in nam pokažejo, da jim je mar,« je povedala ter dodala, da se tudi vrstniki ne zavedajo, kaj vse prinese taka bolezen s seboj. Sama je zelo pogrešala stik s sošolci, saj so se ob njeni diagnozi odmaknili od nje. »Pa tudi po preboleli bolezni nismo spet takoj zdravi kot naši vrstniki, pri večini stranski učinki zdravljenja pustijo dolgoročne posledice, zaradi katerih potrebujemo pogostejše preglede, in nekateri se nato še zdravimo zaradi stranskih učinkov,« je dodala Neža v septembru, ki je mesec ozaveščanja o raku pri otrocih.

Mag. Peter Markič, psiholog

Kranjčan psiholog mag. Peter Markič je član enote za psihološko pomoč reševalcem po težjih intervencijah in prebivalcem ob naravnih katastrofah pri Upravi za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo, gorski vodnik in reševalec. Osebnostno izkušnje je imel že pri delu s prostovoljci Rdečega križa med begunsko krizo in z zaposlenimi v domovih starejših med prvim valom epidemije covid-19 pa tudi kasneje. Kot je dejal na vrhuncu drugega vala epidemije: »Poskrbimo zase in ne pozabimo na druge, ki potrebujejo našo pomoč. Če smo sami v stiski, poiščimo pomoč ali vsaj družbo. To je znak moči in nikar ni nemoč.« Prepričan je tudi, da to, kar smo prestajali med epidemijo (morebiti še vedno), ni prva kriza v našem življenju. »Marsikatero krizo smo že prebrodili in se iz vsake kaj naučili. Tudi ta bo minila.«

Peter Markič je diplomiral na oddelku za psihologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani je zaključil magistrski študij Komunikologije – smer tržno komuniciranje, kasneje pa se izkazal kot predavatelj predmetov, kot so psihologija, vodenje in poslovno komuniciranje, na več srednjih, višjih in visokih šolah, fakultetah ter v Šoli za ravnatelje. V prostem času se ukvarja z različnimi športi.

Melita Močnik, prva direktorica policijske uprave

Konec marca je po odhodu dotedanjega direktorja Boštjana Glaviča v Ljubljano vodenje Policijske uprave Kranj prevzela Melita Močnik. Šestindesetletna univerzitetna diplomirana pravnica je bila sprva zaposlena v gospodarstvu, dokler se ni leta 1992 preselila v carinsko upravo, leta 1994 pa je kariero nadaljevala pri Visokem komisariatu Združenih narodov za begunce v Ljubljani. V policiji deluje od leta 1998 in v policijski uniformi bo, kot sama ugotavlja, verjetno tudi dočakala upokojitve. Zaposlena je bila na različnih delovnih mestih znotraj Generalne policijske uprave, pred prihodom na Gorenjsko pa je kot prva ženska doslej vodila Sektor mejne policije. Brežičanka, ki že dolgo živi v Ljubljani, je po Tatjani Bobnar, prvi generalni direktorici policije (2018–2020), tudi prva ženska na ravni direktorja policijske uprave. »Upam, da sem bila izbrana za vodenje kranjske policijske uprave zaradi 23-letne kariere v policiji, izobrazbe, zaradi izkušenj in ne nazadnje tudi zaradi tega, ker bo na PU Kranj po vstopu Hrvaške v schengenski sistem ostala ena večjih, če ne celo največja točka vstopa v Republiko Slovenijo na zunanji meji,« je dejala ob nastopu nove službe. »Sprejem kolegov na PU Kranj moram oceniti kot odprt, profesionalen in spoštljiv,« je dodala.

Janko Meglič, zmagovalec akcije Osvajalec Španovega vrha

Janko Meglič je v začetku leta 2021 prejel naziv osvajalec Španovega vrha. Ta vrh nad Jesenicami je namreč v letu 2020 osvojil kar 346-krat; njegov dosežek pa je toliko bolj občudovanja vreden, ker je 57-letni Jeseničan z vsakodneвно hojo v hribe premagal tudi hudo bolezen, raka na glasilki, ki so mu ga diagnosticirali leta 2017. »Zdravniki so svoje naredili, zdaj pa moram za svoje zdravje poskrbeti sam!« si je dejal, ko je bilo za njim zahtevno zdravljenje, in začel vsak dan hoditi v hribe. Pridružil se je akciji Zavoda za šport Jesenice Osvajalec Španovega vrha, kjer se pohodniki vse leto vpisujejo v vpisno knjigo na zgornji postaji smučišča Španov vrh, najboljši pa na pohodu ob prvi polni luni v novem letu prejmejo priznanja. Janko je bil zmagovalec akcije že v letu 2018, v njej pa sodeluje tudi v letu 2021 – do sredine oktobra se je na Španov vrh povzpел že 256-krat. A podviga se loteva sproščeno, brez prehude tekmovalnosti. Enostavno vsak dan si vzame čas zase in gre v hrib. Največkrat seveda na Španov vrh, a zelo rad jo mahne tudi kam višje, v Julijce, tudi Dolomite, lani je veliko plezal tudi po feratah, ki so postale njegova velika strast. »Bolezen me je naučila, da na prvo mesto postavljam sebe, šele potem pride na vrsto vse drugo. Najprej moraš imeti rad sam sebe ...« pravi ta kleni Jeseničan.

Franc Novinc,
akademski slikar, prejemnik
Jakopičeve nagrade

Akademski slikar in likovni pedagog Franc Novinc je v aprilu prejel stanovsko priznanje ZDSLJU, nagrado Riharda Jakopiča za življenjsko delo. Velja za enega najbolj prepoznavnih slovenskih slikarjev sodobnikov. S svojim proučevanjem tako barve kot krajinarskega slikarstva je pri nas močno zaznamoval tovrstno slikarstvo. Večina njegovih del je motivno vezana na krajino in na življenje iz okolice vasi Godešič, kjer se je rodil, se osebno in umetniško izoblikoval ter kjer živi še danes. V tehnikah akrilnega slikarstva na platno in tempere na papir tako že desetletja upodablja prizore kmečkega življenja in ljudskih običajev tega kraja. Leta 1984 je prejel nagrado Prešernovega sklada, leta 1986 pa so ga povabili na Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje, kjer je bil izvoljen za docenta, leta 1991 za izrednega in leta 1996 za rednega profesorja. Vse do upokojitve leta 2012 je poučeval mali akt. Je mojster risanja in slikanja z neizmernim poznavanjem likovnega jezika in brezmejno domišljijo. V njegovem likovnem ateljeju se zdi, da je Godešič središče sveta. »Moje sveta zagotovo. Iz njega izhaja vse drugo, od izraznih barv do abstrakcije,« v navdihujočem ustvarjalnem okolju ateljeja potrjuje Franc Novinc – vsak dan tja pod večer, ko stopi za štafelaj.

Andrej Osterman,
upokojeni načelnik Generalštaba
Slovenske vojske

Generalmajor Andrej Osterman, nekdanji načelnik Generalštaba Slovenske vojske, je v letu 2021 prejel zlato medaljo Slovenske vojske, ki mu jo je podelil minister za obrambo Matej Tonin. Osterman, ki živi na Breznici pri Žirovnici, sicer pa izvira iz Trziča, je zaključil kariero v Slovenski vojski, v razvoj katere je bil vključen vse od začetka. V času nastajanja države je bil dejaven v Manevrski strukturi narodne zaščite na Gorenjskem in nato v vojni za samostojno Slovenijo. V vojaški karieri je opravljal številne vodstvene in odgovorne dolžnosti, napredoval je do generalnega čina in do položaja načelnika Generalštaba Slovenske vojske. »Vseskozi ste izkazovali veliko domoljubje,« mu je ob podelitvi zlate medalje dejal minister Tonin. Ob vojaškem izobraževanju pa se je Osterman posvetil tudi izobraževanju na civilnem področju, pri čemer se je kot doktor znanosti s področja logistike s pravniško izobrazbo na dodiplomski in magistrski ravni uveljavil tudi v akademskem okolju. Sedanji načelnik Generalštaba Slovenske vojske brigadir Robert Glavaš mu je izročil zastavo Slovenske vojske, Osterman pa je v zahvalnem nagovoru poudaril, da odhaja iz Slovenske vojske s ponosom, saj je v njej preživel lepo obdobje svojega življenja.

Tomaž Plahutnik,
citrar, prejemnik Gerbičeve
nagrade za življenjsko delo

Tomaž Plahutnik iz Spodnjih Stranj že 35 let poučuje v Glasbeni šoli Kamnik. Za svoj izjemen prispevek pri prenašanju znanja igranja citer na mlajše je spomladi prejel Gerbičev nagrado za življenjsko delo, ki jo Zveza slovenskih glasbenih šol podeljuje glasbenim pedagogom. Poznajo ga številne generacije učencev Glasbene šole Kamnik – tam je namreč učitelj z najdaljšim stažem, pa tudi obiskovalci kulturnih prireditev, kjer sodeluje z igranjem svojih citer. Ta instrument ga je prevzel že v otroštvu, nikdar pa si v resnici ni mislil, da mu bo tako zelo zaznamoval tudi poklicno pot. S 14 leti se je vpisal k pouku glasbene teorije na Glasbeno šolo Kamnik, pri 25 letih se je vpisal v srednjo glasbeno šolo, pri svojih štiri-desetih pa kot izredni študent še na Akademijo za glasbo, kjer tudi diplomiral iz glasbene pedagogike. Svoje znanje je na Glasbeni šoli Kamnik doslej predal 156 mladim citrarjem. Je tudi častni član Citrarskega društva Slovenije in ustanovni član Slovenskega citrarskega kvarteta. Bil je tudi član strokovne skupine za pripravo učnega načrta za poučevanje citer v slovenskih glasbenih šolah.

Janko Rabič, dolgoletni novinar

Petnajstega aprila 1971 je bil v reviji Antena objavljen njegov prvi novinarski prispevek; poročal je o prireditvi Prvi glas Gorenjske. Od takrat je minilo pol stoletja, obdobje, v katerem je dolgoletni novinar Janko Rabič s Hrušice pripravil na desettisoče radijskih in časopisnih prispevkov, srečal na tisoče ljudi, prevozil nešteto kilometrov ... Večino delovne dobe je bil zaposlen na Radiu Triglav, ob tem pa je vsa ta desetletja – in še vedno – tudi nepogrešljivi zunanji sodelavec Gorenjskega glasa. Kot pravi, je pri novinarskem delu pred seboj vselej imel le en cilj: delo opraviti profesionalno, dobro. »Tukaj ni bilo polovičarstva. Vsak prispevek je bil unikatni izdelek. Ne spomnim se, da kdaj dela ne bi opravil, da bi zamudil na dogodek ...« Vsa leta ga je na novinarskih poteh spremljal fotoaparati, ob petdesetletnici novinarskega dela je zato pripravil fotografsko-dokumentarno razstavo, ki je bila na ogled v Kolpernu na Jesenicah. Po upokojitvi pred desetiimi leti je našel več časa tudi za druge dejavnosti, delo v društvih, med drugim pri planincih, v kulturnem društvu na Hrušici ... Rad hodi po hribih, je navdušen balinar, predan dedek štirim vnučkom. Še vedno piše in ustvarja, v zadnjem obdobju v kolumni Ustvarjalci časa beleži življenjske zgodbe znanih Jeseničanov. Zamisel, da bi zgodbe izdal v knjigi, pa še čaka na uresničitev ...

Rozalija Rajgelj, avtorica knjige o babištvu

Rozalija Rajgelj z Orehka pri Kranju je avtorica letos izdane zanimive knjige Babice v Kranju in okoliških vaseh pred letom 1950. Knjiga osvetljuje ženske, babice, izvajalke babiške nege, ki so postavljale temelje babiške nege v Kranju in okolici; naredi jih vidne, oprijemljive in žive.

Rozalija Rajgelj, dekliško Bajc, je zaključila Srednjo šolo za medicinske sestre v Ljubljani, smer pediatrija. Mladost je preživela v Matenji vasi, vasi med Postojno in Prestrankom, po šolanju pa jo je ljubezen odpeljala v Kranj. Zaposlila se je v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj. Delo je opravljala najprej na porodniškem, kasneje na otroškem oddelku in nazadnje, vse do upokojitve, v ginekološki ambulanti. V BGP Kranj je spoznala delo babic, kar jo je navdihnilo k raziskovanju babiškega poklica še zlasti v času, ko porodnišnice, kot jih poznamo danes, še niso obstajale. Lotila se je sistematičnega pregledovanja babic po župnijah v Kranju in okolici do leta 1950. Posebno dragocena so ji bila pričevanja sorodnikov že pokojnih babic, opisani običaji zapisov v rojstno matično knjigo in pristojnosti babice. »To niso bile samo babice za spremljanje poroda, ampak patronažne sestre, kot jih poznamo danes. Osebnostno menim, da današnji sistem zdravstvene nege izvira prav iz babištva.«

Lena Repinc, obetavna biatlonka

Lena Repinc je osemnajstletna biatlonka z Laškega Rovta v občini Bohinj. Z dvema zlatima in dvema srebrnima medaljama je zaznamovala letošnje mladinsko svetovno prvenstvo v biatlonu, ki je potekalo v Obertilliachu v Avstriji. Cilje, ki si jih je postavila pred sezono, je močno preseгла. Ti so bili: uvrstiti se na čim več tekem pokala IBU, za kar so bile najprej v Sloveniji izbirne tekme, dobiti tudi čim več izkušenj na članskih tekmah, se dokazati v pokalu Slovenije in državnem prvenstvu. Pred začetkom sezone je za svoje največje uspehe štela šesto mesto na mladinskem svetovnem prvenstvu, sedmo mesto na mladinskem pokalu IBU in absolutno zmago na tekmi lani poleti. V pretekli sezoni se je nato poleg z uspehi na mladinskem svetovnem prvenstvu izkazala tudi na pokalu IBU, priložnost pa je dobila tudi na članskem svetovnem prvenstvu na domači Pokljuki. Športu se je zapisala v prvem razredu osnovne šole. Takrat je začela trenirati tek na smučeh. V četrtem razredu se je preusmerila v biatlon. Njeni cilji so tekovati v svetovnem pokalu, na olimpijskih igrah in doseči čim boljše rezultate. Za njene uspehe so zelo zaslužni tudi starši, še zlasti oče Blaž, ki je bil v SD Bohinj, katerega članica je, trener, nato potem podpredsednik in predsednik društva, od poletja 2019 pa je predsednik Zbora za biatlon.

Špela Šavs, tekla za »junake tretjega nadstropja«

Ultramaratonka Špela Šavs je v domačem Preddvoru v petek, 3. septembra, začela tek okoli Slovenije. Tekla je v dobrodelen namen – za Junake 3. nadstropja, otroke, ki so zboleli za rakom. Po 1125 kilometrih in 14 dneh teka je izziv zaključila v četrtek, 16. septembra, v Kranju. Vsak dan je startala ob šestih zjutraj in tekla do kosila, ki je bilo okrog pol dveh. Po kosilu je potrebovala od petdeset minut do ene ure počitka, nato pa nadaljevala tek do večera. In naslednji dan spet naprej. Na preizkušnjo se je dobro pripravila, tako da večjih težav ni imela. Na poti jo je spremljala trinajstčlanska ekipa, pridružili so se ji tudi še drugi. »To je moj življenjski projekt, nekaj posebnega. Verjetno se še ne zavedam dobro, kaj sem naredila. Presrečna sem. Vsako leto se podam na eno takšno dolgo preizkušnjo. Lani je ni bilo, saj bi morala teči na maratonu Milano–San Remo v dolžini 285 kilometrov, a je dogodek odpadel. Pogrešala sem to in se že lani poleti odločila, da bom tekla okoli Slovenije. Da sem to združila z dobrim namenom, se je zgodilo povsem po naključju – na pobudo Mojce Lončarski, predsednice Lions kluba Kranj. Z veseljem sem sprejela, da zraven naredim še nekaj dobrega. V teh dneh sem doživela veliko. Tekla sem z mislimi na otroke, junake tretjega nadstropja, in zato mi je bilo lažje,« je povedala na cilju.

Prof. dr. Jožica Škofic, izredna članica SAZU

Profesorica dr. Jožica Škofic z Ovsiš je v začetku junija postala izredna članica Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Po diplomi iz slovenskega jezika se je kot mlada raziskovalka zaposlila v dialektološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani ter kasneje z disertacijo o glasoslovju, oblikoslovju in besedišču govora Kroke zaključila tudi doktorski študij. Pri svojem raziskovalnem delu se ukvarja predvsem z dialektologijo slovenskega jezika in geolingvistiko, z narečnim imenoslovjem, narečnim slovaropisjem in zgodovino slovenskega jezika. Vodi delo za Slovenski lingvistični atlas, sodeluje pri Evropskem lingvističnem atlasu, kjer je vodja nacionalne komisije, članica uredniškega odbora in avtorica več kart s komentarji, ter pri Slovanskem lingvističnem atlasu. Piše o slovenski narečni terminologiji, je soavtorica poljudnostrokovnega Rateškega slovarja, raziskuje narečna zemljepisna lastna imena, to je hišna in ledinska imena. Je članica Mednarodnega društva za dialektologijo in geolingvistiko, članica Dialektološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju in članica Evropske mreže za e-leksikografijo. Uredila je več znanstvenih monografij, je tudi članica uredniškega sveta Novega slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Dr. Maja Šorli, prejemnica nagrade Slavka Gruma

Osrednjo nagrado Tedna slovenske drame za najboljše izvorno slovensko dramsko besedilo je letos prejela Maja Šorli za besedilo Tega okusa še niste poskusili. V utemeljitvi nagrade med drugim preberemo, da je sodobna drama o univerzitetnih spletkah in igrah moči spisana v realističnem jeziku, odlikuje jo dobro poznavanje dramske snovi, karakterizacija oseb pa je plastična in verjetna. »Dramske osebe pred kuliso preoblikovanja ustanov doživljajo tudi osebne in sentimentalne zaplete, podvržene so nejasnim obtožbam o prekoračenju pedagoškega erosa in sumom nadlegovanja študentov.« Maja Šorli je po rodu iz Kranja, od koder izvirajo njene prve gledališke izkušnje. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je diplomirala iz psihologije in študirala še dramaturgijo; študij na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo je leta 2011 zaključila z doktorsko disertacijo Vloga besedila v slovenskem postdramskem gledališču. Je raziskovalka ter avtorica strokovnih in umetniških gledaliških besedil, dramaturginja, scenaristka, pedagoginja in ustvarjalka v intermedijskih umetnostih. Živi in deluje v Ljubljani, od pomladi je kot učiteljica psihologije in svetovalna delavka večinsko zaposlena na Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji, deluje pa tudi kot dramaturginja in raziskovalka na AGRFT.

Mirjam Tolar, nagrajena prostovoljka in skavtska voditeljica iz Železnikov

Mirjam Tolar je 27-letna skavtska voditeljica iz Železnikov, ki se že od konca osnovne šole posveča prostovoljstvu. Letos je prejela občinsko priznanje za življenjsko delo prostovoljcev, konec lanskega leta pa se je razveselila priznanja za naj mladinsko voditeljico na natečaju Prostovoljec leta 2019, ki ga prireja Mladinski svet Slovenije. S prostovoljstvom se je prvič srečala kot animatorka na oratoriju. Po nekaj letih je prevzela vlogo njegove voditeljice, pridobljene izkušnje pa je nato prenesla v lokalni skavtski steg, v katerem je bila že vse od tretjega razreda. Pri 19. letih je postala voditeljica skupine od 12 do 15 let starih skavtov. Vodila jih je pet let, nato pa je leta 2017 prevzela vodenje celotnega skavtskega stega Železniki 1. Letošnjega septembra se je poslovila od te funkcije, še naprej pa ostaja dejavna v Združenju slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, kjer je bila lani izvoljena na mesto poverjenice za vzgojo, s katero se bo ukvarjala do leta 2024. V lokalnem okolju je sodelovala tudi z Župnijsko karitas Železniki, kjer je med letoma 2017 in 2019 organizirala tradicionalno Dobrodelno tombolo, prav tako je aktivna v strokovnem svetu za mladinske dejavnosti v Železnikih. Mirjam je v prostovoljstvo vložila veliko dela in časa, a poudarja, da je iz vsega skupaj dobila več, kot pa je dala.

Tadej Pogačar in Matej Mohorič, vrhunska kolesarja

Za slovenskimi cestnimi kolesarji je nova izjemna sezona. Na prvem mestu lestvice Mednarodne kolesarske zveze (UCI) jo je končal Tadej Pogačar. Zbral je rekordno število točk (5363), največ, odkar obstaja lestvica. Prejel je tudi prestižno nagrado zlato kolo za najboljšega kolesarja leta 2021. Kolesar s Klanca pri Komendi, član UAE Team Emirates, je v tej sezoni vpisal trinajst zmag. Drugič zapored je osvojil Dirko po Franciji in postal 13. kolesar, ki mu je uspelo ubraniti skupno zmago. Slavil je na dirki Liege–Bastogne–Liege in po Lombardiji, ki spadata med pet največjih enodnevnikih klasik na svetu. Na olimpijskih igrah je na cestni dirki osvojil bronasto medaljo. Najboljša sezona doslej je tudi za Matejem Mohoričem (Bahrain Victorious). Na svetovni lestvici je Podbličan na 12. mestu. Dosegel je dve etapni zmagi na Dirki po Franciji in ima etapne zmage z vseh največjih kolesarskih dirk. Leta 2017 je dobil etapo na Vuleti, leta 2018 pa na Giru. Vse zmage na omenjenih dirkah je dosegel na najdaljših etapah. Postal je tudi državni prvak v cestni vožnji.

Maj Marcel Škof, Maruša Kristan in Pia Kristanc, diamantni maturanti

Maruša Kristan, Pia Kristanc in Maj Marcel Škof so z odliko opravili mednarodno maturo na Gimnaziji Kranj in se tako uvrstili v deseterico diamantnih maturantov na mednarodni maturi v Sloveniji. Maj Marcel Škof študij nadaljuje v tujini, saj je bil sprejet na podružnico Newyorške univerze v Abu Dhabiju, kjer bo najverjetneje študiral psihologijo – glavni predmet namreč izberejo šele v tretjem letniku. Prav študij v tujini je bil tudi razlog, da se je odločil za mednarodno maturo. Prepričan je, da je ta program sicer odlična odskočna deska na samo za študij v tujini, ampak te z drugačnim načinom dela odlično pripravi za študij na katerikoli fakulteti. Maruša Kristan se je odločila za študij biotehnologije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, v tujino pa bi se rada kasneje odpravila na podiplomski študij. Na mednarodno maturo jo je pripeljala želja po novih izzivih oziroma izkusiti nekaj drugačnega. Pia Kristanc, ki zdaj študira biokemijo na ljubljanski Fakulteti za kemijo, pa je program mednarodne mature najbolj ustrezal, ker je bolj osredotočen – predmetov je manj, snov pa je obsežnejša in bolj poglobljena. Srednješolska leta, pravijo, jim bodo ostala v lepem spominu, čeprav jim je na sredini tretjega letnika nekoliko zagodla korona. Vse izzive, ki so jih morali premagati, pa jemljejo kot dobro popotnico za življenje.

Luka Stražar in Nejc Marčič, vrhunska alpinista

Slovenska alpinista Luka Stražar (Akademski AO) in Nejc Marčič (AO PD Radovljica) sta na odpravi v Rolwalingu med 28. in 30. oktobrom uspela preplezati 1700-metrsko prvenstveno smer v severozahodni steni gore Tsoboje (6680 m n. m.). Poimenovala sta jo Slovenska direktna. Na markantni šesttisočak Tsoboje na odmaknjenem himalajskem območju Rolwaling se je prvič povzpela nemška alpinistična odprava leta 1972, slovenska alpinista pa sta opravila prvi pristop preko severozahodne stene. Stražar in Marčič, uigran alpinistični dvojec, ki je leta 2012 že prejel zlati cepin za prvenstveno smer Sanjači zlatih jam v severovzhodni steni K7 West, sta tokrat preplezala prvenstveno smer, ki sta jo ocenila z ED (najvišja stopnja francoske šeststopenjske lestvice), M5, AI5. Vzpon so zaznamovale nizke temperature in močan veter s pršnimi plazovi. Bivakirala sta brez šotor.

Stanislava Žargar, prostovoljka v Združenju gluhoslepih Slovenije Dlan

Stanislava Žargar iz Kranja, ki je pri starosti leta in pol popolnoma oglušela, je prostovoljka v Združenju gluhoslepih Slovenije Dlan neprekinjeno od njegove ustanovitve leta 2005. Ljudje s hkratno okvaro sluha in vida so središče njenih prizadevanj za boljši svet. Je zavzeta zagovornica njihovih pravic, tolmačica, spremljevalka, učiteljica in njihova iskrena prijateljica ter zaupnica, ki jim prisluhne in razume njihove stiske. Žargarjeva, ki je pred upokojitvijo delala v knjigoveznici v Gorenjskem tisku, pomaga pri vseh aktivnostih Združenja Dlan. Dejavnostna je na področju usposabljanja in rehabilitacije gluhoslepih. Individualno tolmači v jeziku gluhoslepih, ki temelji na dotiku. Pomaga na poletnih socialno-rehabilitacijskih taborih in sodeluje v delovni skupini za razvoj načinov sporazumevanja z osebami z gluhoslepoto. Svoje izkušnje in znanje kot mentorica na področju sporazumevanja z gluhoslepimi in spremljanja uspešno prenašala tudi na mlajše generacije. Na predlog Združenja Dlan je konec lanskega leta prejela priznanje za naj prostovoljko v starostni skupini trideset ali več let v okviru natečaja Prostovoljec leta 2019, ki ga je organiziral Mladinski svet Slovenije. Prostovoljno delo Stanislavi Žargar pomeni veselje in je obenem del njenega življenjskega poslanstva.

Občina Jesenice

Župan
Blaž Račič

Občina Jesenice
Cesta železarjev 6
Jesenice

OBČINSKI SVETNIKI:

Janez Marinčič, Vera Pintar, Žiga Pretnar, Tomaž Tom Mencinger in Maja Otovič (SD), Marta Smodiš, Miha Rebolj, Edina Džamastagić in Boštjan Žigon (SMC), Maja Križnar, Jernej Udir, Marko Plečnik in Žarko Štrumbli (SDS), Miha Rezar, Adis Medić, Almin Gorinjac in Gregor Čop (LMS), Vlado Mlinarec, Alma Rekić, Iztok Pergarec in Boris Grilc (Levica), Veronika Vidmar, Uroš Lakić in Jure Krašovec (ZBJ), Stanko Sedlar in Borut Stražišar (DeSUS), Maja Razingar (NSi) in Marko Zupančič (SLS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plakete Občine Jesenice: Kulturno društvo Možnar Koroška Bela, Osnovna šola Poldeta Stražišarja Jesenice, Bogdan Bricelj

Plaketa župana: jeseniški prostovoljci v času epidemije, Luka Potočar

Zaživel je projekt Delavska malca.

Leto 2021 je bilo v občini Jesenice intenzivno investicijsko leto. Od pomladi so bila odprta številna gradbišča, na katerih so bile posodobljene prometna, komunalna in javna infrastruktura.

Prenovljen je bil most na državni cesti čez železniško progo pri Gimnaziji Jesenice. V okviru prenove gorenjske železniške proge je bil zgrajen nov podvoz pod železnico na Slovenskem Javorniku, ki bo v prihodnje omogočil dostop težkim tovornjakom do obratov podjetja SIJ Acroni. Pripravljajo se na gradnjo cestne povezave pod novim mostom do obratov podjetja SIJ Acroni, ki obsega tudi ureditev novega križišča na Slovenskem Javorniku ter novega prehoda za pešce in avtobusnih postajališč.

Zaključili so pomemben del urejanja cestne in komunalne infrastrukture na območju Poslovne cone Jesenice, prenovili so tudi odsek Prešernove ceste. V Javorniškem Rovtu so uredili parkirišče pri Domu Pristava in avtobusno postajališče.

Na področju prenove komunalne opreme so zaključili gradnjo infrastrukture na Cesti bratov Stražišar in v okolici Osnovne šole Poldeta Stražišarja. Zaključuje se tudi gradnja komunalne infrastrukture na Lipcah.

V okviru državnega projekta gradnje druge cevi avtocestnega predora Karavanke je bil na Hrušici zgrajen nov most čez Savo Dolinko. Zaključila se je obnova železniškega predora na Hrušici, v sklopu projekta je bila obnovljena tudi cesta do krožnega križišča.

Na področju družbenih dejavnosti se je izvedla energetska sanacija enote Vrta Angelce Ocepek na Plavžu ter ureditev fasade in zamenjava oken na t. i. 70-letnem delu Osnovne šole Koroška Bela.

Začele so se preinvesticijske aktivnosti za dolgo pričakovano prenovo Srednje šole Jesenice, saj je država projekt uvrstila v načrte razvojnih programov.

Občina Jesenice je v last pridobila del prostorov tik ob zdravstvenem domu in jih v celoti predala v upravljanje javnemu zavodu OZG – ZD Jesenice, ki jih bo obnovil, v njih pa bo uredil Center za krepitev zdravja, Center za duševno zdravje odraslih, nove ambulante družinske medicine in referenčne ambulante.

Na vodnem viru Peričnik so v sodelovanju z Geološkim zavodom Slovenije nadaljevali raziskave, na osnovi katerih bodo poiskali rešitve za pitno vodo. V zaključni fazi je pridobivanje projektne dokumentacije za uvedbo UV-dezinfekcije vode.

V letu 2021 pa se še vedno ni zaključila investicija v Ruardovo graščino, saj so v objektu odkrili obsežno okuženost s sivo hišno gobo ali solzivko (*Serpula lacrymans*), kar bo vplivalo na stroške in terminski plan prenove kulturnega spomenika državnega pomena. Za dodatno sofinanciranje projekta iz državnih in evropskih sredstev se bodo prijavi na predviden razpis Načrta za okrevanje in odpornost.

Jesenice so dobile Fajdigovo ambulanto, to je brezplačno ambulanto za osebe brez zdravstvenega zavarovanja. Nadaljevali so tudi prizadevanja za ohranitev dejavnosti splošne bolnišnice na Jesenicah.

Zaživel je projekt Delavska malca, v sklopu katerega jeseniški gostinci ponujajo jedi, ki so jih pred desetletji običajno jedli železarski delavci in se še danes znajdejo na domačih jeseniških mizah.

Gornjesavski muzej Jesenice je praznoval sedemdesetletnico, zaznamovali so tudi petstoletnico Kosove graščine, Univerza za starejše pod okriljem Ljudske univerze Jesenice pa je praznovala desetletnico.

Občina je dobila prvi participativni proračun, v sklopu katerega bodo v letih 2022 in 2023 izvedli 21 projektov, ki so jih izglasovali občani, v skupni vrednosti 280 tisoč evrov.

Na področju turizma je Občina izdelala novo destinacijsko znamko, katere logotip vključuje simbole Jesenic: hribe, narcise in hokej. Izbrali so slogan Gorski utrip. Jeklena volja. Destinacijska znamka Jesenice se že promovira na vseh dogodkih v občini in uporablja na turističnem promocijskem materialu Občine Jesenice. Predsednik države Borut Pahor pa je izročil red za zasluge Hokejskemu drsalnemu društvu SIJ Acroni Jesenice.

Občina Kranjska Gora

Izgradnja prizidka k vrtcu v Mojstrani, sanacija plazu Jurež, turistično atraktiven viseči most v Jasni, kilometri obnovljene komunalne infrastrukture in cest ... Veliko projektov je bilo letos izvedenih v občini, ki se lahko pohvali tudi kot ena najbolj priljubljenih turističnih destinacij pri nas.

Občina Kranjska Gora je investirala v gradnjo prizidka k vrtcu v Mojstrani zaradi prostorske stiske obstoječega vrtca. Investicija je vredna blizu enega milijona evrov. Predvidena je še energetska sanacija obstoječega vrtca.

Iz občinskega proračuna na letnem nivoju za vodooskrbo namenijo približno šeststo tisoč evrov za novogradnje in

obnovah komunalnih vodov, lepši videz krajev. Novo je krožišče pri TGC v Kranjski Gori. V sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom in državo potekajo aktivnosti razbremenitve območja TNP z vozili. Jeseni so asfaltirali cesto v dolino Vrata, s čimer uresničujejo celostni projekt umiranja prometa v Vrata. Na občini so se lotili tudi Celostne pro-

Viseči most v Jasni

posodobitev sistemov. Poleg obstoječih vodnih virov iščejo še dodatne. Letos je bila zaključena zahtevna sanacija plazu nad zajetjem Jurež, ki je ob večjih naliivih povzročal kaljenje vode. Zgrajenih je bilo osem pregrad, betonska kamnita mulda, položenih 5400 kubičnih metrov kokosove mreže in posejana trava.

Jeseni so odprli viseči most 'v Babi', s katerim so ponovno vzpostavili pešpot med Kranjsko Goro in območjem Jasne. Viseči most je dolg trideset metrov, širok 120 centimetrov in se dviga 16 metrov nad sotesko Pišnice. Poleg tega, da je most atraktiven, tudi iz varnostnega vidika predstavlja enega bolj uporabnih objektov v občini, saj ni več treba hoditi ob prometni Vrškiški cesti.

Znatna sredstva so namenili za preplastitev občinskih cest za povečanje prometne varnosti, ureditev cest po zaključenih

metne strategije, ki vodi k trajnostnemu načrtovanju prometa v zadovoljstvo prebivalcev in obiskovalcev.

Po občini je bilo veliko gradbišč. Začeli so sanacijo kanalizacijske infrastrukture Jasna–Kranjska Gora, postavili javno razsvetljava ob cesti v Podkorenu in na sprehajalnih poteh v Mojstrani, odkupili zemljišča za vodohran Srednji Vrh, obnovili požarni bazen na Dovjem in ograjo železniškega mostu v Kranjski Gori, kupili nov e-avto za projekt Prostofer, vzpostavili akcijo Prijatelji ferat ... V Planici in v Kranjski Gori odštevalnika že odštevata dneve do svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju, do Planice 2023. Poletna turistična sezona je bila primerljiva z lansko, nastanitvene zmogljivosti so bile praktično polne. Kranjska Gora ostaja med najbolj privlačnimi in obiskanimi turističnimi biseri v državi.

Župan
Janez Hrovat

Občina Kranjska Gora
Kolodvorska ulica 1b
Kranjska Gora

OBČINSKI SVETNIKI:

Žiga Židan, ki ga je po odstopu nadomestila Mirjana Benedik, Blaž Lavtižar, Katarina Štravs, Eva Girandon, Jože Dovžan, Branislava Vovk, Marko Kopač in Klavdija Gomboc (vsi Alpska lista), Bogdan Janša, Sonja Kavalar, Jelica Majer in Gregor Miklič (vsi SDS), Janja Dolhar, Izidor Podgornik (oba SD), Tjaša Prusnik (SMC), Uroš Kopavnik (NSi)

OBČINSKA NAGRAJENCA

Častni občan: France Voga, občinsko priznanje: Janez Jaša Jelinčič

Nov prizidek k vrtcu v Mojstrani

Občina Gorje

Župan
Peter Torkar

Občina Gorje
Zgornje Gorje 6b
Zgornje Gorje

OBČINSKI SVETNIKI:

Janez Kolenc (Milena Pretnar in skupina volivcev), Pavel Jakopič (Majda Šturm in skupina volivcev), Ivan Ratek (Mojca Ratek in skupina volivcev), Janez Poklukar (SDS), Urban Jan (Vinko Jan in skupina volivcev), Primož Pretnar (Borut Kunstelj in skupina volivcev), Dominik Piber (Doroteja Piber in skupina volivcev), Edvard Torkar (Jadranka Torkar in skupina volivcev), Zdenka Repe (Marija Repe in skupina volivcev), Danijela Mandeljč (Branko Banko in skupina volivcev) in Anja Bunderla (Mitja Dolinar in skupina volivcev)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plaketa Občine Gorje: Pavel Kobilica
Priznanje Občine Gorje: Eva Urevc, Ana Mulej in Jože Veternik

Jeseni so se v šoli razveselili treh novih, svetlih in sodobno opremljenih učilnic.

Leto 2021 so v občini Gorje zaznamovali investicija v šolo, kjer so uredili tri nove učilnice in parkirišče, izjemen obisk soteske Vintgar, športni uspeh Eve Urevc, ob koncu leta pa še začetek gradnje zadnjega dela kanalizacijskega omrežja.

V Gorjah so kmalu po začetku šolskega leta uradno odprli na novo urejeno parkirišče pred osnovno šolo in težko pričakovane tri nove učilnice pa tudi prenovljene prostore vrta, ki deluje v sklopu šole. Za vse tri investicije skupaj je občina iz proračuna namenila dobrega pol milijona evrov.

Učenci in učitelji so se zelo razveselili novih, svetlih in sodobno opremljenih prostorov, posebno težko so pričakovali novo učilnico za likovni pouk. Veseli so tudi novega parkirišča ob šoli z 31 parkirnimi mesti in dodatnima dvema za invalide ter začasno postajališče za starše, ki pripeljejo otroke v nižje razrede osnovne šole in vrtec, tako imenovano cono »poljubi in odpelji«. Nova parkirišča lahko uporabljajo tudi vsi, ki v šolo hodijo na popoldanske aktivnosti, pa tudi uporabniki kulturne dvorane Gornjanskega doma v neposredni bližini in ne nazadnje obiskovalci Triglavskega narodnega parka, je na odprtju posebej poudaril župan Peter Torkar.

Soteska Vintgar ostaja med najbolj priljubljenimi izletniškimi destinacijami. Enosmeren ogled soteske in okolju prijazen dostop do vstopne točke v najbolj obremenjenih obdobjih sta zvišala kvaliteto doživetja in razbremenila lokalno okolje.

Konec leta pa je župan Peter Torkar s predstavnikom izvajalcev podpisal 1,4 milijona evrov vredno pogodbo za gradnjo 1,8 kilometra kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Podhom.

V okviru projekta bodo zgrajeni manjkajoči kanali za povezavo s čistilno napravo, vzporedno se bo obnavljal javni vodovod in urejala javna razsvetljava. Z izgradnjo novega omrežja bo občina zagotovila urejen sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda za 223 dodatnih prebivalcev omenjenega območja. Za projekt, ki bo zaključen v prihodnjem letu, je občina pridobila tudi nekaj več

kot 460 tisoč evrov kohezijskih sredstev. Vzporedno s projektom gradnje kanalizacijskega omrežja bo potekala tudi rekonstrukcija državne ceste Spodnje Gorje–Fortuna, katere vrednost je dobrih osemsto tisoč evrov, od tega občina po sporazumu z Direkcijo za infrastrukturo sofinancira 160 tisoč evrov.

Na infrastrukturnem področju sta se konec leta zaključili obnovi cest na Lazah in Pernikih. Sredstva za obnovo v višini nekaj manj kot petsto tisoč evrov so bila zagotovljena na podlagi Zakona o Triglavskem narodnem parku.

Tudi v letu 2021 so potekala medresorska usklajevanja deležnikov pri določanju vodovarstvenih pasov. Nekajletni napor občine Gorje so v smeri razširitve vodovarstvenega območja. S tem bo pomen čiste pitne vode postavljen visoko na prioriteto lestvico, kamor tudi spada.

Med dogodki, ki so letos zaznamovali Gorje, pa gre posebej omeniti dva. Prvi je poletna akcija Gorje na olimpijado, s katero so podprli domače in druge slovenske športnike v procesu kvalifikacij za nastop na olimpijskih igrah, obenem pa tudi mlade z gibalnimi težavami, ki se želijo vključiti v šport. Župan Peter Torkar se je v spremstvu kolegov kolezarjev odpravi na 180-kilometrsko pot od Gorij do Kopra; na delu poti sta se jim priključila tudi znana sokrajana – odlični biatlonec Miha Dovžan in minister za zdravje Janez Poklukar. Odmeven uspeh je v letošnjem letu dosegla tekačica na smučeh Eva Urevc, ki je za športne dosežke prejela občinsko priznanje. Njenih uspehov se nadejajo tudi v prihodnje.

Jeseni je Folklorno društvo Bled v sodelovanju z občino pripravilo prvi večer v spomin na rojaka, častnega občana Gorij Jožeta Antoniča, ustanovnega člana in dolgoletnega vodjo ansambla Alpski kvintet.

Občina Bohinj

Letošnji proračun je eden od najvišjih, kar jih je imela občina. Med največjimi investicijami v teku sta obnova šole v Srednji vasi in gradnja vrtca v Bohinjski Bistrici, tik pred začetkom je tudi gradnja kolesarske povezave med Bohinjem in Bledom.

Letošnji proračun, vreden 14 milijonov evrov, je eden najvišjih, kar jih je kdaj imela Občina Bohinj, temu primerno pa je tudi število investicij. Občina je letos prvič prejela sredstva na podlagi zakona o TNP; v Bohinj je bilo razporejenih 1,6 milijona evrov. Denar je šel za ceste in vodovod na Gorjušah in Koprivniku, izdelavo vaškega jedra v Stari Fužini in pod Studorom, delno tudi za obnovo šole v Srednji vasi, kjer se je obnavljal tudi spominski park pri pokopališču.

Med večjimi investicijami je še ureditev avtobusne postaje pod Studorom, v teku je investicija v povezovalni kanal Zgornja dolina. Dela v Češnjici so zaključena, na vrsti je kanal, s katerim bo Zgornja dolina povezana s čistilno napravo. Prvi del projekta, od Srednje vasi in Studora do Jereke, je v teku, prihodnje leto je v načrtu gradnja kanala od Jereke do Bohinjske Bistrice, ko se bo gradila tudi kanalizacija v Studoru in Srednji vasi.

Izgradnji novega kolesarskega mostu na Rju je letos sledila popolna rekonstruk-

cija mostu čez Savo Bohinjko na Brodu. Novost je tudi ureditev parkirišča pri pokopališču v Bohinjski Bistrici in izgradnja parka s parkiriščem za Muzej Tomaža Godca.

Jeseni se je začela gradnja novega vrtca pri osnovni šoli v Bohinjski Bistrici. Zasnovan v obliki treh med seboj povezanih objektov in imel »gank«, ki bo povezoval vse dela vrtca. Vrednost projekta je okoli 6,8 milijona evrov, pri čemer je občina 1,2 milijona evrov pridobila na razpisu ministrstva za izobraževanje. Dela naj bi bila končana v roku enega leta.

Tik pred začetkom je tudi gradnja kolesarske povezave med Bohinjem in Bledom, za katero so že zagotovljena sredstva države in pridobljeno gradbeno dovoljenje, sofinancirali pa jo bosta tako občina Bohinj kot Bled. Občina pa želi v prihodnje urediti tudi območje tako imenovane nove gradbene, ki so ga že pred časom dali v začasno uporabo nekaterim obrtnikom in podjetnikom, ki se ukvarjajo z dejavnostmi, ki ne povzročajo hrupa. V bližini so sredi novembra odprli nove proizvodno-poslovne prostore podjetja LIP Pohištvo, kar nakazuje boljše čase tudi za bohinjko gospodarstvo. Da je bohinjki turizem v dobri formi, pa ne dokazujejo le številke, ki so kljub epidemiji boljše kot lani, ampak tudi nove investicije: popolnoma prenovljeno Gostišče Danica Turističnega društva Bohinj in nov Hotel Bohinj družbe Alpinia v Ribčevem Lazu.

Tudi letos je občina skupaj s Turizmom Bohinj pred začetkom poletne turistične sezone posebno pozornost posvetila ukrepom trajnostne mobilnosti. Župan Jože Sodja je zadovoljen, da je Bohinj vodilna sila na področju razvoja trajnostnega oziroma odgovornega turizma v regiji, kar dokazuje tudi platinasti znak, ki ga je Občina Bohinj kot prva občina v Sloveniji prejela v okviru Zelene sheme slovenskega turizma.

Župan
Jože Sodja

Občina Bohinj
Triglavska cesta 35
Bohinjska Bistrica

Pri simboličnem polaganju temeljnega kamna za novi vrtec se je županu Jožetu Sodji in ravnateljici Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja Mojci Rozman pridružila ministrica za izobraževanje, znanost in šport Simona Kustec.

OBČINSKI SVETNIKI:

Lista za Bohinj: Jerica Gašperin kot nadomestna svetnica po smrti Franca Kramarja, Monika Ravnik, Mirko Jeršič, Tanja Ertlah, Darko Lončnar; Ekipa za Prihodnost: Bojan Traven, Jerneja Potočnik, Boštjan Mencinger, Urška Preželj; Bohinj danes – Jure Sodja: Jure Sodja, Martina Odar; Lista Janeza Režka: Janez Režek, Melita Štros Mavrič; Nova Slovenija: Maja Fajdiga Komar; Desus: Olga Pikon Gorišek; samostojna svetnica: Milena Cesar

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Jože Cvetek, častni občan
Franc Kramar, častni občan, posthumno
Plakete Občine Bohinj: Planinsko društvo Srednja vas, PGD Stara Fužina, PGD Srednja vas, PGD Bohinjska Češnjica in Gradišče
Priznanja občine za posebne dosežke: Ana Soklič, Vojko Vojvoda in Marko Kavčič

Občina Bled

Župan
Janez Fajfar

Občina Bled
Cesta svobode 13
Bled

OBČINSKI SVETNIKI:

Anton Mežan, Boštjan Razinger, Mihaela Pesrl, Franc Sebanč, Darko Mlakar (Lista Tonija Mežana), Anton Omerzel, Dušan Žnidaršič (Turistično podjetniška lista), Jakob Bassanese, Aneta Varl (Lista Rad imam Bled), Janez Brencce (SDS), Srečo Vernig (Lista za kulturo in šport), Boštjan Ploštajner (Lista prijateljev Bleda), Lea Ferjan (Bled 365), Milan Rejc (Levica), Jana Špec (SD), Brigita Šolar (NSi) in Gregor Jarkovič (LMS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlata plaketa Občine Bled: Boža Torkar, Janja Vrhovnik, Hana Premrl
Častni znak rajska ptica: Ana Marija Kovač
Priznanja Občine Bled: Franci Kindlhofer, Sonja Šlibar, Jan Ciglencečki, Jože Veternik, Medobčinsko društvo delovnih invalidov Radovljica

Kljub vsem omejitvam zelo dobra poletna turistična sezona, bogato dogajanje na področju kulture in številne investicije. Medgeneracijski center bo spomladi odprt, most v Piškovci je bil dokončan še pred zimo.

Če se je leto 2021 tudi na Bledu zaradi razmer, povezanih z epidemijo, začelo zadržano in previdno, se je življenje še v zimskem času počasi začelo vračati v stare tirnice. Turistični in športni delavci so se najprej razveselili sporočila organizatorjev, da se tekme svetovnega prvenstva v biatlonu konec februarja na Pokljuki, na katere je bilo prijavljenih več kot tristo tekmovalcev iz skoraj štiridesetih držav, lahko začnejo. Sredi februarja je po večmesečnem zaprtju za obiskovalce ponovno odprl vrata tudi Blejski grad.

Upravljanje z roko v roki

Še ena razveseljiva novica je prišla spomladi: Občina Bled in Ministrstvo za okolje in prostor sta sredi marca, ko je Bled obiskal minister za okolje in prostor Andrej Vizjak, podpisala sporazum o skupnem upravljanju Blejskega jezera. Del sporazuma je tudi poseben načrt aktivnosti, ki je namenjen izboljšanju kakovosti jezerske vode. Dokument predstavlja začetek skupnega upravljanja Blejskega jezera, osrednja naloga države, kot jo opredeljuje, pa je skrb za nate-

go in dotok Radovne, dva osrednja instrumenta, ki zračita jezero in odvajata usedline.

Obnovljena turistična infrastruktura

S sproščanjem ukrepov za zajezitev epidemije je prihajalo vedno več turistov in dnevnih obiskovalcev, na katere se je Bled pripravil tudi z obnovo turistične infrastrukture: občina je že spomladi skupaj z delavci Infrastrukture Bled obnovila klopce na železniški postaji, prenovili so most na sprehajalni poti, ki vodi od železniške postaje do Male Zake, v okviru operacije Počakaj na bus so odstranili stara in namestili nova avtobusna postajališča: štiri postaje na Koritnem, dve v Ribnem, dve v Sebenjah in po eno v Bodeščah, na Selu, Rečici, Cesti v Vintgar in Selišah ter poleti zamenjali dotrajano stopnišče na mostovžu v Veliki Zaki. Pred začetkom zime so opravili še nekaj nujnih vzdrževalnih del. Tako so na novo utrdili pot v Vintgar na relaciji slap Šum–Sveta Katarina ter sanirali pot od Svete Katarine do Podhomskega roba, od koder vodi pohodni-

Od pomladi naprej je na Bled prihajalo vedno več turistov, zanje so turistični delavci pripravili pestro ponudbo aktivnosti na prostem. / Foto: arhiv Občine Bled

ška povezava do vstopne točke v Vintgar na zgornjem koncu soteske.

Veseli odpiranja panoge

Epidemija je sicer tudi letos zelo zaznamovala življenje na Bledu, turistični delavci pa so spomladi poudarili, da se kljub težkemu stanju veselijo odpiranja panoge. Prilagodili so se danim okoliščinam in gostom ponudili čim več aktivnosti na prostem. Ob tem so pripravili številne promocijske aktivnosti. Sodelovali so na Fitur Madrid, eni izmed največjih poslovnih borz v mednarodni turistični industriji, kjer se je Bled s spotom Prid'te na Bled, mi smo že kle uvrstil med tri finaliste v kategoriji Promocija mest. Za oglaševalsko kampanjo na Televiziji Slovenija je bil uporabljen videospot, v katerem ambasadorji Bleda, trije olimpijci, predstavljajo Bled, kot ga poznajo tuji gostje, slovenski pa v večini ne.

Turizem Bled je bil uspešen pri prijavi na javni razpis Ministrstva za gospodarstvo in tehnologijo za projekt digitalizacije prvih treh enot kulturne dediščine, povezane z Arnoldom Riklijem. Na tej podlagi pripravljajo nov integralni turistični proizvod Po poteh Arnolda Riklija, v katerega okvir sodijo Riklijevo zdravilišče, spomenik Arnoldu Rikliju na Straži in vremenska hišica s spominsko ploščo Arnoldu Rikliju v Zdraviliškem parku na Bledu.

Melita Vovk osebno

Junij in julij sta bila na Bledu v znamenju spomina na akademsko slikarko in častno občanko Bleda Melito Vovk. Obsežna razstava in komplet knjig Melita Vovk osebno sta poklon umetnici in

Sredi oktobra so na Blejskem gradu odkrili spominsko ploščo Primožu Trubarju, ki je pred 460 let na gradu pridigal in prenočil. / Foto: Tina Dokl

velikemu človeku, zahvala Bleda njemu likovnemu geniju in človeški toplini. Razstava z imenom Melita Vovk osebno, za katero je izbor pripravila njena hči Eji Štih, prav tako akademska slikarka, je bila po sklopih na ogled na več lokacijah hkrati: na Blejskem gradu, v Festivalni dvorani, Kavarni Apropro, Knjižnici Blaža Kumerdeja in Galeriji Melite Vovk v Trgovskem centru Bled. Na ogled so bila dela, ki jo predstavljajo kot portretistko in kronistko osebnega študijskega in družinskega življenja, kot slikarko, ki je bila vpeta v sočasne likovne tokove, kot grafičarko pa tudi kot risarko in koloristično virtuozinjo pejzažev, kolažistko in povsem abstraktno umetnico z veliko osebnoizpovedno in družbenokritično angažiranostjo.

Zaživela je tudi posebna spletna stran melitavovk.si.

V začetku junija je Bled tudi letos gostil Blejski vodni festival, mednarodni spletni dogodek z zanimivimi vsebinami. Prav tako v prvi polovici junija je Bled gostil že 53. Mednarodno srečanje pisateljev, članov in članic PEN. Kot vsako leto je zasedal odbor Pisatelji za mir, ki ima svoj sedež v Sloveniji, saj je bil leta 1984 ustanovljen prav na Bledu.

Sredi poletja je na Blejskem jezeru za en večer spet zagorelo nekaj tisoč lučk, narejenih iz jajčnih lupinic, ki jih je tudi tokrat izdelal Andrej Vidic.

Velike investicije

Vse poletje so bila v polnem teku gradbena dela znotraj območja Zazidalnega načrta Koritno, kjer je bila zgrajena vsa komunalna infrastruktura pa tudi dovozne in dostopne ceste. Gospodarska javna infrastruktura bo namenjena tako obstoječim stanovalcem kot tudi novim objektom znotraj ZN Koritno.

Na Selišah raste Medgeneracijski center Bled, ki bo pod svojo streho združil različne aktivnosti, namenjene občankam in občanom. V njem bodo dnevni center za varstvo starejših, knjižnica in dejavnosti pod okriljem Ljudske univerze Radovljica. Center bo opremljen z najnovejšo digitalno opremo, računalniki in spletno povezavo, v centru bo telovadnica, dvorana, ki se jo bo dalo predelati na tri dele in še marsikaj.

Most in kolesarska povezava

Jeseni je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za projekt izgradnje kolesar-

Na Selišah raste nov medgeneracijski center, ki bo po načrtih odprt že prihodnjo pomlad. / Foto: arhiv Občine Bled

ske povezave Bled–Bohinj in podpisan sporazum o sofinanciranju projekta, katerega vrednost je več kot 17,8 milijona evrov in za katerega bo dobrih 11,5 milijona evrov prispevala država. Gradnja kolesarske povezave bo zaključena že v prihodnjem letu.

Povezavo Bleda z drugo sosednjo občino, Žirovnico, pa predstavlja most v Piškovci. Zahtevna prenova dotrajanega mostu se je začela februarja in bila končana do jeseni, ko je bil most, zaradi epidemioloških razmer žal brez načrtovane slovesnosti, tudi odprt za promet.

Tudi letos priznanja

Da se na Bledu dela dobro, dokazujejo tudi številna priznanja. Bled je tako ponovno prejel zlati znak Zelene sheme slovenskega turizma, destinacija Bled pa je bogatejša še za dva trajnostna znaka: Hotel Park je pridobil znak Slovenia Green Accommodation, Kavarna Park pa znak Slovenia Green Cuisine. Projektant Matej Kučina, avtor obnove parka Blejskega gradu, je za svoje delo prejel mednarodno nagrado BigSEE Architecture Award 2020 – grand prix, vas Bodešče pa znak Slovenia Unique Experienceje za prizorišče novega doživetja. Podjetje Conditus, ki slovi po ročno izdelanih blejskih kremšnitah, je na 21. senzoričnem ocenjevanju pekovskih izdelkov in slaščic prejelo štiri zlata odličja Gospodarske zbornice Slovenije.

Lokalni izdelki ostajajo eden od temeljev ponudbe na Bledu. Jeseni je prvo leto uspešnega delovanja obeležila Trznica Bled, Turizem Bled pa je podelil 38 novih certifikatov kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni izbor. Prejelo jih je 14 ponudnikov za skupaj skoraj sedemdeset izdelkov in jedi.

Občina Žirovnica

Župan
Leopold Pogačar

Občina Žirovnica
Breznica 3
Žirovnica

OBČINSKI SVETNIKI:

Vanja Resman Noč, Sebastijan Zupan, Barbara Oman Bulovec, Izidor Jekovec, Meta Zupan, Zdravko Malnar in Nino Rejc (Neodvisna lista za Žirovnico), Mojca Vene, Franc Zupan in Mojca Papler (Lista za vasi pod Stolom), Tatjana Mulej in Božidar Brudar (SDS), Anton Koselj (SD) in Jurij Dolžan (NSi)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plaketa Občine Žirovnica: Rok Justin, Janko Vidic
Nagrada Občine Žirovnica: Žiga Blatnik

Žirovniški občinski svetniki so naredili pomemben korak k začetku gradnje obvoznice mimo Vrbe, sprejeli so namreč OPPN Obvoznica Vrba. To po besedah župana Leopolda Pogačarja pomeni uresničitev najmanj dvajset let stare želje po obvozni cesti mimo Vrbe.

Projektna naloga za gradnjo obvoznice mimo Vrbe je že izdelana, pripravljajo dokumentacijo za gradbeno dovoljenje in projekt za izvedbo, sledila bo parcelacija in zatem odkupi zemljišč. Če bo šlo vse gladko in ne bo pritožb, bi obvoznico lahko začeli graditi v letu 2022, po njej pa bi se lahko zapeljali v letu 2023.

V letu 2021 so zgradili parkirišče na Rodinah, ki je namenjeno obiskovalcem Jalnove rojstne hiše in pokopališča, ter manjše parkirišče nad pokopališčem na Breznici. Občina Žirovnica je na parkirišču v Rebru uvedla nov parkirni režim, parkirišče so razdelili na območje omejenega parkiranja in območje najetih parkirnih prostorov.

Novost so podzemni ekološki otoki, prvega so uredili v Žirovnici, drugega na Rodinah. Postopoma bodo zamenjali vse obstoječe ekološke otoke.

Na Bregu so zgradili meteorno kanalizacijo in uredili cesto na delu, kjer je zraslo pet novih hiš.

V sklopu nadgradnje železniške proge je Občina Žirovnica začela občinski del investicije, to je gradnjo podvozov pod železnico v Vrbi in na Selu. Zaključila se je gradnja mostu v Piškovci, ki je skupen projekt žirovniške in blejske občine. Po mostu je urejen enosmerni promet, poseben pas pa je namenjen pešcem in kolesarjem. Postavili so sončno elektrarno na strehi občinske stavbe.

Občina je dobila tudi Razvojni program do leta 2030. »Trajnostno naravnana občina na pragu Karavank, kjer kakovostno sobivamo in sr(e)čno ustvarjamo,« se glasi slogan, s katerim so nekoliko spremenili dosedanja razvojno smer, ki je bila osredotočena v razvoj Žirovnice kot turistične občine. Anketa med občani je namreč pokazala, da si želijo, da bi se občina razvijala v bivanjsko okolje z visoko kakovostjo življenja. Tako so na Občini Žirovnica spremenili tudi vizijo

razvoja občine do leta 2030, ko naj bi občina (p)ostala trajnostna, podeželska, kulturno ustvarjalna in samooskrbna, obenem pa srčna, aktivna, tradicionalna in odzivna.

Na Občini Žirovnica so začeli pripravljati tudi celostno prometno strategijo občine in naredili korak naprej h gradnji doma za starejše. Potem ko je od name-re, da bi gradila dom, odstopila družba Comett domovi, so se povezali z Domom dr. Franceta Bergelja Jesenice in po načrtih bodo v sodelovanju z Občino Bled začeli projekt Medgeneracijski in gerontološki center Žirovnica - Bled. Dom bo del javne mreže, stal bo v žirovniški občini.

V letu 2021 kljub dvema javnima pozivoma niso našli zasebnega partnerja, ki bi v sklopu javno-zasebnega partnerstva z občino obnovil hišo Vrba 1. Gre za stanovanjski objekt, ki ga je od zasebnih lastnikov odkupila Občina Žirovnica. Občina in država bosta načrtovanje kulturno-turističnega centra vodili celovito in usklajeno, posebna delovna skupina bo pripravila dokument z idejno zasnovo za celotno območje, ki vključuje Prešernovo rojstno hišo z vrtom, gospodarsko poslopje, stanovanjsko hišo in dostop do cerkve sv. Marka. Projekt se imenuje Prešernov muzejski kompleks Vrba. Za občinski del, to je ureditev stanovanjskega objekta Vrba 1, bodo zdaj skušali dobiti denar iz evropskega sklada za okrevanje po pandemiji, ki je namenjen prav ponovni oživitvi turizma in kulture. V letu 2021 je župan Leopold Pogačar prejel spominski znak Vlade Republike Slovenije za požrtvovalnost pri izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja epidemije nalezljive bolezni covid-19.

Zaživela je spletna trgovina Žirovnica, v kateri so na voljo izdelki avtorjev, ki ustvarjajo v Žirovnici in okolici, ter izdelki, poimenovani po Prešernu.

Novi most čez Savo v Piškovci

Občina Tržič

V razvojno naravnani občini varno in lepo živimo.

V letu 2021 smo izvedli številne projekte, s katerimi bo življenje in delo v občini še prijetnejše in kakovostnejše. Za strateški projekt, izgradnjo kanalizacijskega omrežja, je občini uspelo pridobiti skoraj tri milijone evrov evropskih in državnih sredstev. Z dokončanjem projekta bo tržiško okolje čistejše, življenje občanov boljše, pridobili pa bomo dvanajst kilometrov novih kanalizacijskih sistemov, šest kilometrov vodovoda ter pet kilometrov novih cest in pločnikov.

Na Občini Tržič pripravljamo razvojni dokument, ki bo določil smer razvoja občine za prihodnjih deset let. Rezultati ankete kažejo, da je visok odstotek občanov in občanov zadovoljnih s kvaliteto bivanja, kakovostjo naravnega okolja, občutkom varnosti, možnostjo za rekreacijo, kulturno udejstvovanje, zaposlitev, z dostopnostjo javnih storitev.

Investirali smo v nove prostore Glasbene šole Tržič, odprli novo enoto vrta v Kovorju, obnovili prostore, v katerih

Varnosti posvečamo veliko pozornosti. V tem letu je bilo saniranih veliko občinskih cest, zgrajenih pločnikov, postavljenih varovalnih ograj, označenih varnih poti in prehodov. / Foto: arhiv Občine Tržič

Del ekipe, ki je pripravljala stalno razstavo »Koncentracijsko taborišče Ljubelj/Mauthausen 1943-1945«, za katero je Tržiški muzej prejel Valvasorjevo nagrado za enkratne dosežke v letu 2020. Z leve: Jana Babšek, Vilja Lukan, Anže Bizjak, Boštjan Meglič, dr. Bojan Knific.

domuje GRS Tržič, prenovili infrastrukturo na Poti treh zvonov, vzpostavili mrežo za starejše. Z novim gasilskim vozilom smo opremili še zadnje gasilsko društvo – PGD Brezje. Velik izziv nam predstavlja energetska sanacija gradu Neuhaus in Tržiškega muzeja.

Občina Tržič je tudi letos prejela priznanje Prostovoljstvu prijazna občina, priznanje za energetske najprodnornejšo občino med srednje velikimi občinami in plaketo Zlati kamen. Poleg razvoja pametne infrastrukture namenjamo veliko pozornosti digitalnemu ozaveščanju. Zaživel je sistem pametnega parkiranja.

Z upanjem zremo v prihodnost na področju turizma. Kolesarski turizem, pohodniške poti, atraktivna vodenja po znamenitostih, zanimive razstave in dogodke že imamo. Iz tržiških piskrov tudi diši. Podzemni doživljajski park Sv. Ana v Šentanskem rudniku pa, upamo, kmalu zaživi.

»Želim, da Tržič ostane kraj, kjer se dobro in kvalitetno živi, kjer nas še naprej krasi zdravo, razgibano, lepo in urejeno okolje. In da smo skupnost ljudi, ki uživamo v druženju, društvih, prireditvah ter ohranjamo visok standard tudi na področjih, kjer smo brez dvoma zelo uspešni, to je na področju varnosti in prostovoljstva,« sklene mag. Borut Sajovic, župan Občine Tržič.

Župan
mag. Borut Sajovic

Občina Tržič
Trg svobode 18
Tržič

ČLANI OBČINSKEGA SVETA:

Slovenska demokratska stranka: Janez Bogataj, Jaka Jankovec, Klemen Markovič, Vesna Tišler Sušnik; Ekipa Boruta Sajovica: Mojca Čadež, Ana Peharc, Dušan Bodlaj, Eva Truden, Marjan Veterinik, Vida Hribar, Nejc Perko, Manca Gašperin, Andraž Žitnik; Lista Up mladih Tržič: Franjo Liška; Lista za razvoj športa in kulture: Mladen Novković; Pavel Rupar – Enotna lista Tržič: Melanija Primožič; Lista Spemembe za preporod Tržiča: Andrej Frelj; Socialni demokrati: Drago Zadnikar; Zagon – Lista Klemena Belharja: Metka Gaberc, Drago Zalar, Teja Nemeč, Tomaž Meglič; DeSuS – Demokratična stranka upokojencev Slovenije: Jana Jenko; Samostojni svetniki: Vida Raztresen

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častni občan občine Tržič: prof. dr. Ernest Petrič
Plaketa Občine Tržič: OZG OE Zdravstveni dom Tržič in Hermina Krese
Diploma Občine Tržič: Marko Poljanc in Pavel Jazbec (skupinska), Marta Mesarek in Anže Hribar
Priznanje župana z nazivom ambasador Občine Tržič: Glamping Mountain Fairy Tale
Priznanja župana: Marinka Kenk Tomazin, Aljaž Erman, Anton Stritih, Meta Mencej, Ajda Gramc, David Jensterle, Anton Meglič, Ana Marija Hafnar, Leopold Steiner, Glasbena šola Tržič, Gorazd Križaj

Občina Radovljica

Župan
Ciril Globočnik

Občina Radovljica
Gorenjska cesta 19
Radovljica

OBČINSKI SVETNIKI:

Miran Rems, Monika Ažman, Miroslav Pogačar, Teodora Beton, Vilko Praprotnik, Sabina Felc, Danijel Kašca, Neža Mezeg (Lista Cirila Globočnika); Andrej Potočnik, Jernej Kolman, Aljoša Škufca, Breda Poličar (SDS); Branko Fajfar (Lista krajevnih skupnosti - LKS), Maksimiljan Kalan, Vojka Jesenko (Lista Marjana Šarca); Darko Marolt, Barbara Sitar (Lista za šport in prostovoljstvo); Gorazd Fajfar, Maruša Šolar Čuden (Glas mladih Radovljica); Simon Resman, Tina Mrak (NSi); Nejc Kliček, Mojca Faganel (SD), Mateja Potočnik (Levica); Izidor Arih, Sandra Zadnikar (samostojna člana)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan: Avguštin Mencinger
Velika plaketa Občine Radovljica: Mateja Lopuh

Plaketa Občine Radovljica: Medobčinsko društvo delovnih invalidov Radovljica, Društvo za paliativno oskrbo Palias
Plaketa Antona Tomaža Linhart: Muzejska hiša Fovšaritnica

Pečat Občine Radovljica: Primož Janc, Pizzerija Matiček, Aleks Čebulj, sodniški zbor Plavalnega kluba Radovljica, Metka Urh, Tilen Praprotnik, Primož Bole, Franci Vovk, podjetje Didakta
Medalja Občine Radovljica: Nina Zaplotnik, Manca Arh, Vid Grašič, prostovoljci v Domu dr. Janka Benedika Radovljica

Leto 2021 bo v kronikah Občine Radovljica zapisano kot obdobje izjemnih investicij, povezanih z obnovo gorenjske železnice. Vrata je odprl prenovljeni Čebelarski muzej, konec leta pa zaznamoval začetek rekonstrukcije radovljiškega pokopališča.

Leto 2021 se bo v zgodovino zapisalo kot leto izjemnih investicij, občina se je namreč povezala z državo in vzporedno z obnovo gorenjske železniške proge izpeljala številne zahtevne investicije.

Tako se je že v začetku leta začela gradnja kolesarske povezave med upravnim središčem Radovljice in železniško postajo v Lescah. Do jeseni, ko so povezavo v Evropskem tednu mobilnosti tudi uradno predali namenu, sta bila zgrajena manjkajoča kolesarska steza in pločnik ob regionalni cesti med krožiščem z Alp-sko cesto in krožiščem z Boštjanovo ulico v Lescah z delno rekonstrukcijo regionalne ceste; za pešce in kolesarje sta skozi železniški nadvoz speljana nova preboja oz. manjša predora ob cestnem podvozu pod progo. Občina je na tem cestnem odseku sočasno uredila cestno razsvetlavo, prometno signalizacijo, vodovod in kanalizacijo in za celotno naložbo namenila približno 900 tisoč evrov. Projekt se bo v prihodnjem letu nadaljeval z gradnjo drugega sklopa kolesarske povezave v Rožni dolini in Železniški ulici v Lescah.

Dva mostova čez železnico

Tik pred koncem lanskega leta se je začela gradnja novega mostu čez progo in

Prenovljeni in razširjeni most čez železnico na cesti, ki pod starim mestnim jedrom vodi proti pokopališču

sočasna obnova železniškega postajališča pod starim mestnim jedrom Radovljice; gradnja je bila končana sredi leta. Cestišče na novem nadvozu je razširjeno tako, da je na njem mogoče srečevanje dveh vozil, dodan je tudi enostranski pločnik.

Pri naložbi, ki je spremljala nadgradnjo železniške proge med Podnartom in Lescami, so sodelovale Direkcija RS za infrastrukturo, Slovenske železnice in Občina Radovljica; občina je v sklopu gradnje uredila obe cestni navezavi na nadvoz in vso potrebno komunalno infrastrukturo. Ker gradnja kanalizacije Lancovo poteka tudi na območju postajališča, je bil v ta namen zgrajen predor pod železniško progo, tlačni vod ob in pod progo ter nadomeščen dotrajan oporni zid ob progi. Občina je uredila tudi novo nadomestno cestno povezavo proti zaselku Na Mlaki, ki je zaradi plazovitega terena predstavljena na območje postajališča, v načrtu pa je tudi obnova pešpoti, ki vodi od gostišča Kunstelj do novega nadvoza oziroma novega perona. V sklopu prenove je bil sicer potniški peron na železniškem postajališču predstavljen na južno stran proge, stopniščni objekt na severni strani pa je bil odstranjen. Ob novem južnem peronu so v sklopu nadgradnje železniške proge zgradili parkirišče P&R.

Vzporedno je tekla tudi obnova nadvoza na Gradiški poti, ki vodi do pokopališča. Na odseku ceste je bilo sanirano cestišče, nameščene so nove ograje, urejeno je odvodnjavanje, prenovljena sta vodovod in javna razsvetljava. Cestišče je širše za konzolni pločnik, vozna širina pa po novem omogoča srečevanje dveh osebnih vozil.

Intenzivna dela so potekala tudi drugod ob trasi železnice, ne zgolj v Radovljici in v Lescah. Zgrajen je podvoz pod progo v Zalošah, na Ovsiašah bo končan do konca

Novi odsek kolesarske povezave med Lescami in Radovljico

leta. Most v Globokem je občina obnovila skupaj z državo, poleti pa je bil dokončan tudi novi podhod za pešce na Poljski poti, to je pot, ki vodi iz Radovljice proti Šobcu. Vrednost občinskih naložb, ki so spremljale obnovo železniške proge, znaša skoraj tri milijone evrov. Od ostalih del na cestni infrastrukturi gre posebej omeniti še preplastitev ceste od Zgoše do Begunj z novim asfaltom ter obnovo mostu na Zgoši, obnovo ceste od Zaloš do Otoč, cestnega odseka na Ovsišah in obnovo in novo preplastitev regionalne ceste od Lipnice do Podnarta, ki je državna investicija.

Za večjo varnost pešcev in kolesarjev

Tik pred koncem leta je bila zaključena tudi rekonstrukcija odseka Gradnikove ceste v Radovljici od trgovine Spar do Borove hiše. Na odseku, dolgem 360 metrov, je obnovljeno cestišče, zgrajen enostranski pločnik, speljana dvostranska kolesarska steza, urejeno je tudi odvajanje padavinske vode, obnovljeno vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter nameščena javna razsvetljava. V drugi fazi je bil obnovljen še zadnji odsek te ceste do križišča z Ulico Staneta Žagarja, kjer je urejen enostranski pločnik. Tudi sicer je občina v tem letu precej pozornosti namenjala izboljšanju prometne varnosti pešcev in kolesarjev. V Rožni dolini v Lescah in Ulici Staneta Žagarja v Radovljici sta bila umeščena dodatna prehoda za pešce. Pred začetkom šolskega leta je bila v Hrašah izvedena optična zožitev vozišča, pred vstopoma v naselje pa nameščeni hitrostni grbini. Hitrostna grbina je bila postavljena tudi na južnem delu naselja na Grad-

nikovi cesti v Radovljici, in sicer na mestu prečenja makadamske pešpoti.

Kanalizacija na Lancovem

Gradnja kanalizacije na Spodnjem Lancovem se je začela že lansko jesen, zaključek del pa je predviden do septembra prihodnje leto. Ocenjena vrednost del je ob prijavi znašala približno tri milijone evrov, ob tem bo Kohezijski sklad za naložbo prispeval 1,8 milijona evrov. Gre za zadnji večji odsek v aglomeraciji Radovljica, dolg nekaj manj kot šest kilometrov. Na javno kanalizacijo bo priključenih 300 prebivalcev. Sočasno bo deloma obnovljeno tudi vodovodno omrežje in urejene javne površine.

Klinarjeva hiša in bazen v Radovljici

Pozno spomladi, na svetovni dan čebel, je bil odprt prenovljeni Čebelarški muzej, že jeseni pa se je začela obnova Klinarjeve hiše, v kateri domuje Kovaški muzej v Kropi. Na spomeniško zaščiteni stavbi bodo do konca leta obnovili streho in ostrešje, celovita obnova, za katero je občina že pridobila gradbeno dovoljenje in je po prvih ocenah vredna okoli milijon evrov, pa se bo nadaljevala v prihodnjih letih. V Kropi se je konec leta začela tudi sanacija opornega zidu pod cerkvijo sv. Lenarta. V Dragi je občina obnovila vojno grobišče, nadaljuje pa tudi obnovo gradu Kamen, in sicer strehe na zgornjem stolpu. Prav tako jeseni so se začela dela na 4,5-milijonskem projektu rekonstrukcije radovljiškega kopališča, za katero je v tej fazi milijon in pol evrov prispevalo ministrstvo za šport. Dela obsegajo obnovo garderob, sanitarij za veliki

Ob dnevu čebel je vrata odprl prenovljeni Čebelarški muzej.

bazen in kamp ter restavracije in izgradnjo novega pokritega učno-terapevtskega bazena. Končana bodo do konca leta 2023. Po zaključku te faze je načrtovana še preureditev obstoječega olimpijskega bazena v pokrit olimpijski bazen z možnostjo odpiranja strehe.

Pestra turistična sezona

Kljub epidemiji je bila letošnja turistična sezona po obisku med rekordnimi. Prireditelj je bilo poleti sicer nekaj manj kot v letih brez omejitev, a so zato obiskovalce pritegnile številne možnosti preživljanja prostega časa v naravi, kulturne znamenitosti in tradicionalno odlična kulinarika, ki se je potrdila s še drugo Michelinovo zvezdico za Vilo Podvin, jeseni spet predstavljena z zdaj že uveljavljenimi Okusi Radol'ce.

Da je Radovljica na področju turizma med vodilnimi v regiji in državi, je potrdilo tudi priznanje Turistične zveze Slovenije, ki je v kategoriji turističnih krajev prav Radovljici namenila prvo mesto na jubilejnem 30. natečaju Moja dežela – lepa in gostoljubna.

Novo železniško postajališče v Radovljici

Občina Naklo

Za Občino Naklo je letošnje leto zagotovo investicijsko pestro leto. Številna gradbišča so nakazovala na zaključek ali začetek del na komunalni infrastrukturi pa tudi na drugih deloviščih za boljšo kakovost življenja občanov.

Med največjimi investicijami v občini je bila novogradnja fekalne kanalizacije, obnova komunalnih vodov in obnova cest v Podbrezjah. Dela so zaključena, gospodinjstva so že začeli priključevati na javno kanalizacijo. Na delu državne ceste v Podbrezjah je bil zgrajen tudi pločnik za varnejšo šolsko pot. Sledi še komunalna ureditev dela Podtabora in dela Dolenje vasi.

Na občini so ureditev komunalne infrastrukture Žeje predvideli v naslednjem letu, ker pa so bili s projektno dokumentacijo in gradbenim dovoljenjem uspešni, so projekt že začeli. Poteka postopek izbora izvajalca. Dela na kanalizaciji in vodovodu so zaključili še v severnem delu Zadrage, na Okroglem dela še potekajo. V naslednjem letu na vrsto pride tudi Polica. V Dupljah so dokončali povezavo križišča s cesto do Trnovca. V Gobovcah so uredili še en del cestišča, v načrtu je še pločnik do avtobusne postaje. V pripravi je projektna naloga za gradnjo pločnika v Podbrezjah ob regionalni cesti na odseku od mostu čez Tržiško Bistrico do novega naselja petih stanovanjskih hiš, kjer bodo uredili še kanalizacijo. Strahinje pa je investicijsko zaključen.

Z odobrenimi sofinanciranimi evropskimi sredstvi bo občina izvedla projekt na področju oskrbe s pitno vodo, vključno z novim vodohranom v Zadragi. Nov povezovalni vodovodni sistem Tržič-Naklo bo omogočil, da se bodo nakelski občani s pitno vodo lahko oskrbovali tudi prek tržiških vodnih sistemov. Del sredstev gre za gradnjo zmogljivejšega vodohrana Duplje. S sofinanciranimi sredstvi bodo uredili tudi kolesarsko povezavo med Strahinjem in Zadrago.

Direkcija RS za infrastrukturo je obljubila sanacijo regionalne ceste od Police do Marinška v Naklem v letu 2022. Idejni projekt je potrjen, izdelana je projektna dokumentacija, ki je že recenzirana. Občina je pristopila k pridobivanju zem-

ljišč. V sklopu urejanja državne ceste bodo ob njej urejene tudi površine za kolesarje in pešce.

Na vseh treh pokopališčih v občini so potekala redna vzdrževalna dela, ki so bila razširjena še na investicijski del. Vsa tri pokopališča so polepšana.

V Mladinskem športnem centru Naklo je že kolesarska postaja za izposojanje koles, novi dve sta postavljeni pri šolah v Dupljah in Podbrezjah. Pomožno nogometno igrišče v športnem centru Naklo kot začasen objekt je v uporabi, v celoti bodo investicijo zaključili prihodnje leto. S Slovenskimi železnicami se župan Ivan Meglič dogovarja o vnovičnem potniškem vlaku v Naklo. V Naklem je začela delovati Mreža za starejše. V zdravstveni postaji urejajo prostore za fizioterapijo, ki naj bi bili dokončani še letos. V Župniji Duplje so na Vidovo nedeljo sklenili obsežna obnovitvena dela v župnijski cerkvi.

Že oktobra lani je v garažo PGD Naklo prvič zapeljalo novo gasilsko vozilo GVC 16-25. Lani je društvo praznovalo tudi 110-letnico. Zaradi epidemioloških razmer so oboje uradno lahko zaznamovali šele letos ob občinskem prazniku. Občina Naklo je pobratena s poljsko občino Naklo nad Notecia, poljski prijatelji so jih nekajkrat obiskali. Župan je organiziral tudi priljubljen tradicionalni sprejem za starejše občane. Žal je drugi del sprejema zaradi epidemioloških razmer do izboljšanja stanja prestavljen.

»Vabim tudi obiskovalce, da si vzamejo čas za obisk naše občine za ogled znamenitosti, kot so dvorec Okroglo, Podbrezje s Taborsko cerkvijo, Duplje z graščino in etnološko Vogvarjevo hišo, posestvo Biotehniškega centra Naklo, da si vzamejo čas za doživetja, kolesarjenje, ribolov na ribniku Žeje, okušanje Podbreške potice in drugih dobrot v domačih gostilnah, na turističnih kmetijah. V Naklem je lepo in prijetno!« je povabil župan Ivan Meglič.

Župan
Ivan Meglič

OBČINSKI SVETNIKI:

Drago Goričan in Alenka Benedik (oba Lista Draga Goričana za razvoj občine Naklo), Peter Celar (NSi), Zdravko Cankar, Helena Krampf Nikač, Primož Povše (vsi DeSUS), Marko Mravljica, Andreja Prosen, Albin Golba (vsi SDS), Renata Košir, Katja Bevk, Marjan Babič (vsi SLS), Franc Grašič, Jure Renko, Nataša Zaletelj (vsi Lista Za moj kraj)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlata plaketa: Hotel Marinšek Naklo; srebrna plaketa: Dragica Perne; bronasta plaketa: Peter Hkavc, Katja Rozman in Branko Bandelj; priznanje: Kulturno-umetniško društvo LIK Naklo

Posnetek je z obnove dela pločnika na odseku od Podrebra do Kmetijske zadruge. Vgrajen je tudi plinovod in postavljena javna cestna razsvetljava.
/ Foto: Ivan Meglič

Občina Jezersko

Osrednja slovesnost ob počastitvi praznika Občine Jezersko je tokrat minila v duhu tridesetletnice samostojnosti Slovenije.

Ravno tako je bila v duhu tridesetletnice samostojnosti Slovenije 26. junija letos svečanost na mejnem prehodu Jezersko. Na njej je bil tokrat slavnostni govornik dr. Bojan Potočnik. Jeseni se je o domoljubju in patriotizmu razgovoril Tone Partljič, eden gostov Župnijskega misijona, ki se je zgodil jeseni in je bil dobro obiskan. Ob občinskem prazniku pa so podelili še dvoje občinskih priznanj: za svoj doprinos v času osamosvajanja Republike Slovenije ga je prejel domačin Bogdan Polajnar ter za dolgoletno odlično obveščanje javnosti o življenju in delu v občini Jezersko nedavno upokojena novinarka Gorenjskega glasa Danica Zavrl Žlebir.

Letos je praznovalo tudi Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Jezersko – 110 let delovanja. Visoki jubilej so gasilci počastili s slavnostno sejo, organizirali so mednarodno gasilsko vajo, istočasno prevzeli in blagoslovili še novo vozilo GV-1 ter obnovljene garažne prostore.

Na Jezerskem je padla tudi odločitev, da bodo začeli sistemsko urejati mirujoči promet, in sicer s počasnim, mehkim uvajanjem plačevanja parkirnin. S tem želijo urediti predvsem parkiranje v dolini Ravenske Kočne, da jo dejansko razbremenijo pločevine. Občina Jezersko se tudi aktivno pridružuje tudi projektu Zero Waste – na poti do družbe brez odpadkov, v katerega je trenutno vključeni sedem gorenjskih občin.

Konec maja, ob koncu zadnjega deževnega obdobja, je v bližini zaselka Bajte na Spodnjem Jezerskem prišlo do precej obsežnega skalnega podora, kar je onemogočilo dostop do doline Komatevra. Cesto so uspešno sanirali, pristojni pa se zavedajo, da je celotno območje zelo nestabilno in bo v prihodnosti treba zagotoviti širše varnostne ukrepe. Začel se je tudi postopek občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Sibirije, Jezersko pa je jeseni obiskala še Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. V sodelovanju z občino namreč načrtuje nadaljevanje rekonstrukcije ces-

te na Zgornjem Jezerskem v dolžini 1700 metrov z vso potrebno infrastrukturo in pločniki. Gradnja je predvidena za leto 2023. V istem letu naj bi rešili tudi pomanjkanje prostora v podružnični šoli Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor na Jezerskem. Ker ugotovljajo, da so v mansardi stare šole neizkoriščene površine nekdanjih stanovanj, so se na občini odločili, da lahko s temeljito sanacijo obstoječih objektov zagotovijo kvalitetne pogoje za programe vrtca in podružnične šole na Jezerskem.

Letošnji, 24. Memorial Luke Karničarja in Rada Markiča so zaznamovali z višinskim izzivom 4013 višinskih metrov s turnimi smučmi. Začeli so 30. januarja in končali 20. marca 2021. Sodelovalo je 124 posameznikov in posameznikov, ki so skupaj osvojili več kot 497.612 višinskih metrov.

Julija je tudi Jezersko obiskala olimpijska bakla, in sicer kot 189. občino po vrsti.

Poleg prenovljene Šenkove domačije, ki je dobila Steletovo nagrado za leto 2020, nedavno pa je luč sveta ugledala še knjiga avtoric Polone Zalokar in Saše Roškar z naslovom Šenkova domačija na Jezerskem, 500 let, se Jezersko ponaša še z butičnim hotelom Vila Planinka, ki je letos prejel Michelinov krožnik in se tako uvrstil v prepoznavni kulinarični vodnik. Njegov lastnik pa že intenzivno razmišlja o novem turističnem objektu, ki bo stal na mestu nekdanjega Hotela Kazina.

Na letošnjem, že petdesetem srečanju gorenjskih turističnih delavcev avgusta v Žireh so ponovno podelili priznanja, ki jih vsako leto namenjajo turističnim društvom, ki v letu praznujejo okroglo obletnico, njihovim dolgoletnim prizadevnim članom in krajem, ki so lepo urejeni in tako prispevajo k obisku turistov na Gorenjskem. Gre za priznanja v sklopu projekta TZS Moja dežela – lepa in gostoljubna. Kot lepo urejen izletniški kraj na Gorenjskem ga je za leto 2020 prejelo tudi Jezersko.

Župan
Andrej Karničar

Občina Jezersko
Zgornje Jezersko 65
Zgornje Jezersko

OBČINSKI SVETNIKI:

Izidor Parte (Gasilci in skupina volivcev), Dejan Kavaš, David Jovanovski (Mladi za Jezersko), Iztok Tonejec, Primož Šenk (Jezersko za vse), Metoda Karničar, Primož Muri (Lista za Jezersko)

OBČINSKA NAGRAJENCA:

Danica Zavrl Žlebir in Bogdan Polajnar

PGD Jezersko je ob 110-letnici društva dobilo tudi novo vozilo GV-1.

Občina Preddvor

Župan
Rok Roblek

Občina Preddvor
Dvorski trg 10
Preddvor

OBČINSKI SVETNIKI:

Jože Cuderman, Ana Urbanc, Sandra Kaštrun, Darja delavec, Nejc Bodlaj, Anže Podpeskar (lista Naš preddvor), Vilko Čimžar, Miran Perko, Primož Bergant (lista Združeni za Preddvor) Miran Zadnikar in Janez Brolih (Povezane lokalne skupnosti)

OBČINSKA NAGRAJENCA:

dddr. Mira Delavec Touhami in dr. Vladimir Žumer (posthumno)

Letošnji občinski praznik je minil v znamenju Matije Valjavca in Matije Nagliča, v občini pa veliko gradijo, prenavljajo in razmišljajo o turistični ponudbi v prihodnosti.

Maja letos se je začela prenova državne ceste v Tupaličah. Gre za precej zahteven in obsežen projekt, ki zajema obnovitev ceste, gradnjo pločnika, prehoda za pešce in nove avtobusne postaje ter vgrajevanje inštalacij v cestno telo. Začeli pa sta se tudi gradnja vodovoda Možjanca s črpališčem vode v Tupaličah in širitvijo ceste v večjem delu od Tupalič do Možjanca ter gradnja vodovoda in kanalizacije z vso sovpadajočo infrastrukturo v Mačah. Letos je občina pridobila tudi gradbeni dovoljenji za športni park in za nadgradnjo šole z dograditvijo nove športne dvorane, s katero bodo pridobili nove učilnice, jedilnico, podrli staro telovadnico in jo nadomestili s športno dvorano. Začetek gradnje je predviden za naslednje leto. Športni park pa bo nastajal po fazah. Uspešno sta se zaključili tudi gradnja pločnika med Preddvorom in Zgornjo Belo ter obnova Šolske ulice, začela so se pripravljala dela za gradnjo športnega igrišča pri podružnični šoli Matije Valjavca Preddvor v Kokri. Z letošnjim oktobrom je občini uspelo dobiti novega koncesionarja za upravljanje daljinskega sistema ogrevanja v Preddvoru, lepo je zaživel projekt Prostofer, občina je pristopila tudi k projektu

Zero Waste – na poti do družbe brez odpadkov. V okviru projekta Turizem ribjih doživetij se ureja zahodni breg jezera Črnava, precej pozornosti na občini namenjajo še Slovanski vasi oziroma projektu Perunis.

Julija letos je vrata slavnostno odprl grad Dvor. Najemnika Tanja Šubelj in Cveto Sušnik iz Zavoda Grof in Grofica sta mu v sodelovanju z Občino Preddvor, Zavodom za turizem Preddvor in številnimi prostovoljci vdahnila novo življenje. Njegovo obnovo nadaljujejo. Lepo pa potekajo tudi obnovitvena dela občinske stavbe ter obnova nekdanje poslovalnice TD Preddvor na Goričici. V stavbi bo po obnovi dobil svoje prostore Zavod za turizem Preddvor.

Letos je bil občinski praznik v znamenju mednarodnega simpozija ob 190. obletnici rojstva Matije Valjavca in 222. obletnici rojstva Matije Nagliča. Istočasno je izšel zbornik z naslovom Velika Slovenca izpod Storžiča, Matija Valjavec in Matija Naglič – slednjemu so oktobra pri Kosmatovi kapelici na Zgornji Beli odkrili še spominsko ploščo. Na slavnostni akademiji pa so podelili veliko plaketo Občine Preddvor posthumno dr. Vladimirju Žumru za prepoznavnost občine na zgodovinsko-kulturnem in arhivskem področju in grb Občine Preddvor ddr. Miri Delavec Touhami za izjemen doprinos k ohranjanju kulturne dediščine v občini Preddvor.

Preddvor se ponaša tudi z zmagovalcema tretje sezone oddaje Mali šef Slovenije – iz Bašlja namreč prihajata Janez Zibelnik in Žan Kern. Ultramaratonka Špela Šavs je tekla za dober namen, za Junake 3. nadstropja, Maja Povšnar (Judo Klub Kranj) iz Kokre pa je na svetovnem prvenstvu v borilni veščini ju-jitsu osvojila naslov prvakinje. KUD Matije Valjavca Preddvor zaradi korona-situacije ponovno ne bo uprizoril igre, so pa posneli film o ovčereji na Zaplati in tako pustili slikovni zapis, ki bo zanimiv tudi za naslednje generacije.

Letos novembra je bila končna podoba urejenega zahodnega brega jezera Črnava že lepo vidna.

Občina Šenčur

V Občini Šenčur nadaljujejo dela na Prebačevem in v Voklem. V teku je gradnja Blagneče hiše, pričakujejo dom starostnikov.

V infrastrukturno pestrem letu je v občini Šenčur izstopal projekt gradnje kanalizacije na Prebačevem in v Voklem, ki predstavljata še zadnji naselji brez celovito urejene komunalne infrastrukture. Gradijo fekalno kanalizacijo, obnavljajo vodovodno infrastrukturo, urejajo metorno kanalizacijo in na posameznih odsekih gradijo javno razsvetlavo in pločnike. Gradi se plinovodno omrežje, polagajo tudi telekomunikacijske cevi za širokopasovno optično omrežje, hkrati pa tudi Elektro Gorenjska širi in posodablja svoje elektro omrežje. Na območjih, kjer je kanalizacijsko omrežje že zgrajeno, občanom že vročajo odločbe o plačilu komunalnega prispevka. Kot pravi šenčurski župan Ciril Kozjek, so dela v polnem teku, zaradi česar prihaja tudi do občasnih delnih in popolnih zapor cest, za razumevanje pa se občanom zahvaljujejo. Dela bodo predvidoma zaključena do roka, jeseni prihodnje leto.

V Šenčurju so obnovili vodovodno omrežje na odseku Pipanova cesta–Srednja vas in odseku Gasilske ceste. Hkrati z obnovo vodovoda je na območju gradnje Domplan zgradil novo plinovodno omrežje, tudi drugi izvajalci pa so obnovili obstoječe napeljave. Obnove na tem odseku nameravajo nadaljevati tudi v prihodnjem letu.

Med pomembnejšimi pridobitvami je tudi Blagneča hiša, skupaj z medgeneracijskim centrom. Po začetku gradnje je jeseni že dobila zgornji leseni del s streho, končana pa bo do občinskega praznika, konec aprila prihodnje leto. Kot pravi župan, gre za objekt, ki bo dal pečat zunanji podobi kraja. Da bo zanimiva tudi za obiskovalce, pa jo bodo ob pomoči lokalnih društev napolnili s pestro vsebino. Blagneča hiša bo skupaj z medgeneracijskim centrom ponudila prostor srečevanj, kulturnega in družabnega življenja. Pogodbena vrednost projekta znaša 761 tisoč evrov.

Pred vrati je gradnja doma starostnikov v Šenčurju. Investitor projekta je zas-

noval sodoben objekt, v katerem bo prostora za 157 stanovalcev, ki bodo razporejeni v osem gospodinjstev, od tega bodo štiri namenjene stanovalcem z demenco. Dom zdaj čaka na pridobitev gradbenega dovoljenja, začetek gradnje pa je predviden v prihodnjem letu.

Konec septembra je zaživel projekt Prostofer, ki ponuja brezplačne prevoze z električnim avtomobilom za starejše. Občina je prispevala tudi sredstva za nakup električnega kolesa, ki so ga podarili Osnovni šoli Šenčur. Država pa je ob izdatni pomoči občine pri iskanju soglasij lastnikov dokončala manjkajoči odsek kolesarske povezave med Spodnjim Brnikom in Bivjem.

Tudi letos so sredstva namenili za razvoj gasilcev. Tako je občina prispevala 70 odstotkov sredstev oz. 180 tisočakov za nakup avtocisterne PGD Hotemaže. Sofinancirajo pa tudi nakupe novih črpalk za vodo ter namenjajo druga redna sredstva za opremo gasilcev.

V novembru pa so se razveselili tudi novice, da je pridobljeno gradbeno dovoljenje za državno cesto Hotemaže–Britof, na katero so krajanje čakali več kot štirideset let. Gradnja se začinja prihodnjo pomlad.

Župan
Ciril Kozjek

Občina Šenčur
Kranjska cesta 11
Šenčur

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Knific (Lista Mateja Knificca), Valerij Grašič (Nova Slovenija – Krščanski demokrati), Simon Kuhar, David Štrajhar, Slavka Weisseisen, (vsi Lista volje in dejanj – VID), Tadej Belehar, Živa Mali, Domen Kern (vsi Mladi za Občino Šenčur), mag. Petar Potkonjak (Socialni demokrati), Vanja Umnik, Sebastian Mohar, Urška Blumauer, Franci Podjed (vsi Slovenska ljudska stranka), Aleš Perič Močnik, Andreja Pintar, Marjan Kristanc, Nuša Bašelj Jagodic (Slovenska demokratska stranka)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlata plaketa: Dragica Markun, KUD Hiša čez cesto, in Milan Krišelj, Krajevna skupnost Visoko Milje in KUD Valentin Kokalj

Gradnja komunalne infrastrukture poteka na Prebačevem in v Voklem.

Mestna občina Kranj

Župan
Matjaž Rakovec

MESTNA OBČINA KRANJ

Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, Kranj

OBČINSKI SVETNIKI:

mag. Branko Grims, Saša Kristan, Bojan Homan, dr. Andreja Valič Zver, Iztok Jenko, mag., Nataša Jenkole (SDS), Manja Zorko, Janez Černe, Evstahij Drmota, Nada Mihajlovič (SD), mag. Igor Velov, Nada Sredojevič, Milan Glamočanin, Sandra Gazinkovski (Lista za razvoj Kranja), Zoran Stevanović, mag., dr. Neven Polajnar, Gašper Peterc, Gordana Grobelnik (Resni.ca), Boštjan Trilar, Boris Vehovec, Damjana Piškur (VZK), Robert Nograšek, Nataša Majcen, mag. (LMŠ), Irena Dolenc, Albin Traven (NSi), mag. Barbara Gunčar (SLRP), Tomaž Ogris, mag. (PLS), Jožef Rozman (DeSUS), Ana Černe (Levica), mag. Ana Pavlovski, Andreja Kert, Lea Zupan in Lea Bidovec (samostojne svetnice)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Naziv častni občan MOK je prejel Franc Hvasti, nagrado MOK Planinsko društvo Iskra Kranj, listine o priznanju Prostovoljno gasilsko društvo Kokrica, Janez Štros in Javni gospodarski zavod Brdo, veliko plaketo MOK Jože Veternik in veliko Prešernovo plaketo Lutkovno gledališče Nebo. Plaketo MOK sta skupaj prejeli Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik ter Krajevna skupnost Golnik.

Daleč največji projekt, ki so ga v letu 2021 končali na območju Mestne občine Kranj (MOK), je bil projekt GORKI2, vreden dobrih 18 milijonov evrov (z DDV). Republika Slovenija je k izvedbi projekta prispevala skoraj milijon, Evropska unija pa iz Kohezijskega sklada nekaj več kot 5,6 milijona evrov.

V sklopu projekta GORKI2 so v naseljih Britof, Predoslje, Orehovlje in Mlaka skupno 2.664 prebivalcem oziroma 810 gospodinjstvom zagotovili novo omrežje čiščenja odpadnih voda. Zgradili so več kot 17 kilometrov novega kanalizacijskega omrežja, pet črpališč odpadne vode, več kot 15 kilometrov obnovljenega vodovoda, 13,5 kilometra obnovljene in dograjene meteorne kanalizacije in skoraj šest kilometrov javne razsvetljave. Ob tem so izvedli še nekaj drugih izboljšav: v Britofu so zgradili povezovalni pločnik, v Predosljah dva večja oporna zidova ob potoku Belca, na Mlaki pa izvedli cevenje ulic. Komunala Kranj je obenem skoraj vsem objektom obnovila tudi hišne priključke.

Komunalna infrastruktura se je posodabljala tudi drugod po občini, novembra se je tako začela tudi težko pričakovana gradnja prve faze fekalne kanalizacije na območju Industrijske cone Laze v Strazišču. Zgradili bodo dva kraka gravita-

cijske fekalne kanalizacije, krajši krak tlačnega fekalnega voda in črpališče fekalne kanalizacije, istočasno pa bodo še obnovili vodovodno omrežje, vključno s hišnimi priključki, cestiščem in meteorno kanalizacijo. Vrednost občinske investicije, ki jo bodo predvidoma končali spomladi prihodnje leto, je 625 tisoč evrov.

Obnova gradbene šole

Velike investicije so potekale tudi na področju šolstva in predšolske vzgoje. Marca so začeli celovito prenovo opuščene objekta nekdanje gradbene šole na Cankarjevi 2 v starem mestnem jedru. Za približno dva milijona evrov vredno investicijo, s katero bodo zagotovili nove prostore za Glasbeno šolo Kranj, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območno enoto Kranj (JSKD), in predstavnike drugih kulturnih in podobnih dejavnosti, je Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko odobrila

V MOK nadaljujejo zasaditve. Cilj je v dveh mandatih zasaditi tisoč dreves, do konca letošnjega leta pa jih bo zasajenih več kot dvesto (lani 77). Zagnali so tudi akcijo »KR posvoji drevo«, tako da bodo lahko občanke in občani s svojim prispevkom za vzdrževanje drevesa postali botri drevesom.

Odprtje Centra trajnostne mobilnosti na Planini

Novi vrtec Biba v Zgornjih Bitnjah

skoraj 1,5 milijona evrov finančne podpore iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Nekaj manj kot pol milijona evrov bo prispevala občina. Prenovo bodo predvidoma končali septembra prihodnje leto.

Prav tako marca je stekla tudi gradnja novega vrtca Biba v Zgornjih Bitnjah, ki je v zaključni fazi. Zgradili so skoraj ničenergijski vrtec s tremi oddelki za 54 otrok. Vrednost investicije je približno 1,5 milijona evrov, projekt pa je z okoli 173 tisoč evri podprl Eko sklad. V septembru so začeli graditi prizidek telovadnice k Osnovni šoli Staneta Žagarja, kjer primanjkuje prostorov za normalno izvedbo pouka. Projekt, vreden 2,84 milijona evrov, v okviru katerega bodo poleg telovadnice zgradili še šest učilnic in večnamenski prostor, s skupno 1,44 milijona evrov sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Mestna občina Kranj (MOK) pa bo investiciji namenila 1,4 milijona evrov lastnih sredstev. Nove prostore bodo predvidoma predali v uporabo v začetku šolskega leta 2022/2023.

Kovačnica v poštne prostore

MOK je letos evropska sredstva pridobila tudi za projekt Kovačnica – podjetniški inkubator Kranj, s katerim bodo obnovili nekdanje poštne prostore v starem mestnem središču in jih namenili mladim zagonskim podjetjem. Izvedbo 2,46 milijona evrov vrednega projekta bosta Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj sofinancirali v znesku 2,14 milijona evrov, občina pa bo prispevala približno 317 tisoč evrov.

MOK je veliko vlagala tudi v razvoj krajevnih skupnosti. Med drugim je preno-

vila odsek ceste Breg–Mavčiče od gasilskega doma v Mavčičah do objekta Praše 4. V 590 tisoč evrov vredni investiciji so razširili 570 metrov dolgo cestišče z enostranskim pločnikom in dvostransko kolesarsko stezo, obnovili vodovod, meteorno kanalizacijo, javno razsvetljavo, vgradili cevi za fekalno kanalizacijo, ob tem pa za potrebe razširitve ceste na novo lokacijo prestavili tudi več kot 60-tonsko kapelico. Enak obseg obnove ceste, tokrat na odseku Praše 4–Jama 6, so novembra nadaljevali. Vrednost del, ki jih bodo končali do pomladi, znaša okoli milijon evrov.

Konec novembra so začeli obnovo zapuščenega nekdanjega trgovskega objekta na Planini, v katerem bodo vzpostavili enoto za dnevno varstvo starejših. Predvidoma jeseni 2022 naj bi bil nared za 25 uporabnikov.

Dograjevali kolesarsko mrežo

Tudi letos je MOK dograjevala kolesarsko mrežo. Maja so tako na Planini odprli Center trajnostne mobilnosti (CTM). Odprtje CTM, ki je tudi izobraževalni center in hitra popravljavnica koles, je bilo sklepno dejanje slaba dva milijona evrov vredne operacije Kolesarske povezave v Kranju 1–6, ki izboljšuje prometno varnost tako za kolesarje kot za pešce, saj je bilo zgrajene 8,8 kilometra manjkajoče infrastrukture za kolesarje in pešce v posameznih soseskah Kranja in v okolici. Pomemben projekt je bila tudi izgradnja manjkajoče kolesarske povezave Kokrica–Brdo–Predoslje, ki sta jo s približno 155 tisoč evri sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, prispevek občine pa je bil skoraj 207 tisoč evrov. S projektom so pridobili približno 500 metrov novih površin za peš-

ce in kolesarje, s čimer so mestno središče povezali z že obstoječimi kolesarskimi površinami v severnem delu občine. Jeseni so ob novi kolesarski poti zasadili še dreved s 54 drevesi avtohtone sorte jablan kranjska voščenska in na ta način simbolično zaznamovali letošnje predse-dovanje Slovenije Svetu EU.

Občina je s projektom E-mobilnost prejela nagrado za najbolj e-mobilnostno občino v državi. Uspešno izvaja prehod na e-vozila, postavlja e-polnilnice in sončne elektrarne na strehah.

Kranj je pridobil tudi zlati znak Slovenia Green destination, drugi najvišji na lestvici Slovenske turistične organizacije, s tem pa potrdil prepoznavnost destinacije po trajnostnem delovanju. Nova turistična točka je postal zvonik cerkve sv. Kancijana.

Poslovna cona, Severna vrata ...

Razvoj se v Kranju ne ustavlja, za kar je poskrbel tudi mestni svet s sprejetjem pomembnih dokumentov. Med njimi je najpomembnejši občinski podrobni prostorski načrt za Poslovno cono Hrastje v velikosti 18 hektarjev, s katerim se uresničujejo dolgoletne želje kranjskih podjetnikov in obrtnikov. Potrjen je bil tudi odlok o javno-zasebnem partnerstvu za projekt Severna vrata med Kidričevo in Bleiweisovo cesto v Kranju. V načrtu je izgradnja poslovno-stanovanjskega kompleksa, ki bo pretežno namenjen zdravstveno-storitveni dejavnosti, v manjšem delu pa tudi stanovanjem. Mestni svet je omogočil tudi izvedbo participativnega proračuna v Mestni občini Kranj, za katerega bodo v naslednjih dveh letih namenili 1,25 milijona. Letos so mestni svetniki sprejeli tudi večletni strategiji razvoja kulture in turizma ter stanovanjski program.

Občina Škofja Loka

Župan
Tine Radinja

Občina Škofja Loka
Mestni trg 15
Škofja Loka

OBČINSKI SVETNIKI:

Igor Drakulič, Veronika Hartman, Miha Ješe, Borjana Varja Koželj, Lea Leona Mlakar, Marko Murn, Miha Peternel, Melita Rebič, Lovro Štanta (vsi z liste Miha Ješe in Prijatelji Loke), Katarina Bertoncely Megušar, Maja Cankar, Jelka Dagarin, Aleš Habjan, Roman Hartman, Gregor Hostnik, Igor Sadar, Robert Strah (vsi SDS), Rolando Krajnik, Zorica Škorc, Andrej Štremfelj, Jožica Vavpotič Srakar (vsi Komunalno ekološka lista), Valentin Jesenovec, Tomaž Paulus (oba SLS), Žiga Nastran, Ciril Peternel (oba NSi), Zdenka Šušteršič, Martin Trampuš (oba Levica), Mirjam Jan-Blažič (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Častni občan: Vincencij Demšar
Zlati grb Občine Škofja Loka: Prostovoljno gasilsko društvo Godešič
Srebrni grb: Nikolaj Kržišnik in Jože Peter Kranjc
Bronasti grb: Podjetje Želva, poslovna enota Škofja Loka, Franc Gider in Uroš Ovsenek

Čeprav je iztekajoče se leto zaznamovala epidemija covid-19, je škofjeloška občina bogatejša za nekatere novosti, v okviru projekta #Naša Loka pa se je začel uresničevati tudi participativni proračun.

Glasovanje o projektih, ki so jih v okviru participativnega proračuna v svojih krajevnih skupnostih predlagali občanke in občani, je potekalo v maju, Občina Škofja Loka pa je zanje namenila 275 tisoč evrov proračunskega denarja, za vsako od krajevnih skupnosti po 25 tisočakov. Projekt #Naša Loka je doživel veliko odobravanje med občani, ki so za svoje kraje predlagali kar 135 projektov, izglasovali pa so jih 33.

Po zaključku glasovanja so na občini izbrane projekte še enkrat pregledali in za vsakega določili okvirno časovnico izvedbe, saj bo približno polovica projektov izvedena letos, polovica pa drugo leto. Do sredine oktobra je bil v celoti izveden projekt Čista Sora, v sklopu katerega so bile na nekaj mest ob Selški Sori na območju KS Podlubnik - Stara Loka nameščene posode za smeti, postavljena so bila nova otroška igrala na Godešiču in ob športnem igrišču v Virmašah, nameščeni bili koši za smeti in pasje iztrebke v KS Reteče - Gorenja vas ter nekaj več kot polovica predvidenih počivalnih klopi v KS Sveti Duh. Uredi-

li so otroško igrišče v vasi Trata in ob stari osnovni šoli v Gabrku ter postavili ograje ob športnih površinah v Športnem parku Trata. Prav tako bodo še letos uredili fitnes na prostem pred podružnično osnovno šolo v Retečah, športno in otroško igrišče pri Podružnični osnovni šoli Sv. Lenart ter postavili dva prikazovalnika hitrosti v KS Zminec.

Nove pridobitve

Poleg pridobitev projekta #Naša Loka je pomembna novost prenovljeni poslovilni objekt na mestnem pokopališču. Obnovljeno je bilo ostrežje in zamenjana kritina. Na južnem delu strehe so dodani svetlobniki, ki zunanjo svetlobo puščajo na oba katafalka. V sklopu vzdrževalnih del je bila odstranjena ena od frčad, novo je celotno stavbno pohištvo, obnovljen vodovodni priključek in celotna električna inštalacija. Na zunanji zahodni strani je novo korito za vodo. Objekt je priključen na javno kanalizacijo. Dobil je tudi novo fasado. V notranjosti so pridobili dva ločena prostora, kjer lahko ležita dva pokojnika hkrati, prostora pa se lahko

Na Mestnem trgu so maja odkrili pasijonsko znamenje.

Od jeseni je obnovljena cesta skozi Godešič.

Po mestu vozita tudi električna minibusna Agata in Jurij.

uporabita tudi kot enoten prostor, saj se prehodi odpirajo in zapirajo. V objektu so še opremljena čajna kuhinja, ločene sanitarije ter priročna skladišče, vse prostore lahko po prenovi dostopajo tudi gibalno omejene osebe. Celotno investicijo, ki je z opremo stala približno dvesto tisoč evrov, je financirala Občina Škofja Loka.

Letos je bila dograjena tudi nova stanovanjska soseska Dolenčevi vrtovi, na cesti pri dvorani Poden pa je bilo urejeno križišče s semaforji. Čeprav so občina in nekateri domačini predlagali, naj bo na tem mestu krožišče, pa je bila edina sprejemljiva ureditev križišča z dodatnim priključkom, kar je bilo na podlagi študije pogojeno s strani upravljavca državne ceste, tj. Direkcije RS za infrastrukturo.

Prav tako je bila obnovljena državna cesta skozi Godešič. Obnova se je začela marca, gradbena dela pa so bila zaključena konec oktobra. Celovita rekonstrukcija v skupni dolžini 1170 metrov je obsegala obnovo celotne voziščne konstrukcije z ureditvijo ukrepov za umiritev prometa, poleg tega pa tudi ureditev mešane površine za pešce in kolesarje in postavitve dveh avtobusnih postajališč. Vključevala je še ureditev vseh priključkov lokalnih cest, celovito ureditev odvodnjavanja in postavitve sodobne trajnostne cestne razsvetljave, semaforizacijo križišča, postavitve prometne signalizacije in prometne opreme, zaščito vseh komunalnih vodov in zamenjavo vodovodnih cevi.

Glavni investitor projekta obnove je bila Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, in sicer v višini 1.229.013,48 evra, Občina Škofja Loka je nastopala kot soinvestitor, njen delež je znašal 86.651,20 evra.

Precej novosti je tudi pri kolesarskih povezavah. Novost je kolesarska povezava Zminec–Bodovlje–Škofja Loka, ureditev kolesarskih površin med starim Petrolom in Starim dvorom s števcem za kolesarje, povezava Gabr–Brode z novo brvjo, postavitve kolesarskih stojal in stebričkov za servisiranje koles na šestih lokacijah pa tudi nove kolesarske površine v sklopu ureditve državne ceste skozi naselje Godešič. Nove kolesarske površine bodo tudi v sklopu rekonstrukcije Kidričeve ceste od Starega dvora do železniške postaje, nove kolesarske povezave pa so načrtovane še po izgradnji krožišča Lipica.

Komunala Škofja Loka je javno podjetje

Na zadnji junijski dan so se z odstranitvijo table simbolično poslovili od podjetja Loška komunala. To se je namreč pripojilo novoustanovljenemu Javnemu podjetju Komunala Škofja Loka. S tem se je zaključilo prehodno obdobje enega leta in pol, ko je Občina Škofja Loka konec leta 2019 ustanovila javno podjetje. Jeseni so začeli uvajati izboljšave in digitalizacijo, med katerimi je nadgradnja Zbirnega centra Draga. Postavljati so začeli prve tri polpotopne ekološke otoke, vključno z zbirnicami odpadnega olja. Lani je škofjeloška občina pristopila k vseslovenskemu projektu Prostofer, v okviru katerega starejšim nudijo brezplačne prevoze na klic. Starejši največkrat potrebujejo prevoze do bolnišnic in zdravstvenega doma pa tudi po različnih opravkih. Ponudbo prevozov so letos nadgradili še z dvema električnima minibusoma, Agato in Jurijem, ki vozita v mestnem središču in povezujeta glavne javne institucije. Na voljo sta ves čas,

ustaviti pa ju je moč z dvigom roke ali klicem na telefonsko številko. S tem želijo zlasti starejšim pa tudi tistim, ki se težje gibljejo, nekoliko skrajšati razdalje med posameznimi deli mesta.

Obe novosti pomenita tudi gradnjo sistema trajnostne mobilnosti, ki ga v občini želijo nadgraditi še z javnimi izposojevalnicami koles, kar načrtujejo v začetku prihodnjega leta.

Jubilej Škofjeloškega pasijona

Letos mineva tristo let, odkar je pater kapucin Romuald Marušič zapisal besedilo Škofjeloškega pasijona. Jubilej naj bi bil še posebno slavnosten. Tako je potekalo več različnih dogodkov, v starem mestnem jedru pa so maja odkrili tudi spominsko obeležje. Izšla je revija Pasijonski doneski ter mednarodna publikacija Pasijonski almanah. V Sokolskem domu Škofja Loka so pripravili razstavo z video vsebinami s pasijonsko tematiko ter film, prav tako si je bilo moč razstavo o Škofjeloškem pasijonu ogledati na Mestnem trgu. Pripravili so tudi pasijonske jaslice, okroglo mizo in vrsto drugih prireditev, žal pa so morali zaradi nepredvidljivih zdravstvenih okoliščin odpovedati načrtovano uprizoritev Škofjeloškega pasijona, ki naj bi bila ob tristoletnici nekaj prav posebnega.

V starem mestnem jedru Škofje Loke so se sicer jeseni začela obnovitvena in predhodna raziskovalna dela na prepoznavnih kulturnih spomenikih. S pridobljenimi sredstvi ministrstva za kulturo so bila opravljena restavratorska dela na spomeniku Marijino znamenje oziroma kužno znamenje na Mestnem trgu, obnavlja pa se tudi Kamniti most; dotrajano kopijo kipa Janeza Nepomuka na njem pa bodo zamenjali z novo.

Občina Gorenja vas - Poljane

Župan
Milan Čadež

Občina
Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
Gorenja vas

OBČINSKI SVETNIKI:

Anton Debeljak, Irena Tavčar, Ciril Alič, Stanko Bajt, Marija Guzelj, Žan Mahnič, Marija Prosen (SDS), Uroš Čadež, Polona Mlinar Biček, Martin Oblak (Barbara Radič in skupina volivcev), Janez Hrovat, Mirjana Možina, Stanislav Bizovičar (NSi), Peter Peternel, Zvonko Dolinar (SLS), Roman Kokalj (DeSUS) in Jurij Krvina (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Priznanja Občine Gorenja vas - Poljane so letos prejeli: Klub študentov Poljanske doline, Plezalno društvo Cempin, Prostovoljno društvo Hotavljje, Turistično društvo Stari vrh in uredniški odbor zbornika Gorenjevaško in Hotaveljsko skozi čas ter Herman Pustavrh.

V Gorenji vasi se je letos začela 1,4 milijona evrov vredna obnova prostorov nekdanje šole, v kateri urejajo Hišo generacij. Skoraj končana je gradnja novih prostorov Vrtca Agata, Poljane pa so po dolgotrajnih prizadevanjih in dveh letih intenzivnih del poplavno varnejše.

Stara šola v Gorenji vasi s pomočjo evropskih sredstev dobiva povsem novo podobo, po zaključku del pa tudi novo vsebino. V njej bodo namreč uredili šest mest za dnevno varstvo starejših in šestnajst začasnih namestitvev za starejše. Omenjene storitve bodo v Hiši generacij zagotavljali v sodelovanju s Centrom slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka.

V Poljanah se ta čas končujeta dva velika projekta. Gradnja novih prostorov Vrtca Agata zagotavlja skoraj tisoč kvadratnih metrov novih površin in predstavlja največjo investicijo občine v vrtčevske prostore v zadnjih dvajsetih letih. Skupna vrednost projekta je dobrih 2,5 milijona evrov, za katerega so pridobili tudi slabih 761 tisoč evrov nepovratnih sredstev s strani države in še 280 tisoč evrov s strani Ekosklada za gradnjo nizkoenergetskega objekta. Skoraj tri milijone evrov je vredna tudi naložba v povečanje poplavne varnosti na območju Poljan. Poleg izvedbe protipoplavnih ureditev so zgradili tudi nov most čez Poljansko Soro, nekdanje semaforizirano križišče na regionalni cesti pa preuredili v krožišče. Novo

podobo dobiva tudi središče Poljan, kjer so za projekt ureditve prireditvenega prostora na območju tamkajšnjega arheološkega najdišča, ki med drugim vključuje dokončanje arheoloških raziskav in njihovo predstavitev, pridobili tudi nepovratna sredstva ministrstva za kulturo v višini 325 tisoč evrov.

Nov most čez Poljansko Soro Direkcija RS za infrastrukturo gradi tudi v Gorenji vasi. Poleti so namenu predali še novo Fortunovo brv, ki zdaj pomembno prispeva k večji varnosti pešcev in kolesarjev v prometu na območju Gorenje vasi. V začetku marca se je začela težko pričakovana obnova ceste proti Sovodnju, in sicer najprej sanacija zidov in brežin na 1,5 kilometra dolgem odseku državne ceste od Trebije do Hobovš. Korak naprej so naredili tudi pri četrti razvojni osi. Župana občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež in Cerkna Gašper Uršič sta z infrastrukturnim ministrom Jernejem Vrtovcem sredi januarja podpisala protokol o gradnji cestne infrastrukture na četrti razvojni osi med Cerknim in Poljansko dolino.

Z dogodki, ki so jih pripravili v Kulturnem društvu dr. Ivan Tavčar Poljane, so zaznamovali 170. obletnico rojstva pisatelja Ivana Tavčarja, pa tudi 200. obletnico rojstva Štefana Šubica, lanskoletno 180. obletnico rojstva Ivana Franketa in Janeza Šubica ter 100. obletnico rojstva Iveta Šubica. Rojakom so se ob okroglih obletnicah poklonili z retrospektivno razstavo reprodukcij poljanskih ustvarjalcev zadnjih dvesto let in gledališko igro Andreja Šubica v treh dejanjih Medrug Polanci. Krajevna skupnost Gorenja vas pa je pripravila zbornik Gorenjevaško in Hotaveljsko skozi čas – bogastvo preteklosti za izzive prihodnosti, v katerem so na več kot šeststo straneh zbrali spomine na življenje ljudi in dogodke na teh območjih v različnih zgodovinskih obdobjih do današnjih dni.

Novo krožišče in most v Poljanah / Foto: arhiv GGD

Občina Žiri

Ob novi športni dvorani, ki je velika pridobitev za vse generacije, so v viziji in strategiji razvoja kraja občani poudarili tudi potrebo po domu za starejše. In po večletnem prizadevanju občine se je ravno v tednu odprtja športne dvorane v Žireh začela tudi gradnja doma za starejše, ki se v teh dneh že bliža koncu.

V domu, ki ga gradi investitor SeneCura Slovenija, bo skupaj na voljo šestdeset postelj, od tega 42 v enoposteljnih sobah. Za osebe z demenco je predvidena enota v pritličju z neposrednim izhodom na vrt, v kateri bo prostor za dvanajst stanovalcev. Operativno dovoljenje za dom pričakujejo do konca leta, po novem letu pa bi lahko začeli sprejemati prve stanovalce.

S predstavitvijo idejne zasnove ureditve središča Žirov v septembru se bližajo uresničitvi še ene dolgoletne želje Žirovcev. Z novo podobo naj bi središče Žirov v prihodnje postalo prostor srečevanja in druženja občanov. Osrednje mesto so namenili delno pokriti tržnici, ki bi jo z drsnimi vrati ob neugodnih vremenskih razmerah lahko celo povsem zaprli. Zelo pomembno mesto so v idejni zasnovi namenili tudi zelenju z drevoredom ob glavni cesti in parkom ob potoku Račeva nasproti nastajajočega doma za starejše. V projektu so predvideli tudi precej novih parkirišč. Namesto sedanjih 83 parkirišč bi po novem na območju središča dobili 37 parkirišč več.

Sredi avgusta so pridobili uporabno dovoljenje za novo šolsko kuhinjo. Z dokončno ureditvijo kuhinje so zagotovili ustrezne prostorske, tehnične in sanitarne pogoje za pripravo obrokov za predšolske in šolske otroke. Naložba je bila vredna 425 tisoč evrov, pri čemer bo sto tisoč evrov prispevalo ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Na kopališču Pustotnik pa so v začetku poletja pripravili slovesen zaključek projekta Lesni feniks. V sklopu projekta, ki je uspešno povezal lokalno skupnost, gospodarstvo in izobraževalno ustanovo, je nastalo dvajset klopi, devet ležalnikov in garderoba. Osnova za izdelavo klopi je bil prototip klopi z izrezljanim klekljem, ki ga je izdelala dijakinja Eva Kokelj, garderobo iz krivljenih elemen-

tov pa je razvil študent lesarstva Klemen Mezeg.

Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je aprila odobrila evropska sredstva za 1,5 milijona evrov vreden projekt komunalnega opremljanja Poslovne cone Žiri. V okviru projekta bo Občina Žiri uredila oziroma dogradila ekonomsko-poslovno infrastrukturo na območju obstoječe poslovne cone in s tem zagotovila pogoje za rast in razvoj podjetij, ki širijo svojo poslovno dejavnost in so pomembni zaposlovalci na regionalni ravni.

Letos so se v Žireh razveselili tudi laskavega naziva Občina zdravja, ki ga je drugo leto podelil Nacionalni inštitut za javno zdravje v sodelovanju z Zlatim kamnom. Prejme ga občina, ki je zdravje prepoznala kot pomembno vrednoto in je v preteklem letu izstopala po aktivnostih za izboljšanje zdravja svojih prebivalcev.

Muzejsko društvo Žiri pa je z razstavo z naslovom 50 muzejskih predmetov ob 50-letnici Muzejskega društva Žiri zaznamovalo jubilej, ki bi ga sicer morali praznovati že lani, a so jim to preprečile razmere, povezane z epidemijo covid-19.

Gradnja doma za starejše se bliža koncu.

Župan
Janez Žakelj

Občina Žiri
Loška cesta 1
Žiri

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Gregurovič, Vesna Kranjc, Drago Kramperšek, Ida Filipič Pečelin, Mitja Kozamernik in Maja Justin Jerman (Neodvisna lista za napredek Žirov), Mateja Velkavrh, Sašo Pečelin in Jože Stanonik (Nsi), Peter Podobnik, Bernarda Lukančič in Marko Bogataj (SDS), Jože Petrovčič (DESUS), Martin Oblak (SLS) in Božidar Cankar (SD)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Priznanja Občine Žiri so letos prejeli Zoran Zupančič, Stane Kosmač in Marijan Dolenc.

Občina Železniki

Župan
Anton Luznar

Občina Železniki
Češnjica 48
Železniki

OBČINSKI SVETNIKI:

Matej Šubic, Tomaž Weiffenbach, Julijana Prevc, Aleš Bertonec, Alenka Lotrič, Jurij Demšar, Primož Pintar in Božo Prezelj (SLS), Tomaž Demšar, Miran Šturm, Anita Gaser in Branka Krek Petrina (SDS), Franc Tušek in Janez Thaler (NSi), Zora Bonča in Jože Prezl (SD) ter Blaž Vrhunc (Levica)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Občinski plaketi sta prejela podjetje Lotrič Meroslovje in Mirko Berce, priznanje občine za življenjsko delo prostovoljcev Helena Kramar in Mirjam Tolar, priznanje za aktivno delovanje društev pa Župnijska karitas Železniki.

Športna dvorana v Železnikih je dobila nov parket.

V Železnikih so dočakali začetek težko pričakovanega projekta poplavne varnosti. Sanirali so strmo brežino v naselju Na plavžu ter se lotili gradnje kolesarske povezave Železniki–Selca in ureditve dodatnih prostorov v Osnovni šoli Železniki.

Dobrih 14 let po katastrofalnih poplavah so v Železnikih začeli uresničevati projekt zagotovitve poplavne varnosti. Za prvo, 11,5 milijona evrov vredno fazo, ki zajema ureditve na Selški Sori v Železnikih ter pritokih Prednja Smoleva, Dašnjica in Češnjica, je Direkcija RS za vode jeseni pridobila delno gradbeno dovoljenje. Dela so se začela na območju Alplesovega jezua. Poteka tudi že projektiranje zadrževalnika pod Sušo, ki ga bodo v okviru 12,5 milijona evrov vredne druge faze začeli graditi prihodnje leto. Projekt, ki ga sofinancirata država in EU, mora biti končan do konca leta 2023. Izvedbo vodnih ureditev mimo starega dela Železnikov bo spremljala še gradnja obvoznice.

Občina se je lotila ureditve dobrih sedem kilometrov dolge kolesarske povezave od Plenšaka do Selca, ki jo bodo končali prihodnje leto. Naložba je vredna 1,2 milijona evrov in jo z 919 tisoč evri sofinancira EU. S pomočjo državnih sredstev so izvedli prvo fazo sanacije brežine Na plavžu, kjer so se spopadali s proženjem kamnitega materiala. Sanacija je stala 657 tisoč evrov, 533 tisoč evrov je prispevalo okoljsko ministrstvo. V Dašnjici so v okviru dobrih tristo tisoč evrov

vredne naložbe gradili komunalno infrastrukturo. Na slabih dvesto metrov dolgem odseku so uredili fekalno in meteorološko kanalizacijo, vodovod, javno razsvetljavo in na grobo preplastili cesto. Čez zimo bodo ob njej zgradili oporne zidove in nato še pločnik, nato pa bodo cesto preplastili še s finim asfaltom.

V Osnovni šoli Železniki bodo predvidoma do konca prvega polletja šolskega leta dokončali ureditev mansarde, kjer bodo pridobili tri učilnice, kabinete in sanitarije, ter gradnjo dvigala ob šolski stavbi. Občina je za 515 tisoč evrov vredno naložbo pridobila blizu tristo tisoč evrov državnih sredstev. Jeseni je obnovila športno igrišče pri dražgoški šoli, do konca leta pa namerava v njej urediti še vrtčevske prostore za eno skupino otrok. Občina se je lotila tudi menjave parketa v Športni dvorani Železniki in z drugimi solastniki sodelovala pri več kot šeststo tisoč evrov vredni sanaciji poslovnega objekta na Češnjici, kjer so tudi prostori občinske uprave.

Za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest so v proračunu letos zagotovili 1,2 milijona evrov. Asfaltirali so skoraj 3,7 kilometra cest, od tega tri kilometre doslej makadamskih. Največ, 162 tisoč evrov, so namenili za asfaltiranje dveh odsekov ceste Rotek–Torka v skupni dolžini 1,1 kilometra.

V Dolenji vasi so odkrili spominsko ploščo priznanemu geologu, paleontologu in častnemu občanu Železnikov prof. dr. Antonu Ramovšu, saj so letos zaznamovali deseto obletnico njegove smrti. V Domelu so aprila počastili 75. obletnico ustanovitve Kovinarske zadruga Niko, s čimer se je začel razvoj moderne industrije v Selški dolini. Dogajanje po občini je bilo zaradi epidemičnih razmer tudi letos okrnjeno, a so se kljub temu zvrstile nekatere prireditve, med njimi 59. Čipkarski dnevi, klekljarska prireditev z najdaljšo neprekinjeno tradicijo v Sloveniji.

Občina Medvode

Tudi leto 2021 je bilo v občini Medvode polno investicij. Zanje so v proračunu namenili več kot polovico odhodkov. Največje so na področju komunalne infrastrukture in družbenih dejavnosti.

Nadaljuje se komunalno opremljanje Zbilj, dober milijon evrov vredna investicija gradnje komunalne infrastrukture, ki v drugi fazi vključuje gradnjo fekalne kanalizacije s črpališčem, izvedena bo tudi obnova vodovoda in hišnih priključkov. Sočasno se gradi tudi druga komunalna infrastruktura.

Na področju družbenih dejavnosti se je konec preteklega leta začel projekt gradnje modularnega prizidka k Osnovni šoli Preska. Uradno odprtje je bilo junija. Investicija, vredna okrog 450 tisoč evrov, prinaša začasno rešitev prostorske stiske, s katero se srečujejo na šoli. Pripravljajo dokumentacijo za gradnjo nove šole. Nov prizidek bo dobila tudi OŠ Simona Jenka Smlednik. Vrednost investicije, za katero so pridobili tudi državna sredstva, je več kot milijon evrov. To je letos največja investicija na področju družbenih dejavnosti v občini. Graditi so ga začeli konec šolskega leta, gradnja naj bi bila zaključena v kratkem. Prizidek bo dobila tudi enota Vrta Medvode v Smledniku. Porušili so stari vrtec, kar je bilo načrto-

vano že vse od izgradnje novega. Ob slednjem bo prihodnje leto zgrajen prizidek. Izvedena je bila tudi sanacija Kulturnega doma Medvode, za kar je občina prav tako pridobila državni denar.

Med pomembnejšimi novostmi je uvedba participativnega proračuna Sodeluj in glasuj. Tristo tisoč evrov je v letošnjem in prihodnjem letu rezerviranih za financiranje projektov, ki so jih predlagali in izbrali občani, izboljšujejo pa kakovost bivanja v občini. Prvi izmed 32 so že bili izvedeni, večina jih bo prihodnje leto. Novosti so tudi pri občinskih priznanjih. Komisija za priznanja je pripravila novi Odlok o priznanjih Občine Medvode, ki ga je potrdil občinski svet. Večjo težo dajejo občinskemu zavetniku Jakobu Aljažu. Ta je novo ime na steni Obrabi Sotočja. Spominsko ploščo so odkrili ob praznovanju občinskega praznika.

V letu 2021 so bile sprejete tri strategije, in sicer za področje mladine, športa in kulture. Občina Medvode je prejela tudi naziv mladim prijazna občina.

Župan
Nejc Smole

Občina Medvode
C. komandanta Staneta 12
Medvode

ČLANICE IN ČLANI OBČINSKEGA SVETA:

Ana Barle, Dominik Bradeško, Marjeta Jamnik, Rok Kogovšek, Špela Kolarič, Uroš Medar, Nada Prešeren, Ivo Rep, Alojzij Teršan, Danica Tršan, Darinka Verovšek, Ladislav Vidmar, Cvetka Židan Valjavec (Lista Nejca Smoleta), Mateja Kuhar - Bizjak, Tomaž Kuralt (Nestranska lista za napredek krajev Občine Medvode), Stanislav Marn, Leon Merjasec (SDS), Ines Iskra, Stanislav Ulanec (Nestranska lista Sotočje), Mirko Verovšek (ŠPON – Šport, podjetništvo, okolje, napredek), Mirko Javeršek (NSi), Dragan Djukić (Zeleni Slovenije), Ivan Špenko (DeSUS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Velika plaketa Jakoba Aljaža: Prostovoljno gasilsko društvo Smlednik, Prostovoljno gasilsko društvo Zgornje Pirniče in Občinski štab Civilne zaščite Občine Medvode; plaketa Jakoba Aljaža: Anamarija Lampič, Televizija Medvode, Mojca Trnovec in Franc Jarc; mladi upi Medvod: Nika Zorič, Nik Olaj in Luka Ilinčič

Junija so odprli modularni prizidek k Osnovni šoli Preska. Pripravljajo dokumentacijo za gradnjo nove šole.

Občina Cerklje na Gorenjskem

Župan
Franc Čebulj

Občina Cerklje na Gorenjskem
Trg Davorina Jenka 13
Cerklje na Gorenjskem

OBČINSKI SVETNIKI:

Andrej Vidmar (Lista za Cerklje), Andrej Kosec, Marija Kropivnik in Miha Zevnik (SDS in SLS – koalicija za razvoj občine Cerklje), Andreja Maček, Andreja Bogataj, Janez Korbar, Stanislava Rozman, Blaž Kaplenik (Lista Franca Čebulja – za razvoj vasi pod Krvavcem), Jure Narobe, Nina Veselinovič (Lista Za mlade Občine Cerklje), Luka Štumberger, Polona Kuhar, Luka Jezeršek (TOP – Lista občine Cerklje), Jože Ipavec (NSi) in Marko Bolka (Lista za vas)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Veliko plaketo občine Cerklje na Gorenjskem je prejelo Čebelarsko društvo Cerklje, malo plaketo Župnijska karitas, priznanja Prostovoljno gasilsko društvo Spodnji Brnik - Vopovlje, Anton Gubaneč iz Konjeniškega kluba Krvavec, pevka Ivanka Stare in prostovoljka ter rokodelka Saša Gerkman. Posmrtno priznanje so podelili dr. Jožu Bohincu, prevzeli pa sta ga hčeri Marinka Furlan in Alenka Bohinc. Spominska plaketa je šla v roke Vlasti Košnik Škrjanc – za dolgoletno delo v OŠ Davorina Jenka in Vrtcu Murenčki.

V Cerkljah so v letošnjem letu nadaljevali gradnjo in obnovo kanalizacije, vodovodnega sistema in druge infrastrukture po vaseh. Kljub zapletom napreduje projekt krvavškega vodovoda, leto pa je zaznamoval tudi nakup Hribarjeve hiše in zemljišča v Dvorjeh.

Kljub težavam s plačevanjem finančnih obveznosti Občine Šenčur in Občine Vodice, ki Občini Cerklje na Gorenjskem skupaj dolgujeta 2,1 milijona evrov, se je nadaljeval projekt krvavškega vodovoda. Trenutno je zgrajenega več kot tri četrtine vodovoda, zaključuje se gradnja ultrafiltracijskega sistema, v gradnji pa je tudi nov vodohran Taber v vasi Šmartno, nad Domom Taber. Projekt petih občin (poleg vodilnih Cerklj še Vodice, Komende, Kranja in Šenčurja) bo z vodo oskrboval okoli trideset tisoč ljudi. Investicija znaša slabih 12 milijonov evrov (brez DDV), od tega bodo občine prejele 6,1 milijona evrov nepovratnih kohezijskih sredstev EU in dober milijon evrov od države. Krvavški vodovod bo zgrajen sredi prihodnjega leta.

Obnavljajo, gradijo ter pripravljajo načrte za novo infrastrukturo

Ob občinskem prazniku so septembra na Trati pri Velesovem odprli novo krožišče, ki je nadomestilo eno najnevarnejših križišč v občini. Investicija je skupaj z izgradnjo vodovoda na tem delu in urejanjem meteorne kanalizacije stala slabih

petsto tisoč evrov, z njo pa so precej izboljšali prometno varnost. Krožišče krasi maketa gradu Kamen, delo kovača Milana Šinkovca.

Še naprej se gradi kanalizacija in obnavlja komunalna infrastruktura. Na Pšati so zgradili celotno sekundarno kanalizacijo ter obnovili vodno infrastrukturo. V Poženiku je občina v južnem in vhodnem delu zgradila kanalizacijo, obnovila vodno infrastrukturo, hkrati pa so na tem delu gradili krvavški vodovod in izvedli že nekatere prevezane na nov vodovodni sistem. Tudi v Šmartnem sta potekali izgradnja kanalizacijskega sistema ter obnova vodovodne infrastrukture, zgradili pa so še javno razsvetljavo in v celoti preplastili cestišče od Glinj do voza za Dom Taber. Projekt je zajemal gradnjo fekalne kanalizacije v vseh treh vaseh, obnovo vodovoda, gradnjo javne razsvetljave ter opornih zidov in postavitve ograj, pogodbeno vrednost del je znašala 1,35 milijona evrov z DDV. Gradnje kanalizacije in obnove vodovodne infrastrukture so se lotili tudi v Pšenični Polici, hkrati pa uredili pločnik in meteorno kanalizacijo. Celotna vrednost

Več odprtih letošnjih investicij je bilo zaradi epidemije odpovedanih, na Trati pri Velesovem pa jim je ob praznovanju občinskega praznika vendarle uspelo v uporabo tudi uradno predati novo krožišče.

projekta, ki je v zaključni fazi, je znašala 1,09 milijona evrov z DDV.

Že spomladi se je začela tudi gradnja kanalizacije in obnova vodovodne infrastrukture ter gradnja javne razsvetljave v Dvorjeh proti gradu Strmol. Kot pojasnjujejo na cerkljanski občinski upravi, so dela končana. Pogodbena vrednost del je znašala 618 tisoč evrov z DDV.

Letos so tudi začeli gradnjo krajšega odseka kanalizacije na Spodnjem Brniku, v Zalogu in pri samostanu v Adergasu pa gradnjo pločnikov.

»Končno smo se tudi z Direkcijo za vode dogovorili, da bodo investirali v sanacijo opornega zidu in kompletno regulacijo struge Poženik–Šmartno. Izvajalec del je koncesionar Hidrotehnik,« o zadnjih projektih v letošnjem letu pravijo na občinski upravi. Že v minulih mesecih pa so uredili strugo Raguščice in cestne infrastrukture v Velesovem, kar je občino stalo 455 tisoč evrov. Pred zaselkom Trate v Zalogu so v Glinjah uredili odvodnjavanje padavinskih voda v strugo Pšate, s čimer so rešili vprašanje večkrat poplavljenega zaselka. Poleg tega so izvajali vsa investicijsko-vzdrževalna dela na cestah, katerih skupna dolžina znaša 180 kilometrov. Urejajo tudi skoraj devet kilometrov gozdnih cest ter poljskih poti.

»Prav tako smo uspešno izvedli vse javne razpise, in sicer javni razpis na področju spodbujanja kmetijstva in podeželja, javni razpis za sofinanciranje obrestnih mer stanovanjskih kreditov za mlade družine, javni razpis za spodbujanje razvoja podjetnikov in obrtnikov ter javni razpis za obnovo kozolcev, ter na podlagi javnih razpisov za kulturo in šport namenili sredstva za delovanje,« pravi cerkljanski župan Franc Čebulj.

Lotili so se priprave projekta izgradnje kanalizacije s Krvavca s povezavo vseh vasi in zaselkov na višje ležečih vasi na tem območju. V pripravi je tudi projekt izgradnje kanalizacije in obnove vodne infrastrukture na Štefanji Gori. Omenjeni projekti so jim vzeli ogromno časa in dela, predvsem pridobivanje služnostnih pravic in cenitev. Pridobitev gradbenih dovoljenj pričakujejo v naslednjem letu.

Kupili Hribarjevo hišo in zemljišče

Občina je od Gorenjske banke kupila Hribarjevo vilo, eno najznamenitejših stavb v Cerkljah, nekoč v lasti ljubljanskega župana Ivana Hribarja. Pred občino je tako vprašanje, s kakšnimi vsebi-

Občina je od Gorenjske banke odkupila znamenito Hribarjevo vilo.

nami jo napolniti. V zvezi s tem so z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije že opravili več pogovorov. Zagotovo bo v objektu primeren prostor za kulturne dogodke – nekateri so jeseni tam že potekali – župan Franc Čebulj pa si želi, da bi vanj umestili tudi zbirko oziroma manjši muzej zgodovine s cerkljanskega območja. »Veliko zanimivih najdb se zdaj hrani po raznih depojih, namesto da bi bile na ogled pri nas,« je pojasnil.

Občina je od družbe DSU odkupila 2,3 hektara veliko zemljišče v Dvorjeh, južno od gostilne in picerije Pod Jenkovo lipo. Kot je povedal župan, bo degradirano območje najprej treba urediti, nato pa izdelati občinski podrobni prostorski načrt, ki bo urejal tudi promet. Veljavni občinski prostorski načrt na območju predvideva centralne dejavnosti z možnostjo nastanitve, ureditev športno-rekreacijskih površin ter površin za mirujoči promet. A kot poudarja cerkljanski župan, bo najprej treba pridobiti pozitivno mnenje tamkajšnjih sosedov in zagotovilo za sprejem OPPN na občinskem svetu.

Avgusta zaživela tudi tržnica

Zadnjo avgustovsko soboto je pred Osnovno šolo Davorina Jenka zaživela cerkljanska tržnica, na kateri so se poleg lokalnih ponudnikov predstavila tudi društva. Glavni namen tržnice je privabiti lokalne in okoliške prebivalce k nakupovanju domačih, lokalnih dobrot in izdelkov. Dogajanje na tržnici, ki jo pripravljajo vsak mesec, vsakič popestrijo z različnimi dogodki.

Obnova kulturne dediščine

Občina prek Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vodi postopek za

zaščito Samostana Velesovo in cerkve Marijinega oznanjenja kot kulturnega spomenika državnega pomena. Postopek so začeli avgusta lani, z Gorenjskim muzejem pa so se domenili tudi za popis vseh del. »Razlog za takšno odločitev je v tem, da bi na ta način lahko prejeli več finančnih sredstev za obnovo te naše pomembne kulturne dediščine. Samostan Velesovo in cerkev Marijinega oznanjenja sta res velikega pomena ne le za Adergas in občino, temveč tudi v širši okolici,« pravi cerkljanski župan. Za obnovo tako pomembnih objektov je namreč potrebnih veliko finančnih sredstev, ki bi jih občina na ta način lažje pridobila. Letos so denimo v okviru razpisa na ministrstvu za kulturo prejeli štirideset tisoč evrov za restavriranje oltarjev sv. Vincencija Fererskega in sv. Jožefa. Celotna obnova oltarjev pa bo stala 126 tisoč evrov. Preostanek bo iz proračuna prispevala občina. Občina je v sklopu javnega razpisa zagotovila petdeset odstotkov sredstev za obnovo cerkev sv. Marjete na Pšati ter sv. Simona in Jude Tadeja na Spodnjem Brniku.

»Leto 2021 je bilo zelo uspešno in tudi turbulentno. Zahvaljujemo se tako vsem izvajalcem na gradbiščih kot tudi njihovim vodstvom, saj so delali tudi v nemogočih razmerah. Vsekakor se zahvaljujem sodelavcem občinske uprave za njihovo nesebično razumevanje, da smo skupaj, glede na spremenljivo covidno situacijo, lahko izpeljali začetne projekte, občinskim svetnicam in svetnikom za soglasno podporo v občinskem svetu, posebno pa občanom in občanom za razumevanje v času cestnih zapor ob gradnji infrastrukture,« je sklenil cerkljanski župan.

Občina Mengeš

Župan
Franc Jerič

Občina Mengeš
Slovenska cesta 30
Mengeš

OBČINSKI SVETNIKI:

Jure Šinkovec, Tina Jamšek, Bogo Ropotar, Mojca Likar, Matjaž Loboda, Urška Mehle, Robert Ručigaj, Tina Štrukelj (Franc Jerič – Lista za Občino Mengeš), Peter Gubanc, Mery Kegl, Aleš Janežič (Skupaj za mengeško občino – Skupaj zmoremo več), mag. Tomaž Štebe, dr. Urška Koce (Zeleni Slovenije), Matic Slokan (SDS), Rok Burja (NSi) in Franc Hribar (SLS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlato priznanje je prejel Peter Jemec, dejaven gasilec iz PGD Topole, bronasta priznanja pa Milena Aleš, članica PGD Topole, Balinarskega kluba Mengeš in Društva upokojencev Mengeš, Andrej Bizjak, član PGD Loka pri Mengšu in član reševalne enote Jamarske zveze Slovenije, ter Boštjan Čebulj, član PGD Loka pri Mengšu, Kulturnega društva Antona Lobode iz Loke in Športnega društva Loka pri Mengšu.

Potem ko so v lanskem letu v uporabo predali novo športno dvorano, so se v Mengšu lotili preureditve šolske telovadnice v kuhinjo in učilnice, s čimer bodo zagotovili več prostora za učence. Nadaljevali so obnovo vodovoda in kanalizacije ter investicije v ceste. Začenja se gradnja kolesarske povezave Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana, pred vrati je tudi preureditev Slovenske ceste.

Novozgrajena športna dvorana v Mengšu, ki so jo v uporabo ponosno predali lansko leto, je v zadnjem obdobju, kljub omejitvam, ki jih prinaša epidemija covid-19, vnesla pozitivne spremembe v pestro športno dogajanje v občini. Poleg številnih športnih klubov so se je zagotovo najbolj razveselili učenci in učitelji mengeške osnovne šole, ki s 5,3-milijonsko investicijo občine niso dobili le možnosti kvalitetnega pouka športa v dvorani in na njenih zunanjih površinah, temveč tudi pogoje za nadaljnje reševanje prostorske stiske šole.

Kot je znano, sta občina in šola težave s prostorsko stisko v preteklosti reševali z gradnjo dveh prizidkov, po izgradnji športne dvorane pa se je sprostil prostor v stari šolski telovadnici, ki bo preurejena v druge prostore, ki jih v šoli nujno potrebujejo. Zagotovili bodo večjo jedilnico (v zdajšnji vsak dan postrežejo okoli sedemsto kosil) in kuhinjo v pritličju, nad njima pa kabinete za poučevanje naravoslovnih predmetov in štiri učilni-

ce, zgradili pa bodo tudi učilnico na prostem. V kletnih prostorih bodo pridobili prostor za arhiv šole ter prostore za hišnika in čistilke. V osrednji vezni prostor bo umeščena tudi knjižnica, ki bo s tem postala osrednji prostor šole.

Investicija bo predvidoma stala štiri milijone evrov z vključenim DDV. Pripravljalna dela so se z arheološkimi raziskavami znotraj stare telovadnice v jesenskih mesecih že začela. Za razliko od večnamenske športne dvorane, ki jo je občina v celoti izpeljala brez najema kreditov, pa se tokrat posojilom ne bodo mogli izogniti.

Skrb za trajnostno mobilnost

V novembru je mengeški župan Franc Jerič skupaj s kolegi iz kamniške, trzinške in ljubljanske občine z izvajalcem del, družbo KPL, podpisal pogodbo za izgradnjo regionalne kolesarske povezave Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana. Kolesarska povezava bo namenjena dnevni migraciji občanov vseh občin na

Po prenovi bo Slovenska cesta kolesarjem in pešcem veliko prijaznejša.

delovno mesto ali v šolo in bo precej pripomogla k varnejšim prometnim povezavam za kolesarje. Za projekt, ki je ocenjen na 2,4 milijona evrov, je sodelujočim občinam uspelo zagotoviti 2,2 milijona evrov nepovratnih sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in državnega proračuna, preostanek pa bodo prispevale same. »Obremenjenost cest s prometom je na tej trasi zelo velika, zato bo omenjena kolesarska povezava za občane vseh občin izjemnega pomena, seveda tudi za Mengšane,« je ob podpisu pogodbe povedal mengeški župan Franc Jerič. Gre za 13,7 kilometra dolgo povezavo, ki bo tudi v Mengšu pomembno prispevala k bolj trajnostni mobilnosti.

Z mislijo na kolesarje, pešce in druge oblike trajnostne mobilnosti pa je zasnovana tudi prenova Slovenske ceste med Glavnim trgom in križiščem pri gasilsko-godbenem domu, ki jo v Mengšu načrtujejo prihodnje leto. Investicija v preureditev Slovenske ceste znaša približno 2,5 milijona evrov, polovico bo financirala Občina Mengeš, preostanek pa direkcija za infrastrukturo, ki bo uredila obnovo cestišča. Za obnovo so se v Mengšu odločili, ko je bil pred časom zgrajen še zadnji del tamkajšnje obvoznice in se je tranzitni promet preusmeril iz središča mesta na njegovo obrobje. Država bo obnovo Slovenske ceste sofinancirala tudi zato, ker jo je v preteklih letih uničeval tranzitni promet, predvsem težki tovornjaki. Po obnovi pa bo cesta prešla v lasti in upravljanje občine.

Uredili več cest

Občina je pristopila tudi k izgradnji kolesarske steze in hodnika za pešce na območju Leka, kar bo omogočalo prihod do delovnega obrata družbe tudi kolesarjem in pešcem. Izvajalec za gradbena dela, za gradnjo kolesarske steze, hodnika za pešce in ureditev cestišča, je bil izbran v postopku javnega naročila v juliju, dela pa so se začela v začetku septembra. V delu, kjer se bosta gradila kolesarska steza in hodnik za pešce, torej od Kolodvorske ceste do parkirišča Lek, pa je bila urejena tudi javna razsvetljava.

Občina Mengeš vsako leto nameni del proračuna za izgradnjo, prenavo in obnovo cest, saj s tem zagotavlja večjo pretočnost prometa, nižje vzdrževalne stroške, predvsem pa varnost za vse udeležence v prometu. Tudi v tem letu so

Nova vodohrana na Dobenu / Foto: JKP Prodnik

Takole bo videti Osnovna šola Mengeš, kjer staro telovadnico preurejajo v kuhinjo, kabinete in učilnice.

nadaljevali obnovo odsekov glavne ceste na Dobenu v dolžini sedemsto metrov, ki je zaradi vse večje poseljenosti območja vse bolj obremenjena. Obnova odseka ceste je bila zaključena skladno s termiškimi planom v začetku novembra. Avgusta so uredili tudi cesto od avtobusne postaje ob glavni cesti Moste–Mengeš do naselja Topole. Dela so bila zaključena v začetku septembra.

Izboljšali oskrbo s pitno vodo

Že v lanskem letu so v želji po izboljšanju oskrbe s pitno vodo in požarne varnosti pristopili k obnovi starega in gradnji novega vodohrana na Dobenu. Poleg obstoječega vodohrana s prostornino petdeset kubičnih metrov, so zgradili še novega, enako velikega, tako da skupna kapaciteta za potrebe Dobena sedaj znaša sto kubičnih metrov vode. Hkrati z gradnjo novega so izvedli tudi obnovo obstoječega, tako gradbeno kot inštalacijsko, pri obeh pa so predelali tudi sis-

tem krmiljena in daljinskega nadzora. »Vodohran Dobeno se oskrbuje z vodo prek prečrpališča Jablje (vodni vir M-1 Mengeš – Žeček) in napaja 159 odjemnih mest. Ocenjujemo, da z vodo oskrbuje okoli tristo prebivalcev. Za požarno varnost pa je na vodovodnem sistemu dvajset hidrantov. Vrednost celotne investicije je 250.000 evrov,« je ob odprtju investicije povedal mengeški župan.

Hkrati občina še naprej izvaja investicijsko vzdrževanje in sanacije vodovodne in kanalizacijske infrastrukture. Tako so letos dela potekala na območju Zadružniške in Slomškove ulice ter po ulici Pristava, kjer so obnovili tudi poškodovane robnike, cesta pa je bila obnovljena po vsej širini. Tudi na Dobenu so na dveh lokalnih odsekih obnovili vodovod s hišnimi priključki in celotno cestišče. Občina je financirala tudi sanacijo brežine Pšate, med obema mostovoma na Ropretovi ulici, ki jo je izvedel koncesionar Hidrotehnik, d. o. o., Ljubljana.

Občina Vodice

Župan
Aco Franc Šuštar

Občina Vodice
Kopitarjev trg 1
Vodice

OBČINSKI SVETNIKI:

Žiga Janežič, Mija Cankar, Rudi Kopač, Silva Kralj, Maja Drešar (Lista SRCE Občine Vodice), Luka Rozman, Janez Koritnik, Margareta Barle, Anton Kosec, Miran Vertačnik (Lista neodvisnih krajanov), ddr. Tomaž Gyergyek, Anton Kokalj, Tilen Jeraj, Milan Čebulj (NSi), Jaka Šimnovec (SDS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Plakete Občine Vodice: Enota za prvo pomoč Gasilske zveze Vodice, Vrtec Škratek Svit Vodice, Prostovoljno gasilsko društvo Polje; priznanja župana: Klemen Dolenc in Roman Černivec

V občini Vodice so se letos razveselili gradbenega dovoljenja za obvoznico, katere gradnja se pravkar začinja, nadaljevali so gradnjo in posodabljanje cestne in komunalne infrastrukture ter izvedli še več drugih investicij.

Po dolгих letih čakanja na gradnjo vodiške obvoznice se projekt, ki bo tranzitni promet speljal mimo naselja, vendarle začinja. V letošnjem letu je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje, izbran je bil tudi izvajalec del – družba KPL, ki bo 2,23 kilometra dolg odsek zgradila za 6,95 milijona evrov. Občinski svetniki so na novembrski seji s sprejemom rebalansa in sprememb proračunov za letošnje in prihodnje leto zagotovili tudi občinska sredstva, ki so potrebna za financiranje projekta. Občina bo namreč k investiciji prispevala 6,39 odstotka sredstev, preostanek pa država.

Razveselili so se tudi nove infrastrukture v okviru projekta gradnje fekalnega kanala C0 in sočasne gradnje komunalne infrastrukture, ki je v zadnjih dveh letih potekala v naseljih Povodje, Vojsko, Polje pri Vodicaх, Utik in Bukovica. Investicija je občanom prinesla več kot devet kilometrov kanalizacije, več kot štiri kilometre novih cest, deset prehodov za pešce, trinajst hitrostnih ovir, dvajset

parkirišč, več kot tri kilometre površin za pešce, več kot tri kilometre nove javne razsvetljave in skoraj dva kilometra novega vodovoda. V precejšnji meri sta bila hkrati obnovljena tudi telekomunikacijsko omrežje in plinovod. Celotna vrednost projekta C0 v občini Vodice, za katerega so pridobili tudi nepovratna sredstva EU in države, znaša 5,6 milijona evrov, za celovito ureditev cest pa je občina iz proračuna namenila še dobra dva milijona evrov.

Potem ko je občinski svet sprejel odlok o javno-zasebnem partnerstvu, so v Vodicaх jeseni izvedli tudi razpis za javno-zasebno partnerstvo pri projektu Kopitarjevega centra, ki bo v središču Vodice pod eno streho združil trgovske in storitvene dejavnosti z upravnimi, kulturnimi, zdravstvenimi in društvenimi. Na razpis je prispela ponudba družbe IMP skupaj s partnerjem Hidrotehnikom in podizvajalcem CGP. Ob uspešno zaključenih usklajevanjih pričakujejo, da bodo pogodbo z zasebnim investitorjem lahko podpisali prihodnjo pomlad, s čimer bodo še korak bližje začetku gradnje težko pričakovanega centra.

Na območju občine pa tudi v tem času potekajo številna dela. Na avtobusnih postajališčih v Vodicaх, Zapogah in Polju pri Vodicaх so postavili nove avtobusne nadstrešnice. Predvidoma do konca leta bodo v naseljih Dobruša, Dornice, Zapoge in Koseze zgradili javno razsvetljava in telekomunikacijsko omrežje. V teku so tudi gradbena dela na cesti skozi Vojsko v dolžini 150 metrov in na cesti Mlakar skozi Utik v dolžini 250 metrov.

V letošnjem letu je občinski svet sprejel tudi strateški program za starejše, prav v tem času pa sta v obravnavi še dva pomembna strateška dokumenta, ki bosta začrtala pot občine v prihodnjih letih: razvojni program Občine Vodice do leta 2031 in operativni program odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

Ob odprtju prenovljene infrastrukture v Polju / Foto: Tina Kosec

Občina Kamnik

Letos se je po petnajstih letih začel uresničevati eden največjih projektov v občini Kamnik, težko pričakovana gradnja nove stavbe Osnovne šole Frana Albrehta.

Gradnja nove stavbe Osnovne šole Frana Albrehta se je začela oktobra s slovesno položitvijo temeljnega kamna. Stavbo bo v prihodnjih osemnajstih mesecih zgradilo podjetje Kolektor Koling, ki je na razpisu oddalo ponudbo, visoko dobrih 14,4 milijona evrov. Temeljni kamen je skupaj z županom Matejem Slaparjem, obema podžupanoma, ravnateljem in predstavniki izvajalcev položila tudi šolska ministrica Simona Kustec.

Občina je v začetku leta postala lastnica dela zemljišč in stavb na območju nekdanje Smodnišnice, za kar je plačala dobra dva milijona evrov, s tem pa postala pomemben soodločevalec nadaljnega razvoja tega območja.

Prenovljenih je bilo tudi več občinskih cest – kar trinajst makadamskih odsekov in pet odsekov z dotrajanim asfaltom. Za to je občina letos namenila približno milijon evrov. Začela se je tudi ureditev ceste od Kranjskega Raka do Rakovih ravni na Veliki planini. Zgradili so nov priključek na obvoznico z Radomeljske ceste. Nekaj cest je v občini obnovila tudi država – del obvoznice in odseka v Tuhinjski dolini.

V Suhadolah so zgradili sodoben zbirni center za ravnanje z odpadki. Izvedena je bila energetska sanacija Policijske

postaje Kamnik in Doma kulture Kamnik, ki je dobil tudi sončno elektrarno na strehi. V Domu kulture Kamnik so prenovili tudi lučne vleke.

Stražni stolp na Malem gradu so zastekli, prenovili so obzidje na Starem gradu, prenovljen je bil park v središču Šmarce in fontana na Trgu talcev. Prenovili so atletsko stezo pri OŠ Marije Vere in uredili športna igrišča na Vranji Peči, pri vrtcu ob OŠ Stranje, v Zgornjem Tuhinju ter na Gozdu, kjer pa so tamkajšnji gasilci začeli graditi tudi prizidek h gasilskemu domu. V Nevljah so z ureditvijo povoznega krožišča uredili varno šolsko pot ob podružnični šoli, skupaj z državo pa tudi sodobnejšo prometno signalizacijo pri osnovnih šolah Šmartno v Tuhinju in Stranje. Zgrajen je bil tudi hodnik za pešce v Volčjem Potoku, sanirali so več kot deset plazov in usadov, ki so ogrožali javno infrastrukturo. Občina Kamnik se je pridružila projektu Prostofer.

V Kamnik je začel voziti nov vlak, ki vozi tudi ob sobotah, ministrstvo je prenovilo železniško postajo na Grabnu. Začenjajo izgradnjo kolesarskih povezav od Ljubljane do Godiča.

Medobčinski muzej Kamnik je praznoval šestdesetletnico.

Župan
Matej Slapar

Občina Kamnik
Glavni trg 24
Kamnik

OBČINSKI SVETNIKI:

Igor Žavbi, Ančka Podbevšek, Žan Potočnik, Karla Urh, Marko Šarec, Nives Matjan, mag. Urban Bergant, Alenka Jevšnik, Božidar Pilej (vsi LMSŠ), Cvetka Slapnik, dr. Janez Rifel, Bogdan Pogačar, Ivanka Učakar, Anton Iskra, dr. Jernej Markelj (vsi NSi), Duško Papež, Žaklina Zdravković, Grega Zorman, Edis Rujović (vsi LDP), Sandi Uršič, Karmen Drgan, Robert Prosen, Šemso Mujanović (vsi LSU), Franci Spruk, Natalija Berlec, Matija Sitar Močnik (vsi SDS), Jože Korošec (SLS), Mojca Škraba (DeSUS) in Anton Tone Smolnikar (LTS)

OBČINSKI NAGRAJENCI:

Zlato priznanje: Joško Berlec; srebrno priznanje: Helena Sterle, Ivanka (Jana) Svetec in Emilijan (Milan) Završnik; bronasto priznanje: Zvonko Cvek

Položitev temeljnega kamna za novo šolo

Miha Naglič

Vse se vidi, a bistvo ostaja očem skrito

To besedilo ni pregled vsega, kar se je v svetu pomembnega zgodilo v letu 2021. Vse to smo lahko skozi celo leto spremljali v številnih medijih. Zato poskusimo na tem mestu raje razložiti ozadje tega dogajanja – da bi ga bolje razumeli. Lani smo se posvetili poteku pandemije covida-19, letos skušamo pogledati, kaj je za njo, kaj se nam v resnici dogaja ...

Na začetku pa le naštejmo nekaj dogodkov in dogajanj, ki so pritegovali našo pozornost. Ta je bila tudi letos osredotočena na pandemijo covida-19, ki še kar traja in naj bi po vsem svetu vzela že več kot pet milijonov življenj. V začetku leta smo ostrmeli nad napadom podivjanih privržencev nekdanjega predsednika Donalda Trumpa na Kongres, sedež ameriške demokracije, poleti pa nad umikom poražene ameriške vojske iz Afganistana, ki ga je ukazal novi predsednik Joe Biden. Poleti smo spremljali olimpijske igre v Tokiu, potekale so brez gledalcev na tribunah, zato pa z milijardo publiko pred zasloni po vsem planetu. Nadaljevala so se krizna dogajanja, ki trajajo že več let. Begunska kriza, denimo, se je to jesen zaostрила na belorusko-poljski meji. Podnebno krizo pa so skušali uročiti na podnebnem vrhu v Glasgowu, kjer so se zbrali skoraj vsi voditelji držav, od največjih sta manjkala le kitajski in ruski predsednik. Sprejeli so en kompromis, švedska podnebna aktivistka Greta Thunberg pa je njihovo zasedanje označila z »bla bla bla«. Po svetu so na razne načine zaznamovali številne imenitne obletnice. Naštejmo jih le nekaj: 1600-letnico Benetk, 700. obletnico Dantejeve smrti, 200. obletnico Napoleonove smrti, 150-letnico pariške komune, 20. obletnico nastanka Wikipedije in terorističnega napada na Dvojčka v New Yorku, 100. obletnico rojstva Astorja Piazzolle, velikega maga novega tanga, 60. obletnico Gagarinovega prvega poleta v vesolje,

Po svetu se vrstijo številni protesti. Najbolj divjji so bili privrženci nekdanjega predsednika Trumpa, ki so 6. januarja 2021 napadli Kongres, sedež ameriške demokracije. / Foto: Wikipedija

60. obletnico rojstva princese Diane in 60. obletnico prvega zasedanja neuvrščenih v Beogradu, pri nas pa 200. obletnico ljubljanskega kongresa Svete alianse in 30-letnico Republike Slovenije ... In še marsikaj bi se našlo.

Nepremagljivi Afganistan

Če hočemo bolje razumeti tisto, kar se je letos zgodilo v Afganistanu – poraz in umik vojske ZDA in zaveznikov –, moramo pogledati v zgodovino te gorate, bojevitve in neuklonljive dežele. Bil je 13. januarja 1842, ko se je pred vrata v obzidju mesta Džalalabad v vzhodnem

Afganistanu privlekel povsem izčrpan konj in na njem ranjeni jezdec z zasekano glavo; konj je takoj poginil, jezdec preživel. Ime mu je bilo William Brydon (1811–1873), v britanski vojski je služil kot zdravnik. Bil je edini od 4500 vojakov in 12.000 civilistov, ki so se teden dni prej, 6. januarja, poskušali umakniti iz 140 kilometrov oddaljenega Kabula. Ni se jim posrečilo, med begom čez zasedene prelaze so jih vse pobili afganistanski bojevniki. Zdravnika Brydona je rešilo to, da si je pod pokrivalo zatlačil debelo revijo (Blackwood's Magazine), in ta ga je obvarovala, ko ga je zadel meč

Afganistanske deklice pri pouku v šoli v kraju Bamozai, provinca Paktia, leta 2007, v času tuje okupacije. Kako bo z njihovim šolanjem pod talibani? / Foto: Wikipedija

in mu tako posnel le del lobanje. Ko so ga vprašali, kje je vojska, je odgovoril: »Jaz sem vojska.« (I am the Army.) In ko je Lord Auckland, britanski guverner Indije, izvedel za ta masaker, ga je do smrti zadela kap, njegov naslednik pa je ukazal umik iz Afganistana ... Nekaj podobnega se je godilo februarja 1989, ko se je iz Afganistana umikal zadnji konvoj poražene Rdeče armade. Razlika je bila v tem, da so sovjetski poveljniki od afganistanskih kupili obljubo, da jih med umikom ne bodo napadli; umik je bil plačilo za možnost, da odidejo živi, in ne v krstah, kot pred njimi kakih 15.000 njihovih soborcev ... Dvajset let po sovjetskem umiku je enaka usoda doletela Američane, zaveznike iz Nata in z njimi slovenski kontingent. Kaj pa so Američani sploh iskali v tistih kamnitih gorah in dolinah? Začelo se je vse skupaj kot kazenska ekspedicija, ki jo je 7. oktobra 2001 ukazal predsednik Bush, da bi se na obeh straneh sveta zmagoslavno maščeval za tragedijo 11. septembra istega leta v New Yorku. V gorah na vzhodu Afganistana naj bi se namreč skrival Osama bin Laden, terorist številka ena in vodja napada na Dvojčka. Deset let pozneje so ga res izsledili in ubili v Pakistanu, njegovo truplo pa z letalonosilke vrgli v Indijski ocean ... Znano je torej, zakaj so zahodni zavezniki šli tja, manj jasno pa, zakaj so tam vztrajali kar dvajset let. Talibani so v svojih gorskih zavetjih in s podporo ljud-

stva očitno nepremagljivi. Ljudje in kamenje tudi sicer ne morejo biti razlog za tako veliko in drago vojno. Eni pravijo, da so bili Američani in Nato v Afganistanu zaradi Pakistana. Bojijo se možnosti, da bi talibani destabilizirali Pakistan in da bi tudi v tej državi (ki je jedrska!) prišli na oblast islamski skrajneži. V tem primeru bi se celo območje od Pakistana do Iraka spremenilo v eno samo krizno prizorišče. To pravzaprav sega od Pakistana na vzhodu do Izraela na zahodu. Pakistan je za zdaj še ameriški zaveznik, okupirali so Afganistan in Irak, na svoji strani imajo (?) Savdsko Arabijo, njihov edini povsem zanesljivi partner pa je Izrael. Če se katerikoli od teh členov zlomi, razpade cela veriga, nadaljevanje tega scenarija pa je lahko katastrofalno za celo območje in za ves svet ... Ne vem, zakaj vsi osvajalci Afganistana v zadnjih štirih desetletjih ne razumejo nauka iz Džalalabada 1842. Da te dežele ni mogoče osvojiti, njenih ljudi pa ne pokoriti. Pustite jih pri miru, naj žive po svoje. Sicer pa jim ne bo lahko. Pod talibani se ljudem obeta velika humanitarna katastrofa, Evropi pa nov val beguncev.

Digitalni fevdalizem

V začetku novembra je slovensko intelektualno sceno šokiral filozof Gorazd Kocijančič z esejem »Kaj bi storil Sokrat?«. Zašpilil ga je z naslednjo trditvijo, ki da misliti: »Tudi sodobno 'kovi-

distično' revolucionarno dogajanje (in nedvomno smo sredi družbene revolucije, ki nima nobene zveze z boleznijo, le idioti tega ne vidijo), v katerem so politični sistemi, religiozne ustanove in zdravstvo postali nesamostojni delci kolesja v pogonu največje akcije organiziranega kriminala v zgodovini, je očitna zarota.« (Vir: <http://kud-logos.si/2021/kaj-bi-storil-sokrat/>) Jaz to trditev razumem tako, da se za fasado pandemije, ki je dejanska in več kot očitna, uveljavljajo sile, ki hočejo pandemijo in spoprijem z njo izkoristiti za trajno preobrazbo človeštva in sebi v prid. V tem kontekstu je izzivalno tudi razmišljanje slovenskega antropologa Dana Podjeda, ki govori o preobrazbi, v kateri se Homo sapiens preobraža v Homo covidensis, neoliberalni kapitalizem pa v nadzorni kapitalizem ali celo v digitalni fevdalizem. »Nastanek novega človeka, ki se je s tehnološkimi pripomočki zatekel med štiri stene in skril pred svetom, nekateri pripisujejo epidemiji covida-19, ki je človeštvu zavlada leta 2020. Dejansko pa so bili temelji za tak način življenja postavljeni že bistveno prej, samo primeren sprožilec je bil potreben, da se je zgodila velika preobrazba, o kateri se med drugim razpravlja v kontekstu digitalne transformacije. Ta izraz očitno ne opisuje le pospešenega sprejemanja novih tehnoloških rešitev, ki bodo olajšale poslovanje in delo, temveč naznanja še dokončen vstop v novo obliko ekonomije – namreč digitalni, podatkovni oziroma nadzorni kapitalizem, kot mu pravi ameriška socialna psihologinja in filozofinja Shoshana Zuboff v knjigi The Age of Surveillance Capitalism (Doba nadzorniškega kapitalizma), v katerem bodo podjetja znala še bolj izrabiti podatke o ljudeh in njihovi zasebnosti za povečanje dobička. Če smo natančni, pa to, kar nastaja, sploh ni več kapitalizem, temveč se je prevladujoč produkcijski in politični sistem začel preobrazati v digitalni oziroma tehnološki fevdalizem, ki ga je na nedavni debati s Slavojem Žižkom v ljubljanski Cukrarni omenil Janis Varufakis, ekonomist in nekdanji grški minister za finance. Gonilna sila tega sistema, torej novega fevdalizma, v katerem vladajo redki izbranci, ki obvladujejo globalni pretok podatkov, je prav preobraženi človek, ki je večino časa doma in pred zaslonom. Tak posameznik je idealni tlačan in podanik, saj je poslušen in

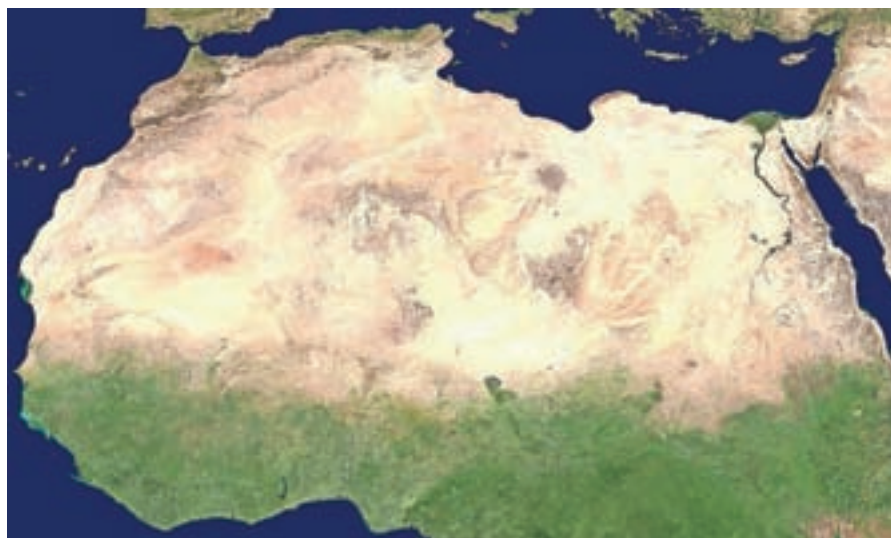
Ursula von der Leyen, prva dama Evropske unije. Bo zmogla ohraniti in okrepiti našo pripadnost in enotnost? Kitajska, Rusija in ZDA bi raje videle oslABLJENO EU. / Foto: Wikipedija

se ne upira. Celotno premika se bolj malo in tako spominja na Gregorja Samsa iz znamenite Kafkove novele *Preobrazba* iz leta 1915. /.../ Navidezno nepričakovana, a očitno neizogibna je tudi preobrazba, ki jo spremljamo v enaindvajsetem stoletju. Ta pa ni doletela zgolj enega človeka, temveč se 'okužba' hitro širi. Prepoznamo jo po treh glavnih simptomih: prvi je življenje med štirimi stenami, drugi komuniciranje na daljavo in preživljanje časa pred zasloni in tretji strah pred okužbo oziroma kontaminacijo. Ti znaki bodo predvidoma zaznamovali tudi prihodnost in še bolj dejavno vplivali na politiko in gospodarstvo.« (Vir: Dan Podjed, *Simpotmi novega življenja*, Mladina, posebna številka, 12. 11. 2021, str. 87–88)

Digitalni fevdalci, ki služijo s tem, da smo digitalni tlačani zaprti med štiri stene, ko cele dneve ždimo pred zasloni in komuniciramo na daljavo, so znani. To so hkrati in ne slučajno najbogatejši ljudje na planetu: Bill Gates (Microsoft), Jeff Bezos (Amazon) in Mark Zuckerberg (Facebook) – če omenim samo tri najvidnejše. Prvi nam zaračunava okna (Windows), skozi katera iz izolacije gledamo v svet, drugi je personifikacija dostave blaga na dom, tretji omogoča komunikacijo na družbenih omrežjih. Imenovani služijo s tehnologijo, ki digitalni fevdalizem omogoča. Za njimi pa se skrivajo finančni, politični, vojaški, tehnološki, industrijski in drugi lobiji, planetarni »strici iz ozadja«, ki nas hočejo narediti digitalne tlačane. Se jim bomo kar pustili?

Zaton Zahoda

Veliko napako delamo, če si dogajanja po svetu razlagamo samo na ravni gospodarstva in politike. Razumeti ga moramo tudi širše. Odličen razlagalec sodobnega sveta je tudi Umberto Galimberti (1942), italijanski filozof, psihoanalitik, pisatelj in izvorni premišljevalec sodobne stvarnosti. Na Zahodu po njegovem živimo v utvari, da smo še vedno vladarji in središče tega sveta. Toda Zahod zahaja. Galimberti: »Mislim, da smo priča zatonu Zahoda. Dokončno znamenje za to je padec Kabula. Kajti s tem je Amerika dala vedeti, da se z Evropo ne bo več ukvarjala. Zdaj šteje Tih ocean s Kitajsko, in ne več Atlantik. Atlantski

Satelitski posnetek Severne Afrike, kjer se puščave Sahare širijo proti jugu, ljudje pa se pred njimi umikajo, mnogi tudi na sever, v Evropo. / Foto: Wikipedija

pakt je izzvenel. Srednji vzhod, ki je v Aziji, je pod očesom Putina in Ši Džinpinga, Kitajca. In Kitajci imajo dosti bistrejši način kolonizacije kot Američani. Američani mečejo bombe, Kitajci pa investirajo. S tem deželo oslabijo, ker mora počasi vračati dolg, medtem ko ji oni vladajo. Tako so storili z Afriko, tako bodo naredili z Afganistanom, ki leži ob svilni poti. V prihodnosti bo zgodovino vodila Kitajska. To je neizogibno. Mi, Evropejci, pa smo tako neumni, da ne gradimo Evrope. Evropa je sestavljena iz 27 držav in vsaka počne, kar se ji zdi. Suverenost je še vedno pri nacionalnih državah. Evropa nima suverenosti, skupne obrambe, skupne politike; države počno, kar se jim zdi. Amerika je celina, Rusija je celina, Kitajska je celina, Indija je celina. Mi pa se gremo Holandijo, Avstrijo, Španijo. Ali bomo Evropa ali pa bomo potonili.« Kitajci že prodirajo tudi v Evropo. »Kitajci so na primer že kupili največje evropsko pristanišče Pirej. Namesto da bi Merklova pomagala Grkom, jih je prisilila, da so ga prodali Kitajcem. Pomagati ne bi bilo tako težko, saj je grški BDP enak BDP-ju pokrajine Vicenza. Vendar ni nihče pomagal. Kitajci pa investirajo. Tudi Trst smo prodali Kitajcem.« In rešitev? »Edina možnost za preživetje Zahoda je, da se brani pred preostalim svetom. Kajti mi smo privilegiran del sveta. Drugi tega ne bodo kar gledali. Program ZN za razvoj je objavil podatke za leto 2019. Mi, zahodnjaki, potrebujemo za vzdrževanje dozrajšnje življenjske ravni 80 odstotkov vseh virov, ki so na razpolago svetu.

Sistem je preveč neuravnotežen. Ko poslušamo govorjenje o rasti in porabi, kako naj vendar še rastemo, ko pa že zdaj porabljamo 80 odstotkov vseh virov za to življenjsko raven. In druga ljudstva se bodo brez dvoma prebudila.« Zanimiv je tudi filozofov pogled na vprašanje tehnike: bo ta služila nam ali mi njej? »Z besedo tehnika ne smemo označevati samo tehnologije. Mikrofon, hladilnik, prenosni telefon. To je tehnologija. Tehnika je najvišja oblika racionalizacije, kadar koli dosežena v zgodovini. Omo-goča doseganje največ ciljev z najmanj sredstvi. To racionalnost premore tudi trg, vendar ima trg še vedno človeško potezo, neko strast, in sicer strast do denarja, ki je tehnika nima. To racionalnost poimenuje Heidegger misel kot račun, ekonomski računi, tehnični računi. Po nemško 'Denken als Rechnen'. Preračunljiva misel. Če ta postane naš edini način razmišljanja, če ne znamo več razmišljati, ne da bi računali, ne vemo več, kaj je lepo, kaj je dobro, kaj je pravično, kaj je ljubezen. Vemo samo še, kaj je koristno. In ta algoritem dejansko ni več odraz naše osebnosti, temveč obris stvari, ki ji služimo. Ta miselnost se je že polastila tudi študentov, ki nenehno sprašujejo, čemu jim bo latinščina, čemu jim bo grščina, čemu jim bo filozofija. Ta predstava, da mora biti vsaka stvar za neko rabo, da mora služiti, ni nekaj lepega. Tudi umetnost postane umetnost šele, ko vstopi na trg. Če je ni na trgu, postane življenjepisni podatek, nič več. Tehnika

Astronavtka Tracy Caldwell Dyson opazuje Zemljo z Mednarodne vesoljske postaje (ISS), 11. septembra 2010. Od tam se ne vidi, kako nemarno ravnamo s svojim planetom. / Foto: Wikipedija

je izjemno nevarna, če svoj način razmišljanja vsili kot edini mogoči način razmišljanja.« (Vir: MMC RTV SLO, intervju, ki ga je z Galimbertijem naredil njegov prevajalec Matej Venier)

Naš Bog je denar

Kako pa je z našim odnosom do Boga? Galimberti: »Red sveta se je podrl. Kaj so zdaj cerkve drugega kot božji grobovi in nagrobni spomeniki? Hočem reči: če srednjemu veku odvezam idejo o Bogu, tega obdobja ne morem več razumeti. Literatura tistega časa govori o

peklu, vicah in raju. Slikarstvo in kiparstvo sta izključno nabožna. Ženska je ženska angel. Če srednjemu veku odvezam Boga, ne razumem več ničesar. Če pa odvezam Boga sodobnemu svetu, ali ga še prepoznam? Seveda. Ne prepoznam pa ga več, če izločim besedo denar ali besedo tehnika. Torej je Bog mrtev. Svet ga ne potrebuje več, brez njega ni več nerazumljiv.«

Nikakor ne želim biti propagator ateizma, tudi sam sem teist, panteist. Verjamem, da je Bog narava in da je narava Bog. Zato bi jo morali po božje častiti, ne pa da jo uničujemo. Groza me navda ob misli, da je narava povsem brezbožna. Če je to res in naravoslovci trdijo, da je, potem se nam v katastrofah, ki jih prinašajo podnebne spremembe, ne obeta nič dobrega. V Bibliji je zapisano: »Gospod Bog je vzel človeka in ga postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval.« (1 Mz 2,15) Obdelovati in varovati sta glagola, s katerima bi bilo mogoče formulirati enajsto, ekološko zapoved: Naravo obdeluj in jo hkrati varuj. Tako kot so jo včasih kmetje. Kako enostavno, a hkrati tako težko.

In ne nazadnje: Ne smemo dopustiti, da bi nas za zmeraj zaprli med štiri stene in prikovali pred ekrane. Moramo se osvoboditi, treba je iti ven, v naravo in med ljudi. Seveda, za zdaj še pod pogojem PCT, v letu 2022 pa spet tako kot nekoč. Res? Dvomimo in vendar upamo, da bo res tako.

Kitajski rudar v enem od premogovnikov. Kitajska je največja proizvajalka in porabnica premoga na planetu in velika pospeševalka podnebnih sprememb. / Foto: Wikipedija

Simon Šubic

Vlada manjšinska, a z zadostno podporo v državnem zboru

Kljub manjšinski vladi so vsi poskusi njenega rušenja propadli.

Po izbruhu epidemije covid-19 v začetku leta 2020 se ta kljub široko dostopnim cepivom nadaljuje tudi v letu 2021. Nehvaležnim razmeram je morala svoje delo v veliki meri prilagoditi tudi vlada pod vodstvom Janeza Janše, ki jo boj proti širjenju okužb spremlja že vse od njene izvolitve 13. marca lani. Pri tem se je vse leto soočala s kritikami opozicije ter dela strokovne in splošne javnosti (tudi protestniških gibanj), da je predvsem pri zaježitvi epidemije neuspešna, da se za odpravljanje njenih posledic v gospodarstvu in pri prebivalstvu na veliko zadolžuje, boj proti covidu-19 pa obnem izkorišča tudi za rušenje temeljnih ustavnih načel, kot so načelo delitve oblasti, svoboda medijev, spoštovanje človekovih pravic in vladavina prava.

Konstruktivni nezaupnici

Prav ti očitki so se pojavili tudi v predlogu konstruktivne nezaupnice, ki jo je 15. januarja 42 poslancev opozicijskih strank LMŠ, SD, Levica, SAB in DeSUS vložilo v parlamentarni postopek in za kandidata za predsednika vlade predlagali Karla Erjavca, ki se je konec novembra 2020 vrnil na vrh Desusa. Že štiri dni kasneje, ko je postalo jasno, da na tajnem sodelovanju v državnem zboru zaradi boleznih ne bodo mogli sodelovati vsi poslanci, poslovnik državnega zbora pa ni omogočal tajnega glasovanja na daljavo, je Erjavec svoje soglasje h kandidaturi za predsednika vlade umaknil »do vzpostavitve pogojev za normalno delo vseh poslancev«.

Desetega februarja je sledila ponovna vložitev konstruktivne nezaupnice s kandidatom za predsednika vlade Kar-

Tradicionalnim petkovim protivladnim protestnikom v Ljubljani (na sliki) so se letos pridružili še sredini protestniki proti obveznosti izpolnjevanja pogoja PCT. / Foto: Gorazd Kavčič

lom Erjavcem. Tokrat se je pod predlog podpisalo enajst poslancev LMŠ, SD, Levica, SAB in DeSUS. Na tajnem glasovanju 15. februarja je nezaupnico podprlo le štirideset poslancev, čeprav je Erjavec pred glasovanjem pričakoval vsaj 43 glasov. Po neuspešni zamenjavi vlade so se v Desusu trenja med stranko in njeno poslansko skupino še poglobila, kar je Erjavca 10. marca privedlo k odstopu.

Desus je sicer pod vodstvom Erjavca že 17. decembra 2020 izstopil iz vladne koalicije, a njegova poslanska skupina kot konstruktivna opozicija večinoma še naprej podpira vlado. Po formalni izgubi petih Desusovih poslancev je koalicija nov udarec doživela 26. marca letos, ko so iz poslanske skupine SMC izstopili poslanci Janja Sluga, Branislav Rajič in predsed-

nik državnega zbora Igor Zorčič. Ti so skupaj z Desusovim poslancem Jurijem Lepom oblikovali opozicijsko poslansko skupino nepovezanih poslancev.

Nova ministra, ustavna obtožba, interpelacije

Vlada je letos doživela nekaj sprememb. Novi minister za zdravje je po odstopu Matjaža Gantarja (zaradi odhoda Desusa iz vlade) 23. februarja postal Janez Poklukar. Marjan Dikaučič (SMC) je bil 15. junija imenovan za novega ministra za pravosodje, potem ko je Liljana Kozlovčič odstopila zaradi vladine razveljavitve postopka imenovanja evropskih delegiranih tožilcev Mateja Oštirja in Tanje Frank Eler. Novembra ju je vlada vendarle (začasno) predlagala Bruslju. Ministrska ekipa pa se je 17. julija pove-

čala za ministra brez resorja, pristojnega za digitalno preobrazbo. Na to mesto je bil v državnem zboru imenovan Mark Boris Andrijanič iz kvote NSi.

Vladne stranke SDS, NSi in SMC imajo tako od marca v parlamentu le še 38 poslancev, a se bodo po vsej verjetnosti vseeno obdržale na oblasti vse do rednih volitev, ki jih je predsednik Borut Pahor napovedal za 24. april prihodnje leto. Vlada namreč v državnem zboru uživa še podporo treh poslancev opozicijskega SNS, iz Desusa izločenega poslanca Roberta Polnarja, pri večini glasovanj pa tudi (kot že zapisano) treh poslancev Desusa in dveh poslancev narodnih skupnosti.

Dober kazalnik zadostne podpore Janševi manjšinski vladi je tudi neuspela ustavna obtožba predsednika vlade Janeza Janše in neuspele interpelacije, ki jih je letos vložila koalicija KUL, sestavljena iz opozicijskih strank LMŠ, SD, Levica in SAB. Ustavno obtožbo Janše je 26. maja podprlo »le« 42 poslancev«. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Simono Kustec so neuspešno interpelirali dvakrat (15. marca in 19. novembra), prav tako so neuspele interpelacije ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janeza Ciglerja Kralja (18. marca), ministra za kulturo Vaska Simonitija (24. in 25. marca) in ministra za pravosodje Marjana Dikaučiča (22. novembra). V decembru sta se zvrstili še interpelaciji notranjega ministra Aleša Hojsa (prvič so ga neuspešno odstavljali že jeseni 2020) ter ministra za okolje in prostor Andreja Vizjaka.

Zavrnitev zakona o vodah

Vlada oziroma minister za okolje in prostor Andrej Vizjak pa sta morala priznati poraz na referendumu o zakonu o vodah, ki je na pobudo iniciative Za pitno vodo (pod pobudo za razpis referendumu so zbrali 53 tisoč podpisov) potekal 11. julija. V razgibani javni razpravi so se proti zakonu izrekle stranke koalicije KUL in številne nevladne organizacije. Na referendumu je glasovalo več kot 781 tisoč volivcev (46-odstotna udeležba), od katerih se jih je 88,58 odstotka izreklo proti zakonu in 13,42 odstotka za zakon.

Predsedovanje Svetu Evropske unije

Slovenija od 1. julija do 31. decembra drugič doslej predseduje Svetu Evropske uni-

V okviru predsedovanja Svetu EU je na Brdu pri Kranju oktobra potekalo neformalno srečanje voditeljev in voditeljic članic EU ter vrh EU-Zahodni Balkan. Na sliki: predsednik Evropskega sveta Charles Michel in premier Janez Janša. / Foto: Gorazd Kavčič

je. Za politične prioritete predsedovanja svetu EU je določila zeleno in varno EU ter EU, ki temelji na pravni državi. Glavnina dogodkov na ravni EU je potekala na Brdu pri Kranju, vključno z uradnim začetkom predsedovanja 1. julija, ko je Slovenijo obiskala Evropska komisija na čelu s predsednico Ursulo von der Leyen, 5. in 6. oktobra pa sta na Brdu potekala tudi neformalno srečanje voditeljev držav članic EU z večerjo (prvi dan) in vrh EU-Zahodni Balkan, na katerem so izrekli odločno podporo evropski perspektivi Zahodnega Balkana.

Proračuna za 2022 in 2023

Poslanci so 3. februarja potrdili vladni predlog osmega protikoronskega svežnja zakonov (PKP8), vrednega okoli 320 milijonov evrov, ki je med drugim podaljšal ukrep subvencioniranja čakanja na delo do konca aprila in v prvi polovici leta namenil subvencijo delodajalcem za zvišanje minimalne plače. Vlada jo je namreč z januarjem zvišala na 1024,24 evra bruto. Sredi leta je bil s podobnimi ukrepi sprejet tudi PKP9, ki je prinesel tudi turistične bone v višini 100 evrov za odrasle in 50 evrov za mladoletne.

Državni zbor je 18. novembra potrdil tudi državna proračuna za leti 2022 in 2023, ki ju je vlada pripravljala v okoliščinah postopnega okrevanja gospodarstva po epidemiji covid-19. Celotni odhodki državnega proračuna so za leto 2022 načrtovani v višini 13,94 milijarde

evrov, leta 2023 naj bi se znižali na 13,36 milijarde evrov. Za primerjavo: letošnji odhodki naj bi se ustavili le malo pod 15 milijardami evrov. Na odhodkovni strani izstopa visoka rast sredstev za investicije, ki bodo po besedah finančnega ministra Andreja Šircija spodbudile okrevanje gospodarstva po epidemiji in mu zagotovile odpornost. Za investicije bo v prihodnjih dveh letih namenjeno nad 2,2 milijarde evrov. Postopno okrevanje gospodarstva naj bi pripomoglo k rasti prihodkov – ti bodo prihodnje leto predvidoma znašali 11,47 milijarde evrov, leta 2023 pa 11,84 milijarde evrov. Država se bo lahko v letu 2022 zadolžila za nekaj več kot pet milijard evrov, leta 2023 pa za nekaj manj kot 4,7 milijarde evrov, medtem ko naj bi se javni dolg začel zmanjševati z letošnjih skoraj 80 odstotkov BDP na 76 odstotkov v letu 2023. Zaplet s financiranjem Slovenske tiskovne konference (STA) iz leta 2020 se je močno raztegnil tudi v leto 2021, saj STA ni prejela plačila za opravljanje javne službe vse do novembra, ko sta direktor urada vlade za komuniciranje Uroš Urbanija in novi direktor STA Igor Kadunc, prejšnji direktor Bojan Veselinović je 30. septembra odstopil, vendarle podpisala pogodbo o financiranju agencije, ki je poleg financiranja javne službe do konca leta 2021 vključevala neizplačana sredstva za celotno leto. Gre za plačilo v višini približno dva milijona evrov.

Dr. Jože Dežman

Za Slovenijo gre!

Za Slovenijo gre! Tak je naslov zbornika, v katerem so ponos nad svojimi napori za uveljavitev slovenske samostojnosti zapisali rojaki iz Argentine (Zedinjena Slovenija, ur. Mariana Poznič, Jože Jan). Ponosni, da gre za Slovenijo, in hvaležni Bogu, da je tako! Gre za občutenje, ki ga vse prepogosto v Sloveniji ne znamo tako odkrito in sproščeno izraziti. Pa vendar: za Slovenijo gre!

Vlada spodbuja praznovanje

Pregled nekaj izbranih natisnjenih in posnetih sporočil, ki so nagovarjala javnost ob tridesetletnici Republike Slovenije (RS) pokaže, da je bilo pod vlado Janeza Janše praznovanje tridesetletnice RS bistveno drugačno, kot bi bilo, če bi preživela Šarčeva ali kaka druga »progressivna« koalicija. Ustvarjalno in spodbujevalno je na čelo projekta stopil Vladni urad za komuniciranje.

Med projekti, ki jih omenjam v nadaljevanju, so večinoma delo strok, ki RS sprejemajo kot vrh nacionalnega razvoja. RS je dokaz, da je slovenska nacija ujela svetovni razvoj, ko skoraj celo človeštvo živi v nacionalnih državah, kapitalizmu in mnoge v demokraciji.

RS ni več to, kar je bila Socialistična republika Slovenija: enopartijska diktatura, ni več policijska država, ni več militarizirano oboroženo ljudstvo, ni več pluralizma samoupravnih interesov, ni več zatiranja verske in nazorske svobode, ni več hudega in sistematičnega kršenja temeljnih človekovih pravic ...

Morda le v tematskih številkah Mladine (Rojstvo države 1. del – 8deseta in Rojstvo države 2. del – 9deseta) je nekaj glasov levo konservativnega izvora, ki težko prebavljajo RS kot negacijo titoističnih in kardeljanskih utopij in polomij.

Če odmislimo skoraj nepregledno množico spletnih objav, naj med zanimivimi objavami omenim Osamosvojitve – prispevke za enciklopedijo slovenske osamosvojitve, državnosti in ustavnosti (Nova univerza, ur. Dimitrij Rupel), zbornika Z lepilom na podplatih – trideset let slovenske države (Celjska Mohor-

Muzejska svetovalka Nataša Strlič in ilustrator Damijan Zupančič sta dobila nagrado Kristine Brenko za odlično ilustriran portret slovenske demokratizacije, osamosvojitve in vojaške zmage. / Foto: Saša Kovačič

jeva, Zbor za republiko, ur. Ivan Janez Štuhec) in 30 let Slovenske države (Založba Annales, ur. Darko Darovec in Dimitrij Rupel), knjigo Tomaža Kladnika Zadišalo je po slovenski vojski (Nova obzorja), katalog razstave Republika Slovenija 30 let v tematski številki revije SLO časi kraji ljudje (Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Družina, ur. Jože Dežman), imenitno ilustrirano Osamosvojitve Nataše Strlič in Damijana Zupančiča (Založba Miš, Muzej novejšje zgodovine Slovenije), fotografski pregled Toneta Stojka z besedili Nataše Strlič Naša jeza je brezmejna – demonstracije 1968–2020 (Mladinska knjiga,

Muzej novejšje zgodovine Slovenije), tematsko številko in Demokracije (30 let samostojne Slovenije) ...

Opozorimo na filma Hrepenenje (CV Koncept Multimedija, režiser in scenarist Matjaž Mihelčič) in Trideset vrhov za trideset let (Studio Siposh, režiser in soscenarist Nejc Kavka), ter dokumentarni portret Lojzeta Peterleta scenaristke Rosvite Pesek. Dramatično razpetost prazničnega leta med drugo slovensko predsedovanje Svetu EU in grožnjami epidemije je dramatično zajel Mitja Okorn z Zdravljico in posnetimi pričevanji tistih, ki jih je covid-19 življenjsko ogrozil.

Na napetosti, ki brbotajo v naših razmerjih do RS, ilustrativno opozarjajo živahni odzivi na odločitev Vlade RS, da bo ustanovila Muzej slovenske osamosvojitve. Le čudimo se lahko pretiranim napadom zlasti na ministra za kulturo Vaska Simonitija, obenem pa najbolj obiskana zbirka o vojni za obrambo RS leta 1991 stoji v Parku vojaške zgodovine v Pivki, ki šele letos vstopa v slovensko muzejsko skupnost.

Spominska pokrajina se ni kaj dosti spremenila.

Sanje imajo to čudno lastnost

Sanje imajo to čudno lastnost, da se včasih uresničijo – pregled slovenske osamosvojitvene misli. Tak je naslov razstave (Narodna in univerzitetna knjižnica, Helena Janežič), ki predstavlja avtorje in zagovornike idej o samostojni slovenski državi. To je bila ideja, ki so jo komunistične oblasti neusmiljeno preganjale do svojega zgodovinskega poloma. Z iskanjem teh junakov se posebej ukvarja Igor Omerza, letos je izdal prvo knjigo v trilogiji Velikani slovenske osamosvojitve in Udba o Cirilu Žebotu. Zgodovinski pregled okoliščin in oseb, ki so skozi zgodovinska obdobja prispevale k oblikovanju »samoslovenstva«, kot ga imenuje, pripravlja Stane Granda. Nasploh lahko rečemo, da v različnih smereh, strokah opažamo nastajanje novih rodov slovenskih študij. Kot primer take prenovalne nacionalne samozavesti omenimo reprezentančno izdajo Temelji slovenstva (Cankarjeva založba, Peter Štih, Luka Vidmar, Jernej Kosi, Aleš Gabrič).

Največja vojaška zmaga v slovenski zgodovini

Tomaž Kladnik je na predstavitvi zanimivega pregleda slovenskih vojsk v 20. stoletju (Zadišalo je po slovenski vojski) poudaril, da je zmaga v vojni za obrambo RS leta 1991 največja vojaška zmaga v slovenski zgodovini. To je trditev, ki je še nismo ponotranjili. Ko jo sprejememo, potem sprejememo enkratnost in neponovljivost zmage, ki so jo nova slovenska oblast, nova slovenska vojska in policija z notnim sodelovanjem prebivalstva izbojevali s kar najmanj prelite krvi in razdejanja. To je zmaga, v kateri so se tudi komunistične elite z udeležbo kar najbolj učinkovito odpovedale temeljem režima, ki je nastal v krvavi vojni in

revoluciji. Zato Kladnik upravičeno poudarja, da se je nova slovenska vojska imenovala Teritorialna obramba, ker je bilo tako ime zakonsko predpisano. Dejansko pa Teritorialna obramba RS pomeni direktno negacijo in rušenje temeljev, na katerih je temeljila Teritorialna obramba Socialistične RS in tudi partizanska vojska. Teritorialna obramba RS je sledila ukazom Vlade RS, ki jo je vodil Lojze Peterle, neizbrisan pa so jo s svojim vodenjem in nastopanje zaznamovali ministri Janez Janša, Igor Bavčar in Jelko Kacin. Čas bi bil, da bi tudi v določenih veteranskih vrstah teh nekaj osnovnih dejstev dojeli in sprejeli.

Največje blagostanje v zgodovini

Statistika je lahko dovolj varljiva, pa vendar so v Statističnem uradu RS v obletniških objavah in predstavitev pregledno in nazorno ilustrirali mnoge značilnosti slovenskega razvoja. Omenimo zlasti publikacijo Slovenija od 1991 do danes, pregled statističnih podatkov.

Že osnovna razvojna dejstva so zgovorna: »Od osamosvojitve Slovenije do danes se je bruto domači proizvod (BDP) realno povečal za 91,4 odstotka. Nominalno se je v celotnem obdobju od leta 1991 do leta 2020 povečal za več kot 3.000 odstotkov: z nekaj manj kot 1,5 milijarde evrov v letu 1991 na 46,3 milijarde evrov v letu 2020 ...

Leta 1991 je znašal BDP na prebivalca 5.131 evrov, leta 2020 pa 22.014 evrov (4-krat višji leta 2020 kot pred 29 leti).

Cene pa so naraščale počasneje od plač – stopnja inflacije v zadnjih 30 letih (v obdobju od januarja 1991 do januarja 2020) je znašala 2.437,2 odstotka. ...

Neenakost porazdelitve dohodka se je od leta 1997 do leta 2019 (dohodkovno leto 2018) nekoliko znižala. Do leta 2008 se je postopno zniževala, z začetkom krize v letu 2009 je začela naraščati, v zadnjih petih letih pa se ponovno znižuje ...

Država je ves čas po osamosvojitvi ustvarjala tekoči primanjkljaj, saj njeni prihodki niso zadoščali za pokrivanje odhodkov. Kljub temu je bil javnofinančni primanjkljaj razmeroma obvladljiv vse do svetovne finančne in gospodarske krize, ko se je povzpela na 15 odstotkov BDP.«

Podatki nam nastavljajo razmeroma priznno zrcalo. RS živi in se razvija v krogu najrazvitejših. Z RS smo dosegli blagostanje, kakršnega še ni bilo. Brez osamosvojitve in vrnitve v zahodni kulturni krog nam kaj takega ne bi uspelo.

Gorenjski muzej in Gorenjski glas

Kot že večkrat doslej (omenimo reprezentančni pregled Gorenjska 1900–2000 – knjiga gorenjske samozavesti) v prazničnem letu sodelujeta Gorenjski muzej in Gorenjski glas. Časopisni podlistek, ki je v Gorenjskem glasu izhajal tedensko, muzej objavlja kot praznični zbornik. Po bogastvu predstavitev oseb in dogajanj spada med najbogatejša voščila RS ob tridesetletnici.

Pri Gorenjskem glasu so leta 1989 izšle prve tri številke časopisa Demokracija, ki ga je izdala Slovenska demokratična zveza oziroma Demos.

Suzana P. Kovačič

Dobili smo cepivo proti covidu-19

Na prelomu v novo leto smo v državo prejeli prve odmerke prvega cepiva proti covidu-19. Na začetku so bile skrbi zaradi omejene količine dobave, jeseni so bile še večje skrbi zaradi nizke precepljenosti in pritiska na bolnišnice.

Zelo nalezljivi SARS-CoV-2, poljudno poimenovan kar novi koronavirus, nam življenje kroji že skoraj dve leti. V drugi polovici lanskega leta smo odštevali čas do odobritve pogodnega dovoljenja Evropske agencije za zdravila (EMA) za prvo cepivo proti covidni bolezni. Prva pošiljka mRNA cepiva ameriškega proizvajalca Pfizer in nemškega BioNTecha je v Slovenijo prispela 26. decembra 2020. Glede na količinsko omejene prve dobave so najprej cepili stanovalce v domovih za starejše, ki okužbe še niso preboleli, in najbolj izpostavljene zdravstvene delavce. Pfizer/BionTechovo cepivo se imenuje Comirnaty, kar je v angleškem jeziku sestavljena iz community, immunity, RNK in covid – ali po naše cepljenje za skupnost.

Vlada je sprejela tudi Nacionalno strategijo cepljenja proti covidu-19 (jo kasneje večkrat dopolnila), s katero je

Najprej so bili skladno z Nacionalno strategijo cepljenja proti covidu-19 na vrsti za cepljenje stanovalci v domovih upokojencev, posnetek je iz kranjskega doma. / Foto: Gorazd Kavčič, arhiv Gorenjski glas

zagotovila število cepilnih centrov, cepilnih mest in v začetni fazi cepljenje po prednostnih skupinah. Pogojno dovoljenje za promet je kmalu po novem letu dobilo tudi cepivo Spikevax ameriškega proizvajalca Moderna, zatem vektorsko cepivo Vaxzevria švedsko-britanskega proizvajalca AstraZeneca in marca še vektorsko cepivo Janssen proizvajalca Johnson&Johnson. Zaradi količinskih in logističnih omejitev v začetni fazi ni bilo mogoče zagotavljati izbire cepiva, kar pa se je spremenilo konec letošnje pomladi. Cepiva financira državni proračun, naroča jih ministrstvo za zdravje večinoma preko skupnega mehanizma EU. Ne glede na to, da je razvoj cepiva trajal kratek čas, so bile narejene vse ustrezne kontrole in preverjanja, tako da lahko danes zaupamo, da imamo varno in

učinkovito cepivo, je zagotovila stroka. Namen cepljenja je predvsem zmanjšati umrljivost zaradi covid-19, izboljšati zdravje prebivalstva s preprečevanjem težkega poteka koronavirusne bolezni pri posameznikih, razbremeniti zdravstveni sistem ter ohranjati gospodarstvo, šolstvo, družbo delujočo in odprto. Cepiva in cepljenje v splošnem predstavljajo enega ključnih mejnikov, s katerimi se človeštvo bojuje proti nalezljivim boleznim.

Upadlo zanimanje za cepljenje

Stroka poudarja, da je za kolektivno imunost potrebna vsaj 70-odstotna precepljenost populacije. Boljše še višja. Konec novembra letos je bil delež polno cepljene populacije 54-odstoten, delež polno cepljene nad 18 let pa 64-odstoten. Pfizer/BionTechovo cepivo se za osnov-

Prva pošiljka prvega cepiva proizvajalca Pfizer/BioNTech je v Slovenijo prispela 26. decembra 2020. / Foto: Gorazd Kavčič, arhiv Gorenjski glas

no cepljenje uporablja tudi za mlajše osebe, stare 12 let in več. Pfizer/BioNTechovo in Modernino mRNA cepivo je bilo jeseni odobreno tudi za tretji oziroma poživitevni odmerek.

Do konca pomladi je cepljenje uspešno potekalo v okvirih dobave cepiv po prednostnih skupinah. Še na kakšen junjski dan smo imeli v državi cepljenih tudi po 15 tisoč, 21 tisoč ljudi, na prvi julijski dan skoraj 17 tisoč. Potem je zanimanje začelo upadati, v delu družbe je bilo še naprej prisotno nezaupanje do cepiv (tudi do aplikacije za sledenje stikom OstaniZdrav), v javnosti so odmevali posamezni primeri neželenih resnih stranskih učinkov cepiv. Zdravstveni minister Janez Poklukar, tudi sam zdravnik, je večkrat poudaril, da so koristi cepljenja neprimerljivo večje kot nevarnost bolezni, ki jo povzroča novi koronavirus.

Zanimanje za cepljenje je znova nekoliko zraslo po 15. septembru, ko je v veljavo stopil vladni odlok PCT (preboleli, cepljeni, testirani), a tudi v prvih dneh po sprejetju tega odloka nismo presegli številke 10 tisoč cepljenih v enem dnevu.

PCT-ukrep

Če je bila družba v prvi polovici leta večinoma še v t. i. lockdownu zaradi slabih epidemioloških razmer in če smo se spomladi še ravnali po vladnem epidemiološkem semaforju ukrepov za zajezitev novega koronavirusa (epidemija je bila uradno preklicana v maju), pa nam je jesen zaradi vnovičnega slabšanja koronarazmer prinesla PCT-ukrep.

Bili so tudi dnevi z dolgo vrsto čakajočih na cepljenje, posnetek je iz Škofje Loke. / Foto: Tomaž Bratož, arhiv Gorenjski glas

A če se vrnemo še malo nazaj, smo že poleti lahko pridobili evropsko digitalno covidno potrdilo, splošno veljavno PCT-potrdilo o prebolelosti, cepljenosti ali testiranju, katerega namen je bilo olajšati varno prosto gibanje državljanov po Evropski uniji.

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje je bilo do konca novembra v državi opravljenih skoraj dva milijona PCR-testov in skoraj osem milijonov hitrih antigenskih testov. Sredi septembra je vlada PCT-pogoj začela uveljavljati skoraj povsod, razen nekaterih izjem, kot je bil obisk zdravnika, lekarne, živilske trgovine. Sočasno je vlada uvedla samotestiranje zaposlenih ter učencev, dijakov, ob začetku študijskega leta tudi študentov s hitrimi testi. »Pogoj PCT ohranja družbo odprto,« je poudarjal tudi minister Janez Poklukar

in dodal, da je to edino orodje, ki ga imamo v zamejevanju okužb, in da družba ostane odprta. »Bolje pa bi bilo imeti boljšo precepljenost in bi lahko manj uporabljali PCT.«

Jeseni smo poročali, da premalo spoštujemo pogoj PCT, nošenje zaščitne maske, medosebno razdaljo, druženje v t. i. mehurčkih ... Posledica je bil prirast novih okužb, ki jih nismo beležili niti v času uradno razglašene epidemije. Kar 4515 novih okužb so potrdili samo tretjega novembra, pravladujoča je bila že nekaj mesecev delta, bolj kužna različica virusa od prejšnjih. Znova so sledili strožji vladni ukrepi za obvladovanje virusa. Kaj nam prinaša december?

Od začetka epidemije do novembra letos je žal umrlo že več kot pet tisoč bolnikov za covidom-19. Sredi novembra smo imeli hospitaliziranih že čez tisoč covidnih bolnikov, skrb vzbujajoče je bilo število bolnikov na intenzivni terapiji. Vseh 15 covidnih bolnišnic je začelo delovati kot enotna covidna bolnišnica na državnem nivoju po principu kriznega upravljanja.

Smo se kaj naučili

Epidemija je bila uradno preklicana maja letos, a izzvenela ni. Kot pravi tudi stroka, smo se ljudje navadili živeti s številki, pozabljamo pa na to, da je za vsako številko posameznik. Ali je pred nami zadnja težka zima, (še) ne vemo ... Kam nas torej pelje pot, po kateri stopamo, in kaj lahko naredi vsak od nas, da bo življenje v razmerah, v katerih smo se znašli, znosnejše? Kaj lahko vsi skupaj naredimo za boljši jutri?

Uporaba zaščitne maske je med osnovnimi preventivnimi higienskimi ukrepi. / Foto: Gorazd Kavčič, arhiv Gorenjski glas

Marjana Ahačič

Jubilej Triglavskega narodnega parka

Letos mineva štirideset let od sprejetja prvega zakona o Triglavskem narodnem parku, s čimer so bili uresničeni dolgoletni napor za ohranitev izjemnih naravnih vrednot in kulturne dediščine v najlepšem delu slovenskih Alp.

Triglavski narodni park, edini narodni park v Sloveniji, letos zaznamuje uradnih štirideset let obstoja. Skupščina tedanje Socialistične republike Slovenije je namreč maja 1981 sprejela zakon o Triglavskem narodnem parku. S tem aktom je območje, ki ga je kot naravovarstveni park nad Komarčo že v začetku dvajsetega stoletja predlagal seizmolog in naravoslovec dr. Albin Belar, kot Triglavski narodni park leta 1926 poimenoval Fran Jesenko, in dvajset let po tem, ko je območje Doline Triglavskih jezer z delom Komarče leta 1961 postalo z zakonom zavarovano ozemlje, država razširila na skoraj celotne Julijske Alpe in mu tudi uradno podelila edinstveni status narodnega parka.

Z zakonom iz leta 1981, poudarjajo danes v Javnem zavodu Triglavski narodni park, so bili uresničeni dolgoletni napor za ohranitev izjemnih naravnih vrednot in kulturne dediščine v najlepšem delu slovenskih Alp.

Strokovno delo in sila narave

Prva od vidnih sprememb na območju parka je bila že leto po ustanovitvi parka označitev zunanje parkovne meje, leto za tem je izšla prva barvna brošura, dve leti kasneje še danes aktualni žepni vodnik. Leta 1985 so bile pripravljene prve razvojne podlage, dokument je predhodnica načrta upravljanja; prvi pravi načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka je bil sprejet šele dobrih trideset let kasneje.

Devetdeseta leta je zaznamovala gradnja Informacijskega središča Triglavskega narodnega parka v Trenti, ki je čez nekaj

Letošnja Belarjeva nagradjenca, nekdanja dolgoletna direktorja sosednjih parkov Janez Bizjak in Stefano Santi / Foto: Primož Pičulin

let postalo tudi Informacijsko središče čezmejnega območja Ekoregija Julijske Alpe. Razglasitev samostojnosti Slovenije je prinesla tudi spremembo vseh informacijskih oznak na območju parka, podoba je bila osvežena v letošnjem, jubilejnem letu.

V začetku devetdesetih se je začela obnova Pocarjeve domačije v Zgornji Radovni, danes kulturnega spomenika državnega pomena, za katero so kasneje prejeli prestižno nagrado Europa Nostra, leta 1996 pa so uredili informacijsko točko na Vršiču. Devetdeseta so bila tudi

leta vzpostavljanja tesnih povezav med sorodnimi parki, visokih državnih in strokovnih obiskov v parku ter številnih prestižnih nagrad.

A a ob napredku pri delu in organizaciji ter priznanjih za odličnost in strokovnost se je kot samosvoja sila z vso močjo pokazala narava: na velikonočno nedeljo leta 1998 Zgornje Posočje opustoši eden najmočnejših potresov v 20. stoletju (popotresna obnova še danes ni končana), dve leti zatem z vso silovitostjo naravnih sil pobočja pod Mangartom preoblikuje zemeljski plaz.

Fotografska razstava, kjer so na ogled fotografije legendarnega fotografa Jake Čopa in identični motivi sodobnih naravoslovnih fotografov, je do sredine februarja na ogled v Parku Tivoli v Ljubljani. / Foto: arhiv TNP

Intenzivno čezmejno povezovanje

Prelom tisočletja prinese dodaten zagon v strokovnem delu javnega zavoda in mednarodnem povezovanju parka: Julijske Alpe so v letu 2003 razglašene za Biosferno območje Unesco Človek in biosfera, TNP po mnenju Sveta Evrope postane narodni park leta 2004. Istega leta zavod pridobi prvi projekt Interreg, kar vodi v obdobje uspešnega nadaljnjege pridobivanja evropskih projektov.

Leta 2009 Federacija Europarc razglasi čezmejno območje Ekoregijo Julijske Alpe, ki obsega območja Unesco Človek in biosfera Julijske Alpe Slovenija in Naravni park Julijsko predgorje; to je čas, ko se začne dolgoletno sodelovanje med dvema obmejnima parkoma. Desetletje za tem je TNP skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje imenovan za čezmejno pilotno območje Alpske konvencije za ekološko povezanost.

Leta 2010 TNP dobi nov zakon, ki v naslednjem desetletju doživi nekaj sprememb in dopolnitev, nov znak in novo grafično podobo, območju se priključijo Kneške Ravne. Leto kasneje, ob 30-letnici parka, uredijo prve informacijske točke v osnovnih šolah na parkovnem območju in izdajo prvo številko časopisa za obiskovalce. Leta 2017 pa prvih šest ekoloških kmetij prejme znak kakovosti TNP; danes ima park že 24 nosilcev znaka kakovosti.

Delo doma in mednarodno povezovanje

Leta 2015 so odprli prenovljeni Center TNP Bohinj, ki je postal pomembno sti-

čišče različnih deležnikov območja, leto za tem pa pripravili Razvojni načrt Biosfernega območja Julijske Alpe kot trajnostne turistične destinacije; zdaj je na primeru štirih bohinjskih vasi že pripravljena prva faza stavbne tipologije in strategija razvoja Bohinjskih planin pa tudi metodologija za sistematično spremljanje obiska. TNP ostaja tudi pomemben partner parkom z vsega sveta; leta 2017 je bilo na pobudo Veleposlaništva ZDA podpisano partnerstvo z ameriškim nacionalnim parkom Crater Lake, leta 2018 je bil podpisan dogovor o pobratenu med TNP in naravnim biosfernim rezervatom Kronotski s Kamčatke v Rusiji. Posebno pozornost ves čas namenjajo mladim, zaradi česa je bila ustanovljena Skupnost šol Biosfernega območja Julijske Alpe.

Praznično leto

Letošnje leto je praznično leto. Kljub epidemiji so ga zaznamovali za različnimi dogodki. Enega od osrednjih so sredi poletja pripravili v Bohinju, v Centru TNP v Stari Fužini: na slavnostni seji sveta in strokovnega sveta zavoda TNP so podelili tradicionalno Belarjevo priznanje. Skupaj sta ga prejela nekdanji direktor TNP Janez Bizjak in Stefano Santi, nekdanji direktor Naravnega parka Julijsko predgorje. Sosednja parka, pred dobrim desetletjem razglašena tudi kot čezmejno območje Ekoregija Julijske Alpe, sta od prvega sodelovanja leta 1996 do danes zgradila trdno čezmejno partnerstvo, so poudarili v obrazložitvi.

Priznanje je namenjeno posameznikom in organizacijam za uspešno delo, prispevek k poslanstvu, ozaveščanju in promociji narodnega parka, ohranjanju biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine v narodnem parku.

Večna sprememba

Sredi novembra pa so na Jakopičevem sprehajališču v Parku Tivoli na ogled postavili razstavo fotografij z motivi iz Triglavskega narodnega parka. Na vsakem od panojev sta predstavljeni dve: ena, črno-bela, iz opusa legendarnega gorskega fotografa Jake Čopa in druga, barvna, delo enega od sodobnih naravoslovnih fotografov. Razstava z naslovom Večna sprememba, ujeta v fotografski objektiv, je zasnovana kot fotografsko potovanje skozi čas, ki gledalcu prikaže spremembe območja parka skozi čas prek ikoničnih do manj znanih motivov Triglavskega narodnega parka, pojasnjuje Aleš Zdešar, urednik razstave.

Izhodišče je 39 črno-belih fotografij Jake Čopa (1911–2002), poeta gorske fotografije, kot pravijo temu klasičnemu fotografu v najbolj žlahtnem pomenu te besede, ter enakega števila sodobnih barvnih fotografij istih motivov, ki jih je ustvarilo 14 vrhunskih naravoslovnih fotografov. Primerjava motivov predstavlja spremembe v naravi in kulturni krajini območja narodnega parka.

Razstava bo na ogled do sredine prihodnjega leta.

Naše življenje močno zaznamuje bolezen covid-19

Tudi statistični podatki kažejo na to, kako bolezen covid-19 močno zaznamuje življenje v državi. Lani je v Sloveniji zaradi te bolezni umrlo 3795 več ljudi kot povprečno na leto v obdobju 2015–2019, naravni prirast je bil najnižji po letu 1945, manj je bilo porok, več selitev. Brezposelnost, ki se je najprej zvišala, se je v zadnjem letu, med lanskim in letošnjim avgustom, znižala prav v vseh gorenjskih občinah.

Po podatkih državnega statističnega urada je imela Slovenija 1. januarja letos 2.108.977 prebivalcev, kar je bilo 13.116 več kot leto prej. Število državljanov Slovenije se je povečalo približno za 800, število tujih državljanov pa za 12.300. Število tujih državljanov (168.651) je predstavljalo osem odstotkov vseh prebivalcev Slovenije. Delež

žensk med državljani Slovenije je znašal 51,1 odstotka, vendar zelo počasi upada že vrsto let.

Covid-19 v nekaterih občinah vplival na število prebivalcev

Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju se je lani število prebivalcev povečalo v 21 občinah, za malo pa se je

znižalo v občinah Medvode, Vodice in Železniki. V nekaterih občinah, zlasti v tistih z velikim številom počitniških stanovanj, se je število prebivalcev povečalo zaradi ukrepov za zajezitev širjenja novega koronavirusa; v teh občinah so v času, ko je bilo sicer prepovedano prehanje med občinskimi mejami, prijavi svoje prebivališče. Najbolj izrazit primer

Covid-19 močno vpliva na naše življenje. To kažejo tudi statistični podatki. Slika je simbolična.

je občina Kranjska Gora, kjer je število prebivalcev poraslo z lanskih 5225 na letošnjih 7522. Zanimiva je tudi primerjava z letom 2011. V zadnjih desetih letih se je število prebivalcev zmanjšalo v treh občinah – Gorje, Tržič in Železniki.

Na dan 1. januar 2020 je bilo prebivalstvo v Sloveniji v povprečju staro 43,7 leta. Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju je bilo v povprečju starejše kot v državi v osmih občinah. Najstarejše je bilo v občinah Bled (45,6 leta), Bohinj (44,8), Gorje in Tržič (44,7) ter Kranjska Gora in Žirovnica (44,6), najmlajše pa v občinah Komenda (38,8), Gorenja vas - Poljane (39,1) in Vodice (40,6). **(Tabela: Število prebivalcev in njihova povprečna starost po občinah)**

Lani manj rojstev kot leto prej

Po podatkih državnega statističnega urada se je lani v Sloveniji rodilo 18.767 otrok ali 561 manj kot leto prej. Število rojenih otrok je bilo premajhno, da bi se prebivalstvo lahko obnovljalo po naravni poti. Na širšem gorenjskem območju

se je v dvanajstih občinah rodilo več ali enako otrok kot leto prej, v dvanajstih občinah pa manj. Število živorojenih otrok na tisoč prebivalcev je bilo največje v občinah Železniki (12,6), Jezersko in Gorenja vas - Poljane (12,4), najmanjše pa v občinah Kranjska Gora (7,0), Gorje (7,6) ter Preddvor in Žirovnica (7,9).

Od žensk, ki so lani rodile, jih je 47 odstotkov rodilo prvič, ženske so bile ob rojstvu prvega otroka povprečno stare enako kot leto prej – 29,6 leta. Več kot polovico vseh otrok, skoraj 57 odstotkov, so rodile neporočene matere. Med materami lani rojenih otrok je bilo 13 odstotkov tujih državljanek, med njimi je bilo največ državljanek Bosne in Hercegovine in Kosova.

Luka že dvaindvajset let najbolj popularno ime

Največ lani živorojenih dečkov je dobilo ime Luka, ki je sicer že 22. leto zapored najbolj popularno ime za dečke. Na lestvici desetih najpogostejših imen dečkov

so še Filip, Mark, Nik, Jakob, Tim, Liam, Jan, Lovro in Oskar. Med dekličkimi imeni se je na prvo mesto uvrstila Ema, ki je bila prva na lestvici že v letih 2015 in 2018. Na drugem mestu je Zala in na tretjem Mia, sledijo jima Hana, Julija, Eva, Ela, Sofija, Lana in Nika. **(Tabela: Najpogostejša imena v letu 2020 živorojenih otrok)**

V gorenjski regiji lani najvišja presežna umrljivost

Leto 2020 je močno zaznamovala epidemija novega koronavirusa, zaradi katere je bila tudi umrljivost v Sloveniji višja kot v preteklih letih. Po podatkih statističnega urada je lani umrlo 24.016 prebivalcev, medtem ko jih je leto prej 20.588. Presežna umrljivost, ki kaže na presežek števila umrlih v primerjavi s povprečjem umrlih v preteklih letih, je lani znašala skoraj 19 odstotkov, kar pomeni, da je umrlo 3795 več ljudi kot poprečno v letih 2015–2019. Med vsemi statističnimi regijami v Sloveniji je bila presežna umrljivost najvišja v gorenjski regiji,

Število prebivalcev in njihova povprečna starost po občinah				
Občina	Število prebivalcev			Povprečna starost, 1. 1. 2021
	1. 1. 2011	1. 1. 2020	1. 1. 2021	
SLOVENIJA	2.050.189	2.095.861	2.108.977	43,7
Bled	8122	7868	8217	45,6
Bohinj	5257	5145	5611	44,8
Cerklje na Gorenjskem	7105	7769	7859	41,6
Domžale	33.936	36.675	36.683	41,6
Gorenja vas - Poljane	7287	7557	7665	39,1
Gorje	2935	2738	2769	44,7
Jesenice	21.645	21.340	21.679	43,8
Jezersko	664	625	666	43,5
Kamnik	29.073	29.925	29.989	42,2
Komenda	5457	6387	6444	38,8
Kranj	55.029	57.065	57.185	42,7
Kranjska Gora	5302	5225	7522	44,6
Medvode	15.542	16.829	16.811	43,0
Mengeš	7374	8279	8411	42,0
Naklo	5255	5384	5431	42,8
Preddvor	3532	3714	3780	43,1
Radovljica	18.858	19.072	19.195	44,7
Šenčur	8489	8814	8829	41,6
Škofja Loka	22.713	23.297	23.462	42,2
Tržič	15.207	14.961	15.054	44,7
Vodice	4615	4985	4983	40,6
Železniki	6770	6720	6699	41,6
Žiri	4902	4933	4981	42,5
Žirovnica	4355	4394	4465	44,6

Vir: Statistični urad RS

Zaradi covid-19 je bila lani večja umrljivost.

Najpogostejša imena v letu 2020 živorojenih otrok				
	Dečki		Deklice	
	Ime	Število	Ime	Število
1.	Luka	303	Ema	240
2.	Filip	225	Zala	217
3.	Mark	214	Mia	208
4.	Nik	207	Hana	180
5.	Jakob	204	Julija	179
6.	Tim	166	Eva	177
7.	Liam	142	Ela	161
8.	Jan	139	Sofija	152
9.	Lovro	139	Lana	138
10.	Oskar	139	Nika	138

Vir: Statistični urad RS

kjer je lani umrlo kar 24 odstotkov ljudi več kot povprečno v letih od 2015 do 2019, najnižja, le šestodstotna, pa je bila v goriški regiji. V 24 občinah na širšem gorenjskem območju je lani umrl 3301 človek, v petletnem obdobju 2015–2019 pa povprečno 2658 na leto. Presežno umrljivost so beležili v 21 občinah, le v občinah Jezersko, Vodice in Žiri je lani umrlo enako ali celo manj ljudi kot povprečno na leto v obdobju 2015–2019.

(Tabela: Umrljivost po občinah)

Povprečna starost lani umrlih je znašala 79,2 leta in je bila za 1,1 leta višja od povprečne starosti v letu 2019. Moški so bili ob smrti povprečno stari 75,3 leta, ženske pa 82,9 leta. Povprečna starost moških ob smrti se zvišuje hitreje kot povprečna starost žensk, v zadnjih tridesetih letih se je povprečna starost moških zvišala skoraj za deset let, žensk pa nekaj manj kot osem let. Prezgodnja umrljivost, to je smrt pred 65. letom starosti, se še naprej znižuje. Lani je

bilo med vsemi umrlimi prezgodaj umrlih skoraj 14 odstotkov, pri tem pa je bilo med moškimi takih 19 odstotkov in med ženskami le osem odstotkov. Delež prezgodaj umrlih se še naprej znižuje, pred desetimi leti je bilo med umrlimi moškimi več kot 30 odstotkov prezgodaj umrlih, med ženskami pa več kot 12 odstotkov.

Stopnja umrljivosti dojenčkov v Sloveniji je ena najnižjih med državami Evropske unije. Med vsemi lani umrlimi je bilo 41 dojenčkov, to je 2,2 umrla na tisoč živorojenih.

Najnižji naravni prirast po drugi svetovni vojni

V Sloveniji je lani umrlo več kot 24 tisoč prebivalcev, rodilo pa se je manj kot 19 tisoč živorojenih otrok. Naravni prirast, ki kaže razliko med živorojenimi in umrlimi, je v Sloveniji negativen že od 2017. leta dalje, izrazito negativen pa je bil lani, ko je zaradi posledic epidemije

novega koronavirusa umrlo skoraj 3800 več prebivalcev kot povprečno v letih od 2015 do 2019. Lani je namreč v Sloveniji umrlo 5249 ljudi več, kot se jih je rodilo, naravni prirast je bil najnižji po letu 1945.

Kako je bilo na širšem gorenjskem območju in po občinah? V 24 občinah na tem območju se je lani rodilo 2991 otrok, umrl je 3301 prebivalec, prirast je bil torej negativen – minus 310. Negativen je bil tudi v štirinajstih občinah, glede na število prebivalcev najbolj v občinah Preddvor in Kranjska Gora; pozitiven je bil v desetih občinah, najbolj v občinah Jezersko, Komenda in Gorenja vas - Poljane. Prirast je bil najbolj negativen v občinah s povprečno najstarejšim prebivalstvom in v občinah, ki imajo na svojem območju tudi domove za starejše, v katerih je bila lani zaradi covid-19 večinoma nadpovprečna umrljivost. **(Tabela: Živorojeni, umrli in naravni prirast po občinah, 2020)**

Umrljivost po občinah		
Občina	Povprečno letno število umrlih v obdobju 2015–2019	Število umrlih v letu 2020
SLOVENIJA	20.221	24.016
ŠIRŠE GORENJSKO OBMOČJE	2658	3301
Bled	73	95
Bohinj	67	77
Cerklje na Gorenjskem	76	104
Domžale	254	299
Gorenja vas - Poljane	42	55
Gorje	28	29
Jesenice	215	286
Jezersko	7	1
Kamnik	242	292
Komenda	31	33
Kranj	413	535
Kranjska Gora	77	102
Medvode	146	197
Mengeš	105	150
Naklo	48	67
Preddvor	69	99
Radovljica	212	234
Šenčur	57	62
Škofja Loka	197	240
Tržič	149	167
Vodice	31	31
Železniki	50	63
Žiri	36	29
Žirovnica	33	54

Vir: Statistični urad RS in lastni izračuni

Živorojeni, umrli in naravni prirast po občinah, 2020				
Občina	Živorojeni	Umrli	Naravni prirast	Naravni prirast na 1.000 prebivalcev
SLOVENIJA	18.767	24.016	-5249	-2,5
Bled	70	95	-25	-3,1
Bohinj	43	77	-34	-6,3
Cerklje na Gorenjskem	78	104	-26	-3,3
Domžale	350	299	51	1,4
Gorenja vas - Poljane	95	55	40	5,2
Gorje	21	29	-8	-2,9
Jesenice	184	286	-102	-4,7
Jezersko	8	1	7	10,9
Kamnik	280	292	-12	-0,4
Komenda	76	33	43	6,7
Kranj	557	535	22	0,4
Kranjska Gora	39	102	-63	-11,3
Medvode	168	197	-29	-1,7
Mengeš	89	150	-61	-7,3
Naklo	47	67	-20	-3,7
Preddvor	30	99	-69	-18,3
Radovljica	171	234	-63	-3,3
Šenčur	89	62	27	3,1
Škofja Loka	259	240	19	0,8
Tržič	122	167	-45	-3,0
Vodice	49	31	18	3,6
Železniki	84	63	21	3,1
Žiri	47	29	18	3,6
Žirovnica	35	54	-19	-4,3

Vir: Statistični urad RS

Zaradi covid-19 veliko selitev prebivalcev

V statističnem uradu spremljajo tudi notranje selitve, to je spremembe naselja bivališča znotraj države. Podatki za lani so presenetljivi: lani je bilo v državi kar 140.223 notranjih selitev ali več kot dve petini več kot leto prej. Nekaj več kot 127 tisoč prebivalcev se je preselilo enkrat, preostali (teh je bilo 12.461) pa več kot enkrat. Velika večina (85 odstotkov) se je preselila v drugo občino, preostali pa v drugo naselje znotraj iste občine.

Kot ugotavljajo v statističnem uradu, je bilo veliko število notranjih selitev predvsem posledica ukrepov za zajezitev širjenja bolezni covid-19. Precej prebivalcev se je namreč po prepovedi gibanja med občinami marca in oktobra lani odločilo za prijavo spremembe prebivališča, največkrat so bile to prijave začasnega prebivališča v drugi občini.

Več prebivalcev se je priselilo kot odselilo

Po podatkih statističnega urada se je v Slovenijo lani priselilo 36.110 prebivalcev, odselilo pa 17.745. Priselilo se je 18.365 prebivalcev več, kot se jih je odselilo; selitveni prirast je bil torej pozitiven in je bil najvišji po letu 2008. Med priseljenimi je bilo 11.360 državlja-

nov Slovenije, število je bilo trikrat večje kot leto prej. Tolikšno povečanje je bilo posledica določil zakona o prijavi prebivališča, po katerih je 13. avgusta lani 22.248 posameznikom po uradni dolžnosti prenehal veljati začasni naslov v tujini. Iz Slovenije se je lani odselilo 5811 slovenskih državljanov, kar je bilo 12 odstotkov manj kot predlani. Selitveni prirast tujih državljanov je bil že dvaindvajseto leto zapored pozitiven: lani se jih je v Slovenijo priselilo 12.816 več, kot se jih je iz nje odselilo.

Največ slovenskih državljanov se je v Slovenijo priselilo iz Nemčije, Avstrije, Italije, Hrvaške in Švice, največ tujcev pa iz Bosne in Hercegovine, Kosova, Srbije, Severne Makedonije in Hrvaške. Največ slovenskih državljanov se je odselilo v Avstrijo, Nemčijo, Hrvaško in v Švico, največ tujih državljanov pa v Bosno in Hercegovino, Srbijo, Kosovo in Hrvaško.

Covid-19 vplival tudi na poroke

Po podatkih državnega statističnega urada je bilo lani v Sloveniji sklenjenih 5214 zakonskih zvez ali 1458 manj kot v letu prej, upad je bil posledica ukrepov za zajezitev širjenja bolezni covid-19. Število sklenjenih zvez na tisoč prebivalcev je bilo najnižje od leta 1954 dalje, odkar v Sloveniji statistično spremljajo število porok. Ženini, ki so se lani prvič poročili,

so bili ob sklenitvi zakonske zveze stari povprečno 32,4 leta in so bili v povprečju skoraj dve leti starejši od nevest. Za 4620 ženinov in 4641 nevest je bila lani sklenjena zakonska zveza prva zveza, pri 4313 pari pa je bila to prva zakonska zveza za oba novoporočenca. Lani je bilo v Sloveniji sklenjenih tudi 47 istospolnih partnerskih zvez, od tega 21 med dvema moškima in 26 med dvema ženskama.

Na širšem gorenjskem območju je bilo lani 127 porok manj kot leto prej. Manj porok je bilo v sedemnajstih občinah, v dveh, to je v občinah Bohinj in Žirovnica, jih je bilo celo več kot polovico manj kot predlani. Največji porast je bil v občini Gorje – predlani so beležili le eno poroko, lani pa kar sedem. Glede na število prebivalcev je bilo največ porok v občinah Jezersko, Škofja Loka in Vodice, najmanj pa v občinah Bohinj in Bled.

Lani tudi manj razvez

Lani je bilo tudi manj razvez zakonskih zvez. Vseh razvez je bilo 1774, kar je bilo 702 ali 28,4 odstotka manj kot leto prej. Možje so bili ob razvezi v povprečju stari 47,3 leta in žene 44,4 leta, povprečna zveza pa je trajala 14,2 leta. Trinideset zakonskih zvez je bilo razvezanih že v prvem letu zakona. V več kot polovici razvezanih zakonov ni bilo mladoletnih otrok, v preostalih 833 zvezah pa je bilo skupaj 1389 vzdrževanih mladoletnih otrok. Največ teh otrok, 63,6 odstotka, je bilo ob razvezi dodeljeno materam, nekaj manj kot pet odstotkov očetom, dobrih 29 odstotkov pa obema staršema.

Na širšem gorenjskem območju je bilo lani 117 razvez manj kot predlani. V enaindvajsetih občinah jih je bilo manj, v treh (Bled, Preddvor, Žiri) pa enako ali več. **(Tabela: Sklenitve in razveze zakonskih zvez, 2020)**

Plače najvišje v Cerkljah in najnižje v Bohinju

Lani je povprečna mesečna neto plača v Sloveniji znašala 1208,65 evra in je bila za nekaj več kot 75 evrov višja kot leto prej. Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju so državno povprečje presegle le v štirih občinah: Cerklje (1388 evrov), Komenda (1259), Šenčur (1229) in Škofja Loka (1213), dokaj blizu državnemu povprečju so bili še v

S povprečno plačo je zdaj možno kupiti več dobrin kot pred tridesetimi leti.

občini Jesenice (1205). V dveh občinah je bilo povprečje pod tisoč evrov: v Bohinju (965) in v Vodicach (982). Povprečne plače so se lani zvišale v vseh občinah, razen v štirih: znižale so se v cerkljanski občini, kjer so sicer najvišje na širšem gorenjskem območju, pa tudi v občinah Bohinj, Jezersko in Kranjska Gora. **(Tabela: Povprečna mesečna neto plača (v evrih) po občinah)**

Brezposelnost se je zmanjšala v vseh občinah

Lani so se razmere na trgu dela zaradi posledic covid-19 bistveno poslabšale, ob koncu avgusta je bilo v državi registriranih že 88.172 brezposelnih, na širšem gorenjskem območju se je brezposelnost v primerjavi s predlanskim avgustom povečala prav v vseh 24 občinah. Z omilitvijo ukrepov za zajezitev širjenja novega koronavirusa in novim gospodarskim zagonom se je krivulja obrnila navzdol, avgusta letos je bilo v državi že skoraj 20 tisoč manj brezposelnih kot leta prej. Podobno je bilo tudi na širšem

gorenjskem območju: prav v vseh občinah je bilo avgusta letos manj brezposelnih kot avgusta lani, stopnja registrirane brezposelnosti pa je bila tudi v vseh občinah pod državnim povprečjem. Najvišja je bila v občinah Medvode (6,4-odstotna), Domžale (6,0), Kranj (5,9), Kamnik (5,9) in Jesenice (5,8), najnižja pa v občinah Jezersko (2,3) in Železniki (2,4). **(Tabela: Število registriranih brezposelnih in stopnja registrirane brezposelnosti po občinah)**

V občini Gorenja vas - Poljane najnižji delež cepljenih

Lansko in letošnje leto so zaznamovale okužbe z novim koronavirusom, ki so vplivale na vsakdanje pa tudi poslovno, kulturno, športno in družabno življenje. Po podatkih Covid-19 Sledilnika se je v Sloveniji doslej (do 9. novembra letos) z novim koronavirusom potrjeno okužilo nekaj več kot 17 odstotkov prebivalstva in se doslej (do 9. novembra letos) polno cepilo nekaj več kot 53 odstotkov prebivalstva. Med 24 občinami na širšem

gorenjskem območju je delež potrjeno okuženih prebivalcev največji v občinah Preddvor (21,1 odstotka), Mengeš (20,8) in Cerklje (19,7), najmanjši pa v občinah Kranjska Gora (10,6), Bled (15,4) in Gorje (15,9). Delež polno cepljenih je največji v občinah Kranjska Gora (63,5), Jezersko (59,5) in Bled (58,3), najmanjši pa v občinah Gorenja vas - Poljane (49,1), Jesenice (51,7) in Železniki (51,8). Po deležu potrjeno okuženih je 17 občin nad slovenskim povprečjem, po deležu polno cepljenih pa 18.

(Tabela: Delež potrjeno okuženih in delež polno cepljenih prebivalcev občin do vključno 9. 11. 2021)

Trideset let samostojne države: za povprečno plačo več dobrin

Letos je minilo trideset let od slovenske osamosvojitve. V državnem statističnem uradu so zbrali vrsto podatkov o tem, kako smo v Sloveniji živeli pred tridesetimi leti in kako danes.

Ob osamosvojitvi je bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca znašal 5131

Sklenitve in razveze zakonskih zvez, 2020				
Občina	Sklenitve zakonskih zvez		Razveze zakonskih zvez	
	število	na tisoč prebivalcev	število	na tisoč prebivalcev
SLOVENIJA	5214	2,5	1774	0,8
Bled	15	1,9	8	1,0
Bohinj	6	1,1	3	0,6
Cerklje na Gorenjskem	19	2,4	3	0,4
Domžale	107	2,9	30	0,8
Gorenja vas - Poljane	22	2,9	3	0,4
Gorje	7	2,5	1	0,4
Jesenice	67	3,1	15	0,7
Jezersko	3	4,7	0	0,0
Kamnik	85	2,8	24	0,8
Komenda	12	1,9	8	1,2
Kranj	136	2,4	59	1,0
Kranjska Gora	15	2,7	3	0,5
Medvode	39	2,3	16	1,0
Mengeš	19	2,3	4	0,5
Naklo	13	2,4	2	0,4
Preddvor	12	3,2	4	1,1
Radovljica	61	3,2	16	0,8
Šenčur	23	2,6	5	0,6
Škofja Loka	82	3,5	13	0,6
Tržič	32	2,1	13	0,9
Vodice	17	3,4	4	0,8
Železniki	15	2,2	4	0,6
Žiri	14	2,8	6	1,2
Žirovnica	11	2,5	4	0,9

Vir: Statistični urad RS

Število registriranih brezposelnih in stopnja registrirane brezposelnosti po občinah				
Občina	Število brezposelnih		Stopnja brezposelnosti	
	Avgust 2020	Avgust 2021	Avgust 2020	Avgust 2021
SLOVENIJA	88.172	68.794	9,1	7,1
Bled	263	180	7,4	4,8
Bohinj	109	82	4,4	3,0
Cerklje na Gorenjskem	223	138	5,9	3,6
Domžale	1274	1057	7,2	6,0
Gorenja vas - Poljane	160	113	4,5	3,1
Gorje	80	66	6,5	5,2
Jesenice	764	572	7,8	5,8
Jezersko	10	7	3,2	2,3
Kamnik	1072	840	7,5	5,9
Komenda	167	136	5,2	4,2
Kranj	2189	1579	8,1	5,9
Kranjska Gora	141	110	5,8	3,0
Medvode	577	502	7,3	6,4
Mengeš	286	229	7,1	5,6
Naklo	152	116	6,1	4,6
Preddvor	113	77	6,3	4,4
Radovljica	678	450	7,9	5,2
Šenčur	262	170	6,2	4,0
Škofja Loka	647	446	6,0	4,1
Tržič	529	312	7,7	4,6
Vodice	143	123	5,9	5,0
Železniki	109	78	3,4	2,4
Žiri	105	86	4,4	3,6
Žirovnica	120	77	5,9	3,7

Vir: Zavod za zaposlovanje RS

Povprečna mesečna neto plača (v evrih) po občinah		
Občina	Leto 2019	Leto 2020
SLOVENIJA	1133,50	1208,65
Bled	1083,43	1120,64
Bohinj	997,50	964,97
Cerklje na Gorenjskem	1433,90	1387,58
Domžale	1044,06	1111,13
Gorenja vas - Poljane	1100,39	1132,18
Gorje	1038,07	1096,26
Jesenice	1136,95	1205,25
Jezerško	1008,90	1000,78
Kamnik	1022,91	1084,64
Komenda	1193,57	1259,02
Kranj	1132,00	1188,73
Kranjska Gora	1023,02	1012,51
Medvode	1102,65	1138,99
Mengeš	1013,56	1066,56
Naklo	1067,62	1130,77
Preddvor	999,50	1085,82
Radovljica	1044,05	1101,16
Šenčur	1133,56	1228,80
Škofja Loka	1162,91	1212,94
Tržič	972,81	1047,83
Vodice	922,83	981,95
Železniki	1084,10	1164,51
Žiri	1023,21	1056,10
Žirovnica	1102,70	1143,79

Vir: Statistični urad RS

evrov, lani je bil štirikrat višji – 22.014 evrov. Spremenila se je struktura gospodarstva: zmanjšal se je delež kmetijstva, rudarstva, industrije in gradbeništva ter povečal delež storitev. V prvem letu po osamosvojitvi, v letu 1992, je Slovenija izvozila za nekaj več kot 5,5 milijarde evrov blaga, lani za 32,9 milijarde evrov. Leta 1991 je bilo v državi več kot 91 tisoč brezposelnih, dve leti kasneje že 135 tisoč, lani jih je bilo v povprečju več kot 85 tisoč. Slovenija je samostojno pot začela s skoraj 250-odstotno inflacijo, ki je pod deset odstotkov padla šele leta 1995. Primerjava cen in plač od leta 1991 do danes je precej težavna, ker je Slovenija v tem obdobju prešla s dinarjev na uporabo bonov, nato tolarjev in nazadnje evrov. Razliko v višini povprečne plače najbolje ponazorimo s tem, koliko neke dobrine smo lahko s tem denarjem kupili v letu 1991 in koliko lani. Na primer: pred tridesetimi leti smo s povprečno mesečno neto plačo lahko kupili 397 kilogramov kruha, za kilogram

Delež potrjeno okuženih in delež polno cepljenih prebivalcev do vključno 9. 11. 2021 po občinah		
Občina	Delež okuženih (%)	Delež polno cepljenih (%)
SLOVENIJA	17,3	53,4
Bled	15,4	58,3
Bohinj	16,6	57,9
Cerklje na Gorenjskem	19,7	55,3
Domžale	18,5	54,4
Gorenja vas - Poljane	17,9	49,1
Gorje	15,9	54,1
Jesenice	16,1	51,7
Jezerško	18,9	59,5
Kamnik	18,2	54,1
Komenda	18,0	52,8
Kranj	17,6	53,2
Kranjska Gora	10,6	63,5
Medvode	16,9	55,1
Mengeš	20,8	53,1
Naklo	18,6	55,1
Preddvor	21,1	57,2
Radovljica	18,1	55,4
Šenčur	18,5	54,7
Škofja Loka	18,5	54,3
Tržič	17,4	55,1
Vodice	18,5	53,5
Železniki	18,1	51,8
Žiri	17,7	55,9
Žirovnica	16,5	57,2

Vir: Covid-19.sledilnik.org

kruha je bilo v letu osamosvojitve (preračunano v evre) treba odšteti 0,11 evra, lani je bila povprečna cena 2,42 evra. **(Tabela: Količina dobrin, kupljenih s povprečno mesečno neto plačo v obdobju 1991–2020)**

V tridesetih letih se je močno spremenila sestava prebivalstva glede na njegovo aktivnost. Število upokojujencev se je v tem obdobju zvišalo z 230 na 530 tisoč. Ob koncu leta 1991 je statistika beležila v Sloveniji 1.998.912 prebivalcev, v začetku letošnjega leta pa 2.108.977 ali kar 110.065 več. Sredi leta 2019 so prvič v več kot 160-letni zgodovini, odkar ima statistika zanesljive podatke o številu prebivalcev na sedanjem ozemlju Slovenije, našteali več moških kot žensk. Prebivalstvo se je v tridesetih letih močno postaralo, povprečna starost prebivalstva se je v tem obdobju zvišala s 36,2 na 43,7 leta.

V tridesetih letih se je največ otrok rodilo v letu 2010, več kot 22 tisoč, in najmanj v letu 2003, približno 17.300, lani se jih je 18.527. Matere so ob rojstvu

prvega otroka vse starejše: leta 1991 so bile v povprečju stare malo več kot 24 let, predlani 29,5 leta. Če se je leta 1991 le nekaj več kot četrtnina otrok rodila zunaj zakonske zveze, je že od leta 2007 dalje ta delež več kot polovični, predlani je bil skoraj 58-odstotni. Povečuje se število družin brez otrok in enostarševskih družin.

Prebivalci Slovenije živimo vse dlje, v tridesetih letih se je povprečna starost umrlega zvišala za osem let, s 70 na 78 let, pri tem pa moški umirajo v povprečju osem let prej kot ženske.

Zanimiva je tudi primerjava med tem, kako so bila gospodinjstva opremljena s trajnimi potrošnimi dobrinami nekdaj in kako so danes. Leta 1990 je imelo barvni televizor 72 odstotkov gospodinjstev, danes je takšnih 96 odstotkov; delež gospodinjstev s pomivalnim strojem je v tem obdobju porasel z 10 na 62 odstotkov, delež tistih z osebnim avtomobilom z 71 na 82 odstotkov. Leta 1995 je imelo osebni računalnik 14 odstotkov gospodinjstev, v letu 2018 je bilo takšnih 76 odstotkov. Mobilni telefon je imelo leta 2018 že praktično vsako gospodinjstvo, pred dvajsetimi leti pa le vsako peto.

Velike spremembe v življenju prebivalstva so povzročile nove tehnologije. Leta 2004 je imela dostop do interneta manj kot polovica gospodinjstev v Sloveniji, lani pa že 90 odstotkov. Pred 15 leti je storitve e-bančništva uporabljalo približno 230 tisoč državljanov, starih od 16 do 74 let, lani je bilo takih že več kot 805 tisoč. Leta 2004 je po spletu nakupovala manj kot desetina prebivalcev, starih od 16 do 74 let, lani pa že več kot dve tretjini. V zadnjih tridesetih letih se je Slovenija tudi v veliki meri motorizirala. Leta 1991 je bilo registriranih 602.884 osebnih avtomobilov, lani pa 1.170.690.

Količina dobrin, kupljenih s povprečno neto mesečno plačo v obdobju 1991–2020		
Dobrina	1991	2020
Kruh (kg)	397	449
Pšenična moka (kg)	693	1679
Svinjina, kotlet (kg)	61	208
Jedilno olje (l)	237	870
Krompir (kg)	787	1570
Sladkor (kg)	409	1405
Kava (kg)	36	134
Kino vstopnica	192	203
Žensko striženje	17	36

Vir: Statistični urad RS

Enostavno, priročno in zanesljivo – zavarujte se in poslužite z **Zavarovalnico Sava** tudi kar iz domačega naslonjača.

Nazorjeva 1, Poslovna enota Kranj
4000 Kranj
Telefon: (04) 281 80 11
www.zav-sava.si

Zahvaljujoč sodobni tehnologiji je danes mogoče veliko stvari **urediti kar od doma**. Na daljavo lahko kupujete najrazličnejše izdelke, naročate storitve, sklepate pa lahko tudi zavarovanja. Pri Zavarovalnici Sava lahko tako ob tem, da so vam osebno na voljo naši zastopniki in sodelavci v poslovalnicah, zavarovanje sebe, svojih najdražjih, premoženja in potovanja **uredite od koderkoli po telefonu, e-pošti ali na spletu**.

»V Zavarovalnici Sava se zavedamo, da je treba stopiti stranki naproti. In zato za vas razvijamo tako tehnološke storitve kakor tudi nova zavarovanja, ki so pisana vam na kožo. Na podlagi raziskav in potreb naših zavarovancev smo tako razvili NOVO zavarovanje mikroMOBILNOSTI, ki vam nudi brezskrbne užitke ob uporabi lahkih prevoznih sredstev, hkrati pa smo pomislili tudi na vaše ljubljenske ter razvili zavarovanje Naše tačke. Da boste vi in vse, kar je vam najdražje, na varnem,« novosti opisuje in predstavlja **Uroš Osterman, direktor Poslovne enote Kranj pri Zavarovalnici Sava**.

»Vsi smo v svojih življenjskih obdobjih izpostavljeni raznim tveganjem, zato je pomembno, da poskrbimo zase in za svoje najbližje. Z naložbenimi življenjskimi zavarovanji, kjer se vaše naložbe plemenitijo v skladih Sava Infond, boste zavarovani v vseh situacijah,« še dodaja **Osterman**.

Za sklenitev zavarovanja so vam na voljo zastopniki Zavarovalnice Sava ter tudi na (04) 281 80 11 ali na e-naslovu pe-kr@zav-sava.si.

Zavarovalni zastopniki vam bodo z veseljem svetovali tako v živo kot na daljavo in vam pripravili zavarovalno pogodbo, ki jo boste lahko na daljavo tudi podpisali. Če boste želeli skleniti življenjsko zavarovanje, pa boste **lahko z video klicem opravili tudi postopek video identifikacije**.

Zanesljiva in popolna informacija ter povsod dosegljiva storitev sta v sodobnem življenju še kako pomembni in zaželeni. V Zavarovalnici Sava se ves čas trudimo in **v središče svojega poslovanja postavljamo prav vas**. Z namenom, da vam omogočimo dobro izkušnjo, se vam približujemo s sodobnimi rešitvami in načini poslovanja.

»Naše obljube 'Nikoli sami' ne uresničujemo le s ponudbo kvalitetnih zavarovanj, temveč s sodobnimi rešitvami ostajamo tukaj za vas, tudi ko ne gre vse po načrtih in morate prijaviti ter oceniti zavarovalni primer. To lahko v celoti opravite na spletni strani ZAV-SAVA.SI, kjer vam omogočamo tako prijavo kakor tudi cenitev na daljavo, o vseh nadaljnjih korakih pa se dogovarjate z našimi strokovnimi sodelavci, ki so vam v pomoč in podporo v času reševanja zahtevka,« še dodaja **Uroš Osterman, direktor Poslovne enote Kranj pri Zavarovalnici Sava**.

Na ta način ustvarjamo odnos, ki temelji na zaupanju, zanesljivem, predvsem pa v današnjem času še kako pomembnem odgovornem načinu poslovanja.

Ob svetovanju in sklepanju v živo vas tokrat zaradi skrbi za zdravje in s tem ohranjanja distance vabimo, **da se z nami povežete tudi na daljavo**, saj je prav z našimi rešitvami sodelovanje postalo še dostopnejše, enostavnejše in s tem še priročnejše. **Dostopno kadarkoli in kjerkoli.**

Uroš Osterman,
direktor Poslovne enote Kranj

Čas za prevetritev omare?

Začnite z urejanjem svojih financ in izbiro prave banke

NLB

Za vse, kar sledi.

NLB Poslovalnica Kranj
 Koroška cesta 21
 4000 Kranj
 Telefon: (04) 287 41 11
 Tel. za pravne osebe: (04) 287 41 50
 Delovni čas:
 ponedeljek 8.–13. in 14.–16.
 torek 8.–13. in 14.–16.
 sreda 10.–13. in 14.–18.
 četrtek 8.–13. in 14.–16.
 petek 8.–15.

Vsake toliko je treba prevetriti omaro – staro ven, novo noter. Podobno velja tudi za življenje nasploh. Ozremo se nazaj, naredimo analizo in se znebimo stvari, ki nas omejujejo.

Konec leta je idealen čas za pospravljanje. Pri tem pa ne spreglejmo financ, ki so eden pomembnejših temeljev. Nadzor nad financami vam lahko pomaga k brezskrbnejšemu življenju z več prostega časa.

Z urejenimi financami do lažjega vsakdana

Kje torej začeti? Pomembno vlogo pri urejenosti financ nedvomno igra vaša banka. Ta vam lahko pomaga učinkoviteje upravljati osebne finance. Z odličnimi rešitvami in strokovnim znanjem vam mora olajšati življenje, saj na ta način prihranite veliko dragocenega časa.

»Vse se začne z dobrim poznavanjem strank,« začne Irma Kušter, vodja NLB Poslovalnice Kranj. »Le v pogovoru lahko poiščemo pravo rešitev za vsakega posameznika. Najsi bo to, ko gre za reševanje stanovanjskega vprašanja z NLB stanovanjskimi krediti ali pa bogatenje prihrankov s portfelji NLB Skladov. V širokem naboru storitev je tudi ponudba zavarovanj Življenjske zavarovalnice Vita.« In nabor različnih storitev je vsekakor eden pomembnejših vidikov pri izbiri banke. Smiselno je izbrati banko, ki vam lahko na enem mestu ponudi čim več bančno-financijskih storitev. Tako vam ne bo treba iskati novega partnerja vsakič, ko boste potrebovali storitve, ki jih primarna banka morda ne omogoča.

Digitalno je enostavno lažje

»Danes imamo vsi pomembne stvari najraje kar na dosegu roke, v vsakem trenutku. Banka pri tem ni nobena izjema. In v NLB to ni nobena težava, ker smo lahko z vami dobredno 24 ur na dan, 7 dni na teden. Z mobilno banko Klikin, mobilno denarnico NLB Pay ali pa videoklicem.«

Uporaba digitalnih bančnih tehnologij se je v zadnjem času močno povečala. Niso le nadomestile vsakodnevnih bančnih opravkov in jih iz poslovalnic preselile na splet, ampak so naše življenje še olajšale. Za odpiranje bančnega računa smo denimo še nedolgo nazaj morali na banko, kjer so bančniki lahko opravili osebno identifikacijo v skladu z veljavnimi predpisi. Zdaj nov bančni paket NLB Digitalni z vključenim bančnim računom lahko odpremo kar prek video klica, 24 ur na dan, vsak dan v letu. Bančni svetovalci (z imenom in obrazom) na video klicu bodo prek kamere opravili identifikacijo na daljavo in uredili vse za odprtje bančnega računa. Varno, brez fizičnih stikov v poslovalnici in brez papirnate dokumentacije.

»So pa še vedno trenutki v življenju, ko brez osebnega stika preprosto ne gre. In tudi tu banka ni nobena izjema,« z nasmeškom razlaga Irma Kušter.

V takih situacijah vas prijazno povabi v moderno opremljene prostore NLB Poslovalnice Kranj na Koroški cesti 21 v Kranju. Glavna prednost njihovih bančnih svetovalcev je vsekakor znanje. »Tega z veseljem delimo s strankami ter jim pomagamo do urejenih financ. Prav zato nas številne zadovoljne stranke tudi z veseljem priporočijo znancem in prijateljem,« za konec še doda Irma Kušter.

Irma Kušter, vodja NLB Poslovalnice Kranj

Izjemna rast spletne trgovine in povečanje količine paketnih pošiljk

Boštjan Pernek,
direktor divizije Pošta Slovenije

»V Pošti Slovenije smo v letu 2020 zaradi omejitev trgovinske dejavnosti in izrazite selitve na spletne platforme beležili več kot 40-odstotno rast v primerjavi s predhodnim letom, v obdobju od novembra 2020 do januarja 2021 pa je bil v najbolj obremenjenih dneh obseg paketnih pošiljk tudi podvojen. Predvidevamo, da bomo letos ob koncu leta beležili podobno rast kot lani,« poudarja direktor divizije v Pošti Slovenije Boštjan Pernek.

Ob povečanem spletnem nakupovanju tudi spletni trgovci prepoznavajo Pošto Slovenije kot zanesljivega partnerja pri distribuciji blaga na domove kupcev. Poštna mreža namreč šteje kar 487 kontaktnih točk, od tega uspešno posluje tudi 150 pogodbenih poštni Pošte Slovenije, na katerih lahko stranke enako kot na drugih poštah oddajo ali prevzamejo poštno pošiljko, plačajo položnico, dvignejo gotovino, kupijo znamko, kuverto, paketno embalažo itd.

Glede na trende v logistiki in naraščajoče spletno nakupovanje se Pošta Slovenije osredotoča na gradnjo logističnih kapacitet, prenavo in širitev paketnega poslovanja in predelavo in usmerjanje pošiljk, nabavlja logistično opremo, ki ji pomaga učinkoviteje usmerjati povečane količine paketov, digitalizira in avtomatizira poslovanje. Ob tem zaposluje dodatne kadre za delo v dostavi in v manipulaciji s pošiljkami ter redno obnavlja in širi vozni park. V letošnjem letu je odprla dve novi logistični pošti, v Murski Soboti in na Ptujju, v kratkem pa je predvidena še ena v Krškem, ter gradi dobrih 5.000 m² veliko logistično halo na območju poštnega logističnega centra v Ljubljani.

Trenutno je v Pošti Slovenije 5.906 zaposlenih. Od tega na poštah okoli delo opravlja 1.700 zaposlenih, na področju dostave 2.809, v obeh poštah logističnih centrih v Ljubljani in Mariboru pa 722. Pošta Slovenije ima velik vozni park, in sicer skupno več kot 1.400 vozil, od tega: 864 manjših dostavnih vozil (od tega več kot devet odstotkov električnih), 367 srednjih dostavnih vozil, 92 večjih dostavnih vozil in 30 prikolic. V dostavi pošiljk uporablja tudi dvokolesa – skuterje, motorna kolesa, kolesa (1.780) in električne štirikolesnike (62). Da lahko dostavi pakete več kot 2,05 milijona prebivalcem po Sloveniji, njeni zaposleni dnevno prevozijo kar 135.000 kilometrov.

V celotnem lanskem letu je bilo v notranjem poštnem prometu prenesenih nekaj manj kot 190 milijonov navadnih naslovljenih pisemskih pošiljk, v mednarodnem prometu (pošiljke, ki prispejo iz tujine, in pošiljke, ki so v tujino poslani) pa dobrih osem milijonov pošiljk. Decembra lani je bilo v notranjem prometu prenesenih okoli 19 odstotkov več naslovljenih pisemskih pošiljk v primerjavi z drugimi meseci v letu, medtem ko je bilo v mednarodnem prometu prenesenih za približno 45 odstotkov več pošiljk.

Dostava je ključni element spletnega nakupa

Raziskave kažejo, da je v spletni prodaji zelo pomemben dejavnik nakupa prav dostava. Način dostave in ustrezno obveščanje sta ključ do uspeha in vračanja kupcev v spletno trgovino. Pošta Slovenije omogoča sedem različnih načinov dos-

Na PS Paketomatu lahko svoj paket prevzamete kadarkoli, 24 ur na dan, vse dni v tednu.

tave paketov na več kot 1.100 prevzemnih mestih. Stranke lahko uporabijo storitev sprejema in dostave pošiljk na 482 poštah, 24 PS Paketomatih v 15 večjih slovenskih mestih, več kot 400 paketnikih, ki so nameščeni ob poštnih poslovalnicah (že več kot 200 paketnikov pa je na voljo na dodatnih lokacijah po državi), 210 bencinskih servisih Petrol in 46 bencinskih servisih Molter na avtomatiziranih enotah za oddajo in sprejem pošiljk PS 24/7 v Ljubljani in Kopru. Stranke lahko uporabijo tudi storitev Moja dostava – moja izbira, ki omogoča, da dostavo, naslov in način dostave spremenijo tudi takrat, ko je paket že na poti k njim. Tako se tudi spletnim prodajalcem svetuje, da svojim kupcem že v spletni košarici omogočijo izbiro alternativnih dostavnih možnosti in pošiljke pravilno opremijo. Pošiljanje elektronskih podatkov o pošiljkah in naslovnih izvajalcu dostave paketnih pošiljk omogoča hitrejšo in učinkovitejšo dostavo, primer je mobilna telefonska številka ali elektronski naslov naslovnika, kar v procesu dostave omogoča e-obveščanje naslovnika o pošiljki in izvajanje storitve Moja dostava – moja izbira.

Prejemniki paketno dostavo Pošte Slovenije ponovno ocenili kot odlično

Kar 96,91 odstotka naslovnikov, od junija do oktobra 2021, ocenjuje paketno dostavo Pošte Slovenije kot odlično. Izkušnja s procesom dostave pošiljk je kar 19.959 uporabnikov na lestvici od 1 do 5 ocenilo z visoko povprečno oceno zadovoljstva 4,9. Prejemniki kot glavne prednosti paketne dostave Pošte Slovenije poudarjajo prijaznost zaposlenih, hitro dostavo, SMS-obveščanje in enostavnost prevzema. Z visoko oceno 4,93 uporabniki ocenjujejo tudi izkušnjo z dostavo v PS Paketomat.

Kako si zagotoviti varno in hitro dostavo?

Zbrali smo nekaj uporabnih nasvetov, kako lahko enostavno opravite spletni nakup in si zagotovite varnejši in hitrejši način dostave s Pošto Slovenije:

1. Spletne nakupe plačajte **po predračunu ali s plačilnimi karticami**. Izogibajte se plačevanju po povzetju.
2. Pri spletnem nakupu je ključno, da trgovcu zaupate svojo **mobilno številko**, da vas bo Pošta Slovenije lahko obvestila o dostavi in prevzemu pošiljke.
3. Izberite brezkontakten način dostave v **PS Paketomat**, tako da ob spletnem nakupu za mesto dostave izberite paketomat v svoji bližini oziroma naslovite:
Janez Vzorec (041 123 123)
PS Paketomat
Partizanska 54 (lokacija paketomata)
2702 Maribor
4. Če vas v času dostave ne bo na naslovu, ki ste ga izbrali, izkoristite prednosti storitve **Moja dostava – moja izbira** in spremenite izbrano lokacijo prevzema.
5. Sledite svoji pošiljki na vsakem koraku preko **Sledenje pošiljk** na www.posta.si.

Prihodnost bo električna

Aleš Ažman, direktor Gorenjskih elektrarn, in dr. Ivan Šmon, predsednik uprave Elektra Gorenjska

V Skupini Elektro Gorenjska skrbijo za distribucijo elektrike, proizvodnjo iz obnovljivih virov ter njeno učinkovito rabo. So pionir na področju uvajanja novih tehnoloških rešitev, ki podpirajo kakovostno oskrbo končnih uporabnikov. Trajno so prisotni v svojem okolju, s povezovanjem in sodelovanjem pomembno vplivajo na kakovost življenja na Gorenjskem. O letu 2021 in izzivih sta na kratko spregovorila predsednik uprave Elektro Gorenjska, dr. Ivan Šmon in direktor Gorenjskih elektrarn, Aleš Ažman.

G. Šmon, kako bi opredelili leto 2021 v družbah v Skupini Elektro Gorenjska?

Smo v letu, ki je še vedno močno zaznamovano z virusom. Upam si trditi, da smo vse izzive epidemije v Skupini Elektro Gorenjska prestali dobro in jih tudi dobro obvladujemo, zato so naše misli in aktivnosti že usmerjene v prihodnost. Smer, v katero gre energetika, je določena. Vse strokovne ocene in napovedi namreč nakazujejo, da bomo prav distribucijska omrežja postala osrednje okolje energetske transformacije.

Nam lahko podrobneje predstavite, kaj mislite pod pojmom energetska transformacija?

V osnovi energetska transformacija predstavlja ustrezno dimenzionirano distribucijsko omrežje, ki deluje in omogoča vključevanje novih virov v omrežje na eni strani in delujoče napredne sisteme upravljanja in merjenja na drugi strani. Ti omogočajo vključevanje novih virov energije v omrežje, ki niso le prejemniki, temveč tudi oddajniki električne energije.

Kako se energetska transformacija odraža v praksi, na Gorenjskem?

Na področju Elektra Gorenjska se energetska transformacija trenutno najbolj odraža z velikim porastom števila sončnih elektrarn za samooskrbo in priključenih toplotnih črpalk. Vse omenjene naprave so priključene na nizkonapetostno omrežje, kjer povečujejo odjem, zato z ustreznim razvojem povečujemo robustnost nizkonapetostnega omrežja, da bo, ne glede na spremembe, še vedno zagotavljalo zanesljivo in kakovostno oskrbo z električno energijo. Investicijska sredstva so zelo omejena, kar utegne povzročati dodatne težave v prihodnje. Obstoječe nizkonapetostno omrežje bo treba nadgraditi, zato bo treba več investicij usmeriti prav v ta del omrežja. Trenutno uporabljamo klasične ojačitve nizkonapetostnega omrežja, ker so te najbolj zanesljive in predvsem trajne. Nove tehnologije preizkušamo znotraj različnih razvojnih projektov, vendar za zdaj še niso dovolj zanesljive in ekonomsko upravičene, da bi lahko vsaj v določeni meri nadomestile klasičen pristop.

Katere pa so vaše ključne aktivnosti na področju naprednih merilnih sistemov?

Pri končnih uporabnikih še naprej zamenjujemo merilne sisteme, letno jih 12.000 nadomestimo z naprednimi. Z enakim trendom se bodo izvajale menjave merilnih naprav tudi v letu 2022, vse do leta 2025, ko bodo predvidoma vsi uporabniki na Gorenjskem opremljeni z naprednimi merilnimi sistemi in vključeni v sistem daljinskega odčitavanja. V sistem naprednega merjenja bomo sicer do konca leta

Štirje novi poligonalni stebri v Škofji Loki so tehnična inovacija zaposlenih v Elektru Gorenjska.

RTP Labore je največji energetski objekt, na katerega so priključeni industrijski odjemalci na Laborah.

2021 vključili več kot 77.000 uporabnikov oziroma 84 odstotkov vseh merilnih mest na Gorenjskem.

Kaj je po vašem mnenju ključnega pomena, da lahko – ne glede na različne situacije, ki smo jim priča – sledite razvojnim načrtom in potrebam uporabnikov?

Vsekakor so na prvem mestu zmogljivi energetske objekti, ki jih vsako leto posodabljam, prav tako nadgrajujemo omrežje. V letošnjem letu se je uspešno zaključila prenova sistema vodenja in zaščite v razdelilni transformatorski postaji Labore, prenovili smo razdelilno postajo Naklo, prav tako gradimo novo razdelilno transformatorsko postajo Škofja Loka. Ne smemo pozabiti tudi na aktivnosti, ki potekajo za izgradnjo 110-kilovoltne daljnovidne povezave med Visokim in Kamnikom, prav tako nadgradnje niskonapetostnega omrežja.

G. Ažman, Gorenjske elektrarne so v letošnjem letu razširile portfelj sončnih elektrarn, prenovile so hidroelektrarne. Nam predstavite ključne investicije?

S ciljem, da do leta 2023 dosežemo 6 megavatov (MW) skupne moči na področju pridobivanja električne energije v sončnih elektrarnah, smo v letošnjem letu zgradili dve novi sončni elektrarni na strehah trgovskega centra Merkur v Mariboru in v Murski Soboti. Zeleno elektriko proizvajamo tako že v 18 sončnih elektrarnah. Med ključnimi letošnjimi investicijami je bila revitalizacija hidroelektrarne Zvirče, prav tako potekajo gradbena dela in aktivnosti za izgradnjo nove hidroelektrarne (HE) Standard, ki leži v Kranju, na levem bregu reke Kokre, 300 metrov pred izlivom v reko Savo. S ciljem, da se poveča izkoristek elektrarne, prav tako celovito uredi okolica in poskrbi za dodatne aktivnosti na področju trajnostnega razvoja, je podjetje pristopilo k celoviti rekonstrukciji objekta. Ob ugodnih vremenskih razmerah bo nova elektrarna začela delovati že v prihodnjem letu. Načrtovano je, da se bo proizvodnja električne energije iz nove elektrarne, v kateri bo najnovejša tehnologija, povečala za 400 MWh na leto, skupna letna proizvodnja rekonstruirane HE Standard bo 1400 MWh na leto.

Tudi električna vozila bodo kmalu postala prevladujoča na naših cestah in se napajala na javnih ali domačih polnilnicah. Vaše podjetje je močno tudi na tem področju.

Res je, Gorenjske elektrarne imajo devet lastnih električnih polnilnih postaj, upravljajo pa jih več kot trideset. Kot strokovnjak na tem področju namreč ponujamo občinam možnost upravljanja in vzdrževanja njihovih postaj, prav tako jih vključimo v sistem Gremo na elektriko. To je napreden informacijski sistem z notnim načinom zaračunavanja za več kot tristo polnilnih postaj v Sloveniji, omogoča pa iskanje in uporabo električnih polnilnic tudi onkraj njenih meja.

Na tem mestu bi tudi omenili, da smo letos na posestvu Brdo predstavili pilotni projekt e-kolesarnice z električnimi kolesi daljšega dometa. Slogan »Napolnjeno s soncem« povezuje slovenska podjetja Gorenjske elektrarne, Domel, Elektra balance in Beyond, ki so združila slovensko znanje s ciljem testirati in promovirati uporabo novih izdelkov ter inovativnih tehnologij na področju polnjenja in nadzora električnih koles. Kolesarnica je energetska samooskrbna, saj se napaja s pomočjo sončnih panelov, ki so nameščeni na strehi kolesarnice. V njej so na voljo slovenska kolesa eCult Octane, ki jih poganja Domelov elektromotor.

E-mobilnost postaja čedalje pomembnejši segment dejavnosti omenjenih podjetij, obenem pa je pomemben korak na poti medsektorskega povezovanja energetike in transporta. Je dodaten korak na poti k nizkoogljični družbi.

elektro
gorenjska

Elektro Gorenjska, d. d.
Ulica Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj
Predsednik uprave: dr. Ivan Šmon, MBA
Tel: 080 30 19
Faks: 04 20 83 600
www.elektro-gorenjska.si
info@elektro-gorenjska.si

gorenjske
elektrarne

Gorenjske elektrarne, d. o. o.
Stara cesta 3, 4000 Kranj
Direktor: Aleš Ažman, MBA
Tel: 04 20 83 531
Faks: 04 20 83 512
www.gek.si
info@gek.si

gek
vzdrževanje

GEK Vzdrževanje, d. o. o.
Stara cesta 3, 4000 Kranj
Direktor: Matej Kuhar
Tel: 04 20 83 531
Faks: 04 20 83 512

Na posestvu Brdo stoji nova e-kolesarnica, prav tako dve polnilni postaji za električna vozila.

Iskraemeco investira v prihodnost.

Luis Goncalves
Glavni izvršni direktor Iskraemeco

Bahaa Abdullah
Izvršni direktor za finance Iskraemeco

iskraemeco
BY ELSEWEDY ELECTRIC

Leto 2021 je bilo leto pomembnih sprememb in številnih mejnikov, ki so prihodnost novim poslovnim priložnostim. Najpomembnejši pa sta motiviranost in želja po uspehu, ki ju v podjetju Iskraemeco nikoli ne izgubijo. Iskraemecove ekipe po svetu so usklajeno prebrodile vse težave in dokazale, da zanje ni nemogočih ovir, so samo izzivi.

Osredotočenost ter doseganje kratkoročnih in dolgoročnih strategij sta podjetju omogočili ohraniti vodilni položaj in konkurenčnost v industriji.

Iskraemeco je v zadnjem letu še povečal svoj poslovni doseg s širitvijo poslovanja na nove trge ter v nove segmente energije in vode, pri čemer se je spoprijel z najpomembnejšimi izzivi sodobnih organizacij in družbe.

Z znanjem, izkušnjami in inovativnim pristopom so ustvarili okolje za razvoj novih celovitih rešitev, saj kot strokovnjaki v industriji dobro razumejo boleče točke svojih kupcev in jim lahko ponudijo storitve, orodja in podporo za premagovanje le-teh.

Iskraemeco se ves čas zavzema tudi za ohranjanje in izboljšanje svojih visokokakovostnih storitev in proizvodov z vlaganjem v svoje zaposlene, v najsoodnejše tehnologije, pametne rešitve in avtomatizacijo procesov, hkrati pa uspešno sledijo sedanjim in prihajajočim trendom na trgu. Ponudba raznovrstnih, prilagojenih rešitev je eden od temeljev

Iskraemecovega dolgoročnega načrta. V tem letu so nadaljevali proces preobrazbe in modernizacije, svoj portfelj so obogatili z novo eloT-platforno in z inovativno programsko rešitvijo Symbiot. Ustanovitev Tehnološkega dizajn centra, prek katerega bodo usmerjali in vodili globalni razvoj, je eden izmed letošnjih ključnih dosežkov.

Podjetje se hitro prilagaja novim pričakovanjem uporabnikov in uvaja nove digitalne tehnologije. Z uvedbo enotnega proizvodnega sistema, avtomatizacijo proizvodnje in z zagotavljanjem popolne sledljivosti vseh izdelkov so se še bolj približali zahtevam Industrije 4.0. Posodobitev proizvodnega obrata v Kranju je tako še dodatno povečala konkurenčnost in prisotnost družbe v Evropi. Iskraemeco je namreč eno redkih evropskih proizvodnih podjetij, ki vse svoje izdelke proizvaja na enem mestu. Letos so se za pomembne izkazale predvsem kratke razdalje med proizvajalcem in kupcem, vprašanje porekla in samooskrbe pa prav tako postaja vse pomembnejše po vsej Evropski uniji. To je dodaten argument v podporo dolgoročni naložbi podjetja v proizvodno bazo v Kranju v Sloveniji.

Tehnološki dizajn center – kjer se znanje, kreativnost in inovativnost srečajo z napredno tehnologijo

Iskraemeco je pri ustanovitvi Tehnološkega dizajn centra v Sloveniji z regionalnima strateškima enotama v Egiptu in Indiji vodila želja po usmerjanju razvoja novih proizvodov, rešitev in storitev za različne poslovne segmente ter po strateški uskladitvi temeljne razvojne dejavnosti po vsem svetu.

S ponosom lahko rečejo, da gre za prvi tovrstni center v Sloveniji. Zaposlenim v podjetju ponuja priložnost, da svoje znanje, ustvarjalnost, inovativno razmišljanje, talent in podjetniški duh prenesejo v prakso. S poudarkom na prihodnjih tehnoloških trendih tako postavljajo temelje za pametno mesto.

SYMBIOT – inteligenca prihodnosti za poslovanje današnjega dne

Symbiot je nova blagovna znamka Iskraemeca, ki je plod dolgoletne tradicije razvoja programske opreme. Gre za prilagodljivo, inteligentno platformo s širokim naborom aplikacij, ki omogoča preprosto, izjemno varno in avtomatizirano upravljanje vseh vrst poslovanja. Temelji na obdelavi podatkov v realnem času ter omogoča izgradnjo in enostavno upravljanje pametnih energetskih okolij na kateri koli domeni, od preprostih povezav za pametno hišo do kompleksnih energetskih omrežij.

Naslednja generacija števecv eloT bo oblikovala prihodnost merjenja v okolju interneta stvari

Iskraemeco je vstopil v svet interneta stvari v energetskem sektorju z novimi inteligentnimi števci. Serija števecv IE.X z inovativno modularno platformo eloT omogoča nemoteno integracijo pametnih merilnih funkcij nove generacije v ekosistem pametnih omrežij, elektrodistribucijam pa zagotavlja maksimalno fleksibilnost strojne in programske opreme ter različnih komunikacijskih modulov.

Spreminjajo ideje v dejanja

Za trajnostno naravnost in inovativnost je Iskraemeco kot zaupanja vreden partner in zanesljiv proizvajalec letos prejel tudi več nagrad. Njegove pametne, energetske učinkovite in trajnost-

ne rešitve so bile priznane tudi za eno gonilnih sil slovenskega gospodarstva, zato je podjetje postalo ponosni ambasador »zelenega, ustvarjalnega in pametnega« gospodarstva, nacionalne komunikacijske kampanje pod okriljem Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije. Veliko uspeha dosegajo z inovativnim projektom "Green Penguin", ki z uporabo digitalnih tehnologij in okoljske pismenosti vzgaja novo generacijo odgovornih državljanov.

V tesnem sodelovanju z zaposlenimi, s partnerji in strankami se v Iskraemecu osredotočajo na nenehne izboljšave in si prizadevajo za odličnost, vrhunsko kakovost in operativno učinkovitost. V Iskraemecu verjamejo v trajnosten, tehnološko voden svet, ki ga navdihujejo ljudje, v svet, ki zagotavlja, da sta kakovost ter dizajn izdelkov in storitev vedno v središču vsega, kar počnejo. S svojim trudom in predanostjo zaposleni skupaj s partnerji in kupci gradijo podjetje, ki je usmerjeno v prihodnost.

Skupaj lahko dosežemo več.

KOVINAR-GRADNJE ST d.o.o.

Gradbeno podjetje, izvajalski inženiring,
obrtniške storitve, splošne gradnje

Spodnji Plavž 26, 4270 Jesenice
Tel: 04/58 10 700, faks: 04/58 10 702
www.kogradnje.si
e-pošta: info@kogradnje.si

Družba Kovinar - Gradnje ST, d. o. o., že skoraj 25 let izvaja vse vrste gradbeno-obrtniških in instalacijskih del na področju tako visokih kot tudi nizkih gradenj. Zavedamo se pomena kakovosti, zanesljivosti in doslednega spoštovanja rokov izgradnje, kar je osnova za zadovoljstvo naročnikov.

Dodana vrednost družbe so zaupanja vredni zaposleni, ki s svojo strokovnostjo, predanostjo in požrtvovalnostjo izkazujejo nov pristop na področju gradbeništva.

 ece | Energija prihodnosti

Skupina **hse**

PRAZNUJEMO 10 LET

Hvala za zaupanje!

ENERGENTI

ENERGETSKE
REŠITVE

SPLETNA
TRGOVINA

www.ece.si

Iskratelova preobrazba za desetletje digitalizacije industrij

ISKRATEL

IskrateL, d. o. o., Kranj
Ljubljanska cesta 24a
4000 Kranj
Tel.: 04 207 20 00
Faks: 04 207 27 12
E-pošta: info@iskratel.si

»Poslovno leto 2021 je bilo močno zaznamovano s koronavirusom, pogoji poslovanja so postali težji. To se odraža predvsem pri nabavi materiala in komponent, podaljšanih rokih dobave in rokih realizacije pogodb ter projektov. Trg dela je danes veliko bolj dinamičen, kot je bil pred pandemijo,« je povedal Robert Kuzmič, glavni direktor Iskratela.

IskrateL je v obdobju preobrazbe za dolgoročno in dobičkonosno rast, ki je njihov ključni strateški cilj. Razvijajo nove produkte in rešitve za digitalizacijo kritične infrastrukture in procesov v različnih industrijah na osnovi tehnologije 5G, interneta stvari (IoT) in oblaka ter naslednjo generacijo širokopasovnih rešitev. Iskratelove storitve elektronske proizvodnje (Electronic Manufacturing Services – EMS) pa so bile s hitro dostavo in odličnim razmerjem med ceno in kakovostjo zagotovljene že milijonom končnih uporabnikov telekomunikacijske opreme, industrijske elektronike, merilne opreme, avtomatizacijskih sistemov, avtomobilske elektronike, gospodinjskih aparatov in zabavne elektronike. IskrateL povečuje prisotnost na trgih zahodne Evrope, kjer bodo izkoristili tudi prisotnost lastnika, in sicer skupine S&T. Želijo povečati konkurenčnost skozi vlaganje v znanje zaposlenih, inovacije, lokalno prisotnost na ključnih trgih, digitalizacijo in dvig ugleda blagovne znamke. »Vedno smo bili uspešni, ko smo kompleksne rešitve znali narediti prilagodljive, zanesljive in prijazne do kupca. To bo v tehnološko čedalje kompleksnejšem svetu imelo še večjo vrednost, ki jo bomo morali znati prodati skozi nove poslovne modele in večjo prodajo storitev,« je prepričan Kuzmič.

Obstaja širši družbeni konsenz in usmeritev EU, da bo okrevanje po krizi zaradi covid-19 temeljilo na zeleni in digitalni preobrazbi. Temu bodo namenjena precejšnja sredstva za nadgradnjo infrastrukture, raziskave in inovacije v naslednjem desetletju. S svojo preobrazbo portfelja za leto 2030 se IskrateL skupaj s S&T odlično umešča v ta kontekst.

Poleg razvoja novih rešitev bodo v kranjskem podjetju podpirali tudi razvoj novih poslovnih modelov in partnerskih ekosistemov, ki bodo ključni za uspeh v prihodnosti. Ukvarjajo se z velikimi projekti na njihovih obstoječih trgih; med drugim nadgradnjo širokopasovne infrastrukture na optični dostop v Ukrajini in Uzbekistanu. Na tradicionalnih vzhodnih trgih so povečali tržni delež, ključno rast pa pričakujejo na novih trgih tudi s pomočjo skupine S&T, ki je eno največjih evropskih IKT-podjetij. Skupina S&T in IskrateL bosta ambiciozne načrte rasti uresničevala tudi s prevzemi komplementarnih podjetij.

»Tako kot nas je presenetila epidemija covid-19, bo še veliko zunanjih dogodkov, na katere ne bomo imeli vpliva in na katere bomo morali hitro reagirati, se znati pravilno odločiti ter prilagoditi kratkoročne cilje in aktivnosti. Pri tem pa ne bomo izgubili strateškega pogleda na ključne elemente za doseganje dolgoročne rasti, to je razvoj in prodaja novega portfelja tako na področju širokopasovnega dostopa kot tudi rešitev IoT/5G za digitalizacijo industrij na obstoječih in novih trgih,« je strnil glavni direktor Iskratela.

Robert Kuzmič,
glavni direktor podjetja IskrateL

Nova tovarna za rast

ISKRA MEHANIZMI, d. o. o.
Zgornji Brnik 400
4210 Brnik – Aerodrom
Tel.: +386 (4) 53 55 100
Faks: +386 (4) 53 36 593
E-pošta: info@iskra-mehanizmi.si
www.iskra-mehanizmi.si

Dr. Marjan Pogačnik, direktor

V Iskri Mehanizmi v naslednjih dveh letih na novi lokaciji na Brniku načrtujejo rast prihodkov, ki jo bodo spremljala tudi obsežna vlaganja v nove projekte.

Podjetje Iskra Mehanizmi je letos zaključilo največjo naložbo zgodovini podjetja, saj je poleg 40-milijonske naložbe v novo lokacijo na Brniku investiralo še tri milijone evrov v novo proizvodno-razvojno opremo in tri milijone evrov v novo tovarno v Bosni. Ne gre pa samo za nove prostore, ampak predvsem postavitev t. i. pametne tovarne. »Zato že nekaj let pripravljamo različne projekte informatizacije in digitalizacije raznih delovnih procesov. Ob rasti namreč potrebujemo novo kakovostno raven procesov pa tudi boljših pogojev za delo zaposlenih, čemur bodo namenjeni tudi novi prostori,« je razložil direktor dr. Marjan Pogačnik.

Vse to je bilo nujno za zagotovitev pogojev za rast v naslednjih letih.

Ob tem podjetje počasi spreminja tudi svoje sporočilo, saj bo IM vedno manj pomenil Iskra Mehanizmi in vedno bolj Intelligent Mechatronics.

V podjetju Iskra Mehanizmi bodo poslovno leto 2021 končali s prihodki okoli 100 milijonov evrov, kar je 20 odstotkov več kot lani. Tudi prihodnje leto načrtujejo rast z novimi izdelki, ki pa bo še občutnejša v letu 2023, saj je podjetju tudi v času koronakrize uspelo pridobiti in dokončati projekte, katerih izvedba se začneja v naslednjem letu in letu 2023. Zato predvidevajo, da bo že v letu 2023 potrebna širitev proizvodnih kapacitet, za kar imajo zdaj vso možnost na novi lokaciji.

Prva prioriteta v tem obdobju in naslednjih mesecih pa bo predvsem obvladovanje problematike dobavnih verig pa tudi dvig učinkovitosti procesov in kompetenc vseh zaposlenih, za kar ima podjetje v novih prostorih vse možnosti.

Podjetje Iskra Mehanizmi ostaja razvojni dobavitelj za visoko zahtevne mehatronske rešitve v avtomobilski industriji, medicini in industrijski panogi. V letu 2021 so bili v proizvodnjo uvedeni trije sorazmerno obsežni novi projekti oziroma izdelki, tako na avtomobilskem delu kot na področju aparatov in industrije. Gre predvsem za mehatronske aplikacije za t. i. smart aparate, za različne funkcije v avtomobilih, ki so vedno bolj povezane z električnimi vozili, in dele aplikacij elektropogonov za zmanjševanje okoljskih izpustov in pametnih aparatov.

»To pomeni, da za leto 2022 načrtujemo prihodke v višini 105–110 milijonov evrov, je pa res, da se napovedi za zadaj še spreminjajo in so bolj negotove kot prejšnja leta,« je pojasnil Pogačnik.

Velika pozornost je bila namenjena obvladovanju covid-19, tako s stališča zagotavljanja varnosti in zdravja zaposlenih kot tudi na področju ohranjanja kondicije poslovanja tako s kupci kot dobavitelji.

Novi projekti bodo prinesli tudi nekaj dodatnega zaposlovanja, ki pa ne bo takšno, kot bo načrtovana rast prihodka, saj bodo procesi v novi tovarni zasnovani bolj optimalno, kar bo pripomoglo tudi k nižanju stroškov. V Iskri Mehanizmi je sicer trenutno nekaj več kot 600 zaposlenih in dodatnih 150 v njihovem obratu v Bosni. Glavni trgi za Iskra Mehanizmi še vedno ostajajo evropske države, med katerimi ima posebno mesto Nemčija. »Ohranjamo razvojni profil podjetja: vsako aplikacijo naredimo za konkretnega kupca in njegovo konkretno potrebo, v večini primerov smo tudi edini dobavitelji. Tesna povezava s kupci je za nas izrednega pomena, zato se predvsem usmerjamo v kupce, s katerimi lahko potem sodelujemo dolgoročno. Mednje sodijo Continental, Philips, Mahle, Brose, Hella, Bosch Siemens ...« je še pojasnil Pogačnik.

Iskra ISD: devet tehnologij za hibridne rešitve

Iskra ISD, d. o. o.
Savska Loka 4
4000 Kranj
info@iskra-isd.si
www.iskra-isd.si

Iskra ISD je skupina petih podjetij z več kot petsto zaposlenimi, ki svojim kupcem iz avtomobilske, elektro in drugih industrij dobavlja posamezne komponente in sestave. Na eni lokaciji združuje devet tehnologij, ki jih povezuje v hibridne rešitve.

Še pred desetletjem so podjetja v skupini na trgu nastopala predvsem kot proizvajalec posameznih sestavnih delov. Danes se usmerjajo v izdelavo tehnično zahtevnih komponent in sestavov iz različnih materialov, ki so med seboj spojeni. S kupci sodelujejo pri razvoju rešitev in optimizaciji izdelkov. Na področju raziskav se usmerjajo na razvoj tehnologij spajanja materialov, novih materialov in protikorozijskih zaščit.

Vse več projektov s področja e-mobilnosti in zelenih rešitev

Več kot šestdeset odstotkov prihodkov skupine Iskra ISD predstavlja izvoz. Največ kupcev prihaja iz avtomobilske industrije, pri čemer je vse več novih projektov povezanih z elektrifikacijo, zmanjševanjem okoljskih izpustov, komponentami za elektromotorje in baterijskimi rešitvami. Po prvem valu epidemije, ko so bile zaprte številne tovarne po Evropi, je poslovanje podjetij v skupini Iskra ISD hitro okrevalo. Kljub pomanjkanju surovin in materialov na trgu niso imeli večjih težav pri oskrbi, zato so lahko poskrbeli tudi za povečan obseg naročil. Ocene poslovanja za leto 2021 so dobre, enako velja za napovedi za prihodnje obdobje.

Investicije ostajajo na visokem nivoju

Vlaganja v opremo in novo tehnologijo narekujejo novi projekti. Ker gre večinoma za tehnično zahtevnejše projekte, investicije poleg novih strojev vključujejo tudi avtomatizacijo proizvodnje, s čimer se povečujeta produktivnost in dodana vrednost na zaposlenega. Za projekte avtomatizacije v skupini skrbi podjetje Iskra PRO, ki je od leta 2020 del skupine Iskra ISD. Znanje s področja avtomatizacije tržijo med svojimi storitvami, medtem ko z lastno orodjarno pokrivajo predvsem potrebe podjetij v skupini Iskra ISD.

Investicije poleg novih strojev vključujejo tudi avtomatizacijo proizvodnje.

V skupini Iskra ISD na eni lokaciji združujejo devet tehnologij, ki jih povezujejo v hibridne rešitve.

Rast prodaje kljub negotovosti

DOMEL®

Otoki 21
4228 Železniki
Slovenija
Tel: 04 51 17 100
Faks: 04 51 17 106
E-pošta: info@domel.si
www.domel.com

Matjaž Čemažar,
predsednik uprave
Domel Holdinga

Skupina Domel leto 2021 končuje z odlično rastjo prodaje, saj bodo prihodki od prodaje presegli 175 milijonov evrov, kar je skoraj dvajset odstotkov več kot lani.

»Rast prodaje je rezultat tako novih projektov kakor tudi posledica rasti cen, saj nam je večino rasti cen surovin uspelo prenesti v prodajne cene. Rezultat iz poslovanja bo presegel lanskega za 25 odstotkov in bo po trenutnih ocenah presegel devet milijonov evrov,« je razložil predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar.

Ob varnostnih ukrepih za zajezitev covid-19 zagotavljajo stabilno in neprekinjeno proizvodnjo. Korona je posredno vplivala na trg surovin, na transportne čase in vnesla veliko negotovosti na globalni trg. »Ker smo del globalne dobaviteljske verige, smo seveda deležni vseh dogodkov: pomanjkanje polprevodnikov, pomanjkanje kontejnerjev in posledično pošiljke iz Kitajske z zamudo in povišanim stroškom, redukcije električne energije na Kitajskem ... Kljub temu smo brez večjih zamud zagotovili neprekinjene dobave našim kupcem,« je razložil Čemažar.

Domel ostaja usmerjen na področje visoko učinkovitih električnih motorjev. Največ priložnosti trenutno vidijo pri baterijsko napajanih motorjih za uporabo na najrazličnejših področjih, kot so vrtna oprema, ročna orodja in sesalna tehnika. »Veliko razvojnih aktivnosti poteka na področju razvoja pomožnih pogonov v avtomobilski industriji in pogonov mikromobilnosti. Razvijamo tudi rešitve na področju industrijskih puhal, laboratorijske opreme in motorjev za prezračevalno tehniko, kjer z visokimi energijskimi izkoristki prepričamo vedno več kupcev, predvsem v severni in zahodni Evropi,« je povedal.

Na področju e-mobilnosti imajo odprtih več projektov; nekateri so na nivoju raziskav novih konceptov, drugi pa že v fazi industrializacije in redne serije. Letos je na trg v omejenih količinah prišlo električno kolo e-Cult z Domelovim motorjem. Domel je za e-kolo, ki so ga zasnovali v sodelovanju s slovenskim podjetjem Cult, razvil enega najmočnejših hibridnih sredinskih pogonov. Odzivi na trgu so bili odlični, zato bodo v prihodnjem letu pospešili prodajo.

Domel je tudi letos prejel zlato nacionalno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovativnost. Prejeli so ga za razvoj in industrializacijo elektromotorja vodne črpalke, ki skrbi za hlajenje baterije in krmilnika v električnih vozilih.

Še vedno zelo pomemben produkt so sesalne enote: letos jih bodo v Sloveniji izdelali blizu šest milijonov, v strukturi prodaje pa predstavljajo 35-odstotni delež. Ob dobri dobičkonosnosti v program redno vlagajo, saj so letos vzpostavili novo proizvodno linijo za baterijske EC sesalne enote, v prihodnjem letu sledi nova investicija v razširitev kompaktne mokre sesalne enote.

Podjetje redno investira tudi v objekte. Letos so končali prenovno proizvodne hale v Retečah, kjer je postavljena linija z 18 roboti za proizvodno nagrajenega motorja za črpalke, poleg tega na dvorišču glavne lokacije na Otokih v Železnikih urejajo infrastrukturne instalacije, dostop do podjetja z regionalne ceste in pripravljajo infrastrukturo za napajanje e-vozil. Prihodnje leto bosta sledili še ureditev parkirišča in sprememba smeri tovornega prometa. Nadaljevali bodo optimizacijo prostorske izkoriščenosti, saj za nadaljnjo rast potrebujejo dodatne proizvodne površine, predvsem pa bodo še naprej investirali v kompetence zaposlenih, ki so najpomembnejši pri udeležanju Domelove strategije. Skupina Domel je sicer presegla že 1.400 zaposlenih, saj imajo trenutno v Sloveniji 1.367 zaposlenih, v Srbiji 28 in na Kitajskem 75. Pri zagotavljanju kadra jim pomaga močna štipendijska politika. Letos štipendirajo več kot 120 dijakov in študentov.

Čemažar je prepričan, da bo tudi prihodnje leto polno izzivov. »Načrtujemo nadaljnjo rast, ki temelji na novih razvojnih investicijskih projektih. S planirano prodajo več kot dvesto milijonov evrov načrtujemo nadaljnjo rast dodane vrednosti proti naši ciljni vrednosti šestdeset tisoč na zaposlenega v letu 2025.«

Razvojna ekipa, ki je bila nagrajena za inovativnost pri razvoju vodne črpalke za uporabo v električnih vozilih

PONUDBO PRILAGAJAMO POTREBAM NAŠIH ZAVAROVANCEV

Matjaž Fajfar, direktor PE Kranj, Vzajemna

Izteka se že drugo leto, v katerem se je epidemija zažrla v vse pore vsakdanjega življenja. Razmere so dodatno prispevale k pospešeni digitalizaciji in nadgradnji storitev. Pri Varuhu zdravja, Vzajemni, so prisluhnili željam zavarovancev in razvili novo zavarovanje E-zdravnik, ki omogoča lažji in varen dostop do zdravstvenih storitev na daljavo prek telefonskega ali video klica. Z direktorjem Vzajemnine kranjske poslovne enote Matjažem Fajfarjem smo se ob izteku leta pogovarjali še o drugih novostih, tudi o vračilu dela premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki bo zavarovance Vzajemne razveselil z občutno nižjim zneskom na decembrskih položnicah.

Kako se je vaša zavarovalnica prilagodila na izzive, ki jih s seboj prinaša epidemija koronavirusa? Kje najbolj opazite vpliv spremenjenih razmer v vsakodnevem življenju?

Naredili smo veliko napredka pri digitalizaciji delovnega procesa in storitev. Zagnali smo e-poslovalnico, kjer je zavarovanja enostavno skleniti prek spleta. Razvili smo nova zavarovanja, katerih kritija so prilagojena novim potrebam zavarovancev tudi v primeru okužbe s koronavirusom. Delovni procesi, ki smo jih že ob začetku epidemije v zelo kratkem času uspešno prilagodili delu in stikom na daljavo, postajajo vse bolj brezpapirni. Stranke lahko zavarovanja sklenejo z elektronskim podpisom, na daljavo. To je konec koncev v skladu z našo usmeritvijo trajnostnega poslovanja. Uprava naše zavarovalnice je podpisala zavezo družbeni odgovornosti in trajnostnemu razvoju, s katero še pogloblja in konkretizira načela, ki jim že dalj časa sledimo.

Nedavno je Vzajemna sporočila, da bo svojim zavarovancem decembra vrnila del premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Kako je prišlo do te odločitve?

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica deluje po načelih vzajemne družbe, torej nepridobitno. To pomeni, da ustvari le toliko presežka, kolikor je potrebnega za stabilno poslovanje, varnost zavarovancev in razvoj. Vsa ostala presežna sredstva pa vzajemne družbe uravnava tako, da imajo od tega neposredno korist zavarovanci. Zaradi vpliva epidemije covid-19 je naša zavarovalnica v letošnjem letu zabeležila nižje odhodke za zdravstvene storitve od načrtovanih, zato se je skladno s svojim poslanstvom odločila, da tudi letos presežna sredstva vrne svojim zavarovancem, in sicer na način plačila nižje premije. Premija za dopolnilno zdravstveno zavarovanje za mesec december bo znižana za 22,5 evra. To je že tretji tovrstni poračun za zavarovance Vzajemne, saj smo nižje plačilo premije svojim zavarovancem omogočili že v letih 2013 in 2014.

Na trgu ste po storitvi Dr. Posvet, ki je bila deležna zelo dobrega odziva, saj uporabnikom omogoča, da se kadarkoli, podnevi ali ponoči, posvetujejo z zdravnikom prek izbrane aplikacije za klepet, predstavili tudi zavarovanje E-zdravnik. Nam lahko poveste več o tem?

Seveda, z novim zavarovanjem E-zdravnik smo pri Varuhu zdravja prisluhnili željam in potrebam zavarovancev in dopolnili svojo ponudbo na področju dodatnih zavarovanj in telemedicine. Tehnološki razvoj na tem področju spodbujajo tudi Svetovna zdravstvena organizacija in druge mednarodne institucije, saj zagotavlja večjo dostopnost do zdravstvene oskrbe in to je v teh časih zelo pomembno. E-zdravnik je zavarovanje, ki vam za ceno ene kave na mesec omogoča dostop do telefonskega ali video klica z družinskim zdravnikom oziroma zdravnikom splošne medicine iz mreže izvajalcev Varuha zdravja. Ob posvetu lahko zdravnik izda izvid oziroma predlaga pregled pri zdravniku ustrezne specialnosti. Posebnost je, da zavarovanje velja tudi za zavarovančeve otroke do 18. leta in vključuje brezplačno asistenco zavarovalnice.

Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.
Poslovna enota Kranj
Koroška cesta 1
T: +386 (0)4 20 10 301

Poslovalnica Qlandia, Cesta 1. maja 77
Poslovalnica Jesenice, Cesta maršala Tita 77
Poslovalnica Radovljica, Kranjska cesta 1
Poslovalnica Škofja Loka, Kapucinski trg 8
Poslovalnica Tržič, Loka 120

Zaradi investicije v povečanje in posodobitev proizvodnje Goodyear Slovenija širi ekipo

V letu, ki ga je ponovno zaznamoval covid-19, so v Goodyearu nadaljevali stabilno poslovanje in razširitveno naložbo. Nebo nad Slovenijo je preletelo tudi legendarno zračno plovilo Goodyear Blimp ter ob tem poželo obilo pozornosti in navdušenja splošne javnosti.

Investicijski načrti

Razširitveni projekt v višini 94 milijonov evrov, ki ga je Goodyear Slovenija začel izvajati leta 2019 in bo predvidoma končan v letu 2022, bo za okvirno 25 odstotkov povečal zmogljivosti v kranjski tovarni. Naložba bo omogočala dodatno proizvodnjo tehnološko dovršenih potniških pnevmatik za platišča večjega premera. Pri tem gre predvsem za 17- do 19-palčne pnevmatike za nadomestno vgradnjo, namenjene vsem evropskim trgom. V zadnjih dveh letih so zaradi omenjene investicije v podjetju že zaposlovali na nova delovna mesta. Skupno bodo ustvarili približno 160 novih delovnih mest, zlasti v proizvodnji. Do konca letošnjega leta in v naslednjem letu bodo na nova delovna mesta predvidoma zaposlili še okvirno 75 oseb.

Goodyear Blimp na slovenskem nebu

V sklopu evropske turneje je Slovenijo v juliju obiskalo legendarno zračno plovilo Goodyear Blimp. Veličastni zrakoplov vrste Zeppelin NT je gostoval na letališču v Lescah. Skozi svojo več kot 100-letno zgodovino je Goodyear Blimp postal svetovno znana ikona, ki z zagotavljanjem spektakularnih zračnih posnetkov utrjuje Goodyearov položaj v svetu motošporta. V Sloveniji je velikan požel obilo navdušenja splošne

javnosti, njegove fotografije ob preletu slovenskih krajev pa so preplavile družbena omrežja. Tudi dogajanje na letališču Lesce je bilo pestro in zanimivo – Goodyear Blimp je povabljenim skupinam omogočil nepozabno izkušnjo panoramskega poleta nad Blejskim jezerom, Kranjem in Škofjo Loko. Z njim so poleteli poslovni partnerji podjetja Goodyear, novinarji, izžrebani zaposleni podjetja Goodyear ter zmagovalci različnih nagradnih iger – in vsi so domov odšli navdušeni nad nepozabnim doživetjem.

Trajnostna mobilnost in poslovanje

Glede na namene Evropske unije, da do leta 2050 postane ogljično nevtralna, si prevozniška industrija ter proizvajalci vozil močno prizadevajo, da bi poslovali bolj okoljsko ozaveščeno, in odločno ukrepajo, da bi zmanjšali ogljični odtis svoje panoge. S ciljem prizadevanja za bolj trajnostno prihodnost so v Goodyearu v letošnjem letu razvili novo večnamensko linijo tovornih pnevmatik FuelMax Endurance, ki bo številnim evropskim voznim parkom tovornih vozil in proizvajalcem tovornjakov pomagala pri zmanjševanju ogljičnega odtisa.

S septembrom je kranjski Goodyear prešel na hidro električno energijo, ki sodi med eno izmed vrst zelene energije.

Goodyear Blimp se je v sklopu evropske turneje ustavil tudi v Sloveniji in navdušil slovensko javnost.

Nova linija tovornih pnevmatik FuelMax Endurance omogoča manjši ogljični odtis tovornih vozil.

Izračuni kažejo, da bodo s to spremembo v enem letu v Sloveniji prihranili več kot 46.000 ton ogljikovih emisij. Prehod na zeleno energijo je le eden od številnih ukrepov Goodyeara, s katerim stremijo k zmanjševanju svojega vpliva na okolje.

Odličja za Goodyearove pnevmatike

Vodilne avtomobilistične revije so v letošnjem letu na primerjalnih testih letnih pnevmatik znova potrdile odličnost Goodyearovih pnevmatik. Letna pnevmatika Eagle F1 Asymmetric 5 je navdušila strokovnjake pri nemški reviji Auto Zeitung¹ in Gute Fahrt², Goodyearova najnovejša letna pnevmatika za športne terence EfficientGrip 2 SUV pa je slavila na neodvisnem testu prestižne revije Auto Bild allrad³. Na prestižnem testu zimskih pnevmatik, ki ga v partnerstvu izvajajo avtomobilski klubi ADAC, ÖAMTC, TCS⁴ in tudi slovenski AMZS⁵, so Goodyearove blagovne znamke osvojile kar štiri uvrstitve na zmagovalne stopničke. Pnevmatiki Goodyear UltraGrip 9+ in Dunlop Winter Response 2 sta bili skupni zmagovalki

Goodyear UltraGrip 9+ in Dunlop Winter Response 2 sta bili skupni zmagovalki testa 15-palčnih zimskih pnevmatik, ki ga je opravil AMZS⁵.

testa 15-palčnih pnevmatik, Dunlop Winter Sport 5 in Goodyearova UltraGrip Performance+ pa sta blesteli na testu 17-palčnih visokozmogljivih pnevmatik – Dunlop Winter Sport 5 si je prislužila deljeno najboljšo uvrstitev, Goodyearova UltraGrip Performance+ pa je bila ena od zgolj treh pnevmatik, ki so ji izvajalci testa dodelili najvišjo oceno 'zelo priporočljivo'. Na testu celoletnih pnevmatik priznane nemške revije Auto Bild⁶ je pnevmatika Goodyear Vector 4seasons Gen-3 v kategoriji več kot 30 blagovnih znamk že drugo leto zapored osvojila prvo mesto.

Izjemna zmogljivost na dirki 24 ur Le Mansa

Na letošnji najprestižnejši vzdržljivostni dirki na svetu, 24 ur Le Mansa, je Goodyear z dirkalnimi pnevmatikami Eagle F1 SuperSport prvič doslej opremil celoten razred LMP2. Nova serija dirkalnih pnevmatik je tekmovalnim ekipam zagotovila zanesljivost in izjemno trpežnost vseh 24 ur

Na letošnji dirki 24 ur Le Mansa je Goodyear z dirkalnimi pnevmatikami Eagle F1 SuperSport opremil celotni tekmovalni razred LMP2.

dirke, saj je posamezna ekipa z enim kompletom prevozila več kot 650 kilometrov, kar je približno enkrat več, kot je dolga dirka Formule 1.

Dobrodelno za Boljšo prihodnost

Goodyear že vrsto let aktivno sodeluje s svojimi lokalnimi skupnostmi, kamor s prostovoljskimi projekti vključuje tudi svoje zaposlene. Čeprav so nepredvidljive razmere ponovno preprečile izvajanje teh projektov, je program donacij pnevmatik prostovoljnimi reševalnim službam, ki ga Goodyear izvaja že mnogo let, potekal nemoteno tudi v letu 2021 – omenjenim društvom so podarili pnevmatike v okvirni vrednosti 50.000 evrov.

Nove pnevmatike je prejelo tudi Društvo gorske reševalne službe Rateče.

¹ Auto Zeitung, št. 5, 17. februar 2021

² Gute Fahrt, št. 3, 19. februar 2021

³ Auto Bild allrad, 4. marec 2021

⁴ ADAC/ÖAMTC/TCS test, 21. september 2021

⁵ test AMZS, 29. september 2021

⁶ Auto Bild, izdaja 39-2021

GOODYEAR

www.goodyear-slovenija.si
www.goodyear.si

KNAUF INSULATION NA EXPU V DUBAJU

Knauf Insulation, d. o. o., ki je pred časom trgu že predstavil svoj program zelenih infrastrukturnih rešitev Urbanscape®, je v zadnjem letu pridobil novo odmevno referenco. Njihova zelena stena je namreč del slovenskega paviljona na EXPU v Dubaju, ki namesto v letu 2020 zaradi epidemije poteka med oktobrom 2021 in marcem 2022.

Paviljon prikazuje Slovenijo kot zeleno srce Evrope, stičišče pomembnih evropskih poti, ki združuje tri naravne elemente: vodo, gozd in les. Stavba sama predstavlja zaključeno celoto. Ponazarja značaj Slovenije in njenih naravnih zakladov, inovativnost, ozaveščenost in trajnostno naravnost k ohranjanju naravnih virov.

Slovenski paviljon z zeleno steno Urbanscape® Sempergreen Wall je edinstven zaradi bujnega zelenega vtisa, ki ga daje v puščavskem okolju, kot je Dubaj, ZAE. Šest metrov visoko zelena stena sestavlja 1500 panelov s 45.000 rastlinami, ki vsekakor pritegnejo pozornost. Stena je zasnovana iz 11 vrst lokalno gojenih rastlin v zelenih odtenkih, ki predstavljajo slovenske gozdove.

Projekt, poln izzivov

Projekt priprave zelene stene se je začel spomladi leta 2020 in je bil vsekakor specifičen z več vidikov. Naš izziv je bil, da najdemo rešitev, ki predstavlja Slovenijo in hkrati ustreza lokalnemu okolju in podnebnju. Za izvedbo, dobavo in namestitev smo porabili skoraj šest mesecev, od tega za izdelavo zelene stene in namakalnega sistema en mesec, za predhodno lokalno gojenje rastlin v rastlinjaku tri mesece in za namestitev zelenih stenskih panelov 14 dni. Namestitev je v več fazah izvedel lokalni partner z našo podporo, ki je zaradi situacije s covidom-19 potekala večinoma na daljavo.

Na vodotesno fasado smo montirali navpične podkonstrukcijske elemente (profile) in namestili cevi za kapljično namakanje, s katerimi smo kasneje povezali namakalno enoto (ki se nahaja

v tehnični sobi paviljona) in panele zelene stene. Preden smo nadaljevali z naslednjo fazo sajenja panelov zelene stene s predhodno gojenimi rastlinami, je bilo treba zagotoviti ustrezno količino vode primerne temperature in tlaka ter poskrbeti za nemoteno oskrbo z električno energijo.

Po meri izdelani nosilni podkonstrukcijski elementi, paneli zelene stene, lahke plošče s substratom iz vlaken kamene volne in posebej zasnovani namakalni sistem so bili izdelani v Evropi in odpredelani v Dubaj. Rastni medij je iz mineralnih vlaken, ki so za ta namen obdelana drugače kot vlakna, namenjena toplotni izolaciji, imajo izjemno sposobnost zadrževanja vode (do 90 odstotkov prostornine) in so zato še bolj primerna za gojenje rastlin v sušnem podnebnju.

Za pravilno spremljanje vlažnosti v panelih smo uporabili senzorje vlage, ki merijo primerno vlago za spremljanje zelene stene na daljavo. Senzorji so povezani tudi z aplikacijo, ki olajša vzdrževanje. Vse rastline smo gojili v lokalnem rastlinjaku in nato posadili v panele zelene stene. Zadnji del projekta je bil selitev panelov z rastlinami iz rastlinjaka na samo stavbo.

S to inovativno rešitvijo dobimo navpični vrt, ki daje stenam poseben zeleni in trajnostni značaj.

Prednosti zelene stene Urbanscape® Green wall

Naša zelena stena temelji na hidroponski osnovi. Glavna prednost je njena teža. Kadar je v celoti nasičena z vodo, ta znaša 45 kg/m² (sistemi, gojeni v zemlji, lahko tehtajo tudi več kot 90 kg). Zaradi tega je konstrukcija manj robustna in težka ter omogoča enostavno namestitev na osnovno konstrukcijo.

Kakšno vzdrževanje zelene stene je potrebno?

Če želimo ohraniti grmičast in gost videz, stena poleg rednega spremljanja in oskrbe z vodo potrebuje tudi redno obrezovanje, pomladitev in odstranjevanje olesene-
lih delov. Ker je osnovni substrat inerten, je treba dodajati mikro in makro hranila. Če ima lastnik rad grmičast videz, bo seveda rezanja in obrezovanja manj. Če last-
nika ne motijo odmrli listi, jih ni treba odstranjevati, saj jih bo veter odpihnil. V hidroponski zeleni steni je odstotek letne zamenjave rastlin nadvse majhen in znaša manj kot pet odstotkov, kar je treba pripisati samodejnemu namakalnemu sistemu, ki poganja celoten ekosistem.

V podjetju Knauf Insulation verjamemo, da je ta projekt odlična odskočna deska za prodor na trge Bližnjega vzhoda in na preostale tuje trge, kjer zaradi okoljskih koristi sledijo trendom zelene infrastrukture.

V projektu smo sodelovali s partnerji: Magnet Design, d. o. o., Riko hiše, d. o. o., Sempergreen Vertical, Desert Dream Garden in Knauf Insulation, d. o. o., Škofja Loka.

www.urbanscape-architecture.com
www.knaufinsulation.si

Okoljske koristi:

- **energijski prihranek** (senčenje, neposredna absorpcija sončnih žarkov, hladilni učinek zaradi vlage v substratu zelene stene)
- **zmanjšanje pojava mestnih toplotnih otokov**
- **zmanjšanje CO2**
- **absorpcija delcev PM**
- **biotska raznovrstnost**
- **vpijanje zvoka**

Finančne koristi:

- **energijski prihranek**
- **dvig vrednosti nepremičnin**
- **daljša življenjska doba fasade**
- **manjša poraba vode v primerjavi z zelenimi stenami, gojenimi v zemlji**

Prednosti za uporabnike:

- **zvočna izolacija**
- **boljše življenjsko okolje – mikroklima**
- **manjše segrevanje okolice**

S plini Messer do čistejšega okolja

Uporaba CO₂ namesto kemikalij je cenejša, hitrejša, bolj kakovostna in ekološka.

Želite v vašem podjetju močno zmanjšati stroške obratovanja in vzdrževanja s peskanjem s suhim ledom? Želite optimizirati stroške s CO₂? Vas zanima, kako lahko preprečite nabiranje vodnega kamna v cevovodih ali črpalkah s cenejšim načinom, ki je hkrati še ekološko manj sporen kot kemikalije in prav tako preprečuje blokiranje črpalke? Imate v podjetju odpadne alkalne vode, ki jih morate pred izpustom očistiti in nevtralizirati?

Kje vse se uporablja CO₂?

V avtomobilski industriji, jeklarstvu, okoljskem inženirstvu, proizvodnji hrane in pijač, gradbeništvu, metalurgiji, pri obdelavi stekla in keramike, proizvodnji medicinskih in farmacevtskih izdelkov, v kemični industriji, papirni industriji, pri črpanju termalne vode, odpadne industrijske vode, odstranjevanju laka, čiščenju strojev, ...

MESSE
Gases for Life

www.messer.si

Strokovnjak za področje ekologije:

Izidor Gostinčar, 051 339 986, izidor.gostincar@messergroup.com

Part of the **Messer World**

Damatech, prodorno družinsko podjetje z Jesenic

Damatech, d. o. o.
Cesta Franceta Prešerna 63
SI-4270 Jesenice
Slovenija +386 5 923 55 03
www.damatech.com

»Zaposlenim želimo omogočiti kar najboljše delovne pogoje, optimalno plačo in dobre odnose. Zagovarjamo osnovne vrednote, kot so korekten odnos do dela, lojalnost podjetju in poštenost.«

Podjetje Damatech, ki sta ga ustanovila Mateja in Darko Mikec, uspešno nadaljuje železarsko tradicijo Jesenic.

Podjetje Damatech sta leta 2004 ustanovila Mateja in Darko Mikec. Oba sta strokovnjaka s področja metalurgije, karieri sta začela v nekdanji Železarni Jesenice, kasneje pa sta se izpopolnjevala na različnih strokovnih in menedžerskih pozicijah v Sloveniji in tujini. Oba sta zaključila tudi mednarodni podiplomski poslovni študij MBA in tako svoje tehnično strokovno znanje nadgradila z znanjem upravljanja in vodenja podjetja. Podjetje Damatech aktivno posluje od leta 2008, v tem obdobju pa beleži izjemno hitro rast, bilo je tudi v izboru za gazelo gorenjske regije.

Na jeseniški Stari Savi, kjer imajo lastne sodobne poslovne prostore na mestu nekdanje žičarne, nadaljujejo železarsko tradicijo Jesenic. So specialisti za poboljšana jekla, ukvarjajo se z razrezom in distribucijo, z najsodobnejšimi napravami za razrez izvajajo zahtevne strojne obdelave poboljšanih jekel z visoko trdnostjo. Jekla dobavljajo kupcem v Sloveniji, na Hrvaškem, v Avstriji, kjer imajo tudi podružnico, Nemčiji ... Z epidemijo se je tudi podjetje Damatech znašlo v turbulentnem okolju, v kovinsko-predelovalni industriji pa so se spremembe, povezane s prestrukturiranjem avtomobilske industrije, začele kazati že jeseni 2019, ko so zaznali ohlajanje trga. »Tako se je tudi za naše podjetje začel zmanjševati obseg naročil in v leto 2020 smo vstopili z veliko mero previdnosti. V pomladnem in poletnem obdobju smo beležili 50-odstotni padec prodaje. Zato smo takoj sprejeli ukrepe za zagotovitev stabilnosti poslovanja. Po eni strani smo zagotovili racionalizacijo in finančno stabilnost ter po drugi strani intenzivirali aktivnosti v zvezi s trženjem v tujini,« pripovedujeta Mateja in Darko Mikec. S poslovnimi rezultati leta 2020 so bili kljub izjemno slabi gospodarski in epidemiološki situaciji zadovoljni, kljub 15 odstotkov nižji prodaji v primerjavi s predhodnim letom so izboljšali dobičkonosnost ter predčasno odplačali vsa posojila. Tudi leto 2021 se je začelo z veliko mero nejasnosti, kakšne bodo razmere na trgu. Kljub temu so sprejeli odločitev o novih investicijah v tehnološko opremo in kupili novo žago za rezanje debele pločevine, ki je največja doslej, z njo lahko režejo debelo pločevino iz jekla dimenzij 2,5 metra x 8 metrov. Močno so okrepili tudi aktivnosti v zvezi z razvojem informacijskega sistema in tako v leto 2021 investirali v tehnološko opremo in v informacijski sistem več kot milijon evrov, in to izključno iz lastnih sredstev. Zaradi povečanega splošnega povpraševanja in tudi zaradi ukrepov v širitev trga se je tako v leto 2021 izjemno povečalo tudi povpraševanje po izdelkih. Da bi lahko zagotovili ustrezne storitve kupcem in zanesljive dobave, so zaposlili nove sodelavce tako v prodaji kot tudi v proizvodnji.

»V letošnjem letu smo zaradi dobrega poslovanja, ki je rezultat truda vseh sodelavcev, povišali nivo plač vsem zaposlenim, izplačali visok letni regres in tudi izplačali dodatne nagrade po zaključku še posebej uspešnih mesecev. Načrtujemo, da nam bo poslovni rezultat tudi omogočil, da bomo izplačali nagrado za poslovno uspešnost,« pravita Mateja in Darko Mikec. Prodaja v leto 2021 bo znašala 8,5 milijona evrov, kar je za okrog 40 odstotkov več kot v leto 2020. Kljub negotovim razmeram so v podjetju prepričani, da bodo uspešni tudi v leto 2022. »Naše podjetje ima še vedno možnost za rast, predvsem v segmentu strojnih delov. Zato so naša vrata še vedno odprta za nove sodelavce, še posebej tisti z znanjem in izkušnjami na področju mehanske obdelave,« poudarjata lastnika podjetja, ki sta se jima v podjetju pridružila tudi hči Eva, ki se je šolala v Avstriji, na poslovni šoli v Münchnu pa magistrirala iz poslovnih ved, in njen mož Damir, ki je magister organizacijskih ved.

V podjetju Damatech je 34 zaposlenih, vrata so še vedno odprta za nove sodelavce.

Poclain Hydraulics v leto 2022 z novimi naložbenimi načrti

Poclain Hydraulics, d. o. o.
Industrijska ulica 2, 4226 Žiri

Direktor Aleš Bizjak / Foto: Anže Petkovšek

V žirovskem podjetju Poclain Hydraulics bodo po predvidevanjih letošnje poslovno leto zaključili zelo uspešno, saj načrtujejo kar za četrtno višjo prodajo kot v preteklem letu.

Če je leto 2020 globoko zaznamovala svetovna zdravstvena kriza, ki je zlasti izvoznikom prinesla veliko negotovosti in močno omejila njihove nabavne, prodajne in logistične tokove, so se v letošnjem letu razmere vendarle nekoliko izboljšale. Intenzivno okrevanje tržišča je sprožilo povečano povpraševanje kupcev, ki je Poclainovemu kompetenčnemu centru za hidravlične ventile in hidravlične naprave v Žireh prineslo nova naročila in občutno večji obseg dela v proizvodnji.

Da bi lahko nemoteno izpolnjevali svoje pogodbene obveznosti, so se v podjetju že v začetku letošnjega leta hitro odzvali na spremenjene razmere s prilagoditvijo lastnih kapacitet in pravočasno preskrbo ključnih materialov in komponent. Še vedno se srečujejo s težavami pri zaposlovanju kadrov. V svoje vrste vabijo nove sodelavce s področja strojništva, mehatronike in logistike, ki pa jih pri nas še vedno primanjkuje, zato za delo v proizvodnji iščejo usposobljene kadre tudi v tujini in se pri tem srečujejo še s številnimi birokratskimi ovirami. Ta izziv bodo morali aktivno reševati tudi v prihodnje.

»Tudi v leto 2022 pričakujemo nadaljevanje trenda rasti, predvsem na ključnih tržiščih hidravlike za mobilne delovne stroje, kjer oskrbujemo največja globalna podjetja,« poudarja direktor Aleš Bizjak. »Z lastnim znanjem nam je uspelo razviti vrhunske in napredne proizvode, s katerimi uspešno konkuriramo na najzahtevnejših globalnih tržiščih. Prav visoka rast pri osrednjem programu ventilov je botrovala odločitvi, da se usmerimo v proizvodnjo tistih izdelkov, pri katerih na globalnih trgih ustvarimo višje dodane vrednosti, manj perspektivne programe pa opustimo. S hidravličnimi ventili za mobilne delovne stroje, ki predstavljajo jedro in potencial naše nadaljnje rasti poslovanja, nameravamo še z večjim elanom izpolnjevati svoje dolgoročne načrte.« Po besedah direktorja Bizjaka bo leto 2022 tudi po investicijah med največjimi v zgodovini podjetja. Za nadaljnji razvoj poslovne odličnosti, visoke kakovosti in produktivnosti bo glavni fokus pri naložbah usmerjen v posodobitev strojne opreme, popolno posodobitev in razširitev linije za izdelavo ventilov za zavore ter nadgradnjo proizvodnih kapacitet za vpeljevanje novih proizvodov.

Ob vitki proizvodnji, višji produktivnosti in fleksibilni avtomatizaciji sta pri uresničevanju načrtov za doseganje hitre rasti v ospredju še digitalizacija in razvoj vodenja zaposlenih. Tako na področju digitalizacije že z letošnjim letom zaključujejo projekt spremljanja produktivnosti ter vodenja vzdrževanja, v leto 2022 pa bodo vpeljali še nova sodobna digitalna orodja za nadzor življenjske dobe orodij, vodenje montažnih linij ter spremljanje kazalnikov učinkovitosti in uspešnosti. Poseben projekt predstavlja povezovanje digitalnih podatkov v enoten globalni centralni sistem za sprotno spremljanje in vodenje ključnih podatkov proizvodnje. S pomočjo digitalnih dvojčkov razvijajo novo generacijo montažnih linij, ki bodo ob visoki produktivnosti zagotavljale najvišjo kakovost proizvodov.

Glavnina investicijskih sredstev bo usmerjena v fleksibilne sisteme obdelovalnih centrov z visoko avtonomijo. Ker je njihova proizvodnja pretežno maloserijska, bo za doseganje njihove visoke izkoriščenosti to predstavljalo poseben izziv.

Tako intenziven tehnološki razvoj ima velik vpliv tudi na zaposlene in njihovo vlogo v organizaciji. V podjetju že vrsto let podpirajo modernejše metode vodenja zaposlenih, v prihajajočem letu pa bodo za spodbujanje večje učinkovitosti ob prevzemanju večje odgovornosti dali poseben poudarek tudi opolnomočenju zaposlenih.

Dolnov letos predal 146 stanovanj

V lanskem letu je Dolnov napovedal gradnjo stanovanj v Škofji Loki in Celju, kar je tudi v celoti realiziral, in sicer je v Celju zgradil 36 stanovanj, v Škofji Loki pa na izjemni lokaciji z izredno lepo arhitekturo 104 stanovanja in 4 poslovne enote.

Dolnov, d. o. o.
Šuceva ulica 23, Kranj
T: 04 201 30 00
E: dolnov@dolnov.si

V Dolnovu pravijo, da je bila to najzahtevnejša in najlepša soseska, kar so jih do sedaj zgradili. Tako je Dolnov končno realiziral 12 let načrtovano gradnjo, ki so jo domačini končno dočakali. Za današnji čas je bila cena izredno ugodna, in sicer 2.200 evrov za kvadratni meter z vključenim DDV. Danes bi bila cena bistveno višja, in sicer 3000 evrov za kvadratni meter. Ker so v času gradnje prodali vsa stanovanja, pravijo, da je bil objekt zgrajen v zadovoljstvo investitorja in kupcev. V Celju so prav tako vsa stanovanja že prevzeli zadovoljni kupci.

Dolenčevi vrtovi v Škofji Loki

Soseska Dolnov v Radencih.

Peter Žibert, predsednik družbe: »Naši novi projekti za leto 2022 so: gradnja tristo stanovanj v Kranju, 120 stanovanj v Radencih in v 126 stanovanj Novem mestu. V prihodnjem letu se bomo osredotočili predvsem na gradnjo soseske Dolnov Zlato polje, kjer bomo zgradili istočasno tristo stanovanj s podzemno garažo. Uredili bomo ustrezno infrastrukturo, dovozne ceste in četrti krak semaforiziranega križišča. Naselje je že v fazi projektiranja.«

Marjana Vučenič, nepremičninska posrednica: »Da bi projektirana stanovanja čim bolj približali potrebam kupcev, je osnova našega projektiranja graditi tisto, kar si kupci zares želijo. Predvidevamo 2-sobna stanovanja, velika približno 52 m², 3-sobna stanovanja, velika okrog 65 m², 4-sobna stanovanja, velika od 80 do 90 m², in 5-sobna stanovanja, velika največ 115 m². Velikosti stanovanj še vedno lahko prilagajamo potrebam kupcev, zato se interesenti za nakup stanovanj lahko prijavijo z navedbo, kakšno stanovanje želijo imeti. Informacije lahko sporočijo na elektronski naslov marjana.vucenic@dolnov.si ali pa na telefonsko številko 031 714 283. Informacija je popolnoma nezavezujoča tako za kupca kot investitorja, interesenti pa bodo že v januarju obveščeni o vseh drugih pogojih, na primer ceni in roku izvedbe, na osnovi ustrezne dokumentacije pa bo možno tudi sklepanje pogodb.«

Lidija Žibert, direktorica: »Po 20-letnih izkušnjah v gradbeništvu je naša želja, da bi končno zgradili nekaj tudi za svoje sokrajane. Maksimalno se bomo potrudili, da izkoristimo vse izkušnje, ki smo jih pridobili v dveh desetletjih v gradbeništvu. Stanovanja na Zlatem polju bodo zgrajena na odprti sončni legi s pogledom na okoliške gore in hribe, ki jih nudi prelepa Gorenjska. Prav tako pa je v neposredni bližini vsa potrebna infrastruktura, šole, fakulteta, vrtci, zdravstvena oskrba in avtobusna postaja. Komaj čakamo, da bo projekt realiziran!«

Gradili bodo v Kranju na Zlatem polju.

Zapisani tradiciji in odličnosti

◆ MARMOR HOTAVLJE

Hotavlje 40, 4224 Gorenja vas, Slovenia
T: +386 4 50 70 000
www.marmor-hotavlje.si

300⁺

KINGS OF THE STONE AGE

Marmor Hotavlje je vodilno kamnoseško podjetje v nišnem segmentu megajaht in luksuznega pohištva.

Marmor Hotavlje je družba z več kot sedemdesetletno tradicijo, opira pa se še na precej starejše temelje kamnoseštva na Hotaveljskem. V tem času namreč minevajo tri stoletja od vgradnje najstarejšega znanega izdelka s hotaveljskega kamna. Tradicija hotaveljskega kamna je danes prežeta s sodobno tehnologijo in inovativnostjo, kar je Marmor Hotavlje pripeljalo do vodilnega svetovnega podjetja v nišnih segmentih kamnoseštva. Izmed desetih megajaht – luksuznih plovil, daljših od 85 metrov –, kolikor jih letno izdelajo na svetu, so namreč kar na osmih vgrajeni kamniti izdelki hotaveljskega podjetja. Prek podjetja Knoll pa so vstopili tudi na ameriški trg luksuznega pohištva. Ta dva segmenta danes zavzemata večji del dejavnosti, preostanek pa namenjajo sodelovanju pri preostalih visokokakovostnih projektih in ustvarjanju drugih unikatnih izdelkov doma in v tujini. Posebnost in odlika delovanja podjetja je, da je vsak kos, ki ga vgradijo kjerkoli po svetu, načrtovan in v celoti izdelan doma. Na pečat »narejeno v Hotavljah« pa so še posebej ponosni. Izjemno poslovanje podjetja v zadnjih letih je bilo prepoznano tudi doma. V izboru hitro rastočih podjetij so postali najprej gorenjska, nato pa še bronasta slovenska gazela, kar je poleg velikega priznanja za vodstvo podjetja tudi zaveza za dobro delo v prihodnje tako v odnosu do zaposlenih kot do kupcev. Kot poudarjata direktorja Damijan in Tomaž Selak, je mesto, ki ga podjetje na trgu zavzema danes, rezultat pametnih odločitev in trdega dela celotne ekipe zaposlenih. Delavcev, ki jih iščejo, na trgu namreč ni. Treba jih je v celoti priučiti, kar jim v podjetju tudi uspeva. Številni med njimi so danes strokovnjaki na svojem področju, vse pa odlikuje visok občutek za odgovornost, saj brez tega rokovanje s tako dragocenim in dovršenim izdelkom ni mogoče. »Prizadevamo si, da se delavec počuti spoštovanega, in tako kot na kupce sem ponosen tudi na zaposlene, ki jih imamo v podjetju,« pravi direktorja, ki si želita, da bi bilo podjetje v prihodnje še bolj prepoznavno kot lokalni zaposlovalec.

Kljub globalnemu uspehu Marmor Hotavlje namreč ostaja podjetje, trdno vpeto v lokalno okolje. Sodelujejo z lokalno skupnostjo in društvi ter s trajnostnim odnosom skrbijo za okolje. »Če ne spoštuješ preteklosti in zgodovine, v sedanjosti ne moreš biti uspešen in imeti prave vizije za prihodnost,« pravijo v vodstvu.

Foto: Braniko Čeak

Direktorja Damijan in Tomaž Selak

Foto: Tom van Oossanen

Dobili nove kupce in izdelke

Niko
Železniki

Niko, d. o. o., Železniki
Otoki 16, 4228 Železniki
Tel.: 04 51 17 700
Faks: 04 51 17 712
E-pošta: info@niko.si
Spletna stran: www.niko.si

Niko Železniki je že od leta 2010 največji proizvajalec mehanizmov za registratorje na svetu. Skupaj s polovico manjšim hčerinskim podjetjem na Češkem pokrivajo 65 odstotkov evropskega in 40 odstotkov svetovnega trga.

V podjetju Niko Železniki si bodo po besedah direktorja Rada Čulibrka letošnje leto zapomnili po pomanjkanju vseh surovin na svetovnem trgu. »Posledica tega so bile vsak mesec višje nabavne cene in dolgi roki dobav. Kupcem smo bili tako primorani cene dvigovati vsak kvartal. Zelo uspešni smo bili pri trženju, saj nam je z dodatnimi novimi kupci uspelo prodati naše letne proizvodne kapacitete tako v Železnikih kot tudi v obeh hčerinskih podjetjih na Češkem in Madžarskem. Leto bomo tako zaključili z lepim finančnim rezultatom,« je zadovoljen.

Skupina Niko vsako leto pridobiva nove kupce in na trg plasira nove modele prestižnih mehanizmov ter kupcem zagotavlja kakovostne izdelke s kratkimi roki dobave. »Že več desetletij poslujemo z zalogo materialov in tudi končnih izdelkov. Tako nimamo težav s pravočasnim zagotavljanjem materiala v lastni proizvodnji, kupci pa dobijo vse naše standardne izdelke v nekaj dneh. Tak sistem poslovanja je kupcem všeč in radi delajo z nami,« je razložil Čulibrk.

Registratorji za arhiviranje papirnih dokumentov predstavljajo okoli 80 odstotkov realizacije. Prodajajo jih po vsem svetu: v Nemčijo, Francijo, Poljsko, Češko, Švico, Italijo, Turčijo, Rusijo, Izrael ..., od letos tudi v Čile, Južno Afriko, Kostariko, Dubaj, Egipt ... »Vsako leto dodamo kar nekaj novih kupcev za naše standardne mehanizme, stalnim kupcem pa prodamo nove verzije prestižnih mehanizmov, ki predstavljajo po obsegu že 40 odstotkov naše prodaje, v dobičku pa imajo že več kot 60-odstotni delež,« je pojasnil Čulibrk.

Rast beležijo tudi na področju avtoindustrije, kjer se prodaja približuje 10 odstotkom skupne realizacije. Za avtoindustrijo proizvajajo vgradne kovinske in aluminijaste komponente; ta čas so glavni izdelki aluminijasta hladilna telesa za luči. Trenutno imajo osem kupcev in dvanajst dolgoročnih pogodb pa tudi pet novih večjih projektov v dogovorih za prihodnja leta. Izdelki za tapetništvo in gradbeništvo (palične sponke, pnevmatski zabijalni aparati ...), ki jih prodajajo predvsem na domačem trgu, predstavljajo manj kot tri odstotke realizacije.

V Niku vsako leto vpeljejo več novih izdelkov. Največja letošnja pridobitev je nova linija prestižnih mehanizmov VON Leitz za nemškega kupca, kar bo po besedah Čulibrka pomembno vplivalo na realizacijo od leta 2022 dalje. »Vsako leto tudi investiramo. Tako smo letos kupili nove stiskalnice, nove pakirne robote za svojo proizvodnjo in nove CNC-stroje za orodjarno.«

V Niku Železniki je trenutno 260 zaposlenih, v hčerinskem podjetju na Češkem 150 in na Madžarskem 130. »V Skupini Niko nas je ta čas torej 540 zaposlenih, in sicer za letno realizacijo okoli 70 milijonov evrov,« je povedal Čulibrk. Medtem ko se v številnih podjetjih spopadajo s pomanjkanjem kadra, v Niku Železniki, kjer so letos zaposlili 15 novih sodelavcev, nimajo večje fluktuacije. »Zaposleni imajo dobre delovne pogoje, redno plačo, letošnji regres je znašal 1800 evrov, božičnica do 700 evrov, zaposleni dobijo mesečno vplačilo 50 evrov v drugi pokojninski steber ..., zato radi poudarimo, da naši sodelavci dobijo približno 15 plač v letu,« je dejal Čulibrk. Omenil je še odlično sodelovanje s Šolskim centrom Škofja Loka, s katerim imajo že več let vpeljan vajeniški program za poklic orodjar-oblikovalec kovin, poleg tega štipendirajo dijake in študente na strojni usmeritvi.

Čulibrk je prepričan, da bo prihodnje leto velik izziv za celotno evropsko gospodarstvo. »Vse se je nenormalno podražilo – plin, elektrika, jeklo, papir, kartonska embalaža ... Težko bomo vse to naprej zaračunali kupcem.« V Niku si želijo ohraniti sedanji nivo poslovanja, vsako leto pridobiti vsaj nekaj novih kupcev in širiti nabor izdelkov. Rasti in vlagati si želijo predvsem na področju avtoindustrije.

Rado Čulibrk, direktor

NIKO

Železniki

75^{let} tradicije

Certifikati: IATF 16949, ISO 9001, ISO 14001

HLADILNA TELESA ZA ELEKTRO KOMPONENTE

KOVINSKI IZDELKI pokrovi, nosilci, sponke

ORODJA ZA PREOBLIKOVANJE PLOČEVINE

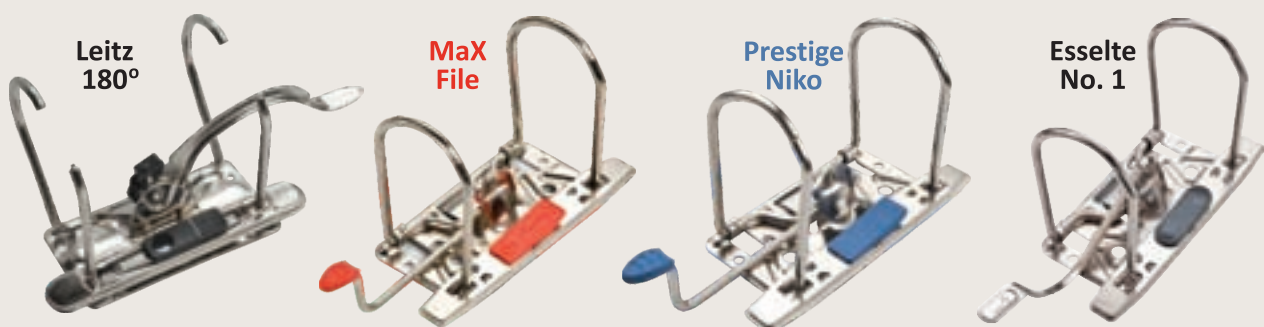
INDUSTRIJSKE SPONKE

Podjetje NIKO danes:

- štancanje kovinskih izdelkov,
- sestava na velikoserijskih montažnih linijah,
- lastna konstrukcija in orodjarna,
- 260 zaposlenih,
- 40 mio € letne realizacije,
- 92 % izvoza,
- hčerinski podjetji na Češkem in Madžarskem.

MEHANIZMI ZA REGISTRATORJE

www.niko.si

Vsak dom je unikaten, zavarujte ga

V središču vseh aktivnosti Zavarovalnice Triglav so stranke, ki jih v vodilni slovenski zavarovalnici spremljajo individualno in na celotni vseživljenjski uporabniški poti. Potrebam strank prilagajajo tradicionalne in digitalne pristope, razvijajo inovativne storitve in produkte, ki jih nadgrajujejo z asistenčnimi storitvami, pri tem pa stremijo k enostavni in vsekanalni dostopnosti.

Vse bo v redu.

www.triglav.si

Mihaela Perčič,
direktorica Območne enote Kranj

»S hitrimi, enostavnimi ter zanesljivimi (digitalnimi) rešitvami in storitvami pomagamo strankam iz težav, kadarkoli in kjerkoli nas potrebujejo. Naša prioriteta je ustvarjanje dodane vrednosti za stranke in zagotavljanje izjemne uporabniške izkušnje. Hvala vsem našim strankam za zvestobo, ekipi sodelavcev za predanost in zavzetost pri delu ter partnerjem za dobro in uspešno sodelovanje. Na ta način lahko skupaj uresničujemo svoje poslanstvo – da ustvarjamo varnejšo prihodnost.«

Med številnimi spremembami in novostmi, ki so jih uvedli v letošnjem letu, je tudi prenovljeno zavarovanje doma, ki je namenjeno lastnikom in najemnikom stanovanjskih nepremičnin (hiša, stanovanje, vikend ...), kot tudi tistim, ki svoje stanovanjske nepremičnine oddajajo v najem.

Novosti prenovljenega zavarovanja doma

Prenovljeno zavarovanje doma je izjemno fleksibilno, saj se prilagaja potrebam strank in omogoča različne kombinacije zavarovalnih kritij. Stranka lahko zavaruje samo stanovanjsko hišo/etažno lastnino ali stanovanjske premičnine, lahko pa obe hkrati. Temeljnim kritjem zavarovanja doma, kot so požar, toča, strela, vihar itd., lahko stranka poljubno doda kritja dodatnih nevarnosti, ki se lahko razlikujejo za objekt in opremo. Tudi način zavarovanja (na novo ali dejansko vrednost) je lahko različen za objekt in opremo. Poleg tega v Zavarovalnici Triglav sklepanje takšnega zavarovanja ponujajo kot prvi na trgu tudi po spletu. V nadaljevanju so navedene še nekatere od številnih novosti prenovljenega zavarovanja doma.

Ob sklepanju zavarovanja stanovanjskih objektov ni treba ugotavljati gradbene vrednosti objekta, ki ga stranka želi zavarovati. Zadostuje, da stranka pove le kvadraturu objekta, zavarovalnica pa v primeru sklenitve zavarovanja na novo vrednost stranki jamči, da bo lahko v primeru totalne škode (npr. objekt zaradi požara pogori do tal) na istem mestu zgradila enak objekt, kot je tam stal pred škodo. Tako ni več nevarnosti, da bi bili objekti zaradi rasti cen v gradbeništvu podzavarovani.

Močno so razširili nabor predmetov, ki jih zavarovanje doma krije. V zavarovanje so zdaj vključena tudi električna kolesa in skiroji, invalidski vozički, vrtni traktorji, robotske vrtno kosilnice, snežne freze, robotski sesalniki (tudi za bazen) itd. Novost je tudi pri zavarovanju prenosnih naprav, ki jih je možno skleniti v okviru dodatne nevarnosti strojeloma, pri čemer je pomembno, da so v zavarovanje vključene vse prenosne naprave (prenosni računalniki, mobilni telefonski aparati, fotoaparati itd.), ki so last vseh članov gospodinjstva, kritje pa velja na območju celega sveta.

Med ključnimi novostmi velja poudariti tudi to, da zdaj zavarovanje nevarnosti izliva vode vključuje tudi škode zaradi izliva vode iz naprav ali premičnin, ki niso priključene na cevovodno omrežje (akvariji, vodne postelje, kavni avtomat, prenosna klimatska naprava ipd.).

Izkoristite različne ugodnosti

Zavarovanje lahko stranke sklenejo skupaj z zastopnikom in izberejo poljubna kritja, prilagojeno višino posameznega kritja ter tako oblikujejo zavarovanje po svojih željah. Če zavarovanje sklenejo v obsegu nevarnosti Malega, Velikega ali Comfort paketa, se jim prizna paketni popust. Poleg paketnih popustov pa lahko stranke izkoristijo še številne druge ugodnosti in si tako zagotovijo ugodnejše zavarovanje doma. Na primer: če v svoj dom namestijo napravo za odkrivanje, javljanje in gašenje požara, jim zavarovalnica ob sklepanju zavarovanja prizna popust na požarno zaščito. Z nameščeno protivlomno napravo pa lahko pridobijo dodatni popust na premijo za nevarnost vlomske tatvine in ropa. Pri zavarovanju doma se upoštevajo tudi ugodnosti v okviru Triglav kompleta. Gre za boniteti program, ki nagraduje zvestobo zavarovalcev Zavarovalnice Triglav in na osnovi katerega lahko v primeru obnove ali sklenitve zavarovanja prejmejo še dodatni popust.

V Zavarovalnici Triglav verjamejo, da je prav vsak dom unikaten, tako kot so unikatne želje in potrebe vsakega, ki živi v njem.

**Unikatno
kot vaš dom.**

Zavarovanje doma

Za svoj dom
izberite celovito,
pregledno in
prilagodljivo
zavarovanje.

Vse bo v redu.

triglav

triglav.si

Domplan – tradicija in izkušnje, že več kot 65 let

Domplan, d. d., Kranj
Bleiweisova cesta 14, 4000 Kranj
Tel.: + 386 4 206 87 00
Faks: + 386 4 206 87 01
E-poštni naslovi poslovnih enot:
domplan@domplan.si
inzeniring@domplan.si
nepremicnine@domplan.si
urbanizem@domplan.si
energetika@domplan.si

Domplan je izkušeno, strokovno, zaupanja vredno, kakovostno, zanesljivo in družbeno odgovorno podjetje. Šteje že več kot 65 let in ostaja samostojno podjetje v večinski lasti zaposlenih in nekdanjih zaposlenih.

Konec maja 2021 je v družbi Domplan prišlo do spremembe vodstva. Vero Zevnik je na mestu direktorice zamenjala Saša Krč, ki se je kot univerzitetna diplomirana pravica v družbi Domplan zaposlila leta 2009, zadnja leta pa je vodila pravno službo podjetja. Podjetje dobro pozna in je prepričana, da lahko z novim in svežim pristopom k vodenju bistveno pripomore k doseganju najvišjih standardov kakovosti storitev podjetja, povečevanju konkurenčnosti ter zagotavljanju poslovne uspešnosti. Prednost družbe Domplan so visoko strokovno usposobljeni in izkušeni zaposleni z izjemno raznoliko izobrazbeno strukturo, ki storitve opravljajo v okviru poslovnih enot Nepremičnine, Energetika, Inženiring in Urbanizem. Delovanje podjetja je usmerjeno v trajnostni razvoj in energetska učinkovitost, čemur v podjetju dajejo velik pomen.

Saša Krč, direktorica

Gradimo za vas

1. Soseska Vile Brdo – faza B

Družba Domplan je konec leta 2020 na Brdu pri Kranju začela gradnjo faze B stanovanjske soseske Vile Brdo. Trem že zgrajenim večstanovanjskim objektom z 22 stanovanji se bodo pridružili še trije večstanovanjski objekti z 19 stanovanji različnih velikosti. Stavbe so razgibane in nizke, z visokim bivanjskim standardom in majhnim številom stanovanj na posamezno stavbo. Velike steklene površine zagotavljajo več svetlobe, konstrukcijska zasnova pa omogoča zračnost. Stavbe se prepletajo z zelenimi površinami, ki jih v okolici ne primanjkuje. Stanovanja faze B bodo vseljiva v prvi polovici leta 2022 in so skoraj v celoti prodana.

2. Skrb za bivanje starejših – arhitekturno prilagojena gradnja oskrbovanih stanovanj

V avgustu je družba Domplan porušila objekt na naslovu Planina 2, Kranj. Konec leta 2021 se bo na tej lokaciji začel graditi večstanovanjski objekt z oskrbovanimi stanovanji in pripadajočimi skupnimi prostori. Objekt bo imel kletno etažo, namenjeno parkiranju, pritličje in štiri nadstropja. V pritličju in zgornjih etažah bo na voljo 34 stanovanj tipološko različnih velikosti ter arhitekturno prilagojenih starejšim. V pritličju bo lokal, namenjen storitveni dejavnosti. Vsa stanovanja, ki so orientirana na jugovzhodno stran, bodo imela balkone, stanovanja na severozahodnem delu pa lože. V zgornji etaži bo tudi večji skupni prostor s teraso, namenjen druženju in rekreaciji. Zunanje površine ob objektu bodo urejene kot odprt večnamenski prostor s pripadajočo urbano opremo (klopi, koši, stojala za kolesa ipd.), površine, ki niso namenjene prometnim in manipulativnim površinam, bodo zatravljene in hortikulturno urejene. Stanovanja bodo vseljiva poleti 2023. Dodatne informacije o prostih stanovanjih lahko zainteresirani kupci dobijo v družbi Domplan.

Ogrevalni sistem Planina – zanesljiva oskrba s toploto

Ogrevalni sistem Planina v Kranju družba Domplan v okviru poslovne enote Energetika upravlja že petdeset let, pri čemer s toploto oskrbuje več kot 4.300 stanovanj ter javnih in poslovnih objektov. Poslovna enota Energetika si ves čas prizadeva za zanesljivo in stroškovno učinkovito oskrbo s toploto. Cena toplote je v ogrevalnem sistemu

Družba Domplan, kot največji gorenjski upravnik nepremičnin, stalno spremlja in spoštuje zakonodajo s področja upravljanja, o spremembah pa etažne lastnike tekoče obvešča.

Planina med najcenejšimi v Sloveniji, kar potrjuje vsakoletna študija Agencije za energijo. V letu 2010 je Mestna občina Kranj v kotlovnici Planina omogočila postavitev in obratovanje soproizvodnje toplote in elektrike za obdobje od leta 2012 do 2022. Družba Soenergetika, d. o. o., ki je zgradila soproizvodnjo in uspešno proizvedla več kot 200 GWh elektrike ter 200 GWh toplote, je v 11 letih med stanovalce razdelila 2.904.066,55 evra z DDV. Obdobje obratovanja soproizvodnje se spomladi 2022 končuje, zaradi bistveno nižanih stroškov ogrevanja v preteklem desetletju si bo Domplan prizadeval doseči nadaljevanje obratovanja tudi v obdobju od leta 2022 do leta 2032. Z nadaljevanjem obratovanja soproizvodnje in dodatnimi ukrepi za povečanje deleža obnovljivih virov energije bodo doseženi nižji stroški ogrevanja. Ogrevalni sistem Planina bo skladno z Zakonom o učinkoviti rabi energije in Zakonom o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije dosegel ustrezno energetske učinkovitost sistema daljinskega ogrevanja, kar je ključnega pomena za uporabnike toplote iz sistema v prihodnje.

Cene zemeljskega plina na trgu energentov

Družba Domplan se kot dobavitelj zemeljskega plina v letošnjem letu srečuje tudi z izzivi izjemne rasti cen zemeljskega plina na trgu energentov. Cena zemeljskega plina je bila v lanskem ogrevalni sezoni na zgodovinsko nizki ravni, zato so bili tudi stroški ogrevanja med najnižjimi v zadnjih letih. V letošnjem letu se je cena izjemno povečala, kar ima vpliv tudi na spremembo stroškov ogrevanja, ki so se v povprečju zvišali za dvajset odstotkov, ne glede na navedeno pa bistveno ne odstopajo od povprečja preteklih let. Družba Domplan ima za skupne kotlovnice v upravljanju za ogrevalno sezono 2021/2022 zakupljeno potrebno količino zemeljskega plina, zato sprememb stroškov ogrevanja ne načrtujejo pred 1. julijem 2022. V primeru, da bodo cene energije dlje časa vztrajale na visokih nivojih, pa bodo za končnega uporabnika podražitve neizbežne.

Odgovorno upravljamo z vašo lastnino

Družba Domplan je največji gorenjski upravnik nepremičnin. Ponosni so, da jim upravljanje svoje lastnine zaupa več kot 10.900 lastnikov stanovanjskih in poslovnih prostorov v občinah Kranj, Naklo, Preddvor, Šenčur, Cerklje, Tržič, Škofja Loka, Domžale in Medvode. Zaupanje želijo obdržati tudi v prihodnje. Upravljanje stavb postaja vse bolj zahtevna dejavnost, etažni lastniki so vedno bolj ozaveščeni, pri čemer zahtevajo in si seveda zaslužijo čim bolj kakovostno storitev. Kot upravnik stavb so se morali prilagoditi tudi epidemiji koronavirusa. Z upoštevanjem vseh ukrepov NIJZ so kljub temu, da to ni bilo obvezno, uspešno in varno izvedli zbere lastnikov v več kot polovici stavb v upravljanju. Etažnim lastnikom so kljub številnim omejitvam zagotovili vse nujne storitve. Domplan stalno spremlja in spoštuje zakonodajo s področja upravljanja, o spremembah pa etažne lastnike tekoče obvešča. Dne 19. junija 2021 je začela veljati novela Stanovanjskega zakona (SZ-1E), ki je prinesla kar nekaj novosti na področju upravljanja stavb. Novela upravniku nalaga, da v svojem imenu in za račun etažnih lastnikov večstanovanjske stavbe odpre in vodi fiduciarni račun za sredstva rezervnega sklada ločeno za vsako večstanovanjsko stavbo posebej, če etažni lastniki ne sprejmejo sklepa, da se sredstva rezervnega sklada zbirajo na enotnem fiduciarnem računu upravnika. Nadalje SZ-1E znižuje potrebno višino soglasja (iz 75 na 50 odstotkov) za nekatere posle rednega upravljanja, kot so sklenitev zavarovanja stavbe kot celote, vplačevanje dohodkov iz oddaje skupnih delov v najem v rezervni sklad, vgraditev novih naprav in opreme ali njihovo nadomestitev pred potekom pričakovane dobe trajanja. S 100 na 75 odstotkov je znižana višina potrebnega soglasja za posle, za katere je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, in za določitev upravnika v stavbah, kjer po zakonu ni obvezen (stavbe z manj kot 8 posameznih delov). Novela uvaja tudi elektronsko glasovanje o predlogih sklepov, ki se lahko dopolnjuje s podpisovanjem listine. Etažnim lastnikom stavbe z eno ID številko in več hišnimi številkami, ki imajo več upravnikov, pa novela nalaga, da v petih letih določijo enega upravnika, ki mora za večstanovanjsko stavbo vzpostaviti en rezervni sklad.

Prednost družbe Domplan so visoko strokovno usposobljeni in izkušeni zaposleni z izjemno raznoliko izobrazbeno strukturo, ki storitve opravljajo v okviru poslovnih enot Nepremičnine, Energetika, Inženiring in Urbanizem.

Soseska Vile Brdo

Novogradnja z oskrbovanimi stanovanji na Planini 2 v Kranju

Matjaž Berčon, direktor

Svet se spreminja s svetlobno hitrostjo.

Digitalizacija, z njo pa uporabnikom prijaznejša, boljša storitev, je ostala pomemben del razvoja podjetij. Zavedanje, da imamo zgolj eno okolje, za katerega moramo skrbeti s skupnimi močmi, se je vsidralo med ljudi.

Vizija Komunale Kranj je postati smerokaz razvoja družbe na področju okolja, ob tem pa želimo hkrati postavljati nove standarde učinkovitosti. Več kot 200 sodelavk in sodelavcev deli vizijo trajnostne organizacije, to pa želimo prenesti tudi na okolico, uporabnike in podjetja na področju, kjer delujemo.

Razvoj Komunale Kranj sledi trendom sodobne družbe in temelji na treh ključnih stebrih – krožnem gospodarstvu, digitalni preobrazbi in zelenih naložbah, ki so nujne za uspešen preboj podjetja, občin in regije na pot zelene prihodnosti.

Prepričani smo, da takšno vizijo razvoja z nami delijo ključni odločevalci ter uporabniki. V našem podjetju ne želimo zgolj dosegati pričakovanih uporabnikov na način, da nudimo najsodobnejše komunalne storitve v slovenskem prostoru, temveč želimo tudi (so)ustvarjati razvoj in prihodnost okolja, v katerem delujemo. Vizija ni široka, niti idealizirana, temveč konkretna, aktualna v času in prostoru.

S smelimi idejami načrtujemo delovanje Komunale Kranj in doprinos k boljši družbi še zlasti v lokalnem okolju. Srečno, zdravo in čisto 2022!

Matjaž Berčon, direktor

Komunala Kranj, d.o.o.
Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj
T: 04 28 11 300
E: info@komunala-kranj.si
I: www.komunala-kranj.si

Center krožnega gospodarstva – idejna zasnova izobraževalnega centra in nova lokacija upravne stavbe Komunale Kranj

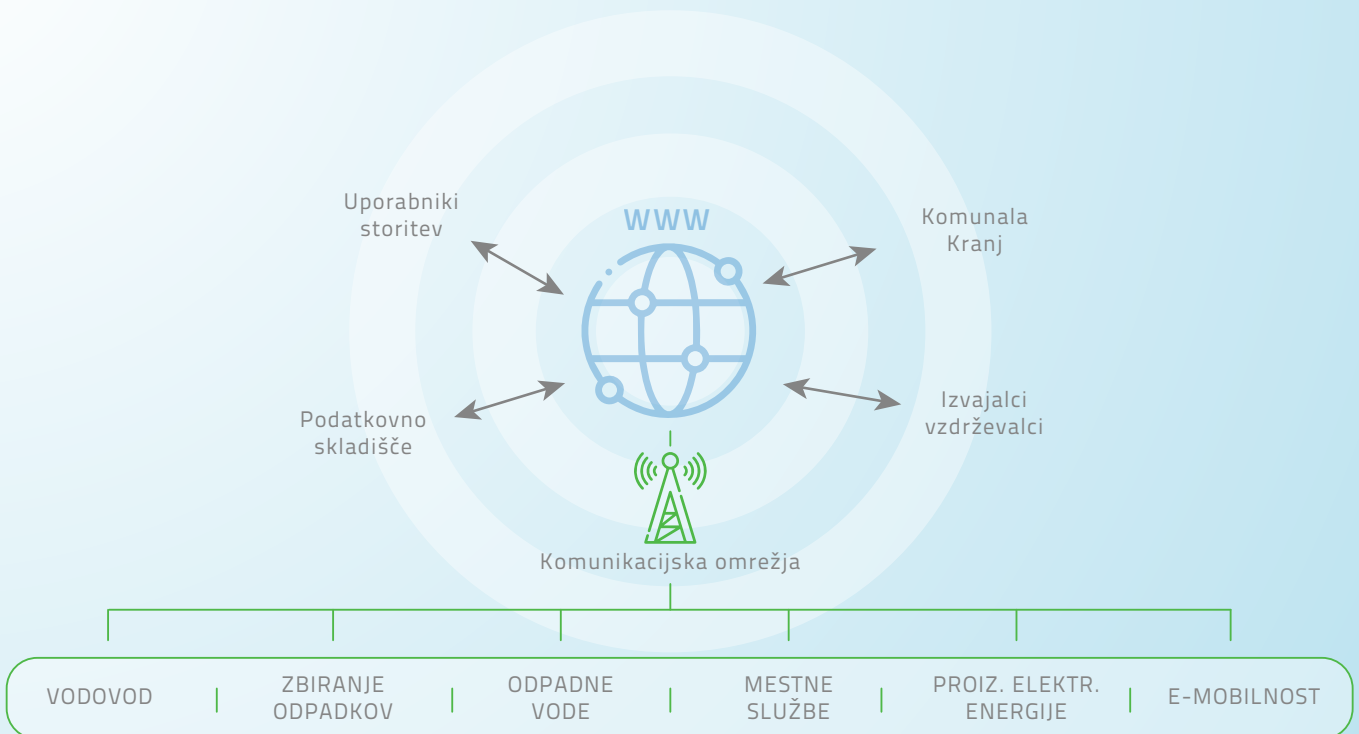
Komunalni snovni krog

Župani petih gorenjskih občin, Mestne občine Kranj, občin Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur, ter Komunalna Kranj, d. o. o., so sklenili dogovor za vzpostavitev komunalnega snovnega kroga.

Na teh območjih zbran odpadni tetrapak predelujejo v higienski papir, ki bo na tak način dobil novo uporabno vrednost, tak način upravljanja z odpadki pa prinaša še številne druge pozitivne učinke. Komunalni snovni krog je program krožnega gospodarstva, pri katerem odpadno embalažo tetrapak, ki jo ločeno zberejo ustanove in gospodinjstva na območju vključenih občin, namensko pošljejo v predelavo in iz reciklirane celuloze izdelajo higienski papir (papirnati robčki, brisačke in toaletni papir.). S tem vsi udeleženci v krogotoku prispevajo k ohranjanju naravnih virov in večajo naravni kapital, zmanjša se sežig odpadkov in se posledično zmanjšajo emisije CO₂, poveča se delež predelane odpadne embalaže.

Digitalna preobrazba je nujna za uporabnike in podjetje

Simplygood: tradicija, zazrta v prihodnost

SG Guzelj, d. o. o.
Trata 36
ŠKOFJA LOKA

Podjetje Simplygood SG Guzelj, d. o. o., se je v letošnjem letu preselilo v nove sodobne prostore na Trati 36, kjer so si ustvarili pogoje za nadaljnji razvoj na področju t. i. vending storitev. Uspešno se širijo na tuje trge, prihodnost pa vidijo v digitalizaciji in personalizaciji kavnih in drugih napitkov.

Simplygood SG Guzelj je eno prvih podjetij na področju t. i. vending storitev v Sloveniji. Poseben mejnik v svoji skoraj tridesetletni zgodovini ponudbe kave in drugih napitkov ter hrane v avtomatih so dosegli v letošnjem letu. V začetku junija so se namreč preselili v sodobne prostore v škofjeloški industrijski coni na Trati 36.

Preselili so se v nov, sodoben objekt

Poleg poslovnega prostora s pisarnami nov objekt obsega tudi skladišče z delavnicami in pomožnimi prostori. »Tu se, obkroženi s sosedi, počutimo odlično in imamo dovolj prostora za nadaljnji razvoj,« pravi direktor podjetja Stane Guzelj, ki ob tem ne pozabi omeniti škofjeloške občine, ki jim je prodala zemljišče in omogočila širitev, ter dobrega sodelovanja s podjetjem Kolektor Koling, ki je opravilo odlično delo pri načrtovanju objekta, in Gorenjsko gradbeno družbo, ki ga je zgradila in imela posluh, ko so gradnjo zaradi epidemije covid-19 raztegnili na dve leti.

Epidemija jih je najbolj prizadela predvsem v lanskem letu, ko je bila uporaba kavnih in drugih avtomatov nekaj časa prepovedana, a tudi na te razmere so se prilagodili in skupaj s proizvajalcem avtomatov Azkoyen razvili tehnologijo Air-Touch za brezkontaktni izbor napitkov. V letošnjem letu so tako že beležili rast, nadaljnega razvoja pa se ob inovativnih rešitvah, ki jih snujejo, in vse večji digitalizaciji ponudbe, nadejajo tudi v prihodnjih letih.

Ključnega pomena je usposobljen in odgovoren kader

Za rast in razvoj podjetja pa je ključnega pomena profesionalen in usposobljen kader. »Tako dobre ekipe zaposlenih v celotni zgodovini podjetja še nismo imeli, za kar se zaposlenim iskreno zahvaljujemo,« pravi direktor podjetja Stane Guzelj. Še posebno ob vse večjem pomanjkanju kadrov, ki tare že številna podjetja doma in v tujini, nameravajo tudi v prihodnje vlagati v njihov razvoj in krepitev. »Naš fokus je pridobiti dodatne dobre in odgovorne delavce. Vsakega, ki se nam zdi primeren, povabimo na razgovor,« pravi sogovornik, ki dodaja, da pri iskanju novih sodelavcev ne uporabljajo kadrovskega, temveč zaupajo lastni presoji in priporočilom svojih zaposlenih. »V praksi se je pokazalo, da je dober delavec tisti, ki prihaja iz delovnega domačega okolja. Kdor je navaljen delati na domači kmetiji, bo skrben in odgovoren tudi v službi. Podobno je s športniki, ki imajo privzgojeno disciplino in organiziranost, kar se prav tako kaže na delovnem mestu,« še dodaja direktor podjetja, ki v glavnem išče mlade sodelavce srednjih tehniških šol. »Javljajo pa se nam tudi z gostinskega in živilskega sektorja, v nekaterih primerih tudi s področja zdravstva.« Ponosni so, da kljub tehničnemu znanju, ki je potrebno za dobro opravljanje dela, zaposlujejo vse več deklet, ki so se izkazala za odlične sodelavke. »Čeprav jim morda na začetku primanjkuje nekaj tehničnega znanja, pa ga hitro usvojijo, so zelo dosledne in natančne.«

Ključnega pomena za nadaljnji razvoj podjetja je profesionalen in usposobljen kader.

Kot pravi Stane Guzelj, tako dobre ekipe zaposlenih v celotni zgodovini podjetja še niso imeli.

Sodelujejo tudi v projektu Zdravje na delovnem mestu, nekateri zaposleni pa se tudi se zunaj delovnega časa družijo ob skupnih izletih in pohodništvu.

Timski duh so zaposleni pokazali tudi s cepljenjem proti covidu-19. V podjetju beležijo kar 90-odstotno precepljenost med zaposlenimi, kar je krepko nad slovenskim povprečjem.

Digitalizacija prinaša pozitivne spremembe

Z mlado in zagnano ekipo nameravajo v prihodnje konkurirati tako na domačem kot na tujih trgih, kamor se vse bolj širijo. Digitalizacija namreč na trgu t. i. vending storitev nakazuje spremembe, kar je za Simplygood dobra novica. Nadejajo se razvoja digitalizacije plačil, kar jim bo olajšalo poslovanje, vse več storitev v oblakih pa jim bo omogočilo, da bodo okoli 80 odstotkov servisov avtomatov lahko opravili kar na daljavo. Z razvojem avtomatov se nakazuje trend, da bo v prihodnje tudi ponudba v marsikaterem gostinskem lokalu ali hotelu potekala brez natakarjev, kar kaže na širitev trga kavnih in drugih avtomatov.

Pozorni tudi na trajnostni vidik poslovanja

Družba Simplygood si je v preteklih letih zgradila sloves uspešnega in k inovacijam usmerjenega podjetja in tudi na spremembe, ki jih prinaša prihodnost, gledajo z optimizmom. Pozorni pa so na trajnostno usmerjene rešitve in okolje. Tako vse bolj uporabljajo lončke za večkratno uporabo in iz trajnostnih materialov. Zmanjšujejo tudi ogljični odtis. Kmalu bodo na testiranje dobili prvo vozilo na električni pogon, v prihodnje pa se nadejajo, da bi lahko 80 odstotkov njihovega voznega parka predstavljala e-vozila. Investicija, ki bo pomembno prispevala k razogličanju podjetja, pa bo fotovoltaična elektrarna, ki jo prihodnje leto nameravajo postaviti na strehi podjetja.

Družba Simplygood si je v preteklih letih zgradila sloves uspešnega in k inovacijam usmerjenega podjetja in tudi na spremembe, ki jih prinaša prihodnost, gledajo z optimizmom.

Zbistri in razvedri

KAVNI IN VENDING APARATI VRHUNSKE KAKOVOSTI.

KAVA ZA VSE OKUSE

OSVEŽILNE PIAČE

SVEŽE IN NARAVNO

SLASTNI PRIGRIZKI

NAMIZNI AVTOMATI

UREJENI KOTIČKI

VENDING APARATI

SERVIS APARATOV

Simplygood · SG Guzelj, d.o.o., Trata 36, 4220 Škofja Loka, Slovenija · t +386 4 51 55 777 · e info@simplygood.si · www.simplygood.si

15 let

Fakultete za zdravstvo Angele Boškin

Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin (FZAB) bo naslednje leto zaznamovala petnajst let uspešnega delovanja in neprestanega razvoja. Prve študentke in študente je sprejela leta 2007, takrat še kot Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice, do danes pa je študij zaključilo že več kot 615 njenih diplomantk in diplomantov. Prepoznana je po kakovostnem pedagoškem delu, odlični zaposljivosti diplomantov, vrhunskem raziskovalnem delu in mednarodnih povezavah.

FZAB je fakulteta z vizijo, da študentkam in študentom na vseh stopnjah ponudi

najboljša znanja s področij zdravstvene nege, fizioterapije, promocije zdravja in drugih zdravstvenih ved. Kot prva fakulteta v Sloveniji je pridobila mednarodno akreditacijo za študij **zdravstvene nege na prvi in drugi bolonjski stopnji**, v njenem naboru študijskih programov pa so še priznani programi **fizioterapije** (prva bolonjska stopnja), **promocije zdravja** (druga bolonjska stopnja), **doktorskega študija zdravstvenih ved** (tretja bolonjska stopnja) ter **študijski programi za izpopolnjevanje** po prvostopenjskem študiju.

Fakulteta, ki ima sedež na **Jesenicah**, študijske programe pa izvaja na Jesenicah in v **Študijskem središču**

Ljubljana, gradi na bogati dediščini okolja, iz katerega izhaja. To potrjuje tudi s poimenovanjem po prvi šolani medicinski sestri pri nas. **Angela Boškin** je svojo izjemno poklicno pot začela ravno na Jesenicah, s strokovnim delom ter z odnosom do dela, znanja in ljudi pa je dala trajen pečat poklicu in razvoju stroke v Sloveniji. Njena pionirska drža tudi danes navdihuje vrednote, poslanstvo in delovanje FZAB.

Doc. dr. Sanela Pivač,
dekanja

Fakulteta za zdravstvo
Angele Boškin

www.fzab.si

TLAČNA LIVARNA IN OBDELAVA ULITKOV

Gradijo na petdesetletni tradiciji

Podjetje Difa, d. o. o., iz Škofje Loke je danes hitro razvijajoče se družinsko proizvodno podjetje, ki so ga ustanovili leta 1990. Razvilo se je kot naslednik obrtne dejavnosti iz leta 1967, tako da so na trgu prisotni že več kot petdeset let. Ukvarjajo se s tlačnim litjem izdelkov iz aluminijevih in cinkovih zlitin, brizganjem plastike, preoblikovanjem in sestavljanjem.

Livna in druga orodja ter namenski obdelovalni stroji in naprave so plod lastnega razvoja in konstruiranja. Izdelujejo jih v sodelovanju s kooperanti – orodjarji. Uliti deli so nato obdelani z drugimi namenskimi obdelovalnimi stroji. Njihovi izdelki so vgrajeni v krmilne mehanizme številnih avtomobilskih znamk, pojavljajo se tudi v drugih aplikacijah avtomobilske industrije. Manjši delež izdelkov se uporablja tudi v drugih panogah, kot so elektro, strojna in pohištena industrija.

So izvozno naravnano podjetje, več kot devetdeset odstotkov svojih proizvodov izdelajo za najzahtevnejše kupce v avtomobilski industriji na trgih Evropske unije, ZDA in Kitajske. So nosilci več certifikatov kakovosti, ki odražajo kakovost njihovih izdelkov. Leta 1995 so pridobili certifikat ISO 9001, temu so sledili še ISO/TS 16949, ISO 14001:2015, IATF 16949 in ISO 45001:2018.

V podjetju ta čas zaposlujejo 213 ljudi, ki za podjetje predstavljajo dodano vrednost, saj s svojim znanjem, strokovnostjo in predanostjo omogočajo dobro poslovanje podjetja ter obstoj na trgu. Tudi za prihodnost imajo ambiciozne načrte, saj poleg visoke rasti načrtujejo še nove proizvodne prostore in tudi nove zaposlitve.

IZ ŠTAJERSKE NA GORENJSKO

STAN
INVEST
NAŠ UPRAVNIK

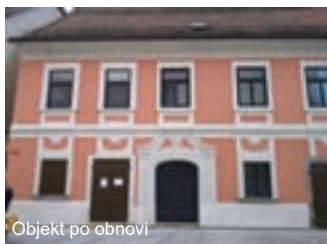
Staninvest d.o.o.
PE LJUBLJANA
Šmartinska cesta 52, 1000 Ljubljana

T: 041 444 667
E: staninvest-lj@staninvest.si
W: www.staninvest.si

PISARNA V KRANJU
Stritarjeva ulica 8, 4000 Kranj

Objekt pred obnovo

Objekt po obnovi

Pri investicijah Staninvest deluje po načelu dobrega gospodarja, etažnim lastnikom pa pomaga pri financiranju in nudi visoko črpanje sredstev iz EKO sklada.

Staninvest, upravitelj večstanovanjskih stavb, ki sicer izvira iz štajerske prestolnice, na območju celotne Slovenije upravlja z več kot 22000 stanovanji in poslovnimi prostori. V zadnjih letih so se namreč uspešno razširili na območja mestnih občin Maribor, Celje, Ljubljana, Kranj in drugih primestnih občin.

Na Gorenjski trg upravljanja so stopili, ko mu je svoja stanovanja, v upravljanje zaupala Mestna občina Kranj. Od takrat jim je so s svojim zglednim delom pod svoje okrilje uspelo spraviti še mnoge druge objekte.

Zavedajo se, da upravljanje stavb zahteva nenehno sledenje trendom, ki jih narekuje tržišče nepremičnin, zato si prizadevajo nuditi kakovostne storitve in stremeti k transparentnosti poslovanja.

Spodbujajo elektronsko poslovanje, ki je za uporabnike učinkovitejše in hitrejše, svojim strankam pa poleg osnovnih storitev upravljanja, nudijo številne dodatne storitve.

Delujejo po načelu dobrega gospodarja in imajo nenehno skrb za dobre medsebojne odnose z uporabniki, dobavitelji, zaposlenimi in izvajalci del.

Zakaj izbrati Staninvest?

1. Imajo znanje, izkušnje in tradicijo - storitve opravljajo že **več kot pol stoletja**.
2. Zagotavljajo **visoko usposobljenost** zaposlenih v družbi.
3. Na nivoju družbe **imajo organizirane vse službe** z namenom kvalitetnega izvajanja sklepov ter zastopanje etažnih lastnikov.
4. So likvidni in **finančno stabilni**.
5. Nudijo **24 urno dežurno številko** za nujne klice.
6. Zagotavljajo do 15-letno financiranje investicij po konkurenčnih obrestnih merah.
7. Nudijo visoko črpanje sredstev iz EKO sklada RS.
8. Imajo **poseben račun** za vodenje sredstev rezervnega sklada.
9. So imetnik certifikata **zaupanja vreden upravnik**.
10. **Brezplačno uredijo celotni postopek pri zamenjavi upravnika.**

Desetletje rotarijske dobrodelnosti

Rotary klub Tržič Naklo
Glavna cesta 43, Naklo

Letos je minilo deset let, odkar so se slovenski rotarijci osamosvojili in odcepili od avstrijskega distrikta. V tem času so klubi ustvarili številne dobrodelne zgodbe, vredne pozornosti.

Pred desetimi leti so slovenski rotarijci ustanovili District 1912, ki danes pod svojim okriljem združuje več kot tisoč rotarijcev, zbranih v 51 Rotary klubov ter tri tisoč mladih v 19 Rotaract in osmih Interact klubih.

Kdo so rotarijci

So del mednarodne organizacije Rotary International, ki povezuje več kot 1,25 milijona članov v 36 tisoč klubih, ki delujejo v več kot dvesto državah sveta. Temelji na načelih prijateljstva ljudi različnih poklicev in poslovnega udejstvovanja, ki so predani humanitarni miselnosti, se zavzemajo za visoka etična in moralna načela v poklicnem in zasebnem življenju in širijo dobro voljo in razumevanje med ljudmi po vsem svetu že 117 let.

Delo mladih rotarijcev se začne v Interact klubih, ki združujejo mlade od 12. do 18. leta, ki si želijo povezati z drugimi v svoji skupnosti ali šoli. Člani Interact klubov se srečujejo ob izvajanju storitvenih projektov in spoznavanju sveta.

Ob vstopu v polnoletnost se mladi rotarijci združujejo v Rotaract klube, v katerih pripravljajo dobrodelne prireditve, akcije in druge humanitarne aktivnosti, s katerimi si prizadevajo, da bi bila naša družba in življenja posameznikov lepša ter prijaznejša. Sodelujejo tudi z Interact in Rotary klubi. S svojim delom krepijo veščine komuniciranja, vodenja, javnega nastopanja in so zgled mladim v našem okolju. V slovenskem Distriktu 1912 je ta hip 19 Rotaract klubov, ki botrsko pomagajo pri ustanavljanju severnomakedonskih klubov. Pred nekaj leti je bila v Ljubljani Evropska Rotaract konferenca, na kateri se je srečalo 490 mladih iz 45 držav, dogodek pa še vedno velja za največje tovrstno srečanje rotarijskega podmladka v Sloveniji. Ob

Majda Bitenc, predsednica
v rotarijskem letu 2018/2019

Mladi člani Rotaract klubov, zbrani na konferenci v Ljubljani

dogodku so sredstva, zbrana z donacijami, podarili projektu Botrstvo Zveze prijateljev mladine.

Miklavžev večer sinonim za slovensko rotarijstvo

Slovenski rotarijci so v letih svojega delovanja izvedli številne projekte z dobrodelno noto. Skupaj z RTV Slovenije so organizirali 29 Miklavževih koncertov, s katerimi so pomagali več kot pet tisoč socialno ali drugače ogroženim otrokom, dogodek pa je postal sinonim za rotarijsko dobrodelno delovanje. Ob tem poudarjajo, da te uspešne zgodbe ne bi bilo brez več kot tisoč nastopajočih: od orkestrrov, zborov, solistov in igralcev, ki so se odpovedali honorarju za nastop v dobrodelne namene.

Uspešen je bil tudi projekt Stopimo skupaj, s katerim so v osmih akcijah skupaj zbrali več kot milijon evrov. Sredstva so namenili nakupu aparatov za izboljšanje možnosti preživetja prezgodaj rojenih otrok, izboljšanju bivalnega prostora za matere nedonošenčkov in nakupu ultrazvočnega aparata za otroke s prirojeno srčno napako, za obnovo ene od dveh sob Enote za intenzivno terapijo in nego novorojencev, za obnovo intenzivne porodne sobe in za šolske potrebščine socialno ogroženih otrok.

Pripravljajo tudi Rotarijski (Handi)kamp Ankaran na Debelem rtiču, ki je namenjen terapevtskim počitnicam za rehabilitacijo skupine otrok in mladih z drugačnimi potrebami. V 12 letih je 25 rotarijskih klubov skupaj s strokovnjaki s posebnimi znanji pomagalo družinam in že skoraj osemsto varovancem, starih od šest do 28 let.

Organizirajo tudi Rotary regato Carniola, ki povezuje rotarijce iz 25 klubov in petih držav. Z donacijami vsako leto zberejo od 20 do 25 tisoč evrov. V 13 letih so tako v dobrodelne namene podelili že dvesto tisoč evrov. Leto pa so jih podarili Fundaciji Leona Štuklja, ki deluje od leta 1999 je do danes podelila že 222 štipendij dijakom in študentom. Sredstva za mlade zbira tudi Fundacija Alenke Gabrič, pokojne članice Rotary kluba Kočevje, pa je od leta 2009 vsako leto zbira sredstva za botrstva, doslej jih je bilo skupaj že 31.

Za spodbujanje zavedanja o nevarnosti KME

Zadnji projekt, ki se ga lotevajo v slovenskem Districtu 1912, se imenuje Pazi se klopa. Klopni meningoencefalitis (KME) je bolezen osrednjega živčevja, ki se prenaša z vbodom okuženega klopa in odraža v različnih oblikah nevrološkega primanjkljaja pri posamezniku, tako z blagimi kakor hudimi zapleti, lahko pa se konča tudi s smrtjo. Bolezen najučinkoviteje preprečimo s cepljenjem, za katerega pa se v Sloveniji redno odloča le med sedem in osem odstotkov prebivalcev. V želji po preprečevanju bolezni so začeli integrirano ozaveščevalno kampanjo, ki bo vključevala lokalne Rotary klube na endemskem področju klopa v Sloveniji in lokalne zdravstvene domove, ki izvajajo cepljenja. Z nakupom cepiva bodo lokalnemu prebivalstvu omogočili brezplačno cepljenje in s tem večjo dostopnost cepljenja. Stopnja precepljenosti je namreč pri nas povezana s stroški cepljenja, z omogočanjem brezplačnega cepljenja pa računajo na znaten dvig precepljenosti zoper KME.

Kot poudarjajo slovenski rotarijci, vseh 51 klubov poskuša živeti s kraji, v katerih delujejo, in čutiti potrebe krajanov in okolja. V svojem delovanju prislusnejo sočloveku in so občutljivi na pomanjkanja, nesreče in krivice, ki se dogajajo okoli njih. »Cilj rotarijanstva je prinašati red v zmešnjava današnjega sveta, ustvarjati harmonijo namesto disharmonije, krepiti prijateljstvo namesto osamljenosti in nerazumevanja ter združevati ljudi,« zaključujejo.

Miklavževi koncerti so postali sinonim za rotarijsko gibanje pri nas.

V akcijah Stopimo skupaj so zbrali milijon evrov, ki so jih namenili tudi za izboljšanje možnosti preživetja prezgodaj rojenih otrok.

District 1912, ki so ga pred desetimi leti ustanovili slovenski rotarijci, danes pod svojim okriljem združuje več kot tisoč članov, zbranih v 51 Rotary klubov, ter tri tisoč mladih v 19 Rotaract in osmih Interact klubih.

Živijo svoje poslanstvo – za večjo kakovost življenja občanov Kranja

LUK
LJUDSKA
UNIVERZA
KRANJ

Ljudska univerza Kranj
Center za izobraževanje in kulturo
Cesta Staneta Žagarja 1, 4000 Kranj
T: 04/280 48 00, F: 04/201 28 91
E-pošta: info@luniverza.si
www.luniverza.si

Vseživljenjsko učenje, medgeneracijsko in medkulturno sodelovanje

V zgodovino izobraževanja odraslih Slovenije se je december 2020 s sprejetjem in objavo Pravilnika o standardih in normativih za financiranje in izvajanje javne službe na področju izobraževanja odraslih zapisal kot čas, ko so se po dolgih letih prizadevanj uresničile sanje javnih organizacij za izobraževanje odraslih. Od 1. 1. 2021 dalje je Ljudska univerza Kranj (LUK) izvajalka javne službe na področju izobraževanja odraslih.

Javna služba na področju izobraževanja odraslih pokriva **program osnovne šole za odrasle in svetovalno dejavnost**.

Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih

Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih zajema svetovalno dejavnost pri

- vključevanju v izobraževalne programe za odrasle,
- ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti, pridobljenih v formalnem in neformalnem izobraževanju ter pri priložnostnem učenju, da jih lahko izkažemo pri nadaljnjem izobraževanju in vključitvi na trg dela ter
- samostojnem učenju.

V ta namen so uredili **svetovalno središče** v pritličju Ljudske univerze Kranj, kjer je dobrodošel vsakdo, ki potrebuje kakršna koli znanja – z izkušnjami svetovalci bo vsakdo našel pot do njih. Poleg tega so začeli tudi novo storitev, ki so jo poimenovali **LUK mobil**, s katero bodo možnosti za izobraževanje približali odraslim v oddaljenih krajevskih skupnostih pa tudi v sosednjih občinah.

V izobraževalnem letu 2020/2021 se je v svetovalno dejavnost vključilo kar 665 udeležencev.

Izobraževanje

Na vključevanje v izobraževalne programe je močno vplivala epidemija in ukrepi za preprečevanje širjenja okužb z novim koronavirusom, vendar so na Ljudski univerzi Kranj kljub temu v letu 2021 **izvedli vse načrtovane izobraževalne programe, dejavnosti in aktivnosti**. Program osnovne šole je obiskovalo 56 udeležencev, srednješolske programe za odrasle 52 udeležencev, jezikovne tečaje 65 udeležencev, strokovna usposabljanja za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije 45 udeležencev, programe za starejše 73 udeležencev, študijske krožke pa 36 udeležencev.

Uspešno so izvedli štiri redne izpitne roke za izpit iz znanja slovenščine na osnovni ravni za tujce in tri izpitne roke za izpit iz znanja slovenščine na vstopni ravni, ki se jih je udeležilo skupno 187 kandidatov. Izpeljali pa so tudi sedem postopkov preverjanja in potrjevanja znanja za pridobitev certifikata o nacionalni poklicni kvalifikaciji, ki se jih je udeležilo skupno 44 kandidatov.

Projekti

V izpolnjevanju svojega poslanstva so na Ljudski univerzi Kranj uspešno izvajali tudi različne projekte, ki spodbujajo vseživljenjsko učenje, medgeneracijsko in medkulturno sodelovanje.

Projekt **Začetna integracija priseljencev** združuje učenje slovenskega jezika in program seznanjanja s slovensko zgodovino, kulturo in ustavno ureditev RS. Ljudska univerza Kranj je začela projektne aktivnosti s 1. 11. 2021.

Projekt **Socialna aktivacija Gorenjske** je namenjen polnoletnim ženskam iz drugih kulturnih okolij z jezikovnimi ovirami, ki z vključitvijo v program razvijejo socialne kompetence, funkcionalne kompetence za aktivno reševanje socialnih problematik in se opolnomočijo za vstop na trg dela. Vključenih je bilo 29 udeleženk.

Projekt **Center za svetovanje in vrednotenje znanja zaposlenih Gorenjske** je podpora podjetjem pri ugotavljanju izobraževalnih potreb njihovih zaposlenih. Zaposleni se usmerijo v ustrezen izobraževalni program, svetuje se jim pri pripravi izobraževalnih načrtov in organizaciji izobraževanja in učenja, ugotavljajo se potrebe po razvoju njihove kariere, izvajajo se postopki ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja. Postopkov svetovanja in vrednotenja na Ljudski univerzi Kranj se je udeležilo 132 udeležencev.

Projekt **Večgeneracijski center Gorenjske** je namenjen vključevanju ranljivih ciljnih skupin, medgeneracijskemu in medkulturnemu povezovanju s ciljem prispevati k dvigu kakovosti življenja ter pomagati preprečevati zdrs v socialno izključenost in revščino. Zabeležili so 8145 obiskov aktivnosti (6089 v Kranju, 824 v Šenčurju, 639 v Cerkljah na Gorenjskem in 593 v Preddvoru). Projekt se je zaključil 30. 9. 2021. Mestna občina Kranj tudi po zaključku projekta zagotavlja sredstva za ohranitev izvajanja aktivnosti medgeneracijskega sodelovanja. Kljub delu z ranljivimi ciljnim skupinami na več področjih so na Ljudski univerzi Kranj ves čas zaprtja izobraževalne programe, dejavnosti in aktivnosti izvajali na daljavo in izvedli 906 dogodkov ter zabeležili 5800 obiskov.

Razvojnost v mednarodnem okolju

S projekti v programu Erasmus+ Ljudska univerza Kranj sodeluje s partnerji v Evropi, s katerimi razvijajo nove programe in storitve na področju izobraževanja odraslih.

Cilj projekta Smart Copy Paste – Pametno kopiranje in vstavljanje je ozavestiti in izobraziti mlade za pravilno rabo intelektualne lastnine. V ta namen bodo partnerji iz Poljske, Slovaške, Slovenije in Litve razvili priročnik z učnimi vsebinami in pripomočki za učenje.

Projekt European Senior Exchange – Evropska izmenjava seniorjev je namenjen izobraževanju starejših odraslih, ki bodo skozi izmenjave krepili svoje znanje angleščine in digitalne veščine. Projekt je namenjen tudi izobraževalcem in prostovoljcem, ki bodo v času projekta izmenjavali dobre prakse in ideje ter tako obogatili svoje znanje na področju dela s starejšimi. V projektu sodelujejo partnerji iz Belgije, Hrvaške, Italije in Slovenije.

Cilj projekta Citizen Senior Researchers – Vključimo starejše v raziskovanje je dvig kompetenc starejših odraslih z njihovo vključitvijo v raziskovalne in analitične dejavnosti. Partnerji iz Poljske, Češke, Bolgarije in Slovenije bodo razvili didaktično gradivo, ki bo vsebovalo metodologijo za vključitev starejših odraslih v raziskovalne projekte, dobre prakse, kako povečati priljubljenost prostovoljstva med starejšimi.

Sodelovanje in povezovanje

Sodelovalna in povezovalna naravnost Ljudske univerze Kranj je bila osnova za uspešno izvedeno največjo promocijsko kampanjo vseživljenjskega učenja v Sloveniji – **Tedne vseživljenjskega učenja 2021**. Kot območni koordinator so sodelovali s kar 52 podizvajalci in skupaj izpeljali 99 brezplačnih izobraževalnih dogodkov. Najbolj odmevna je bila zagotovo Parada učenja 2021, ki je potekala na Planini in je privabila 970 obiskovalcev, kar 42 izobraževalnih ustanov, društev, zavodov in drugih organizacij pa se je predstavilo na stojnicah z aktivnimi delavnicami in na odru.

Ravno na Ljudski univerzi Kranj so se že leta 2017 odločili za odprtje prve **Demenci prijazne točke** na Gorenjskem, ker verjamejo, da samo z izobraževanjem, informiranjem in ozaveščanjem o demenci lahko pripomorejo k ustvarjanju demenci prijazne lokalne skupnosti, v kateri lahko tudi osebe z demenco živijo čim bolj samostojno in dostojanstveno. V letu 2021 so izvedli 11 aktivnosti, ki se jih je udeležilo 52 udeležencev. Pod njihovo koordinacijo sta bili v letu 2021 odprti dve Demenci

Uspešen zaključek Parade učenja 2021

prijazni točki: na Mestni občini Kranj in na Centru za socialno delo Gorenjska, Enoti Kranj, tako da je sedaj na Gorenjskem 33 Demenci prijaznih točk, od tega kar 12 v Kranju.

Eden od odzivov Ljudske univerze Kranj na izzive dolgožive, starajoče se družbe je že tradicionalna **Konferenca KR ZA starejše** – letos s temami, ki starejšim lahko olajšajo življenje v času ukrepov za preprečevanje širjenja okužb z novim koronavirusom, posredovane informacije in znanja pa so primerna za uporabo vsak dan. Udeležba je bila zaradi razmer omejena na 45 udeležencev.

Deset minut razteznih vaj za vsak dan na Konferenci KR ZA starejše 2021

E-novičnik

Da bi bilo z možnostmi, ki jih na Ljudski univerzi Kranj nudijo odraslim, seznanjenih čim več občanov, so v letu 2021 začeli izdajati e-novičnik, ki prinaša aktualne informacije o izobraževalnih programih, svetovalni dejavnosti in projektnih aktivnostih, slovnična pravila v jezikovnem koticu, nasvete za boljše pomnjenje v koticu za umovadbo in tehnike sproščanja v sprostitvenem koticu. Za branje vam je na voljo na spletni strani www.luniverza.si. Vabljeni k branju.

Kakovost

Kakovost je ena izmed pomembnejših vrednot Ljudske univerze Kranj, na podlagi katere si nenehno prizadevajo za vsestranski razvoj in napredek njihove organizacije ter za zadovoljstvo njihovih udeležencev, predavateljev in zaposlenih. Ljudska univerza Kranj ponosno uporablja Zeleni znak kakovosti, s katerim izkazuje, da sistematično skrbi za svojo kakovost in kakovost svojih storitev v izobraževanju odraslih, pri čemer uporabljajo model za samoevalvacijo POKI – ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje, ki ga je razvil Andragoški center Slovenije. Od 1. 10. 2021 dalje na Ljudski univerzi Kranj deluje tudi svetovalka za kakovost, ki se je udeležila usposabljanja za svetovalce za kakovost v izobraževanju odraslih na Andragoškem centru Slovenije.

Veseli so vsakogar, ki želi v svojem življenju doseči več zadovoljstva z novim znanjem ali dokumentiranjem neformalno pridobljenega znanja.

V znanju je moč, ki jo želijo prav vsakemu občanu Kranja.

Ponosni na svoje dijake

Gimnazija Kranj

*Razumem. Znam.
Sem z Gimnazije Kranj.*

Kontakt

tajništvo: 04/281 17 10

šolska svetovalna služba: 04/281 17 17

<http://www.gimkr.si>

e-pošta: gimnazija.kranj@gimkr.si

Na Gimnaziji Kranj se trudijo, da bi bili mladi uspešni na vseh področjih – tako pri nabiranju akademskega znanja kot uresničevanju svojih drugih potencialov in talentov.

Gimnazija Kranj je že več kot 210 let vodilna gorenjska izobraževalna ustanova, ki se zaveda svoje tradicije in akademske odgovornosti, ki jo ima do mladega človeka sodobnega časa. Letos so zaznamovali 120. obletnico prve mature – leta 1901 je maturirala prva generacija kranjskih gimnazijcev, 23 prvih maturantov. Letošnja 121. generacija kranjskih gimnazijcev je praznovanje jubileja polepšala z imenitnimi rezultati na maturi. Po večletnih prizadevanjih so ob tej priložnosti ustanovili tudi klub alumnov Gimnazije Kranj, namen katerih je povezati številne generacije kranjskih gimnazijcev, ki so se razkropile po Sloveniji in po svetu.

Z izjemnimi rezultati se lahko letos pohvalijo predvsem na mednarodni maturi, na kateri so prvič dobili diamantne maturante, in to kar tri naenkrat. Vseh 45 možnih točk so osvojili Maruša Kristan, Pia Kristanc in Maj Marcel Škof. Zlati maturanti mednarodne mature na Gimnaziji Kranj pa so: Klara Babič, Vida Babič, Hana Brezar, Simon Bukovšek, Lovrenc Cvijič, Marcel Čarman, Tara Gantar, Eva Igličar, Špela Koprivnikar, Leja Meglič, Luka Perc, Nives Rupnik in Tjaša Sušnik. Pri splošni maturi je bilo odličnih osem maturantov: Jaka Bodlaj, Anže Jarc, Maks Jovanovič, Ana Kveder, Ana Babnik Jeglič, Tadej Jeršin, Meta Križaj in Anita Šalej. Ravnatelj Aljoša Brlogar pravi: »Vedno znova nam dajo dovolj razlogov, da smo ponosni nanje in na njihove dosežke. Verjamemo, da njihovo potovanje na Gimnaziji Kranj ni bil samo 'training možganov'. Želimo jim, da ohranijo še kanček mladostne igrivosti in vso svojo ambicioznost. Da si upajo biti kritično razmišljujoči.«

Po vrhunskih rezultatih so znova posegli tudi na tekmovanjih in olimpijadah iz znanj. Priborili so si pet naslovov državnih prvakov in štiri medalje na mednarodnih olimpijadah. Simon Bukovšek je osvojil srebrno medaljo na fizikalni in kemijski olimpijadi ter je tudi državni prvak iz logike, Brina Nemanič je osvojila srebrno medaljo na mednarodni olimpijadi iz ruščine, Tjaša Sušnik pa na biološki olimpijadi. Nejc Urh je postal državni prvak iz kemije, Benjamin Bajd iz razvedrilne matematike, Natalija Urh in Nika Govekar pa sta državni prvakinja v Evropskih statističnih igrah.

Ponovno so izpeljali številne dogodke, s katerimi so dijaki izkazali svojo kreativnost, prodornost in dobrotelost. Projekt Dan ZaMe, s katerim so dijake želeli ozavestiti o pomenu mentalnega zdravja, so v Mladinskem svetu Slovenije nagradili kot najboljši mladinski prostovoljski projekt. Dekliški pevski zbor Gimnazije Kranj je na zborovskem tekmovanju Zlatna lipa Tuhlja na Hrvaškem prepričljivo osvojil veliko nagrado, skupaj z orkestrom Gimnazije Kranj pa so posneli tudi novo kranjsko »himno« – Čez kokrški most. Ob desetletnici iniciative Inženirke in inženirji so na Gimnaziji Kranj pripravili četrti Dan talentov, ki se ga je ob jubileju projekta, katerega del je Gimnazija Kranj že od samega začetka, udeležil tudi predsednik države Borut Pahor. Gimnazijski koledar pa je v tretje postregel z novimi dvanajstimi slovenskimi velikani – velikimi osebnostmi slovenske zgodovine. Portrete so tokrat ponovno v maniri starih mojstrov narisale Gaja Bumbar, Ula Simonič, Monika Suneško, Klara Stariha in Lavra Šubic.

Letos so skoraj v celoti končali obnovo starega dela šole, s čimer so poskrbeli, da gredo tudi prostorsko in tehnološko v korak s časom.

Dan talentov s predsednikom države Borutom Pahorjem

GORENJSKI MUZEJ

Tomšičeva 42
4000 KRANJ
Tel.: 04 201 39 50
www.gorenjski-muzej.si
info@gorenjski-muzej.si

Odpiralni čas:
od torika do nedelje
med 10. in 18. uro
Zaprto: ponedeljek, 1. 1., 1. 5.,
1. 11., velika noč, božič

Mag. Marjana Žibert,
direktorica

Končuje se leto 2021. Tako kot preteklega, si bomo tudi tega najbolj zapomnili po tem, da je naša življenja še vedno krojil virus covid-19. Tudi v tem letu so bili muzeji kar nekaj časa zaprti za javnost, zaposleni smo delovali od doma in naše delo ter s tem kulturna dediščina sta se v dobršni meri preselila na splet. Sledili smo programu dela in muzejske večere pripravili na spletu, s pomočjo aplikacije Zoom. Kljub začetni skepsi, koliko bodo ti dogodki imeli »obiskovalcev«, smo na koncu presenečeni ugotovili, da jih je bilo precej, saj marsikdo ne bi prišel v Kranj z drugega konca Slovenije, tako pa se je v domačem naslonjaču priklopil na spletni dogodek in bil udeležen. Da, v vsaki stvari je treba videti pozitivne stvari, četudi včasih težko.

V Gorenjskem muzeju nam je uspelo do konca izpeljati program, čeprav nekaterih razstav nismo uradno odprli, ampak jih le postavili na ogled in o njih obvestili javnost in medije. Obiskovalci so bili lačni novih razstav, pa naj bodo arheološke, etnološke, zgodovinske ali galerijske. Osrednja razstava je bila **Kaša, žganci, zelje – Dediščina prehrane na Gorenjskem za sodobno rabo**, ki si jo do konca prihodnjega leta lahko ogledate v gradu Khislstein. Razstava je bila postavljena maja, uradno pa smo jo odprli šele septembra. V tem letu smo se spomnili tudi 30-letnice samostojne Slovenije. Velik

uspeh je doživel **Strip o Prešernu**, ki sta ga pripravila Jože Trobec in naša pedagoginja Magda Zore. Program je bil izpeljan tudi v Galeriji Prešernovih nagrajencev, kjer velja posebej omeniti razstavi Glas umetnikov – Umetniki SAZU ter Neokonstruktivisti – nekoč in danes. Gorenjski muzej ima svojo enoto tudi v Bohinju, kjer velja poudariti razstavo o Francetu Bučarju.

Jesenski del leta 2021 si bomo v muzeju zapomnili predvsem po tem, da je bil vstop v muzej pogojen z izpolnjevanjem pogoja PCT. Uporaba maske je še vedno obvezna.

Program dela za leto 2022 je pripravljen, termini za razstave so zapolnjeni. Vsi si želimo, da bi se to čudno stanje čim prej končalo in da bi se v muzeju lahko srečali in družili brez omejitev in pogojev.

GLASBENA ŠOLA KRANJ V LETU 2021

Leto 2021 nas je postavilo pred nove ovire, zato smo iskali in našli obvoze, kjer smo naleteli na številna nova spoznanja. Kljub delu na daljavo so se učenci ob koncu zime kot maškare zabavali ob igranju pustnih točk, ki so jih posneli z učitelji posameznih oddelkov. Ko so se šole spomladi spet odprle, še nismo smeli nastopati v dvoranah, zato smo se podali na trge in ulice. Nastopajoči so tako pritegnili še več radovednih oči in vznemirili več ušes radovednežev.

Tradicionalni slavnostni koncert ob zaključku šolskega leta smo namesto v KC Brdo izvedli v razmeram primernejši lokaciji – Letnem gledališču Khislstein. Natopili so učenci, ki so se odločili za nadaljevanje šolanja na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Letos jih je bilo kar sedem. Podelili smo tudi nagrade GŠ Kranj. Veliki, za izjemne dosežke v času šolanja,

Dogajanje v mestu so junija s koncerti popestrili solisti, komorne skupine in orkestri GŠ Kranj (na sliki pihalni orkester).

sta prejela Drejc Bohinec in Žan Gazvoda, male, za izjemne dosežke v šolskem letu 2020/21, pa Ema Pogačnik, Marko Vene in Hana Srakar.

Šolsko leto se je začelo z novostjo, odprtjem oddelka naše šole v Cerkljah na Gorenjskem. Tako smo glasbeno izobraževanje približali oddaljenim učencem, povečali število oddelkov in zaposlili nove učitelje.

Namesto da bi negodovali nad neprijetno situacijo, smo želeli narediti nekaj dobrega za učence in druge. Iz več kot sto posnetkov, ki so jih učenci že spomladi 2020 pripravili za starostnike iz bližnjih domov za starejše, smo posneli dokumentarni film Glasbena prijateljstva. Vabimo vas, da si film in številne druge posnetke, nastale v tem letu, ogledate na YouTube kanalu GŠ Kranj in spoznate ustvarjalnost Glasbene šole Kranj.

Jože Šenk, Drejc Bohinec, Žan Gazvoda, Jakob Istenič, Ana Koselj Brejc, Ema Pogačnik in Hana Srakar nadaljujejo šolanje na KGBL.

Podjetnost – ena ključnih kompetenc na BC Naklo

Podjetnost je ena od ključnih kompetenc, ki jo dijaki **Srednje šole in gimnazije BC Naklo** razvijajo v času šolanja. Pri strokovnih modulih **Podjetništvo in trženje, Poslovna komunikacija in Komunikacija v prodaji** lahko osnovno znanje nadgradijo tudi z vključevanjem v projekt **Junior Achievement Slovenija** (v katerem delajo po mednarodno priznanem programu JA Europe, JA Worldwide). Ekipe dijakov na začetku šolskega leta oblikujemo v dijaška podjetja in jih vodimo skozi proces podjetništva od iskanja in oblikovanja poslovne ideje, registracije podjetja, analize SWOT, prodaje delnic, razvoja izdelka oz. storitve do promoviranja in prodaje izdelka oz. storitve, priprave finančnega poročila in zaprtja dijaškega podjetja. **V dijaških podjetjih nastajajo različni izdelki:** zelenjavna mešanica v soli, čokoladni hrustki Profruity (v realnem podjetništvu Choco amiji Mame Paule), peresnice v obliki živali z naravovarstvenim sporočilom,

YOUrALPS razstava v TNP Bohinj

čokoladne beljakovinske kroglice, domači čaji, krema s pomlajevalnim učinkom, meniji hitre hrane s poudarkom na izboru zdravih in lokalnih surovin. Ena od ekip je razvila storitveno dejavnost krasitve poslovnih prostorov. **Gimnazijci** so vključeni v projekt **PODVIG**, kjer kompetenco podjetnosti razvijajo z **aktivnimi oblikami pouka**, v obliki **timskega dela** in v **problemskih učnih situacijah**. Dijaki pri pouku in ob njem iščejo priložnosti, oblikujejo vizijo, med seboj sodelujejo, prevzemajo pobudo, motivirajo druge, učijo se z izkušnjami, se preizkušajo v vztrajnosti in tako **razvijajo tudi ustvarjalnost**. Letos smo razširili **galerijsko dejavnost**. Izdelki dijakov so ves čas razstavljeni na hodnikih našega centra, gostimo tuje razstave in naši izdelki krasijo prostore osnovnih šol in galerij. Podjetnost je tudi ena od temeljnih vrednot **Višje strokovne šole BC Naklo**. Študenti imajo z vključitvijo v **inkubator Green Lab** možnost aplikativne uporabe pridobljenih znanj

z vključevanjem v različne aktivnosti na poligonih **Medpodjetniškega izobraževalnega centra**. Številne kompetence lahko v tem študijskem letu pridobijo v projektih **EIP Travinje++**, **DEBLO++** in **AUTO**. Za napredek, razvoj in inovacije je pomembna izmenjava izkušenj ter povezovanje in skupno iskanje rešitev **v evropskem prostoru**, zato študente vabimo tudi k vključevanju v **mednarodne projekte Erasmus+**: Pastoralism, Didaktično-digitalno orodje za usposabljanje iz praktičnih vsebin itn. **Medpodjetniški izobraževalni center** ima vlogo **podjetniškega povezovanja gospodarskih procesov na področju kmetijstva in razvoja podeželja ter izobraževanja**. Krožni proces poteka od posestva do predelave in izdelave mlečnih izdelkov, usposabljanja v živilskih delavnicah in različnih tečajih za odrasle ter prodaje ob podpori projektnega razvoja. V **trgovini Pod kozolcem** prodajamo ekološke izdelke oz. pridelke in izdelke lokalnih proizvajalcev.

Nov športni program na Gimnaziji Franceta Prešerna

Gimnazija
Franceta
Prešerna

Gimnazija Franceta Prešerna
Kidričeva cesta 65, 4000 Kranj
T: 059 093 340
E: tajnistvo@gfp.si
W: www.gfp.si

Za Gimnazijo Franceta Prešerna je bilo šolsko leto 2020/21 zelo uspešno kljub spopadanju s koronavirusom in izobraževanju na daljavo, saj so splošni gimnazijci vsi opravili maturo, ekonomski gimnazijci pa precej nad slovenskim povprečjem. Uspelo nam je tudi pridobiti nov program – športni oddelek gimnazije.

Do sedaj se je bilo možno na GFP šolati v programih: **gimnazija, ekonomska gimnazija** in **športni oddelek ekonomske gimnazije**. Športni oddelek ekonomske gimnazije imamo že več kot desetletje in je še vedno edini športni oddelek v strokovnih gimnazijah v Sloveniji. Letošnje šolsko leto pa smo prvič vpisali dijake tudi v **športni oddelek splošne gimnazije**. V vse omenjene programe, ki se zaključijo s splošno maturo, bomo seveda vpisovali tudi v šolskem letu 2022/23. Na naši gimnaziji ima več kot tretjina dijakov status perspektivnega ali vrhunškega športnika. Pri nas so se šolali mnogi uspešni slovenski športniki, tudi **nosilci olimpijskih odličij: Primož Roglič, Peter Prevc, Žan Košir in Vesna Fabjan**. Zato je šola ob prizadevanjih poslanke Mateje Udovč, Mestne občine Kranj, Olimpijskega komiteja, Smučarske zveze Slovenije in razumevanju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport po večletnih prizadevanjih dobila težko pričakovan športni oddelek še v splošni gimnaziji. Nov program je pomembna pridobitev za šolo, lokalno okolje in za mlade športnike, saj je zadnja leta zaradi velikega zanimanja naraščalo število perspektivnih mladih športnikov, ki jih, žal, nismo mogli vpisati na našo gimnazijo. Športni oddelki omogočajo lažje usklajevanje šolskih in športnih obveznosti tudi zato, ker je v njih največ 22 dijakov, drugače pa so na naši gimnaziji športniki vključeni v vse oddelke in programe in tudi njim se prilagajamo z individualnimi osebnimi načrti.

Dijaki GFP niso samo uspešni športniki, ampak tudi umetniki, podjetniki, prejemniki Michelinovih zvezdic ... Naše dijake in uspešno delo je ob lanskem iztekajočem se šolskem letu **predsednik RS Borut Pahor** predstavil svojemu portugalskemu kolegu predsedniku **Marcelu Rebelu de Sousu**, ko je obiskal Slovenijo. Z našimi dijaki sta se pogovarjala o položaju in prihodnosti mladih v Evropski uniji. Dijak **Jernej Mišič**, izvrsten harfist, ki je osvojil naslov najboljšega harfista v državi in uspešno usklajuje gimnazijske obveznosti na naši šoli z vzporednim šolanjem na glasbenem konservatoriju v italijanskem Vidmu, pa je ob obisku portugalskega predsednika slovenski in portugalski delegaciji igral na protokolarni večerji.

Trenutne zdravstvene razmere mlade postavljajo pred dodatne in še zahtevnejše izzive. Želimo si, da se bodo v letošnjem šolskem letu dijaki čim več izobraževali v šoli in da se bo eAsistent, pripomoček, ki sta ga razvila naša nekdanja dijaka Vladimir Balukčič in Mihael Mirt in ga ima danes več kot 460 šol, uporabljal predvsem za spremljavo dela in prisotnosti, komunikacijo ter pripravo poročil ... in manj za izobraževanje na daljavo, saj so nam zadnja leta potrdila, da šola svoj pravi smisel dobi šele, ko šolske učilnice napolni mladostniška energija, vedoželjnost in socialni stiki.

Odločeni smo biti drugačni.

Živimo temeljne vrednote podjetja:

- osredotočenost na kupce,
- inovativnost,
- odgovornost,
- uspeh.

Smo vodilni svetovni ponudnik rešitev in gumenotehničnih izdelkov, ki zagotavljajo tesnjenje, blaženje in zaščito.

Naši zavzeti sodelavci ustvarjajo odlične poslovne rezultate.

Lokalna prisotnost in globalni doseg.

Zagotavljamo varno delovno okolje.

Spodbujamo karierni razvoj sodelavcev: usposabljanje na delovnem mestu, izobraževanje, vključevanje v Trelleborg University, sistem nasledstev.

V okviru Športnega društva skrbimo za zdravje sodelavcev.

Imamo drzne okoljske trajnostne cilje – naša zaveza: ničelna stopnja ogljičnega odtisa do 2035.

Spoštujemo drugačnost.

Vedno kaj novega v AH Vrtač

AVTOHIŠA VRTAČ, d. o. o.
Delavska cesta 4, Stražišče, Kranj
T: 04 27 00 200

SALON PRIMSKOVO
Šuceva ulica 28
T: 04 27 00 270, 04 27 00 222
E: info@vrtac.si
I: www.avtohisavrtac.si

Aleksander Vrtač,
direktor

Avtohiša Vrtač, d. o. o., je družinsko podjetje, ki ga vodi Aleksander Vrtač. Temelje podjetja je postavil njegov oče, ki se je pred več kot pol stoletja kalil pri trgovcih v Nemčiji in Avstriji.

Začetki segajo v leto 1969. Predlani so na 10 tisoč kvadratnih metrih zemljišča odprli nov avtomobilski prodajno-servisni center z več kot 6.000 kvadratnih metrov površin, na Primskovem na Šucevi ulici v Kranju (nasproti Mercator centra). Gre za največji in najbolj sodoben salon znamk Audi, Volkswagen, Škoda in Seat. Avtohiša Vrtač je danes med največjimi pooblaščenimi trgovci in serviserji koncerna VW v Sloveniji, zaposluje 85 ljudi in je lani zabeležila več kot 40 milijonov evrov prometa.

PONUDBA AVTOHIŠE VRTAČ

- Prodaja novih vozi znamk AUDI, VW, ŠKODA, SEAT in VW GOSPODARSKIH VOZIL
- Servis vozil AUDI, VW, ŠKODA, SEAT, CUPRA in VW GOSPODARSKIH VOZIL
- Kleparska popravila
- Prodaja nadomestnih delov in dopolnilne opreme
- Prodaja preverjenih rabljenih vozil DAS WELT AUTO
- Cenilno mesto za zavarovalnice – prijava škode

Das WeltAuto.

Knjižnica o ljudeh, z ljudmi in za ljudi

MESTNA *knjižnica* KRANJ

Mestna knjižnica Kranj
Gregorčičeva ulica 1, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 13 555
E-naslov: mkk@mkk.si
Spletna stran: www.mkk.si

Maja Vunšek, direktorica

- 10 let v Globusu:
- 3.300.000 obiskov knjižnice,
  - 7.140.000 izposoj,
  - 20.323 novih članov.

V desetih letih v Globusu je Mestna knjižnica Kranj postala hiša razgledov, ki v prihodnost pogleduje kot najbolj dostopen javni prostor v lokalni skupnosti. Tako je delovala tudi v tem letu.

Vstopiti v Mestno knjižnico Kranj pomeni vstopiti v središče spodbujanja bralne kulture in kulture nasploh, v prostor vseživljenjskega učenja, ki je hkrati gonilo socialnega napredka. Knjižnica je hiša razgledov, ki s svojim delovanjem vpliva na spremembe v lokalnem in širšem okolju. »Knjižnica je najbolj dostopen javni prostor v lokalni skupnosti, za katerega ni treba plačati vstopnine in vas nihče ne vpraša, zakaj ste vstopili. Edina vstopnica je spoštovanje hišnega reda ustanove, ki nudi verodostojne informacije, knjižnično gradivo na različnih medijih, uporabo opreme in različnih naprav, brezžično omrežje, brezplačno uporabo interneta, za vse dostopne časopise in revije. V knjižnico lahko vsak pride na praviljično urico, odprtje razstave, pogovorni večer ali predavanje ...« pojasni Maja Vunšek, letos nova direktorica Mestne knjižnice Kranj, ki še doda, da gre za t. i. »tretji prostor«, kjer kvalitetno preživljamo svoj prosti čas na način, ki si ga sami izberemo.

Epidemija je v preteklih skoraj dveh letih prinesla tri popolna zaprtja, zato so se knjižničarji morali hitro odzvati in se prilagoditi novim okoliščinam. V iskanju poti do ljudi so odprli dežurstva in uporabnikom omogočili naročanje gradiva po telefonu, svoje želje so lahko sporočali po elektronski pošti, pripravili so posebne spletne obrazce za rezervacijo knjig, spodbujali pa so tudi rezervacije po spletnem katalogu in aplikaciji mCOBBIS, mnoge so navdušili za uporabo elektronskih knjig, ki so dostopne na bralnikih in drugih primernih napravah, uvedli so še izposojajo zvočnih knjig.

»V času zaprtja smo pripravili tudi bralne pakete, v katere so knjižničarke in knjižničarji pripravili knjige po žanrih, s čimer smo uporabnikom olajšali izbiro. V 4300 bralnih paketov za otroke in odrasle smo tako uvrstili kar 21.626 knjig,« pove direktorica in poudari še eno posebnost: »Aktualna novost je dostop do Baze slovenskih filmov, kjer si naši člani lahko izposojajo slovenske celovečerne filme, dokumentarce, kratke in animirane filme, izbor pa je vsak dan večji.«

Za ljudi, ki iz različnih razlogov ne morejo priti v knjižnico, so pripravili samopostrežne storitve, od pošiljanja knjig po pošti na dom in prevzema pred vhodom v knjižnico do možnosti dostave v katerokoli enoto knjižnice v sosednjih občinah. V septembru so zagnali še samopostrežni prevzem gradiva v Knjižnici Globus, kar članom omogoča, da s pomočjo posebne kode, sestavljene iz črk priimka, imena in številke članske izkaznice, v posebni omari v pritličju sami poiščejo svoje rezervirano gradivo.

V knjižnici so odprli unikaten kotiček Knjižnice čustev, kjer bralke in bralce pričakuje več kot 250 knjig, ki so opremljene s simboli čustev (ljubezen, veselje, presenečenje, strah, jeza in žalost). Čustva uporabnikom omogočajo lažjo, hitrejšo in v danem trenutku zanje najprimernejšo izbiro gradiva.

V času zaprtja v aprilu so Knjižnico Globus 3D-skenirali, pripravili virtualni sprehod po prostorih in s tem javnost popeljali v samo drobovje stavbe, hkrati pa poskrbeli za drugačen dostop do storitev, ki jih nudijo uporabnikom. V okviru 3D-knjižnice se je v knjižnico mogoče včlaniti, rezervirati gradivo, si ogledati prireditve, reševati kvize ...

»Vzemite si čas za branje in raziskovanje,« pravijo v knjižnici. Kljub razmeram so si zaposleni v Mestni knjižnici Kranj v juniju vzeli čas za raziskovanje zadnjih deset let delovanja ustanove, ki se je leta 2011 preselila v današnje prostore. Praznični mesec so namenili predvsem povezovanju z lokalno skupnostjo (postali so demenci prijazna točka, povezali so se s porodnišnico v Kranju in nagovorili vse mimoidoče z retrospektivno razstavo pred stavbo) in s tem potrdili, da bo knjižnica tudi v prihodnje dihala skupaj s prebivalci.

Dom dr. Janka Benedika Radovljica

Šercerjeva ulica 35
T: 04 537 50 00

E: tajnistvo@dom-drjankabenedika.si
www.dom-drjankabenedika.si

Direktor Alen Gril / Foto: Tina Dokl

V Domu dr. Janka Benedika Radovljica so v letu, ki ga je zaznamovala epidemija, hodili po jasno začrtani poti.

Cilji ostajajo visoki tudi za prihajajoče leto, v katerem ostajajo osredotočeni na zagotavljanje visoke kakovosti storitev in širjenje dejavnosti v okolje.

Tako kot v številnih drugih institucijah je tudi življenje in delo v radovljiškem Domu dr. Janka Benedika še vso pomlad krojila epidemija, na katero so se, to zdaj že lahko ponosno povedo, v domu odzvali odločno, strokovno ter v tesni povezavi z zdravstvom in lokalno skupnostjo. Uspelo jim je, da so epidemijo znotraj hiše z dobro organizacijo in doslednim upoštevanjem obvladali in v jesensko obdobje stopili izkušeni, umirjeni in pripravljeni.

»Dokazali smo, vsem, predvsem pa sami sebi, da smo dober kolektiv, da znamo sodelovati, in kar se meni zdi še posebno pomembno, da smo med seboj solidarni. Zame prav slednje predstavlja enega od velikih potencialov te hiše,« ocenjuje direktor Alen Gril.

»Zaposleni so v tistih razmerah dali vse od sebe, na strani vodstva pa je seveda bilo, da jim prisluhne in se jim prilagodi, kjer je le mogoče. Tako mi je v izjemno zadovoljstvo, da nam je delo vendarle uspelo organizirati tako, da je bilo mogoče celo koriščenje dopusta, kar je bilo v večini drugih organizacij na področju zdravstva in socialnega varstva v tistem obdobju tako rekoč nepredstavljivo.«

Spomladi jim je na pomoč pri delu priskočilo 15 prostovoljcev. Gril se zaveda, da je takšen odziv dokaz solidarnosti in človeške dobrote, govori pa tudi o ugledu, ki ga ima dom v lokalni skupnosti. »Drugi kazalnik o tem, da delamo dobro, pa je dejstvo, da se k nam vračajo naši nekdanji zaposleni. To me zelo veseli, ker je prav ustvarjanje dobrega delovnega okolja ena od mojih prioriteta pri vodenju doma. Ponosen sem, da smo v svoji branži zaželen delodajalec.«

V obdobju, ko se je zlasti pokazalo, da so ena od najpomembnejših pa tudi naj občutljivejših točk v sistemu zdravstva in socialne oskrbe prav kadri, so se še intenzivneje kot prej posvečali grajenju odličnega kolektiva zaposlenih in ustvarjanju čim boljšega delovnega okolja zanje.

So v zaključnem delu postopka pridobivanja certifikata Družbeno odgovorno podjetje – podjetje, prijazno zaposlenim, kar pomeni dodaten dokaz, da so na dobri poti vzpostavljanja motivacijskega okolja za zaposlene, ki ne le na novo prihajajo v hišo, ampak v njej tudi ostajajo. Za poklice, ki jim jih primanjkuje, pa so svoje zaposlene napotili na izobraževanje za pridobitev pete stopnje izobrazbe.

Gril ob tem poudarja, da kakovost storitev razmeram navkljub ostaja najvišje na lestvici prioriteta Doma dr. Janka Benedika. Tudi zato imajo kot edini dom za starejše pri nas vzpostavljeno posebno delovno mesto, namenjeno zgolj zagotavljanju kakovosti storitev, in to na področju vseh procesov, ki jih izvajajo. So tik pred dokončno pridobitvijo standarda vodenja kakovosti ISO 9001, še sledijo najpomembnejšim trendom digitalizacije celotnega poslovanja.

Kljub težkim razmeram po vsej državi jim je uspelo izpolniti številne že pred epidemijo zastavljene cilje. Obseg storitev pomoči na domu v občinah Bled, Radovljica in Gorje se povečuje. Še hitreje pa narašča število zunanjih naročnikov kosil, ki jih je zdaj že več kot sto, kar kaže, da so v domu na tem področju cenovno in kakovostno ugodni. Veliko znanja in energije pa so tudi v letošnjem letu posvetili nastajajočemu medgeneracijskemu centru na Bledu. Tam bo Dom dr. Janka Benedika izvajal program dnevnega varstva za 14 uporabnikov.

»Projekt, pri katerem odlično sodelujemo z Občino Bled, je v zaključni fazi. Računamo, da bo medgeneracijski center, ki bo imel skupaj s knjižnico in Ljudsko univerzo Radovljica prostore v čudoviti novi stavbi na Bledu, s programi zaživel 10. aprila, ob blejskem občinskem prazniku,« je povedal direktor.

Vesel božič in srečno!

prodaja materiala za:

**CENTRALNO OGREVANJE
VODOVODNE INŠTALACIJE
PLINSKE INŠTALACIJE**

**Vabljeni v trgovino
VAN-DEN v Šenčurju**
kjer vam nudimo široko
paletu kvalitetnih materialov
za vodovod in ogrevanje.

Številnim kupcem se
zahvaljujemo za obisk naše trgovine, poslovnim
partnerjem pa za dosedanje sodelovanje.
Hkrati se priporočamo tudi v naprej.
Vsem Vam želimo prijetne božične praznike ter
obilno zdravja in poslovnih uspehov v naslednjem letu.

NEKAJ VEČ

ŠVEDSKA KVALITETA

**prihranek pri ogrevanju
do 70%**

Zaupanja vredno ogrevanje že od leta 1923

- MONTAŽA • POPUSTI
- SUBVENCIJA

Toplotna črpalka zrak - voda

CTC EcoAir

- Primerna za uporabo pri zunanjih temperaturah do -22°C.
- Enostavni hidravlični in električni priključki.
- Izjemno zmogljiv vijčni kompresor ogreva vodo vse do 65°C.
- Priključitev na obstoječ ogrevalni sistem z regulacijo Ecologic Family/PRO ali povezava v popoln ogrevalni sistem z notranjima enotama EnoZenith i550 Pro ali i250.
- Zasnovana za delo v najtežjih skandinavskih pogojih.

SVETOVANJE - NAČRTOVANJE - PRODAJA - MONTAŽA

KORATHERM RADIATORJI

PEČI

DIMNIŠKE TULJAVE

ODTOČNA PLASTIKA

DROBNI MATERIAL

RADIATORSKI RAZDELILCI

VAN - DEN d.o.o. Kranj, Mlakarjeva ulica 74, 4208 Šenčur

tel: **04 251 98 00**, e-mail: **info@van-den.si**, delovni čas: **pon. - pet. od 7h do 19h, sob. od 7h do 12h**

Po težkem koronskem letu spet uspešna turistična sezona

Za turistične delavce je bilo leto 2020 eno najtežjih. Meje so bile zaprte, gostje negotovi, turistični delavci pa so kar nekaj časa samevali. S pesimističnimi napovedmi in kljub poznemu začetku sezone 2021 se je izkazalo, da si ljudje želimo potovati in da ne moremo brez počitnic in obiska lepih krajev za oddih. Turistična sezona 2021 je kljub zahtevnosti in negotovim razmeram tako bistveno preseгла pričakovanja.

Turistično društvo Lesce
Alpska cesta 58
4248 Lesce
info@td-lesce.si
www.td-lesce.si

Šobec, d. o. o.
Šobčeva cesta 25
4248 Lesce
camping@sobec.si
www.sobec.si

Turistično društvo Lesce je s Kampom Šobec v letu 2021 spet dokazalo, da sodi v sam vrh turističnih destinacij v Sloveniji in Evropi. Letos so goste pričakali s popolnoma prenovljeno recepcijo, ki pozdravi z moderno obliko in opremo ter s strokovnim, predvsem pa prijaznim osebjem. Kot kaže, je pandemija kljub vsemu spremenila potovalne navade tako Evropejcev kot Slovencev. Število domačih gostov je bilo tudi v tem letu več kot trikrat večje kot v preteklosti. S 15-odstotnim deležem so Slovenci zasedli tretje mesto, za Nemci in Nizozemci, ki so bili sicer najštevilnejši gosti vsako leto. V kampu so gostom predstavili tudi osveženo gostinsko ponudbo in nov moderen bar ob plaži bajerja. Restavracija se je v tretjem letu obratovanja potrdila kot ustrezna in nujna naložba, ki dnevno privablja tako goste iz kampa kot domačine. Z bogato kulinarčno ponudbo je odprta celo leto in predvsem zunaj turistične sezone z dvesto sedeži omogoča obisk tudi večjih zaključenih družb, na primer za praznovanja obletnic, zabave podjetij in poroke.

Celoten rekreacijski park, znotraj katerega je Kamp Šobec, je v 100-odstotni lasti Turističnega društva. Največje slovensko turistično društvo še naprej vodi upravni odbor, ki se mu pridružujejo mlajši člani, ki prevzemajo delo pod skrbnim mentorstvom starejših. Društvo dobro sodeluje z drugimi društvi v kraju in z Osnovno šolo Frana Saleškega Finžgarja Lesce. Šola s sodelovanjem pri projektu Turizmu pomaga lastna glava in turističnim krožkom pomaga pri vzgoji mladih turističnih delavcev. Posebnost društva je, da je velika večina Leščanov članov društva. Društvo se še naprej dela po pravilu, da mora biti vse, kar se dogaja, najprej dobro za domačine, ob tem pa je pomembno, da je dobro tudi za obiskovalce.

Vabijo vas, da tudi vi obiščete rekreacijski park Šobec, ki vas bo med sprehodom ob Savi Dolinki sprostil, vas očaral z neokrnjeno naravo in napolnil z energijo.

Prenovljena recepcija v Kampu Šobec

Sončni zahod ob Šobčevem bajerju

POSNEMATI KAR JE DOBRO, JE MODRO!

Ajda 30 let biodinamike v Sloveniji

Metoda, ki ohranja trajno plodnost tal, zagotavlja ekološko ravnotežje in omogoča pridelovanje obilja hrane, ki celo zdravi - to je to, kar širimo.

Biodinamika ni vedno uživala podpore države in se pogosto celo srečevala s skepto kmetov. Po 30 letih prisotnosti v Sloveniji, kaže plodove, ki jih ni moč spregledati.

Imamo že 16 regionalnih biodinamičnih društev širom Slovenije.

www.demeter.si

ZDRUŽENJE DEMETER SLOVENIJA

je združenje pridelovalcev, ki so v postopku preverjanja ekološke in biodinamične pridelave upravičeni uporabljati blagovno znamko Demeter – najuglednejšo blagovno znamko v svetu!

Med našimi kmeti imamo odličnike:

Zvone Černelič,

gospodar Demeter kmetije v Dečnem selu, je prejel za rezultate biodinamičnega gospodarjenja že dve najvišji evropski odličji:

- Prvo mesto v evropskem natečaju za klimi ljubeznivo kmetijstvo
- Prvo mesto v evropskem natečaju za dosežke v gospodarjenju s krajino in zemljo.

Evropski komisar za okolje ob razglasitvi nagrade Zvonetu Černeliču, za njegov izjemen prispevek k razvoju načina kmetovanja, ki varuje tla in okolje. To prestižno nagrado je prvič v petnajstih letih dobil projekt iz Slovenije.

Na spletu si pod »Biodinamična kmetija Černelič« poglejmo, kako pri njih kmetujejo in jih POSNEMAJMO!

In kje se biodinamike lahko naučimo?
Začnite s prebiranjem vsebin na spletnih straneh

www.ajda-vrzdenc-zalozba.si

Ajda

Pošteno in zanesljivo

RIVAL-VTS, d. o. o., Ljubljana
Ob železnici 18, 1000 Ljubljana
T: 01 520 71 50
info@rival-vts.si
www.rival-vts.si

OE Gorenjska
Branko Malešič, varnostni menedžer
Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj
branko.malesic@rival-vts.si
T: 040 26 60 11

Branko Malešič,
varnostni menedžer

RIVAL-VTS, d. o. o., Ljubljana, OE Gorenjska, ima vodstveni in operativni tim s 30-letnimi izkušnjami v zasebnem varovanju in mnoge prizadevne mlajše varnostnike. Dobro poznamo razmere, ljudi in teren, ki ga poleg stalnih varnostnikov v objektih pokrivamo tudi z mobilnimi intervencijskimi varnostniki na **širšem območju Škofje Loke, Medvod, Kranja, Tržiča, Radovljice in Jesenic**. V lastnem varnostno-nadzornem centru (VNC) imamo priklopljenih več tisoč objektov: stanovanj, hiš, vikendov, trgovinskih, finančnih in proizvodnih objektov, med temi tudi objekte posebnega državnega pomena in objekte državne infrastrukture.

Vljudno vabljeni na obisk naše spletni strani na naslovu: www.rival-vts.si/.

Izkušnje kažejo, da je poleg konkurenčne cene in kakovostno opravljenih storitev, spoštovanja človekovih pravic, strokovnosti in zakonitosti pri delu varnostnega osebja cenjena sestavina varovanja tudi poštenost in zanesljivost. **Držimo besedo.**

Zaposlenih imamo okoli 85 varnostnikov, varnostnih tehnikov in drugega varnostnega osebja. Z intervencijskimi enotami **pokrivamo: Ljubljansko kotlino, širše območje Kočevja, Notranjsko, Kras, Obalo in Gorenjsko.**

Za vas opravljamo naslednje varnostne storitve:

- upravljanje VNC, kategorije II.: sprejemamo alarmna sporočila z alarmnih naprav, jih obdelamo, shranimo in ukrepamo – obveščamo svoje intervencijske enote, državne službe in naročnike;
- izdelava ocene stopnje tveganja in načrta varovanja;
- varovanje ljudi in premoženja z varnostniki oz. z občasnimi obhodi varnostnika;
- intervencijsko varovanje z varnostniki (odziv na sprožen alarm) in pregled objektov;
- požarno varovanje, skladno z izdano Odločbo URSZR;
- reševanje oseb, ujetih v dvigalu, skladno s Pravilnikom o varnosti dvigal;
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk;
- varovanje prireditev v gostinskih lokalih;
- varovanje javnih prireditev;
- dobava, vgradnja, servis in vzdrževanje protivlomnih alarmov, sistemov za požarno javljanje in video nadzornih sistemov.

Vlomi v objekte, ki jih varujemo in so vidno označeni »OBJEKT VARUJE RIVAL«, so izjemno redki in zaradi hitrega ukrepanja praviloma neuspešni.

Na e-pošti in telefonu smo vam na razpolago neprekinjeno, ves čas vseh dni v letu.

Rival-VTS, d. o. o., Ljubljana je že polnih 20 let preizkušen partner za varovanje vašega premoženja. Od MNZ RS smo prejeli **bronasti znak za zasluge, prizadevnost in pomemben uspeh pri zagotavljanju varnosti.**

Tadej Šink, horarni astrolog, Astrološko društvo Modra Luna

Letni horoskop za leto 2022

Vladar leta bo Jupiter, ki prinaša močno sporočilo o modrosti, veri in raziskovanju. Mnogim se bodo odprle tako nove poti kot nova obzorja, da najdete tisto pravo moč v sebi. Ključno bo zgraditi most med fizičnim in duhovnim aspektom življenja in spoznati lastno resnico. Ta je dobra iztočnica za napredovanje. Število šest obljublja mnogo prijetnosti, umetnosti, lepote in dobrih poti do zadovoljstva. Pred vami je horoskop, ki naj vam bo v spodbudo in motivacijo. In ne pozabite, da smo ljudje drug drugemu darilo. Imejte se radi!

Oven

Od 21. 3. do 20. 4.

Od januarja do aprila: Kolo usode vam bo januarja naklonjeno na delovnem mestu, kjer se bodo novosti kopičile. Sprostili vas bodo pogovori in februarja boste spoznali zelo zanimive ljudi. Globoko v sebi boste našli tudi navdih. Poudarjena bo ljubezen, kjer bosta vladali romantika in skladnost. Marca bodo v ospredju denarne zadeve. Po zvezdnih namigih se vam bodo odprle nove poti in čudovite priložnosti za osebno rast. Svojo resnico boste na goreče zagovarjali. Aprila vam bodo zvezde naklonjene v odnosih, kjer bo šlo vse kot po maslu.

Od maja do avgusta: Maja bo sledila osebna prelomnica in sreča, tedaj sledite svojim sanjam. Predelali boste tudi nekaj, kar je vezano na preteklost. Tedaj vas bo sprostita narava in tudi aktivnosti na prostem. Besede bodo balzam za dušo in junija vam bo zelo prav prišla določena komunikacija. Julij bo v znamenju dobre volje in harmonije. Seveda boste svoja stališča povedali odločno. Resnica je, da boste kreativno energijo potrebovali tudi avgusta, ko bo treba načrtno razmisliti o nadaljnjih odločitvah.

Od septembra do decembra: Septembra boste zelo odločni in strogi tako do sebe kot do okolice. Prav gotovo ne boste poznali polovičarstva in ga tudi ne boste sprejemali. Blesteli boste v komunikaciji in ugoden čas bo za nove začetke. Oktobra se vam bodo odprle nove poti, a bo tudi veliko ovir, ki jih boste premagovali s pozitivnimi mislimi. Novembra bodo odnosi tisti, ki bodo v ospredju in bodo pot do osebne sreče. Decembra bo čas notranjega miru in sreče. Nekaj previdnosti ne bo odveč pri vseh dogovorih. Daleč v ospredju bosta romantika in ljubezen.

Bik

Od 21. 4. do 20. 5.

Od januarja do aprila: Januar bo barvit in bo prinesel mnogo spoznanj. Sledili boste svoji vztrajnosti in tako dosegli tisto, kar si boste želeli. V osebno pomoč vam bodo prijatelji in skupinsko delo. Odkritost in čestitost vam bo prišla prav februarja, ko boste blesteli v umetno-

sti in raziskovanju. Napredek bo tudi v ljubezni, čeprav ne bo vse po vaše. Balzam za dušo bo glasba. Marec prinaša bogata sporočila, in če jim boste prisluhnili, bo to čas blagostanja. Aprila boste tudi izjemno trmasti in trma bo morala prerasti v vztrajnost. Sledite glasu srca.

Od maja do avgusta: Maja boste morali biti previdni v besedah in modro izbrati sodelovanja. Po drugi strani bo to obdobje namenjeno učenju in koristnim informacijam. Izgubljeno energijo vam bo junija vrnila narava. Sprostila vas bosta glasba in zapisovanje občutkov. Julija boste precej dinamični in neposredni. Kolo usode vam bo naklonjeno v ljubezni. Seveda boste od srčnega izvoljenca pričakovali dialog. Avgusta se bodo zadeve obrnile v drugo smer, več bo učenja in dobrih informacij. Veliko boste tudi na poti in med ljudmi.

Od septembra do decembra: Septembra vas bo spremljala kreativna energija in pozitivne misli. Napredek bo v vsem tistem, kjer se pričakuje vztrajnost. Več dinamike in osebne sreče prinaša oktober, ki bo tudi mesec osebne bilance in dokazovanja, kaj ste se naučili iz preteklosti. Zvezde vam bodo novembra naklonjene pri denarju ter poslovnih odločitvah. Bolj dinamično bo v ljubezni. December v sebi skriva navdih in ključno bo uživanje vitaminov.

Dvojčka

Od 21. 5. do 20. 6.

Od januarja do aprila: Komunikacija in retorika vam bosta koristili januarja. Naredili boste tudi načrt, kaj sodi v ospredju in do katere mere. Februarja boste napredovali skozi odnose, še posebej v ljubezni. Zdi se, da bo prav vroče. Marca se bodo zadeve obrnile na delovnem mestu v smeri, ki jo iščete. Okrepila se vam bo tudi samozavest in tako boste kos vsem zadanim nalogam. Ne smete pozabiti na osebno sprostitev. Aprila najdete v sebi določene odgovore in spoznanja. Po zvezdnih namigih boste več na poti in zvedava energija vam bo v ponos.

Od maja do avgusta: Maja sledi preporod v pogledu idej in zamisli. Blesteli boste v vseh načrtih in med ljudmi. Junija boste znali slediti svojemu srcu in spremljala vas bo romantika. Najdete srečo v ljubezni, tako v juniju kot juliju. Odprle se vam bodo številne priložnosti tako za osebni napredek kot tudi za užitek. Narava bo tista, ki vam bo prinesla notranji mir. Resnica je, da so pozitivne misli tiste, ki so lahko v ponos. Avgusta boste rekli bobu bob. Tedaj boste sposobni narediti določene zaključke in zadeve pogledati na drugačen način.

Od septembra do decembra: Septembra bo sledila neka prenova na področju doma. Zaključki in novi začetki bodo šli z roko v roki. Nasmeš vas bo polepšal in omenjeno bo vezano na oktober. Tedaj bo obdobje uspeha in dobrih iztočnic za napredek. Res pa je, da si boste kljub vsemu morali vzeti čas zase in za tisto, kar vam je blizu. Novembra se boste spopadli s paleto obveznosti in pridobili boste notranji mir. December prinaša več odločnosti in dinamike. Koristne učinke bosta prav gotovo imela pogovor in zapisovanje občutkov.

Rak**Od 21. 6. do 22. 7.**

Od januarja do aprila: Spremljala vas bosta tiha sreča in ravnovesje. Napredek bo v januarju skozi odnose in sodelovanja. Obeta se precej plodno in ustvarjalno obdobje. Pričakovati je pozitivne spremembe v februarju, predvsem na področju ljubezni. Pridobili boste tudi močno intuicijo in tako boste kos obveznostim. Omenjeno bo vezano na marec, ko najdete tudi določene odgovore na svoja vprašanja. Modro bo, da si boste na novo postavili osebne temelje. Aprila se boste srečali z duhovno močjo in pogumno stopili v ospredje in povedali svoje mnenje.

Od maja do avgusta: Maja boste v energiji veselja in radosti, kar prinaša tudi uspeh in dobre popotnice. Poglobljena analiza bo pokazala, kam morate vlagati energijo. Junija boste precej dinamični, a vendarle popazite na svoje misli in fizično energijo. Glasba bo tista, ki vam bo v ponos. Julija boste v občutljivem obdobju, toda času bo vladala romantika. Znali se boste postaviti zase in se boriti za skladne odnose. Avgusta se boste morali spopasti s številnimi obveznostmi in naloga-mi. Blesteli boste na področju denarja in prejeli boste tudi pohvalo.

Od septembra do decembra: Združili boste moč in znanje in tako septembra dobite uvid, kaj morate še spremeniti in do katere mere. Slediti resnici je umetnost življenja. Oktobra boste prišli do spoznanja, zvezde vas bodo nagradile v ljubezni. Romantična energija vas bo dobesedno polepšala. Raziskovanje in pridobivanje informacij bo vezano na november. Našli boste tudi prave besede in prijetne mesece. December v sebi skriva dobre iztočnice za osebno rast.

Lev**Od 23. 7. do 22. 8.**

Od januarja do aprila: Optimizem in dobra volja bosta rdeči niti januarja, ki skriva še navdih. Ključno bo, da najdete v sebi moč in energijo za tisto, kar morate spremeniti. Februarja boste odprti za dialoge, izmenjavo mnenj in preučevanje novih stvari. Marec prinaša nova spoznanja, več odgovornosti in tudi prilaganja. Poglobiti boste morali svoje odločitve. Romantična energija bo tista, ki vam bo v pomoč in oporo. Aprila boste v plodnem obdobju in to prinaša dobre iztočnice, pohvalo in delavnost. Sprostila vas bo narava.

Od maja do avgusta: Pozitivne misli bodo v maju pot do srca in posledično uspeha. Drzno obdobje vam bo v pomoč pri postavljanju novih pravil. Junija boste naredili osebno analizo in pomemben vam bo odnos znotraj družine. Poudarjeno je, da se boste odlično počutili doma. Julija boste blesteli in imeli dobre ideje, a vam bodo drugi ljudje ogledalo in navdih. Pokukali boste tudi v svet duhovnih znanj. Avgusta naj ne bo v ospredju trma, ampak modrost.

Od septembra do decembra: Septembra bo rdeča nit raziskovanje in odnosi. Spoznali boste, kaj morate še spremeniti in kaj sprejeti. Odgovornost, povečana delavnost in notranji mir bodo v ospredju oktobra. Novostim ne bo videti konca in tako boste cveteli. Kljub vsemu si boste morali vzeti čas za veselje. Sredina novembra prinaša pozitivno prelomnico in našli boste tudi določeno ravnovesje. To obdobje bo ugodno za ljubezen. December v sebi skriva nekaj več ravnovesja in čas bo ugoden za izgradnjo novih temeljev.

Devica**Od 23. 8. do 22. 9.**

Od januarja do aprila: Januarja se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri. Iz preteklosti boste izluščili dobre iztočnice in tako našli srečo v ljubezni. Februarja boste morali reči bobu bob in se odločiti, kaj vam daje notranjo moč. Zadovoljstvo je nakazano skozi različne odnose. Marca vam bo blizu analiza in – roko na srce – ostro oko bo opazilo

malenkosti. Se boste pa dobro znašli v komunikaciji in intelektualnih izzivih. Napredek bo prav gotovo v ljubezni. Povečana delavnost in učinkovite rešitve bodo vezane na april. Sledite glasu srca.

Od maja do avgusta: Spopadli se boste s kopico obveznosti in maja boste morali narediti osebno analizo. Odgovornost vam bo prišla prav, a kljub vsemu boste potrebovali tudi čas zase. Tako najdete ravnovesje in skladnost. Junija vam bo srčni izvoljenec ponudil ogledalo in v ospredju bo pionirska energija. Zanimivo je, da vam bodo zvezde v juliju naklonjene tako pri razvajanju kot veselju. Avgusta boste kovali načrte, pridobili odgovornost in marljivost.

Od septembra do decembra: Septembra vam bo na delovnem mestu prišla prav diplomacija, a uspeh bo odvisen od tega, kako boste usmerili svoje misli. Oktobra boste znali postaviti jasna vprašanja in kolo usode vam bo naklonjeno v ljubezni. Novembra bo na preizkušnji služba in v pomoč vam bodo pridobljene izkušnje. Novembra boste izjemno aktivni na področju doma in družine. Pozitivne misli vam bodo v ponos in oporo. Konec leta si boste morali vzeti več časa zase in za tisto, kar vam prinaša ravnovesje.

Tehtnica**Od 23. 9. do 23. 10.**

Od januarja do aprila: Prijetne besede bodo tiste, ki bodo našle ključ do srca. To vas bo polepšalo tako januarja kot februarja. Dovoliti si boste morali narediti korak naprej in se osvoboditi določenih bremen. Vzeti si boste morali nekaj več časa in v tišini slišati glas srca, to bo pot do lastne svobode. Modre odločitve, diplomacija in ravnovesje bodo značilni za pomlad. Aprila boste vseeno morali reči bobu bob. Sprostile vas bodo aktivnosti na prostem. Za osebno svobodo se boste pripravljali boriti in jo zagovarjati.

Od maja do avgusta: Maja vam bodo drugi ljudje v ponos in naredili boste korak naprej. Odprle se vam bodo nove poti in ugodne priložnosti. Spoznali boste, kam je modro vlagati energijo, in junija boste prejeli neko pohvalo. Priljubljenost se bo izkazala v družbi in med ljudmi. Zdi se, da boste znali ustvariti romantične odnose. V osebno pomoč vam bo intuicija in julija boste potrebovali več časa za uživanje in pridobivanje informacij. Po zvezdnih namigih boste izjemno delavni v avgustu, ko vas bo spremljala sreča.

Od septembra do decembra: Septembra boste imeli mnogo obveznosti in dragoceni vam bodo nasveti drugih ljudi. Blesteli boste v diplomaciji in raziskovanju. Spoznali boste mnogo novih zadev, omenjeno bo vezano na oktober in november. Odločitve, ki bodo sprejete v tem obdobju, v sebi skrivajo tudi navdih. Jasno je, da vas bodo sprostiti prijetna glasba, pogovori in narava. Spoznali boste, da se sreča in navdih skrivata v vas. Pokukali boste tudi v svet duhovnosti, kar bo vezano na december. Ključno bo, da boste rekli bobu bob.

Škorpion**Od 24. 10 do 22. 11.**

Od januarja do aprila: Preobrat se bodo vrstili in sprejeli jih boste z odprtimi rokami. Moč intuicije in duhovna znanja bodo v ospredju v januarju in februarju. Tedaj boste navdih črpali iz sebe. Kolo usode vam bo naklonjeno tako v ljubezni kot na delovnem mestu. Marca boste v ustvarjalnem obdobju in zadeve se bodo obrnile v pričakovani smeri. Samozavestno boste pokukali v vse tisto, kar bo novo in drugačno. Mnogo novosti bo vezanih na april, ko najdete navdih in moč v sebi. Sprostila vas bo narava in tudi aktivnosti na prostem.

Od maja do avgusta: Po zvezdnih namigih boste v maju opravičeno ponosni nase, kajti naredili boste načrt in našli določene odgovore. V osebno pomoč vam bodo pogovori in izmenjava mnenj. Več boste tudi na poti, predvsem junija. Dogovori bodo v tem času nadvse uspe-

šni in tako boste lahko upravičeno ponosni nase. Julija boste blesteli v ljubezni, kajti to bo čas romantike in raziskovanja. Poskusili boste vse tisto, kar vam daje moč in energijo. Avgusta se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri, več bo nekega prilaganja in sodelovanja.

Od septembra do decembra: Jesenski meseci vam bodo naklonjeni s stališča pridobivanja znanja. Napredovali boste na tiho in učinkovito. Zdi se, da boste morali oktobra vlagati energijo v odpuščanje in spoznavanje novih dimenzij. V pomoč vam bosta tako intuicija kot tudi svet duhovnosti. Srčni izvoljenec vam bo ogledalo in od njega se boste lahko tudi učili, kaj morate še spremeniti in do katere mere. Novembra boste zelo nasmejani in polni zamisli. Plodna energija vas bo pripeljala daleč tudi v decembru. Sreča je na strani pogumnih.

Strelec

Od 23. 11. do 21. 12.

Od januarja do aprila: V januarju boste pridobili zanimive in poučne informacije. Rdeča nit bodo izkušnje in opazovanje, tako sledi napredek in določeno priznanje. Februarja boste morali narediti načrt in uvideti, kaj sodi v ospredje. Iz preteklosti boste lahko izluščili izkušnjo in kovali načrte za naprej. Pridobili boste občutek varnosti, tako pri denarju kot pri čustvih. Nekoliko bolj dinamičen bo marec, ko boste morali postaviti osebne meje. Odlično se boste počutili doma in borili se boste za osebno svobodo. Aprila vam bodo zvezde naklonjene v ljubezni.

Od maja do avgusta: Optimizem in dobra volja vas bosta spremljala maja. Odkriti morate tudi, kaj je treba spremeniti in kaj sprejeti. Vsekakor boste več na poti in komunikacija bo odlična junija. Ločiti boste morali informacije. Julija se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri, uspehi bodo vezani na dobro opravljeno delo. Sprostila vas bo narava. Pozitivne misli bodo tiste, ki vam bodo v oporo. Avgusta bodo vidni uspehi na delovnem mestu, pridobili boste tudi večjo podporo ljudi. Nadvse zabavno bo v intimnosti doma.

Od septembra do decembra: Septembra vas bo odlikovala drznost. Tako se boste poglabili v dejavnosti, s katerimi ste odlašali. Več časa boste namenili tudi učenju in pridobivanju informacij. Koristno bo, da si boste v oktobru zapisovali svoje občutke. Tedaj boste morali imeti kljub paleti obveznosti čas zase in za tisto, kar prinaša notranji mir. Lotili se boste tudi tistih dejavnosti, ki bodo temeljile na novostih. November skriva romantiko in drugi ljudje vam bodo ogledalo. Decembra bo več dokazovanja, prava moč se skriva v sodelovanju.

Kozorog

Od 22. 12. do 20. 1.

Od januarja do aprila: Držali se boste lastnih pravil in to se vam bo obrestovalo že januarja. Informacije, ki jih boste pridobili, boste uspešno unovčili. Februarja bosta v ospredju pogovor ter izmenjava mnenj in dovolili si boste stopiti v ospredje. Napredek bo občutiti tudi v ljubezni, pozitivno bo izstopal marec in tedaj boste našli svoje sanje. Pridobili boste tudi navdih in po potrebi zaprosili za pomoč druge. Aprila boste naredili načrt in sprejeli neko odgovornost. Po zvezdnih namigih vas bodo sprostili prijetna glasba, pogovor in narava.

Od maja do avgusta: Pozitivne misli vam bodo v ponos maja. Tedaj boste sprejemali informacije, kaj morate spremeniti in kaj novega boste spustili v svoje življenje. Junija se boste odlično počutili doma in sledi neka prenova doma – lahko dejanska ali v prenesenem pomenu. Julija boste hočeš nočeš rekli bobu bob. Res pa je, da bo to čas za sprostitev in da uvidite modrino neba v svojem srcu. Avgust prinaša več romantike, skladnost in delavnost. Spremembe, ki jih piše življenje, boste sprejeli z odobravanjem. Zdravili se boste skozi odnose.

Od septembra do decembra: Če boste sledili glasu srca, se vam bo to obrestovalo v septembru, ko najdete ravnovesje in skladnost. Pri-

dobili boste pozitivne informacije, ki vam bodo v pomoč in oporo. Oktobra bo treba sprejeti novosti in določene stvari preprosto predelati. V pomoč vam bodo tako prijatelji kot srčni izvoljenec. Odrple se vam bodo nove poti, ki bodo prelomnica, da najdete svojo moč in energijo. Omenjeno je vezano na november, ko bo več poglobljenega dela. December v sebi skriva modre odločitve.

Vodnar

Od 21. 1 do 18. 2.

Od januarja do aprila: Duhovna znanja vam bodo prinesla navdih. Pogovori in izmenjava mnenj vam bodo v ponos in oporo. Spremembe boste sprejeli in tako pridobili tudi nova spoznanja. Februarja boste blesteli v ljubezni in našli boste tudi ravnovesje. Zvezde vam bodo naklonjene v pogledu denarja in zadeve se bodo obrnile v pričakovani smeri. Marca bosta v ospredju delo in veliko obveznosti. Pridobili boste pomoč drugih ljudi. Aprila boste morali narediti osebno analizo, zapisovati svoje občutke in si vzeti čas za veselje in razvajanje.

Od maja do avgusta: Glasba vas bo sprostila maja, ko boste kovali načrte, kaj lahko spremenite in do katere mere. Jasno je, da boste združili paleto aktivnosti in pridobili znanje, ki vam bo v pomoč. Junij bo v znamenju komunikacije, več boste na poti in v izjemno plodni energiji in tako bo posledično prišel tudi uspeh. Julija se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri. Koristne učinke bo imelo dejstvo, da zaprosite za pomoč druge ljudi. Avgusta vam bo sreča naklonjena v ljubezni, spremljali vas bosta plodnost in ustvarjalnost.

Od septembra do decembra: Poglobljena analiza bo pokazala, kam boste septembra vlagali energijo, in pod črto se bodo zadeve uredile. Spoznali boste tudi ljudi, ki vam bodo v oporo. Ključno bo, da se usmerite v pozitivne misli. Oktobra bodo šle zadeve po raziskovalni poti in oporo najdete v pogovorih. Jasno je, da boste novembra bolj nemirni in da si boste morali vzeti čas zase. Predelati bo treba tudi nekaj dogodkov iz preteklosti. December prinaša močno vero in zaupanje, kar posledično pomeni srečo. Iz majhnega raste veliko.

Ribi

Od 19. 2 do 20. 3.

Od januarja do aprila: Januarja vas čakajo čarobni preobrati in novosti. Izpolnila se vam bo tudi srčna želja in morali si boste postaviti osebne meje. Umetnost in kreativno izražanje bosta vezana na februar, ko prideta tudi uspeh in osebna motivacija. Pozitivne misli se vam bodo obrestovale v ljubezni. Marca bo nekoliko bolj dinamično obdobje, čas bo namenjen zaključkom in novim začetkom. Res pa je, da boste aprila blesteli na osebni ravni in v ljubezni. Aktivnosti na prostem vam bodo povrnile fizično moč in bodo pot do motivacije.

Od maja do avgusta: Maja bo v ospredju delo in kup obveznosti. Naredili boste osebni načrt in tako pride tudi sreča. V osebno pomoč vam bodo pogovori in izmenjava mnenj. Junija bo ključno, da se postavite v ospredje in na odločno poveste svoje mnenje. Kolo usode vam bo julija naklonjeno v ljubezni in ravnovesju. Več časa boste namenili tudi tišini in kovanju načrtov. Duhovna znanja bodo tista, ki vam bodo prinesla notranji mir. Avgusta bo čas, da rečete bobu bob in naredite osebno analizo, kaj morate spremeniti.

Od septembra do decembra: Septembra boste zelo uspešno kovali načrte v povezavi s službo. V pozitivnem smislu bo izstopala vera, ki vam bo v oporo. Oktobra boste svoje misli morali usmeriti v raziskovanje in pridobivanje informacij. Več boste tudi na poti in med ljudmi. Ugoden čas bo tudi na področju ljubezni in denarja. Novembra se boste morali po intuiciji odločiti, kaj sodi v ospredje. Koristne učinke bo imelo pisanje in sprostili vas bodo sprehodi. Decembra vas bo polepšala romantična energija, to bo čas veselja in skladnosti.

SRČNO PREDANI *Tradiciji*

*Ko smo resnično predani tistemu,
kar pride iz naše zemlje,
ustvarimo nekaj, kar ostane za nami.
Skupaj s pridelovalci iz vseh krajev Slovenije
vam predstavljamo tradicionalne, domače,
avtohtone izdelke, ki jih to jesen
najdete na naših policah.*

Mercator
moj najboljši sosed

Nismo največji, si pa zapomnimo vaše ime.

Delimo zgodbe o uspehu slovenskih podjetnikov, ki smo jih imeli priložnost podpreti na njihovi poslovni poti.

Mar nam je za vaše uspehe!

www.gbkr.si

Gorenjska **Banka**

